

TAM TẶNG SONG NGỮ PĀLI - VIỆT

VESAK 2550

Buddhist Cultural Center

125, Anderson Road,
Nedimala, Dehivala,
Sri Lanka

*Sabbadānam dhammadānam jināti.
Sự bồ thi Pháp vượt trên tất cả các sự bồ thi.*

Thí Chủ: _____

Dâng đến: _____

Ước Nguyện: _____

Hồi hướng đến: _____

TAM TẶNG SONG NGỮ PĀLI - VIỆT - TẬP 41

SUTTANTAPIṬAKE KHUDDAKANIKĀYE

APADĀNAPĀLI
(**THERĪ APADĀNAM**)

TATIYO BHĀGO

TẶNG KINH - TIỂU BỘ

THÁNH NHÂN KÝ SỰ
(**TRƯỞNG LÃO NI KÝ SỰ**)

TẬP BA

PHẬT LỊCH 2552

DƯƠNG LỊCH 2008

In lần thứ nhất:
PL 2552 - DL 2008

Số Lượng 600 cuốn

ISBN: 978-955-1604-92-9

@Buddhist Cultural Centre
125 Anderson Road
Nedimala, Dehiwala - Sri Lanka

Tel: 94-11-2734256, 2728468
Fax: 94-11-2736737
Email: bcc@sri.lanka.net
Website www.buddhistcc.com

Piyasiri Printing Systems
No 21 Sri Soratha Mawatha,
Gangodawila, Nugegoda - Sri Lanka

Tel: 94-11-2801885

MỤC LỤC TỔNG QUÁT

Mục Lục Tổng Quát	iii
Lời Tựa - Sinhala và Việt ngữ	v - xiv
Văn Bản của Bộ Tôn Giáo - Anh và Việt ngữ	xv - xvi
Thành Phần Nhân Sư	xvii
Lược Đồ Tam Tạng	xviii - xix
Lời Giới Thiệu	xxiii - xxv
Các Chữ Viết Tắt	xxvii
Mẫu Tự Pāli - Sinhala	xxviii - xxix
Mục Lục Thánh Nhân Ký Sự - Tập Ba	xxxi - xxxiii
Văn Bản Pāli và Văn Bản Tiếng Việt	2 - 219
Thư Mục Câu Kệ Pāli	221 - 235
Thư Mục Danh Từ Riêng	237 - 239
Thư Mục Từ Đặc Biệt	241 - 254
Phương Danh Thí Chủ	255 - 260

--ooOoo--

“Tathāgatappavedito dhammavinayo, bhikkhave, vivaṭo virocati, no paṭicchanno.”

“Này các tỳ khưu, Pháp và Luật đã được công bố bởi đức Như Lai là bộc lộ, chói sáng, không che giấu.”

***

(Aṅguttaranikāya Tikanipātapāli Kusinaravagga Paṭichannasutta, Parivārapāli Ekuttarikanaya Tikavāra - Bộ Tăng Chi, Chương Ba Pháp, Phẩm Kusinārā, Kinh Được Che Giấu; Luật Tập Yếu, Chương Tăng Theo Từng Bậc, Nhóm Ba).

ප්‍රස්ථාවනා

සතා සංඛ්‍යා කල්ප ලක්ෂයක් මතෙක් ප්‍රණීධාන පුරා, තවාසංඛ්‍යා කල්ප ලක්ෂයක් වාක් ප්‍රණීධාන පුරා, සාරාසංඛ්‍යා කල්ප ලක්ෂයක් කාය වාක් ප්‍රණීධාන පුරා, සම්බුද්ධවරුන් විසි හතර තමකගෙන් නියත විවරණ ලබා ක්‍රි.පූ. 623 දී පමණ බුද්ධත්වයට පත්ව, බරණැස මිගදායේ දී ධර්ම වකුය පැවැත් වූ තැන් පටන් පන්සාලිස් වසක් තුළ දේශනා කරන ලද ධර්මය තථාගත ධර්මය නම් වෙයි. ඒ තථාගත ධර්මය ධමම-දමමඩකක- සඳහමම ධමම්විය, බුජ්මලටය. සාන- පාවචන - ආදි නාමයන්ගෙන් හඳුන්වා දී ඇත. මෙම සඳ්ධර්මයම ආතන්දය මාගේ ඇවැමෙන් තොපගේ ගාස්තා වන්නේ යයි තථාගතයන් වහන්සේ විසින්ම පරිනිරවාණයේ දී වදාරා ඇත. එයින් පෙනෙන්නේ බුදුන් වදාල ධර්මයම හිස්සුන් ගේ මල්ගෝපදේශකයා වූ වගයි. එසේ තිබියදීන් බුද්ධ පරිනිරවාණයේ පසුව සුහද නම් හිස්සුවගේ මතය වූයේ තථාගතයන් වහන්සේ නැති නිසා තම තමන්ට වුවමනා පරිදි හිස්සුන්ට ජ්වත්වීමට ප්‍රථම බවයි. සුහද හිස්සුව තථාගත පරිනිරවාණය ගැන සිතා ඇත්තේ කරදරයකින් මිදුණු අවස්ථාවක් ලෙසයි. සමහර විට වෙනත් මත ප්‍රකට කුවුවද තවත් හිස්සුන් අතර මෙවැනි විනාශකාරී මති මතාන්තර පවතින්නට ඇත. සර්වයුදයන් වහන්සේ ජ්වත් ව සිරියදීම දේවදත්ත සුනක්ඛත්ත, අරිටය, සාති, ආදි හිස්සු මෙවැනි මත උපද්‍රවන ලදහ.

ධර්මය සම්බන්ධව ගැටලුවක් මතුවියේ කලතුරකින් වූවද, බුද්ධ ධර්මයේ පිරිසිදු බව ඒ අයුරින්ම රැක ගැනීමේ අවශ්‍යතාවය, බුද්ධ පරිනිරවාණයේ පසුව ගාසන හාරධාරී වූ මහා කාග්‍යප, උපාලි ආදි මහරහතන් වහන්සේලාට පැහැදිලි විය. උන්වහන්සේලා බුද්ධ පරිනිරවාණයේන සිවුවන මස දෙවනදා රජගහනුවර වෙහාර පර්වත ප්‍රාන්තයේ සඡ්‍යා පර්ශ්‍යා ග්‍රහාද්වාරයෙහි. අජාසත් රජ් විසින් තරවන ලද මණ්ඩපයට රස් වූ පන්සියයක් මහ රහතන් වහන්සේලාගේ සහභාගිත්වයෙන් පළමුවන ධර්ම සංගිතය පැවැත්වුහ.

ධර්ම විනයධර අනුබද්ධ මහාකාග්‍යප, ධර්ම හාණ්ඩාගාරික ආනන්ද, අගු විනයධර උපාලි ආදි සිවිපිළිසිඹියා පත් මහරහතන් වහන්සේලා විසින් පවත්වන ලද මෙම සංගායනාව සෙසු සියලු සංගායනාවන්ට පාදක වූ බවත. සමස්ත බොද්ධ හිස්සු සංසයා විසින්ම පිළිගන්නා ලද බවත් අවියක්පාවන්හි සඳහන් වෙයි. මෙම ප්‍රථම සංගායනාව කජ්ඩියා කජ්ඩිය සික්කාපද පැනවීමත් බුද්ධානු බුද්ධක ශික්ෂාපද විනිශ්චයත් නිදානකාට පවත්වන ලද බැවැන් පසුවසතික විනය සංගිත යන නමින් එය හඳුන්වයි. බුද්ධ වවනය නැතිනම් ශ්‍රී සඳ්ධර්මය පිටක වසයෙන්. බෙදුවෙත ඒ ඒ පිටක එක් එක් සඩ්ස පරම්පරාවලට දුන්නේන් මෙම සංගායනාවේ දිය.

ප්‍රථම ධර්ම සංගායනාවන් වසර සියයක් ඉක්ම ගිය පසු කළාගොක රජ් දවස විශාල මහනුවර වැසි වර්ෂී හිස්සුන් විසින් විනය විරෝධී වස්තු දහයක් විනයානුකුල කිරීමට උත්සාහයක් ගත්හ. මෙම දස වස්තු පිළිවෙත නිතියට පවහැනි මෙන්ම සඳාරාත්මක නොවන බවද

ප්‍රකාශිතයන. වත්ත් හිසුන්ගේ මෙම විනය විරෝධී උත්සාහයෙන් බුද්ධ ධර්මය රැක ගැනීම සඳහා දෙවැනි සංගායනාව පැවැත්වීම්.

කාකණ්ඩ ප්‍රත්ත යස තම් මහරහතන් වහන්සේ, සබ්බකාම්, රේවත, සාල්හ, බුද්ධ සේවිත වාසහගාමී, සුමන, සාණවාසී සමුහත යන රහතන් වහන්සේලා සාක්ෂිකර මෙම සංගායනාව පවත්වන ලදී. සත් සියයක් රහතන් වහන්සේලා විසින් මෙම සංගායනාව පවත්වන ලදහ. සතත සතත විනය සංගිති නමින් යන නමින් හදුන්වන මෙම සංගායනාවේදී වුල්ලවුග්ගයේ සංගිති බණ දෙක, මූණබරාජ සූත්‍රය, සෙරිස්සක විමාන කථා උත්තරවාද, පේතවතුළු ආදිය පික පාලියට කතු කළහ.

විවිධ නිකායන් හට ගැනීමත් ඒ ඒ නිකායයන්වල අයිතිවාසිකම්, ඉගැන්වීම්, හා වත් පිළිවෙත් මගින් බුදු දහම කිලිටිවීමත්. දුෂ්කිලයන් වැඩි වීමත්, ඒ නිසාම සිල්වතුන් විනය කරම සිදු නොකර සිටීමත්. විනයධර බහුගුරුත සුපේෂල හිසුනාකාම් රහතන් වහන්සේලා ගම් දනවි අතහැර වනවාසී වීමත් යන අවස්ථා බුදුන් පිරිනිවි දෙසියපන්තිස් වසර වන විට දක්නට ලැබුනි. මෙම තත්ත්වයෙන් සම්බුද්ධ ධර්මය ආරක්ෂාකර ගැනීම සඳහා බුද්ධ වර්ෂ දෙසිය පන්තිස් වැන්තේ දී අශේෂ අධිරාජයාගේ දායකත්වයෙන් පැළුල් තුවර දී තුන්වන සංගායනාව පැවැත්වීය. මෙම සංගායනාව පවත්වන ලද්දේ මොගලි ප්‍රත්ත තිස්ස මහ රහතන් වහන්සේගේ ප්‍රධානත්වයෙන් රහතුන් වහන්සේලා දාහක් සම්බන්ධ වෙමින්, අශේෂකරාම යේදිය. කථා වත්තුප්‍රපකරණය මෙහිදී සංගිති විය. කථාවත්තුප්‍රපකරණය සංගායනා කර ඇත්තේ සම්මිතිය, ගෝකුලික ආදී නිකායයන් විසින් වැරදි කරුණු ගෙන විශ්‍රාභ කරන ලද ධර්ම කරුණු නිවැරදි කොට පිරිසිදු බුද්ධ ධර්මය රෙකගනු සඳහාය. නව මසකින් නිම වූ මෙම සංගායනාව සාහස්‍ර ක නමින් හදුන්වයි.

ලපාලි රහතන් වහන්සේගේ දිෂා පරම්පරාව විසින් විනය පිටකය ද, ආනන්ද පරපුරෙහි දිසභාණක, සාරිපුතත පරපුරෙහි මත්ස්යීම හාණක, මහාකාශාප පරපුරෙහි සංයුතත හාණක අනුරුද්ධ පරපුරෙහි අංගුත්තර හාක ආදීන් විසින් සූත්‍ර පිට කය ද, ගාරිපුත්‍ර දිෂා පරපුරින් අනිධර්ම පිටකයද මෙම සංගායනාව වෙත පවත්වාගෙන ආහ.

හාණකයන්ගේ ප්‍රහවය -

සම්බුද්ධ පරිනිර්වාණයෙන් තෙමසකට පසු මහා කාශාප මහ රහතන්ගේ ප්‍රධානත්වයෙන් රජුහනුවර දී පවත්වන ලද ප්‍රථම සංගායනාවේදී ධර්මය කියාව පිටකවලට කොටස්වලට බෙදුහ. ඒ එක් එක් ධර්ම කොටයියායක් එක් එක් හිසු පිරිසකට හාර කිරීම උචිත යයි මෙහි දී කල්පනා කර ඇත. කට පාඩිමන් තථාගත ධර්මය ආරක්ෂා කිරීමේ අවශ්‍යතාවය නිසා මෙලෙස වැඩි බෙදාගැනීමේ උච්මනාව ඇතිවිය. ඒ ඒ ධර්ම කොටස් හාරදෙන ලද්දේ ඒ ඒ කොටස් පිළිබඳව ප්‍රවීනත්වයක් දක් වූ හිසු පිරිස් වලටය. උදාහරණ වසයෙන් විනය පිටකය හාරදෙන ලද්දේ විනය පිළිබඳ අග්‍රස්ථානය හෙබ වූ උපාලි රහතන් වහන්සේ ප්‍රමුඛ පරපුරටය. සූත්‍ර පිටකය හාරදී ඇත්තේ ධර්ම

හාණ්ඩාගාරික ආනත්ද රහතන් වහන්සේගේ පිරිසටය. අභිධරමය හාර දී ඇත්තේ ධරුම සේනාපති සැරුපුත් රහතන් වහන්සේගේ පරපුරටය.

දිස් හාණක - මජක්ව හාණක - සංයුත්ත හාණක - අංගුත්තර හාණකා ජාතක

හාණක, ධමමපද හාණක, උහතෝ විභටග හානක, මහා අරියවංස හාණක ආදී වසයෙන් මෙම ගිෂා පරම්පරා දිගින් දිගටම පිරිසිදු බුද්ධ ධරුමය රෙකගෙන ආහ. මෙම හාණක පරම්පරාවල අවසාන පුරුත් ලංකාවේ විසුහ. හාණක වසයෙන් ත්‍රිපිටක බුද්ධ වචනය කට පාඩුමින් රෙකගෙන ආ මෙම පිරිස් අතර සූත්‍රතනතිකා - විනයධරා - අභිධමවිකා - ධමමධරා අවධිකාලිකා - ත්‍රිපිටකා - වතුනිකායිකා ආදී වශයෙන්ද ඒ ඒ ධරුම කොටස් කට පාඩුමින් ගෙන ආ හිසුන් වහන්සේලා වූහ.

තුන්වන ධරුම සංගායනාවෙන් පසුව. දැඩිව පේරවාදාවරිය පරම්පරාවේ අවසාන පුරුත් වූ මොගගලී පුත්ත ත්‍රිස්ස මහරහතන් වහන්සේගේ පාදාවනත අග ගිෂායා වූ මිහිදු මහ රහතන් වහන්සේ විසින් සංගාහිත පේරවාදී බුද්ධ ධරුමය ලක්දිවට ගෙන ආහ.

පේරවාද -

පේර යනුවෙන හැඳින්වෙන පිරිස වැඩිමහල්ලන් ස්ථාවරයන් වසයෙන් ගැනේ. එනම් වැඩිමහල්ලන්ගේ ආයතනයට පේරවාදයට අයත් සාමාජිකයෝය. මෙහි පේර යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ ප්‍රථම ද්විතීය, සංගායනාවලට සහභාගී වූ මහා කාරුණික, උපාලී - යස, ආදී වූ මහරහතන් වහන්සේලා විසින් සංගායනා කළ පාලි ධරුමය පේරවාද නම් වේ. “දෙව සබඳිතයෝ ආරුළහ පාලියේ වෙතු පේරවාදො-ති බෙදිතෙබං - සාහිමහා කසසප භුතිතං මහා පේරානං වාදතතා පේරවාදකාති ව්‍යවති” යනුවෙන් සරකු දීපනී විකාවහි එයි. පේරිකා යනුවෙන් හඳුන්වන පේරවාදීඩු මගධා සහ ජ්‍යෙෂ්ඨය මූලස්ථාන කර ගත්හ. මෙයින් ලංකාවට පැමිණියේ උපජයිනී ගාබාවයි. පේරවාද ගාසනයේ පිත්‍යාවරු වූවේ පොරුණයේ වෙති. පොරුණයේ වූකලි සම්භාවනීය ආවාර්ය පිරිසක් වූ අතර පේරවාද ගාසනය ඇතිවීමේදී හා තහවුරු කිරීමෙහි දී වැදගත් තැනක් ගත් බව පෙනේ.

තුන්වන ධරුම සංගායනාවෙන් පසුව මිහිදු හරහතන් වහන්සේ විසින් ලංකාවට ගෙන එන ලද්දේ පේරවාදී ත්‍රිපිටකයයි මහින්දාගමනයෙන් පසුව ලංකාවේ ශ්‍රී ලංකාකික හිසු පිරිසක් ඇති වූහ. උන්වහන්සේලා ඒ ත්‍රිපිටකය හදාළහ. සිංහලෙන් අවුවා උපුහ. දේවානම්පියතිස්ස රුපුගේ ප්‍රධාන අමාත්‍යාංශක වූ අරිටය පැවැති වී රහතවැ උන්වහන්සේගේ ප්‍රධානත්වයෙන් දේවානම් පියතිස්ස රාජ සමයේ (ක්‍රි.පූ. 247-207) දී ලංකාවේ පළමුවන සංගායනාව කර ඇත. මෙම සංගායනාවට සැටදහසක් රහතන් වහන්සේලා සහභාගී වූ බව සඳහන්ය. සත්දෙනොකුගේ යුත් ගිෂානු ගිෂා පරම්පරාවට අනුව මිහිදු මහ රහතන් වහන්සේගේ ප්‍රථම ගිෂායා වූයේ අරිටය තෙරුන්ය. අනුරාධපුරයෙහි, යුපාරාමලයේ මෙම සංගායනාව පවත්වා ඇතු.

යර්මගේක රජුගේ මෙහෙයවීමෙන් ලංකාවට බුදු සමය ගෙන ආ මිහිදු හිමියන් උදෙසා අනුරාධ පුරුශයෙහි ඉදි වූ ඉතා වැදගත් වූද ඉතා විශාල වූද ආරාමය මහා විහාරයයි. මෙම විහාරයෙහි වැඩ සිටි හිසුන් වහන්සේලා සම්පක් දාෂ්ටික උරවාදීනු වූහ. උරවාදය ආරක්ෂා වූයේ මෙම විහාරයේදීය.

උරවාදී බුද්ධිගාසනයට ආ බලපෑම් -

උරවාදී බුද්ධිගාසනය කෙරෙහි වරින්වර යම් යම් මතවාදිවල බලපෑම් ද ඇතිවිය. එයින් එකක් නම් බුදුන් අතිමානුෂීකයයි විශ්වාස කළ ලෝකෝත්තර වාදයයි. ග්‍රේෂ්ඨ ගාස්තාවරුන්ගේ අභාවයෙන් පසුව අනුගාමිකයන් විසින් ඔහුගේ මිනිස් බව අමතක කොට ඔහු දේවත්වයෙන් සැලකීම ස්වාභාවිකය. මවුන් එසේ කරන්නේ ගාස්තාවරයා කෙරෙහි ද්‍රුඩී හක්තිය තිසාය. එහෙත් උරවාදීනු ඒ අතින් වැඩිදුර ගියේ තැත. ඔවුන් බුද්ධ කාය දෙස යටා තත්ත්වයෙන් බැඳු බව පෙනේ. එයට අමතරව වෙතුලුවාද, නීලපට දරුණන, ගුලහවාද ආදී නමවලින් උරවාද ත්‍රිපිටිකයට අයත් නොවූ විශේෂාංග බිජි වූවද උරවාද බුදු සමය විසින් එවා බැහැර කරන ලදී. මේ ආදී වසයෙන් වෙතුලු වාදීන්ගෙන් ඇතිවුණු නොයෙක් උපද්‍රව වලින් උරවාදය මහා විහාරික හිසුන් විසින් බලවත් දූෂ්කරතා මැද ආරක්ෂා කරන ලදී. අනුවාදී දර්මයන් උරවාදයට ඇතුළුවනු වළක්වනු සඳහා උරවාදීනු හැම අයුරින්ම සටන් කළහ. මහාසේන රාජ්‍ය සමයේදී මෙම සටහන ප්‍රකටව කෙරුණු විට උරවාදීනු ජය ගත්හ. මෙම මහා විහාරය පිළිබඳව කිරීතිරාවය හැම තැනම පැතිර පැවතිණ. නිරමල දර්මය ලබා ගැනීම සඳහා විදේශිකයෝ ලංකාවට ආහ. විශාල පිතිමල්ල, බුද්ධ සොජ යන ආය ඉන් සමහරෙකි.

පොතුක සංගිතිය -

මිහිදු හිමියන් විසින් ලංකාවට ගෙන එන ලද ත්‍රිපිටික දර්මය වසර භාරසියයක් පමණ කට පාඩුමින් පැමිණී මහා විහාරික හිසුන් වහන්සේලා ඒ පිරිසිදු උරවාදය පරපුරෙන් පරපුරට ගෙනයාමේ උදාර වූද පවතු වූද වෙතනාවෙන් බුද්ධ වර්ෂ 440-454 අතර කාලයේ වළගම්බා රජු ද්විස පොත්වල ලියවිය. වළගම්බා රජු ද්විස ලේඛනාරුඩී කලේ රජගහ - වේසාලී - පාටලී පුතු - නගරවල පැවැත් වූ දර්ම සංගායනාවන් හි දී තෝරා බෙරාගෙන සංගුහ කළ ත්‍රිපිටිකයයි. ලෝකයේ පුරුම වරට සිංහල රහතුන් විසින් කරන ලද මෙම පොතුක සංගිතියෙන් පසුව, බුද්ධ ග්‍රාවකයන් අතුරෙන් ඉතා උසස් විනය දරයා වූ උපාලි කෙරුන්ගෙන් පැවත එන්නේ යයි සළකන උරවාදී පාලි ත්‍රිපිටිකය සියම්, කාම්බෝජ, බුරුම ආදී දකුණු දිග රටවල පැතිර ගියහ.

මුඩා (වියවනාමය) -

ඉන්දු වින අරධ ද්වීපයේ නැගෙනහිර ප්‍රාන්තයේ දකුණු කොටස වන වත්මන් වියවනාමය ඇත. අතිතයේ වම්පා නමින් හඳුන්වා ඇත. බුදු සමය ත්‍රි.ව. 3 වැනිසිය වශේදී පමණ මෙහි තහවුරු වන්නට ඇතැයි සිතිය හැකිය. ත්‍රි.ව. 605 දී වම්පා අග නගරය විනුන් විසින් ආක්‍රමණය කොට බෙංද්ධ වස්තුන් විනයට ගෙනගිය බව වින ලියවිලි වල සඳහන්ව ඇත. මෙයින් පැහැදිලි වන්නේ ත්‍රි.ව. 7 වන සියවස ට පෙර වර්තමාන වියට නාමයේ බුදු දහම ප්‍රවලිතව පැවති බවයි. වම්පානි බෙංද්ධයන්

පොදු වසයෙන් ආරිය සම්මිතිය නිකායට අයත් වූ අතර සර්වාස්ථි නිකායේ ස්වල්ප දෙනකු ද සිටි බවයි. ක්‍රි.ව. 8 වැනි සියවසේ ශිලා ලේඛනයකින් පෙනී යන්නේ වම්පානි මහායාන බුදු දහම බලවත්ව පැවැති බවත්, සමහර රජවරුන්ගේ ද ආයිරවාදය ලද බවත්ය. පසු කාලයක දී මහායානයෙන් කැඩී ආ තන්ත්‍රයානය ද එහි වූ බව පැහැදිලිය.

ක්‍රි.ව. 15 වන සියවසේදී උතුරේ අන්තම්වරුන් විසින් රට අල්ලා ගන්නාතෙක් මහායාන ස්වරුපයේ බුද්ධාගම වම්පානි (වියවිනාමයේ) ජ්වමාන බලවේගයක් විය. පසුව වම්පානි පැරණී ආගම වෙනුවට වින ස්වරුපයෙන් යුත් බුදු සමය එහි බලපවත්වා ඇත.

වියවිනාම ජාතික හිකු ඉන්ද්‍රවන්ද -

වියවිනාම ජාතික ඉන්ද්‍රවන්ද හිකුෂ්‍යන් වහන්සේ වසර කීපයකට පෙර ලංකාවට වැඩිමතා, කෝට්ටේ සිරි ජයවර්ධනාරාමයේ වැඩ සිවිලින් සිංහල භාෂාව කියවීමටද පාලිභාෂාවද භදාරා ඇත. බොද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය මගින් මූලික බුද්ධජයන්ති ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ සමූහය පරිදිලනය කළ මෙම භාමුදුරුවේ පාලියෙන් ඇති ත්‍රිපිටකය සිංහලෙන් භදාරා වියවිනාම භාසාවට පරිවර්තනය කර ඇත. වියවිනාම ඉතිහාසය දෙසත් ත්‍රිපිටකයේ ඉතිහාසය දෙසත් බැඳු විට එය ඉතා වැදගත් ප්‍රාතිහාරියමය කටයුත්තකි. මූළ උරේවාදී ත්‍රිපිටකයම වියවිනාම බසට පරිවර්තනය කිරීම උන්වහන්සේගේ උත්සාහයයි. බලාපොරොත්තුවයි. එය එසේ වූ විට එය වර්තමාන වියට නාමයේ සම්පත් දාශ්ටිය උරේවාදී ත්‍රිපිටකය ප්‍රවලිත වී උරේවාදී බොද්ධයෙන් ඇති වීමට සේවුත්වත් වනු ඇත. ඒ අනුව වියවිනාම දේශයට උරේවාදී ත්‍රිපිටකය ගෙන ගිය ධර්මදුතයා ඉන්ද්‍රවන්ද හිකුෂ්‍යව වසයෙන් වියවිනාම ඉතිහාසයේත් ලංකා ඉතිහාසයේත් ඉතිහාස ගතවනු තියතය.

උන්වහන්සේ ගේ බෙතනාව උදාරතරය. අප්‍රතිහත දෙරෝය විශ්මය ජනකය. උන්වහන්සේගේ මෙම සත් ක්‍රියාවට ලංකාවේත් - වියවිනාමයේත් බොද්ධයෙන් සහයෝගය දැක්වීය යුතුය. වියවිනාමයට උරේවාදය ගෙනයන ධර්ම දුතයා උන්වහන්සේ වන බැවිනි.

උන්වහන්සේ ඉටාගත් කාර්යය නිරුපදිතව ඉටු කරන්නට ආරෝග්‍ය සුවයත්, ආර්ථික සම්පතක් ලැබේවායි ! ඉති සිතින් පත්ම්හ.

කිරීම විමලජේත්ති ස්ථිරිර

අධ්‍යක්ෂ

බොද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය

නැදිමාල

දෙහිවල

2550 නිකිණී මස

LỜI TỰA

(Lời dịch Việt của bản tiếng Sinhala)

--ooOoo--

Đức Phật của chúng ta sau khi trải qua vô số kiếp thực hành các pháp toàn hảo và lần lượt tiếp nhận sự thọ ký của hai mươi bốn vị Phật tiền nhiệm rồi đã chứng quả Toàn Giác vào năm 623 trước Tây Lịch. Ngài đã thuyết giảng bài Pháp đầu tiên, tức là bài Kinh Chuyển Pháp Luân, ở tại Migadāya thành Bārāṇasī. Lời giảng dạy của đức Phật được biết đến với nhiều tên gọi: Giáo Pháp, Chánh Pháp, Pháp và Luật, Phạm Hạnh là một số tên gọi đã được nói đến. Đức Phật đã nói với vị trưởng lão Ānanda rằng: “Sau khi ta Niết Bàn, chính các Pháp và Luật đã được ta giảng dạy sẽ là thầy của các người.” Điều ấy có nghĩa là Giáo Pháp của đức Phật sẽ là kim chỉ nam cho các vị tỳ khưu tu tập. Tuy nhiên, ngay sau sự ra đi của đức Phật vị tỳ khưu tên Subhadda đã có quan điểm rằng: “Bởi vì đức Phật đã không còn, các đệ tử của Ngài có thể sống cuộc sống theo như ước muốn của mình.” Và còn có những vị tỳ khưu khác như Devadatta, Sunakkhatta, Ariṭṭha ngay lúc đức Phật còn tại tiền cũng đã có các suy nghĩ như vị tỳ khưu Subhadda.

Tuy nhiên, khi vấn đề liên quan đến Giáo Pháp của đấng Toàn Giác vừa mới诞生, các vị A-la-hán hộ trì Giáo Pháp như Ngài Mahā Kassapa và Ngài Upāli đã nghĩ đến sự cần thiết của việc bảo vệ tính chất thuần khiết của Giáo Pháp. Do đó, vào ngày thứ hai của tháng thứ tư sau khi đức Phật Niết Bàn, cuộc Kết Tập lần thứ nhất đã được thực hiện với sự tham dự của năm trăm vị A-la-hán tại hang động Sattapaṇṇī dưới sự bảo trợ của đức vua Ajātasattu (A-xà-thê). Cuộc Kết Tập Giáo Pháp được tiến hành bởi các vị tỳ khưu Mahā-kassapa, Ānanda, Upāli, và các vị Thánh A-la-hán khác đã là nền tảng cho các cuộc kết tập về sau. Chú Giải đề cập rằng cuộc Kết Tập Giáo Pháp này đã được tất cả các vị tỳ khưu thừa nhận. Cuộc Kết Tập Giáo Pháp lần thứ nhất này còn được gọi là Cuộc Kết Tập về Luật của năm trăm vị vì có liên quan đến các điều học nhỏ nhặt và ít quan trọng (khuddānukhuddakasikkhā). Giáo Pháp của đức Phật đã được phân chia thành Tạng (Piṭaka) trong cuộc kết tập này.

Cuộc Kết Tập lần thứ nhì đã được tổ chức vào khoảng một trăm năm sau lần thứ nhất vào thời trị vì của đức vua Kālasoka. Cuộc kết tập này dựa trên nền tảng của “Mười sự việc không được phép.” Các vị tỳ khưu xứ Vajjī đã ra sức vận động để hợp thức hóa mười sự việc xét ra có bản chất không đúng với Luật. Cuộc Kết Tập lần thứ nhì đã

được tiến hành bằng hình thức hội thảo giữa các vị tỳ khưu A-la-hán Sabbakāmī, Revata, Sālha, Ujjasobhita, Vāsabhagāmika, Sambhūta Sāṇavāsī, Yasa Kākaṇḍakaputta, và Sumana. Bảy trăm vị A-la-hán đã tham dự cuộc Kết Tập này. Cuộc Kết Tập Giáo Pháp lần thứ nhì này còn được gọi là Cuộc Kết Tập về Luật của bảy trăm vị. Trong cuộc Kết Tập này, hai chương về Kết Tập ở Cullavagga (Luật Tiểu Phẩm), bài kinh Muṇḍarājasutta, Serissaaka Vimānakathā Uttaravāda, Petavatthu, v.v... đã được công nhận vào Chánh Tạng Pāli.

Do sự xuất hiện của nhiều bộ phái, tính chất đúng đắn về giáo lý và sở hành của các bộ phái chính bị suy giảm, các vị tỳ khưu chân chánh đều lui vào rừng ẩn nấp. Nhằm bảo vệ phẩm chất của Giáo Pháp đức Phật trong tình trạng này, vào khoảng hai trăm ba mươi năm sau thời kỳ đức Phật Niết Bàn cuộc Kết Tập lần thứ ba đã được tổ chức ở tại Āsokārāma do đức vua Asoka. Cuộc Kết Tập này đã được tiến hành bởi vị tỳ khưu A-la-hán Moggaliputta Tissa cùng với một ngàn vị A-la-hán. Đặc biệt bộ Kathāvatthupakaraṇa đã được trùng tụng nhằm chỉnh đốn những sai lầm đang được thực hành bởi các bộ phái. Cuộc Kết Tập này đã hoàn tất sau chín tháng và đã được gọi là cuộc Kết Tập của một ngàn vị.

Sau cuộc Kết Tập lần thứ nhất, Tạng Luật đã được duy trì do các vị tỳ khưu thuộc nhóm của vị Thánh A-la-hán Upāli, Tạng Kinh gồm có Trường Bộ do nhóm của ngài Ānanda, Trung Bộ do nhóm của ngài Sāriputta, Tương Ưng do nhóm của ngài Kassapa, Tăng Chi do nhóm của ngài Anuruddha, và Tạng Vi Diệu Pháp do nhóm của ngài Sāriputta.

Sự thành lập các nhóm trì tụng (bhāṇaka):

Sau Cuộc Kết Tập lần thứ nhất, Giáo Pháp đã được phân chia thành nhiều phần và các phần chính yếu đã được giao cho các vị tỳ khưu tinh thông về lãnh vực ấy có nhiệm vụ duy trì và phổ biến. Một số nhóm trì tụng chính là nhóm Trì Tụng Trường Bộ (Dīghabhāṇaka), nhóm Trì Tụng Trung Bộ (Majjhimabhāṇaka), nhóm Trì Tụng Tương Ưng (Saṃyuttabhāṇaka), nhóm Trì Tụng Tăng Chi (Aṅguttarabhāṇaka), nhóm Trì Tụng Kinh Bổn Sanh (Jātakabhāṇaka), nhóm Trì Tụng Kinh Pháp Cú (Dhammapadabhāṇaka), nhóm Trì Tụng hai Bộ Luật (Ubbato Vibhaṅgabhāṇaka), nhóm Trì Tụng bộ Đại Sứ về Thánh Nhân (Mahā Ariyavaṃsa), v.v... Các vị đệ tử này đã làm phong phú và gìn giữ Giáo Pháp bằng phương tiện trùng tụng bằng trí nhớ. Nhóm cuối cùng của các vị trì tụng này đã sống tại Sri Lanka. Sau cuộc Kết Tập lần thứ ba, Giáo Pháp của đức Phật đã được truyền sang Sri Lanka do

công của Trưởng Lão Mahinda là vị đệ tử của ngài tỳ khưu A-la-hán Moggaliputta Tissa.

Theravāda: Ý nghĩa của từ “Thera” là “Trưởng Lão.” Các thành viên của Theravāda là các vị trưởng lão. Các vị tỳ khưu Mahākassapa, Upāli, Yasa, v.v... đã tham dự cuộc Kết Tập Giáo Pháp lần thứ nhất và thứ nhì đã trùng tụng Chánh Tạng, và các lời trùng tụng ấy được gọi là Theravāda. Sớ giải tên Sāratthadīpanī Tīkā có đề cập rằng: “Sabbam theravādanti dve saṅgītiyo āruṇhā pāliyevettha “theravādo”ti veditabbā. Sā hi mahākassapapabhutinam mahātherānam vādattā “theravādo”ti vuccati.” Các vị Theravāda còn được gọi là Therika (thuộc về các vị Trưởng Lão). Các vị này sống chủ yếu ở Magadha và Ujjayini. Trong số các vị này, nhóm Ujjayinī đã đến Sri Lankā. Các vị trưởng thượng “Porāṇa” của Giáo Hội Theravāda là những vị thầy lỗi lạc và đã đóng vai trò vô cùng quan trọng trong việc thành lập Giáo Hội Theravāda.

Sau cuộc Kết Tập lần thứ ba, ngài tỳ khưu Mahinda đã đem Tam Tạng của Theravāda đến xứ sở Sri Lanka và đã chuyển hóa được rất đông người xuất gia theo Phật Giáo. Các vị ấy đã học tập Tam Tạng và đã viết Chú Giải bằng tiếng Sinhala. Cuộc Kết Tập Giáo Pháp đầu tiên ở Sri Lanka đã được thực hiện bởi vị tỳ khưu A-la-hán Ariṭṭha trước đây là vị quan đại thần của đức vua Devānampiya Tissa (247-207 trước Tây Lịch). Đã có sáu mươi ngàn vị A-la-hán tham dự. Tỳ khưu Ariṭṭha chính là vị đệ tử đầu tiên của ngài Mahinda. Cuộc Kết Tập đã được tổ chức tại tu viện Thūpārāma ở Anurādhapura.

Tu viện Mahā Vihāra đã được xây dựng cho ngài Mahinda và đã có một vị trí vô cùng lớn lao và quan trọng đối với Giáo Hội Theravāda. Lúc bấy giờ đã xảy ra nhiều sự kiện có liên quan đến lời Giáo Huấn của đức Phật, sự kiện Lokuttaravāda là một. Mặc dù có nhiều khó khăn phải đối phó nhưng các vị tỳ khưu ở Mahā Vihāra đã bảo vệ được sự thuần khiết của Giáo Pháp và đã được khắp nơi biết tiếng. Do đó, nhiều người ngoại quốc đã đến Sri Lanka để tiếp thu Phật Giáo, trong đó có Viśākha, Pītimalla, Buddhaghosa, v.v...

Sự Kết Tập thành sách:

Tam Tạng Giáo Pháp do Ngài Mahinda đem đến và giảng dạy cho các vị tỳ khưu ở Mahā Vihāra đã được duy trì bằng trí nhớ trong bốn trăm năm. Vào thời trị vì của đức vua Valagamba (440-454 theo Phật Lịch), Tam Tạng đã được ghi lại thành các tập sách. Sau đó, Tam Tạng Pāli này đã được truyền sang các nước như là Thái Lan, Cambodia, và Miến Điện.

Champa (Việt Nam):

Được biết Champa là vùng đất ở về phía đông nam của bán đảo Đông Dương, hiện nay là Việt Nam. Điều được phỏng đoán là triết học Phật Giáo đã được thiết lập tại xứ này vào khoảng thế kỷ thứ 3 sau Tây Lịch. Vào khoảng năm 605 sau Tây Lịch, thủ đô Champa đã bị chiếm đóng bởi người Trung Quốc và họ đã du nhập Phật Giáo vào Trung Quốc; điều này được ghi lại trong văn kiện của Trung Quốc. Điều rõ rệt là Phật Giáo đã được phổ biến tại Việt Nam trước thế kỷ thứ bảy sau Tây Lịch và Phật Giáo Champa là chánh yếu và được liệt kê vào bộ phái Arya Sammiti là một nhóm nhỏ thuộc bộ phái Sravasti. Tư liệu của thế kỷ thứ tám sau Tây Lịch được ghi lại trên bia đá chứng tỏ rằng Phật Giáo Mahāyāna đã hiện diện ở Việt Nam và Tantrayāna phát xuất từ Mahāyāna cũng có mặt.

Vào thế kỷ thứ 15 sau Tây Lịch, người Annam ở phía bắc đã kiểm soát xứ sở và Phật Giáo mang đặc điểm của Mahāyāna đã có sự tác động. Về sau, Phật Giáo mang đặc điểm của Trung Quốc đã tác động đến xứ sở này thay vì Phật Giáo Champa trước đây.

Vị tỳ khưu Indacanda người Việt Nam đã đến Sri Lanka trong những năm gần đây và đang ngụ tại tu viện Sri Jayawardhanaramaya khu vực Kotte. Vị này đã học Pāli và đã sử dụng Tam Tạng Pāli ấn bản Buddha Jayanti do Buddhist Cultural Centre ấn hành. Vị này đã học Tam Tạng và sau đó dịch sang tiếng Việt Nam. Khi xem xét đến lịch sử của nước Việt Nam và lịch sử của Tam Tạng, chúng tôi nhận thấy rằng sự nỗ lực và ước nguyện thực hiện Tam Tạng Song Ngữ của vị này thật là phi thường. Nếu việc làm ấy được thành tựu thì sự hiểu biết về Tam Tạng của Theravāda ở Việt Nam sẽ được phổ biến và Phật Giáo Theravāda ở Việt Nam sẽ thêm phần phát triển. Khi ấy, vị tỳ khưu Indacanda sẽ là người sứ giả có công đóng góp cho sự hoằng Pháp của Phật Giáo Theravāda ở Việt Nam và điều này sẽ được ghi nhận bởi lịch sử của hai nước, Việt Nam cũng như của Sri Lanka.

Ý định của vị tỳ khưu này thật lớn lao, và sự nỗ lực của vị này thật đáng khâm phục. Chư Phật tử sống ở Sri Lanka và Việt Nam hãy nên hỗ trợ tỳ khưu Indacanda trong công việc dấn thân này.

Chúng tôi phúc chúc cho tỳ khưu Indacanda được sức khỏe, sống lâu, và đạt đến sự thành công đối với điều ước nguyện của mình.

Venerable Kirama Wimalajothi
Giám Đốc Buddhist Cultural Centre
Nedimala, Dehiwala, Sri Lanka
Tháng Nikini 2550.

දායාලු කටයුතු අම්බැවංගය
මහ බිජකාරී ආභ්‍යම්පන්
MINISTRY OF RELIGIOUS AFFAIRS

මෙම අයග
නො නිව }
My No

මෙම අයග
නො නිව }
Your No

24th May, 2006

This is to certify that the bilingual Tripitaka in Pali and Sinhala in connection with the 2550th Buddha Jayanthi Commemoration is the correct version of the Pali Text. The Pali text in Roman Characters has its equivalence in content and validity to the original in Sinhala characters.

B.N.Jinasena
B.N.Jinasena   24.5.2006
Secretary
Ministry of Religious Affairs

Ministry of Religious Affairs

--ooOoo--

Ngày 24 tháng 05 năm 2006

Xác nhận rằng Tam Tạng song ngữ Pali và Sinhala ấn tổng vào dịp lễ kỷ niệm Buddha Jayanthi lần thứ 2550 là chính xác về phần Pali văn. Phần Pali văn được phiên âm sang mẫu tự Roman có giá trị tương đương về nội dung so với văn bản gốc bằng mẫu tự Sinhala.

B. N. Jinasena
Thư Ký
Chánh văn phòng

Địa Chỉ: 115 Wijerama Mawatha, Colombo 07, Sri Lanka

Office: 94-11-2690896   Fax: 94-11-2690897

Deputy Minister: 94-11-5375128, 94-11-2690898

Secretary: 94-11-2690736

THÀNH PHẦN NHÂN SỰ:

CỐ VẤN DANH DỰ:

Ven. Devahandiye Paññāsekara Nāyaka Mahāthera
President of the Thimbirigasyaya Religious Association
“Sasana Arakshaka Mandalaya”
Tu Viện Trưởng Tu Viện Sri Jayawardhanaramaya Colombo

CỐ VẤN THỰC HIỆN:

Ven. Kirama Wimalajothi Nāyaka Mahāthera
Giám Đốc nhà xuất bản Buddhist Cultural Centre

CỐ VẤN PHIÊN DỊCH:

Ven. Kadurupokune Nandaratana Mahāthera
Cựu Giảng Viên Đại Học Phật Học Anurādhapura - Sri Lanka
Hiệu Trưởng Trường Siri Nandana Tipiṭaka Dhammāyatana
Malegodā, Payāgala - Sri Lanka

CỐ VẤN VI TÍNH:

Ven. Mettāvihārī (Đan Mạch)
Ban điều hành Mettānet Foundation

****

ĐIỀU HÀNH TỔNG QUÁT:

Tỳ Khuu Indacanda

PHỤ TRÁCH PHIÊN DỊCH:

- Tỳ Khuu Indacanda (Trương Đình Dũng)

PHỤ TRÁCH PHIÊN ÂM:

- Ven. CandraBangsha (Bangladesh)

PHỤ TRÁCH VI TÍNH:

- Tỳ Khuu Đức Hiền (Nguyễn Đăng Khoa)

TIPIṬAKAPĀLI - TAM TẠNG PĀLI

Piṭaka	Tạng	Tên Pāli	Tựa Việt Ngữ	Số tt.
V I N A Y A	L U Â T	Pārājikapāli Pācittiyapāli bhikkhu Pācittiyapāli bhikkhunī Mahāvaggapāli I Mahāvaggapāli II Cullavaggapāli I Cullavaggapāli II Parivārapāli I Parivārapāli II	Phân Tích Giới Tỳ Khưu I Phân Tích Giới Tỳ Khưu II Phân Tích Giới Tỳ Khưu Ni Đại Phẩm I Đại Phẩm II Tiểu Phẩm I Tiểu Phẩm II Tập Yếu I Tập Yếu II	01 02 03 04 05 06 07 08 09
		Dīghanikāya I Dīghanikāya II Dīghanikāya III	Trường Bộ I Trường Bộ II Trường Bộ III	10 11 12
		Majjhimanikāya I Majjhimanikāya II Majjhimanikāya III	Trung Bộ I Trung Bộ II Trung Bộ III	13 14 15
		Samyuttanikāya I Samyuttanikāya II Samyuttanikāya III Samyuttanikāya IV Samyuttanikāya V (1) Samyuttanikāya V (2)	Tương Ưng Bộ I Tương Ưng Bộ II Tương Ưng Bộ III Tương Ưng Bộ IV Tương Ưng Bộ V (1) Tương Ưng Bộ V (2)	16 17 18 19 20 21
		Āṅguttaranikāya I Āṅguttaranikāya II Āṅguttaranikāya III Āṅguttaranikāya IV Āṅguttaranikāya V Āṅguttaranikāya VI	Tăng Chi Bộ I Tăng Chi Bộ II Tăng Chi Bộ III Tăng Chi Bộ IV Tăng Chi Bộ V Tăng Chi Bộ VI	22 23 24 25 26 27

Piṭaka	Tạng	Tên Pāli		Tựa Việt Ngữ	Số tt.
S U T T A N T A	K H U D D A K A N I K A N H	K	Khuddakapāṭha	Tiêu Tụng	28
		H	Dhammapadapāṭī	Pháp Cú	-
		U	Udānapāṭī	Phật Tự Thuyết	-
		D	Itivuttakapāṭī	Phật Thuyết Như Vật	-
		D	Suttanipāṭapāṭī	Kinh Tập	29
		A	Vimānavatthupāṭī	Chuyện Thiên Cung	30
		K	Petavatthupāṭī	Chuyện Ngã Quý	-
		A	Theragathāpāṭī	Trưởng Lão Kê	31
		N	Therīgāthāpāṭī	Trưởng Lão Ni Kê	-
		I	Jātakapāṭī I	Bồn Sanh I	32
		K	Jātakapāṭī II	Bồn Sanh II	33
		Ā	Jātakapāṭī III	Bồn Sanh III	34
		Y	Mahāniddesapāṭī	(chưa dịch)	35
		A	Cullaniddesapāṭī	(chưa dịch)	36
		*	Paṭisambhidāmagga I	Phân Tích Đạo I	37
		*	Paṭisambhidāmagga II	Phân Tích Đạo II	38
			Apadānapāṭī I	Thánh Nhân Ký Sự I	39
		T	Apadānapāṭī II	Thánh Nhân Ký Sự II	40
		I	Apadānapāṭī III	Thánh Nhân Ký Sự III	41
		Ê	Buddhavāmṣapāṭī	Phật Sứ	42
		U	Cariyāpiṭakapāṭī	Hạnh Tặng	-
			Nettipakaraṇa	(chưa dịch)	43
		B	Peṭakopadesa	(chưa dịch)	44
		Q	Milindapañhāpāṭī	Mi Tiên Văn Đáp	45
A B H I D H A M M A	V I D I E U P H Á P	V	Dhammasaṅganipakaraṇa	Bộ Pháp Tụ	46
		I	Vibhaṅgapakaraṇa I	Bộ Phân Tích I	47
		D	Vibhaṅgapakaraṇa II	Bộ Phân Tích II	48
		I	Kathāvatthu I	Bộ Ngữ Tông I	49
		E	Kathāvatthu II	Bộ Ngữ Tông II	50
		U	Kathāvatthu III	Bộ Ngữ Tông III	51
			Dhātukathā	Bộ Chất Ngữ	-
		P	Puggalapaññattipāṭī	Bộ Nhân Ché Định	52
		H	Yamakapakaraṇa I	Bộ Song Đôi I	53
		Á	Yamakapakaraṇa II	Bộ Song Đôi II	54
		A	Yamakapakaraṇa III	Bộ Song Đôi III	55
		P	Patthānapakaraṇa I	Bộ Vị Trí I	56

SUTTANTAPIṬAKE KHUDDAKANIKĀYE

APADĀNAPĀLI
(THERĪ APADĀNAM)

TATIYO BHĀGO

TẶNG KINH - TIÊU BỘ

THÁNH NHÂN KÝ SỰ
(TRƯỜNG LÃO NI KÝ SỰ)

TẬP BA

*Tāni ca sutte otāriyamānāni vinaye sandassiyamānāni sutte ceva
otaranti vinaye ca sandissanti, niṭṭham ettha gantabbam: ‘Addhā
idam tassa bhagavato vacanam, tassa ca therassa suggahitan’ti.*

(Dīghanikāya II, Mahāparinibbānasutta).

Các điều ấy (những lời đã được nghe thuyết giảng) cần được đối chiếu ở Kinh, cần được xem xét ở Luật, và chỉ khi nào chúng hiện diện ở Kinh và được thấy ở Luật, thời điều kết luận có thể rút ra ở đây là: “Điều này chắc chắn là lời giảng dạy của đức Thế Tôn và đã được vị trưởng lão ấy tiếp thu đúng đắn.

(Trường Bộ II, Kinh Đại Bát-Niết-Bàn).

LỜI GIỚI THIỆU

--ooOoo--

Apadānapāli là tựa đề của tập Kinh thứ mười ba thuộc Tiểu Bộ. Chúng tôi đề nghị tựa đề tiếng Việt là *Thánh Nhân Ký Sư*. Sự chọn lựa tựa đề của chúng tôi được căn cứ vào lời giảng của Ngài Chú Giải Sư Dhammadapāla ở *Cariyāpiṭaka-Āṭīthakathā* (*Chú Giải Hạnh Tạng*) rằng: “*Buddhāpadāniyam* là đề tài được thuyết giảng, là đề tài được trình bày có liên quan đến công hạnh khó làm thuộc thời xa xưa nghĩa là việc làm quá khứ của chư Phật” (335). Vẽ ý nghĩa của từ *apadāna*, có nhiều tài liệu nghiên cứu tiếng Anh thảo luận về ý nghĩa của từ này và từ tương đương của Sanskrit là *awadāna*, nhưng vẫn chưa có được câu trả lời xác định và hợp lý về phương diện ngôn ngữ học. Từ điển *A Dictionary of Pali, Part I* của Margaret Cone do nhà xuất bản Pali Text Society phát hành năm 2001 ghi nghĩa rằng: “— **2.** *a person’s “reaping”, (the result of) one’s action,*” và “— **3.** *the story of a person’s actions and their result;*” tuy nhiên, các ý nghĩa này cũng chỉ là những kết luận được rút ra từ các ngữ cảnh có liên quan ở các văn bản *Pāli*.

Apadānapāli gồm có bốn phần:

- *Buddhāpadāna* (liên quan đến Phật Toàn Giác)
- *Paccekabuddhāpadāna* (liên quan đến Phật Độc Giác)
- *Therāpadāna* (559 câu chuyện về các vị trưởng lão)
- và *Therī-apadāna* (40 câu chuyện về các vị trưởng lão ni).

Tập Kinh được trình bày ở đây là phần thứ tư, *Therī-apadāna*, chúng tôi đề nghị tựa đề tiếng Việt là *Trưởng Lão Ni Ký Sư*. Chú giải của tập Kinh *Apadānapāli* có tên là *Visuddhajanavilāsinī* chỉ đề cập đến ba phần đầu, còn phần chú giải liên quan đến các vị tỳ khưu ni lại không được đề cập đến, có thể đã không được thực hiện.

Về nội dung, *Therī-apadāna - Trưởng Lão Ni Ký Sư* được trình bày thành bốn phẩm (*vagga*), mỗi phẩm gồm có 10 kí sự, tổng cộng là 40 câu chuyện được kể lại bởi các vị tỳ khưu ni đã sống, tu tập, và thành Đạo dưới sự hướng dẫn của đức Phật Gotama, tức là đức Phật Thích Ca đang được chúng ta thờ phụng hiện nay. Các câu chuyện này có chủ đề liên quan đến những hành động cúng dường thù thắng của các vị tỳ khưu ni này ở trong quá khứ. Những thiện nghiệp này đã đem lại phước báu cho các vị ấy trong nhiều kiếp, cuối cùng vào kiếp chót các vị này đã xuất gia trở thành tỳ khưu ni, được chúng qua vị A-la-hán, thành tựu tam minh, đắc chứng bốn tuệ phân tích, tám

giải thoát, và sáu thăng trí. Một số nghiệp bất thiện cũng đã được đề cập đến và nghiệp quá xấu phải gánh chịu do những hành động ấy đem lại cũng không phải là nhỏ. Các chi tiết được trình bày ở mỗi ký sự đã được đích thân các vị tỳ khưu ni đích thân thuật lại, dài ngắn cũng không chừng đỗi, đôi lúc có xen lẫn một vài dòng kệ chú thích của người sưu tập. Tên của một số vị trưởng lão ni đã được ghi nhận theo hành động, ví dụ vị ni Mekhalādāyikā có tên gọi theo hành động cúng dường sợi dây thắt lưng (*mehkala*), Maṇḍapadāyikā do việc cúng dường mái che (*maṇḍapa*), v.v... Tên của nhiều vị trưởng lão ni được thấy ở *Therīgāthā - Trưởng Lão Ni Kệ*, nhưng không phải là tất cả. Ngược lại tên của một số vị trưởng lão ni có ở *Therīgāthā* nhưng không được tìm thấy ở *Apadāna*. So sánh giữa hai văn bản, một vài vị ni có tên gọi không giống nhau nhưng chi tiết trình bày lại tương đồng. Nói chung, có một số tư liệu xét ra là mới lạ đỗi với hàng học Phật người Việt được chứa đựng trong tập Kinh này.

Về hình thức, *Therī-apadāna - Trưởng Lão Ni Ký Sư* được viết theo thể kệ thơ (*gāthā*), mỗi câu kệ gồm có bốn *pāda* được trình bày thành hai dòng. Đa số các câu kệ của tập Kinh này làm theo thể thông thường gồm có tám âm cho mỗi *pāda*. Chúng tôi chủ trương ghi lại lời dịch Việt theo lối văn xuôi hầu ý nghĩa chuyển dịch được phần trọn vẹn. Đôi chỗ hai câu kệ được dịch chung thành một đoạn dựa theo tính chất hoàn chỉnh về văn phạm hoặc về ý nghĩa của chúng. Cũng cần nói thêm về văn bản *Pāli* được trình bày ở đây đã được phiên âm lại từ văn bản *Pāli – Sinhala*, ấn bản *Buddha Jayanti Tripitaka Series* của nước quốc giáo Sri Lanka.

Về phương diện dịch thuật và trình bày văn bản tiếng Việt, có một số điều cần lưu ý như sau: Mặc dầu toàn bộ văn bản là các lời tự thuật, tuy nhiên chúng tôi chỉ trình bày ở dạng *chữ nghiêng* cho những đoạn có tính chất đối thoại trực tiếp hoặc những điều ước nguyện, suy nghĩ. Về từ xưng hô của hàng đệ tử đỗi với đức Phật, chúng tôi sử dụng từ “con” ở ngôi thứ nhất cho những trưởng hợp trực tiếp, và “tôi” cho những trưởng hợp xét rằng người nghe là các đối tượng khác. Về sự xưng hô của đức Phật với người đỗi diện, chúng tôi thay đổi theo suy nghĩ chủ quan, lúc thì “bà” dùng cho Mahāpajāpati Gotamī, “em” dùng cho Nandā người em gái cùng cha khác mẹ, “nàng, các nàng” dùng cho Yasodharā, Kisāgotamī, Rūpanandā, và những vị ni trước đây là hầu thiếp ở trong cung, “người, các người” dùng cho các vị tỳ khưu, và ít dùng từ “con, các con” ở ngôi thứ hai cho các trưởng hợp này; điểm này xét ra căn có thêm sự đâu tư suy nghĩ. Về văn phong của lời dịch, chúng tôi chủ trương ghi lại lời tiếng Việt sát theo văn bản gốc và cố gắng không bỏ sót từ nào không dịch. Lời văn tiếng Việt của chúng tôi có chứa đựng những mấu chốt giúp cho những ai có ý thích nghiên cứu *Pāli* thấy ra

được cấu trúc của loại ngôn ngữ này. Việc làm này của chúng tôi không hẳn đã được hoàn hảo, đâu sao cũng là bước khởi đầu nhằm thúc đẩy phong trào nghiên cứu cổ ngữ Phật Học của người Việt Nam. Tuy nhiên, một số sai sót trong quá trình phiên dịch đương nhiên không thể tránh khỏi, chúng tôi xin chịu hoàn toàn trách nhiệm về trình độ yếu kém.

Nhân đây, chúng tôi cũng xin chân thành ghi nhận sự quan tâm chăm sóc trực tiếp hoặc gián tiếp đối với công tác phiên dịch của chúng tôi về phương diện vật thực bồi dưỡng và thuốc men chữa bệnh của các vị hữu ân sau: Sư Cô Trí Anh - chùa Linh Sơn (Pháp), Bhikkhunī Sukhettā Nichanaporn Ketjan (Thái), Cô Phạm Thu Hương và Cô Hoàng Thị Thịnh (Hồng Kông), Cô Upekkhā (Úc Đại Lợi), Phật tử Daw Pat Gray (Myanmar). Công việc soạn thảo này được thông suốt, không bị gián đoạn, chính là nhờ có sự hỗ trợ cấp thời và quý báu của quý vị. Thành tâm cầu chúc quý vị luôn giữ vững niềm tin và thành tựu được nhiều kết quả trong công việc tu tập giải thoát và hộ trì Tam Bảo.

Một điều thiếu sót lớn nếu không đề cập đến sự nhiệt tình giúp đỡ chúng tôi của sinh viên Karunaratna trong việc tham khảo bản dịch tiếng bản xứ. Cũng không quên không nhắc đến những sự ủng hộ, khích lệ, và công đức góp ý về phần tiếng Việt các vị: Đại Đức Dhammapāla (Trần Văn Tha), Đại Đức Chánh Kiến, Đại Đức Đức Hiền, Đại Đức Ni Nguyên Hương đã sắp xếp thời gian đọc qua bản thảo và đã giúp cho chúng tôi tránh được một số điểm vung về trong việc sử dụng từ ngữ tiếng Việt. Nhân đây, cũng xin ghi nhận sự cúng dường Từ Điển Tiếng Việt của Đại Đức Tâm Pháp, nhờ thế đã giúp cho chúng tôi rất nhiều trong việc xác định từ ngữ được thêm phần chính xác. Chúng tôi cũng xin thành tâm tùy hỷ và tán dương công đức của các thí chủ đã nhiệt tâm đóng góp tài chánh giúp cho Công Trình Ẩn Tống Tam Tạng Song Ngữ Pāli - Việt được tồn tại và phát triển, mong sao phước báu Pháp thí này luôn dẫn dắt quý vị vào con đường tu tập đúng theo Chánh Pháp, thành tựu Chánh Trí, chứng ngộ Niết Bàn, không còn luân hồi sanh tử nữa.

Cuối cùng, ngưỡng mong phước báu phát sanh trong công việc soạn thảo tập Kinh này được thành tựu đến thầy tổ, song thân, và tất cả chúng sanh trong tam giới. Nguyện cho hết thảy đều được an vui, sức khỏe, có trí tuệ, và tinh tấn tu tập ngõ hầu thành đạt cứu cánh giải thoát, chấm dứt khổ đau.

Kính bút,
ngày 31 tháng 12 năm 2007
Tỳ Khưu Indacanda (Trương đình Dũng)

CÁC CHỮ VIẾT TẮT:

Văn Bản Pāli:

Sī.	: Sīhala-tālapaṇṇapoththakam
Sī Mu.	: Sīhālakkharamuddita Therī-Apadānapāli
Ma.	: Maramma Chatṭhasaṅgīti Piṭakapotthakam (Tặng Miến Điện kỳ kết tập lần thứ 6).
Syā.	: Syāmakkharamuditā Therī-Apadānapāli (Tặng Thái Lan).
PTS.	: Pali Text Society Edition (Tặng Anh).
The. A.	: Theragāthā Aṭṭhakathā
Theri.	: Therīgāthā

Văn Bản Tiếng Việt:

ApA.	: Apadāna Aṭṭhakathā - Chú Giải Apadāna (PTS.)
ND	: Chú thích của Người Dịch.
PTS.	: Nhà Xuất Bản Pali Text Society (Anh Quốc)

MĀU TƯ PĀLI - SINHALA

NGUYÊN ÂM

අ a   අ ā   ඉ i   ඒ ī   උ u   ඔ ū   එ e   ඔ o

PHỤ ÂM

ක ka	ඇ kha	ග ga	ඇ gha	ඇ na
ච ca	ඇ cha	ජ ja	ඡ jha	ඣ ŋa
ඇ ṭa	ඇ ṭha	ඩ ða	ඇ ðha	ඇ ña
ත ta	ඇ tha	ඩ ða	ඇ dha	ත na
ප pa	ඇ pha	ඇ ba	ඡ bha	ඇ ma

ය ya   ය ra   ග la   ම va   ස sa   හ ha   ග la   ම m
 ක ka   කා kā   කි ki   කි kī   කු ku   කු kū   කේ ke   කො ko
 බ kha   බා khā   බි khi   බි khī   බු khu   බු khū   බෙ khe   බො kho
 ග ga   ගා gā   ගි gi   ගි gī   ගු gu   ගු gū   ගො ge   ගො go

PHỤ ÂM LIÊN KẾT

කක kka	කුකුකු ŋña	ත tra	ມථ mpha
කබ kkha	කුහ න්ha	දද dda	මබ mba
කස kya	කුදව ŋca	දධ ddha	මහ mbha
කි kri	කුදුෂ ŋcha	දු dra	මම mma
කව kva	කුදුෂ ŋja	දව dva	මහ mha
බණ khya	කුදුකු ŋjha	ධව dhva	යය, යා yya
බව khva	බට tṭa	නත nta	යහ yha
ගග gga	බද tṭha	නත nthā	ලල lla
ගෙ ggha	බඩ dđa	නු, පු nda	ලා lya
චික ŋka	චිඩ dđha	නඩ ndha	ලභ lha
ගර gra	නුතා න්na	නත nna	වය vha
චබ ŋkha	නුටා න්ta	නහ nha	සස ssa
චිග ŋga	නුදී න්tha	පප ppa	සම sma
චිං ŋgha	නුඩ න්da	ප්පහ ppha	සව sva
චච cca	නත tta	බබ bba	හම hma
ච්ච ccha	නත ttha	බඩ bbha	හව hva
ඡජ jja	නත tva	බර bra	ලහ lha
ඡ්ජ් jjha		මප mpa	

-අ ā   ඒ i   ඒ ī   ඒ u   ඒ ū   එ- e   ඔ- o

VĂN BẢN ĐỐI CHIẾU
PĀLI - SINHALA & PĀLI - ROMAN

නමා තස්ස හගවතා අරහතා සම්මාසම්බුද්ධස්ස
Namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassa.

බුද්ධං සරණාං ගච්චාමි
Buddham saraṇam gacchāmi.
ධම්මං සරණාං ගච්චාමි
Dhammam saraṇam gacchāmi.
සඩකං සරණාං ගච්චාමි
Saṅgham saraṇam gacchāmi.
දුතියම්පි බුද්ධං සරණාං ගච්චාමි
Dutiyampi buddham saraṇam gacchāmi.
දුතියම්පි දම්මං සරණාං ගච්චාමි
Dutiyampi dhammam saraṇam gacchāmi.
දුතියම්පි සඩකං සරණාං ගච්චාමි
Dutiyampi saṅgham saraṇam gacchāmi.
තතියම්පි බුද්ධං සරණාං ගච්චාමි
Tatiyampi buddham saraṇam gacchāmi.
තතියම්පි දම්මං සරණාං ගච්චාමි
Tatiyampi dhammam saraṇam gacchāmi.
තතියම්පි සඩකං සරණාං ගච්චාමි
Tatiyampi saṅgham saraṇam gacchāmi.

පාණාතිපාතා වෙරමත් සික්ඛාපදං සමාදියාමි
Pāṇātipātā veramaṇī sikkhāpadam samādiyāmi.

අදින්නාදානා වෙරමත් සික්ඛාපදං සමාදියාමි
Adinnādānā veramaṇī sikkhāpadam samādiyāmi.

කාමෙසුම්ච්චාචරා වෙරමත් සික්ඛාපදං සමාදියාමි
Kāmesu micchācārā veramaṇī sikkhāpadam samādiyāmi.

මුසාවාදා වෙරමත් සික්ඛාපදං සමාදියාමි
Musāvādā veramaṇī sikkhāpadam samādiyāmi.

සුරාමේරයම්ක්කාපමාදුරියානා වෙරමත් සික්ඛාපදං
සමාදියාමි
Surāmerayamajjhapamādaṭṭhānā veramaṇī sikkhāpadam samādiyāmi.

APADĀNAPĀLI
Therī Apadāna - Visayasūci

THÁNH NHÂN KÝ SỰ
Mục Lục Trưởng Lão Ni Ký Sự

***

I. SUMEDHĀVAGGO - PHẨM SUMEDHĀ:

1.	Sumedhāpadānam - Ký Sự về Sumedhā	02 – 05
2.	Mekhalādāyikāpadānam - Ký Sự về Mekhalādāyikā	06 – 07
3.	Maṇḍapadāyikāpadānam - Ký Sự về Maṇḍapadāyikā	06 – 07
4.	Saṅkamanathāpadānam - Ký Sự về Saṅkamanathā	08 – 09
5.	Naṭamālikāpadānam - Ký Sự về Naṭamālikā	08 – 11
6.	Ekapiṇḍapātadāyikāpadānam - Ký Sự về Ekapiṇḍapātadāyikā	10 – 13
7.	Kaṭacchubhikkhādāyikāpadānam - Ký Sự về Kaṭacchubhikkhādāyikā	12 – 15
8.	Sattuppalamālikāpadānam - Ký Sự về Sattuppalamālikā	14 – 17
9.	Pañcadīpikāpadānam - Ký Sự về Pañcadīpikā	18 – 21
10.	Udakadāyikāpadānam - Ký Sự về Udakadāyikā Tassuddānam - Tóm Lược của Phẩm Nay	22 – 25 24 – 25

***

II. EKUPOSATHIKAVAGGO - PHẨM MỘT LẦN TRAI GIỚI:

11.	Ekuposathikāpadānam - Ký Sự về Ekuposathikā	26 – 29
12.	Salalapupphikāpadānam - Ký Sự về Salalapupphikā	30 – 31
13.	Modakadāyikāpadānam - Ký Sự về Modakadāyikā	30 – 33

14.	Ekāsanadāyikāpadānam - Ký Sự về Ekāsanadāyikā	32 – 35
15.	Pañcadīpadāyikāpadānam - Ký Sự về Pañcadīpadāyikā	36 – 39
16.	Sālamālikāpadānam - Ký Sự về Sālamālikā	40 – 41
17.	Mahāpāpatigotamī-apadānam - Ký sự về Mahāpajāpatigotamī	40 – 71
18.	Khemāpadānam - Ký Sự về Khemā	72 – 87
19.	Uppalavaṇṇāpadānam - Ký Sự về Uppalavaṇṇā	86 – 101
20.	Paṭācārāpadānam - Ký Sự về Paṭācārā	100 – 107
	Tassuddānam - Tóm Lược của Phẩm Nay	106 – 107

***

III. KUNDALAKESIVAGGO - PHẨM KUNDALAKESI:

21.	Kuṇḍalakesāpadānam - Ký Sự về Kuṇḍalakesā	108 – 117
22.	Kisāgotamī apādānam - Ký Sự về Kisāgotamī	116 – 123
23.	Dhammadinnāpadānam - Ký Sự về Dhammadinnā	122 – 129
24.	Sakulāpadānam - Ký Sự về Sakulā	128 – 133
25.	Nandājanapadakalyāṇī apadānam - Ký Sự về Nandā - Mý Nhân của Xứ Sở	134 – 143
26.	Sonāpadānam - Ký Sự về Sonā	142 – 147
27.	Bhaddākāpilāni-apadānam - Ký Sự về Bhaddākāpilāni	146 – 157
28.	Yasodharāpadānam - Ký Sự về Yasodharā	158 – 171
29.	Dasabhikkhunīsahassāpadānam - Ký Sự về 10.000 vị Tỳ Khuu Ni	170 – 173
30.	Aṭṭhārasabhikkhunīsahassāpadānam - Ký Sự về 18.000 vị Tỳ Khuu Ni	174 – 183
	Tassuddānam - Tóm Lược của Phẩm Nay	182 – 183

***

IV. KHATTIYĀVAGGO - PHẨM CÁC NI DÒNG SÁT-ĐẾ-LÝ:

31.	Yasavatīpamukhabhikkhunīnam apadānam - Ký Sự về các vị Tỳ Khưu Ni đứng đầu là Yasavatī	184 – 185
32.	Brahmaṇakaññābhikkhunīnam apadānam - Ký Sự về các vị Tỳ Khưu Ni Thiếu Nữ Bà-la-môn	186 – 193
33.	Uppaladāyikāpadānam - Ký Sự về Uppaladāyikā	192 – 197
34.	Sigālamātāpadānam - Ký Sự về Sigālamātā	196 – 201
35.	Sukkāpadānam - Ký Sự về Sukkā	200 – 207
36.	Rūpanandāpadānam - Ký Sự về Rūpanandā	206 – 209
37.	Aḍḍhakāsī-apadānam - Ký Sự về Aḍḍhakāsī	208 – 211
38.	Puṇṇāpadānam - Ký Sự về Puṇṇā	212 – 215
39.	Ambapālī-apadānam - Ký Sự về Ambapālī	214 – 217
40.	Pesalāpadānam - Ký Sự về Pesalā Tassuddānam - Tóm Lược của Phẩm Này	216 – 219 218 – 219
	Atha vagguddānam - Tóm Lược của Các Phẩm	218 – 219

--ooOoo--

SUTTANTAPIṬAKE KHUDDAKANIKĀYE

APADĀNAPĀLI
(THERĪ APADĀNAM)

TATIYO BHĀGO

&

TẶNG KINH - TIÊU BỘ

THÁNH NHÂN KÝ SỰ
(TRƯỞNG LÃO NI KÝ SỰ)

TẬP BA

SUTTAPIΤAKE KHUDDAKANIKĀYE

APADĀNAPĀLI

TATIYO BHĀGO

THERĪ APADĀNA PĀLI

Namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassa.

I. SUMEDHĀVAGGO

1. Sumedhāpadānam

1. Bhagavati koṇāgamane saṅghārāmamhi navanivesamhi,¹ sakhiyo tisso janiyo vihāradānam adāsimha.
2. Dasakkhattum satakkhattum dasasatakkhattum satānam ca satakkhattum,² devesu upapajjimha ko vādo mānusake bhave.
3. Deve mahiddhikā ahumha mānusakamhi ko vādo, sattaranassa mahesī³ itthiratanam aham āsim.⁴
4. Idha⁵ sañcitakusalā susamiddhakulappajā, dhanañjānī ca khemā ca ahampi ca tayo janā.
5. Ārāmam sukataṁ katvā sabbāvayavamaṇḍitam, buddhappamukhasaṅghassa niyyādetvā pamoditā.⁶
6. Yattha yatthūpapajjāmi tassa kammaṭṭha vāhasā, devesu aggataṁ pattā manussesu tatheva ca.
7. Imasmim yeva kappamhi brahmabandhu mahāyaso, kassapo nāma gottena uppajji vadatām varo.
8. Upaṭṭhāko mahesissa tadā āsi narissaro, kāsirājā kikī nāma bārāṇasipuruttame.

¹ nivesanamhi - Sī Mu, Ma.

² satāni ca satakkhattum - Syā; satakkhattum satānam ca - PTS.

³ sattaranamanahesi - Ma.

⁵ tattha - Syā.

⁴ bhavim - Ma, PTS.

⁶ samoditā - Ma.

TẠNG KINH - TIỂU BỘ
THÁNH NHÂN KÝ SỰ
TẬP BA

TRƯỞNG LÃO NI KÝ SỰ:

Kính lê đức Thế Tôn, bậc A-la-hán, đấng Chánh Biến Tri!

I. PHẨM SUMEDHĀ:

1. Ký Sự về Sumedhā:

1. Vào thời đức Thế Tôn Koṇāgamana, chúng tôi gồm ba người bạn gái¹ thân thiết đã dâng cúng trú xá ở tại chỗ cư ngụ mới là tu viện của hội chúng.
2. Chúng tôi đã tái sanh mười lân, trăm lân, ngàn lân, mươi ngàn lân ở các cõi trời thì ở cõi người có điều gì để nói.
3. Chúng tôi đã có đại thần lực ở cõi trời thì ở cõi người có điều gì để nói. Tôi đã là hoàng hậu, là báu vật nữ nhân trong số bảy loại báu vật.
4. Ở nơi này, do phước thiện đã được tích lũy, Dhanañjānī, Khemā, và tôi nữa, ba người đã là hậu duệ của các gia tộc vô cùng giàu có.
5. Sau khi tạo lập tu viện được xây dựng khéo léo và được trang hoàng về mọi phương diện, chúng tôi đã dâng đến hội chúng có đức Phật đứng đầu và (chúng tôi) đã được hoan hỷ.
6. Do mảnh lực của nghiệp ấy, ở bất cứ nơi nào tôi sanh ra, ở các cõi trời và cũng y như thế ở giữa loài người, tôi đều đạt được phẩm vị cao quý.
7. Ngay trong kiếp này, trong số các vị đang thuyết giảng đã hiện khởi đấng cao quý tên Kassapa, thuộc dòng dõi, có danh tiếng vĩ đại, là thân quyến của đấng Phạm Thiên.
8. Khi ấy, đức vua của xứ Kāsī tên Kikī ở tại kinh thành Bārāṇasī, vị chúa tể của nhân loại đã là người hộ độ cho bậc Đại Ân Sĩ.

---

¹ Là Sumedhā và hai người bạn gái là Dhanañjanī và Khemā được đề cập ở phần dưới.

9. Tassāsum satta dhītaro rājakaññā sukhedhitā,¹
buddhupaṭṭhānaniratā² brahmacariyam carim̄su tā.
  10. Tāsam sahāyikā hutvā sīlesu susamāhitā,
datvā dānāni sakkaccam̄ agāreva vataṁ³ carim̄.
  11. Tena kammena sukutena cetanāpaṇidhīhi ca,
jahitvā mānusam̄ deham̄ tāvatiṁsūpagā ahaṁ.
  12. Tato cutā yāmamagam̄⁴ tato 'ham̄ tusitam̄ gatā,
tato ca nimmānaratiṁ vasavattipuram̄ tato.
  13. Yattha yathūpapajjāmi puññakammassamohitā,⁵
tattha tattheva rājūnam̄ mahesittamakārayim̄.
  14. Tato cutā manussatte rājūnam̄ cakkavattinam̄,
maṇḍalīnañca rājūnam̄ mahesittamakārayim̄.
  15. Sampattimanubhotvāna devesu mānusesu ca,
sabbattha sukhitā hutvā nekajātisu saṁsariṁ.
  16. So hetu ca so pabhavo tam̄ mūlam̄ sā ca sāsane khanti,⁶
tam̄ paṭhamam̄⁷ samodhānam̄ tam̄ dhammaratāya nibbānam̄.
  17. Kilesā jhāpitā mayham̄ bhavā sabbe samūhatā,
nāgīva bandhanam̄ chetvā viharāmi anāsavā.
  18. Svāgatam̄ vata me āsi buddhassetthassa⁸ santike,
tisso vijjā anuppattā kataṁ buddhassa sāsanam̄.
  19. Paṭisambhidā catasso ca⁹ vimokkhāpi ca atṭhime,
chaṭabhiññā sacchikatā kataṁ buddhassa sāsanam̄.
- Ittham̄ sudam̄ Sumedhā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Sumedhātheriyāpadānam̄ paṭhamam̄.

--ooOoo--

¹ sukhethitā - Syā.

² buddhopaṭṭhānaniratā - Ma.

³ vattam̄ - Syā.

⁴ yācasaggam̄ - Syā.

⁵ puññakammassamāhitā - Sī Mu.

⁶ khamam̄ - Ma.

⁷ paṭhamam̄ tam̄ - Ma.

⁸ mama buddhassa - Ma.

⁹ catasso - Ma (sabbatthevam̄).

9. Bảy người con gái của đức vua đã là những nàng công chúa khéo được nuôi dưỡng. Được vui thích trong việc hộ độ đức Phật, các nàng đã thực hành Phạm hạnh (của người thiếu nữ).

10. Là bạn của những cô (công chúa) ấy, tôi đã khéo chuyên chú vào các giới, đã dâng cúng các vật thí một cách cung kính, và đã thực hành phận sự đâu chỉ là người tại gia.

11. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

12. Từ nơi ấy chết đi, tôi đã đi đến cõi trời Dạ Ma, từ đó đã đi đến cõi trời Đầu Suất, và từ đó đến cõi Hóa Lạc Thiên, rồi từ đó đến cõi Tha Hóa Tự Tại.

13. Là người đã được thành tựu thiện nghiệp, ở bất cứ nơi nào tôi sanh ra tôi đều đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của các vị vua ở chính tại các nơi ấy.

14. Từ nơi ấy chết đi (sanh) vào thân nhân loại, tôi đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của các đấng Chuyển Luân Vương và của các vị vua cai quản các lãnh thổ.

15. Tôi đã thọ hưởng sự thành đạt ở giữa chư Thiên và ở giữa loài người, đã được an vui ở tất cả các nơi, và đã luân hồi qua nhiều kiếp sống.

16. Nhân ấy, nguồn sanh khởi ấy, căn nguyên ấy, sự chăm chỉ ấy trong Giáo Pháp, sự liên kết đầu tiên ấy, việc Niết Bàn ấy là do sự thỏa thích trong Giáo Pháp.

17. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu¹ đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.

18. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

19. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thăng trí đã được (tôi) đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Sumedhā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Sumedhā là phần thứ nhất.

--ooOoo--

¹ kāmabhavādayo sabbe nava bhavā mayā samūhatā (ApA. 295) = Toàn bộ chín (9) hữu như là dục hữu, (sắc hữu, vô sắc hữu), v.v... đã được tôi xóa sạch.

2. Mekhalādāyikāpadānam

20. Siddhatthassa bhagavato thūpam kārāpikā¹ ahuṁ, mekhalikā mayā dinnā navakammāya satthuno.
21. Niṭṭhite ca mahāthūpe mekhalam punadās' aham, lokanāthassa munino pasannā sehi pāṇīhi.
22. Catunavute ito² kappe yaṁ mekhalamadaṁ tada, duggatim nābhijānāmi thūpakārassidaṁ phalam.
23. Kilesā jhāpitā mayhaṁ bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanaṁ chetvā viharāmi anāsavā.
24. Svāgatam vata me āsi buddhasetṭhassa santike, tisso vijjā anuppattā kataṁ buddhassa sāsanam.
25. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime, chaṭṭabhiññā sacchikatā kataṁ buddhassa sāsanam.

Ittham sudam Mekhalādāyikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Mekhalādāyikātheriyāpadānam dutiyam.

--ooOoo--

3. Maṇḍapadāyikāpadānam

26. Koṇāgamanassa munino maṇḍapo kārito mayā dhuvaṇ ca cīvaramadaṁ³ buddhassa lokabandhuno.
27. Yaṁ yaṁ janapadaṁ yāmi nigame rājadhāniyo, sabbattha pūjitā homi puññakammassidaṁ phalam.
28. Kilesā jhāpitā mayhaṁ bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanaṁ chetvā viharāmi anāsavā.
29. Svāgatam vata me āsi buddhasetṭhassa santike, tisso vijjā anuppattā kataṁ buddhassa sāsanam.
30. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime, chaṭṭabhiññā sacchikatā kataṁ buddhassa sāsanam.

Ittham sudam Maṇḍapadāyikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Maṇḍapadāyikātheriyāpadānam tatiyam.

--ooOoo--

---

¹ thūpakārāpikā - Ma, Sī Mu; thūpakāramakāsahamī - Syā.

² catunnavutito - Ma.

³ evam ticivaraṁdāsim - Sī Mu, Ma.

2. Ký Sư về Mekhalādāyikā:¹

20. Tôi đã là người cho thực hiện ngôi bảo tháp của đức Thệ Tôn Siddhattha. Tôi đã dâng cúng sợi dây thắt lưng đến công trình xây dựng dành cho bậc Đạo Sư.
21. Và khi ngôi đại bảo tháp đã hoàn tất, được tịnh tín tôi đã tự tay mình dâng cúng thêm sợi dây thắt lưng đến bậc Hiền Trí, đấng Bảo Hộ Thế Gian.
22. Kể từ khi tôi đã dâng cúng sợi dây thắt lưng trước đây chín mươi bốn kiếp, tôi không còn biết đến khổ cảnh; điều này là quả báu của việc xây dựng ngôi bảo tháp.
23. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.
24. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.
25. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thăng trí đã được (tôi) đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Mekhalādāyikā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Mekhalādāyikā là phần thứ nhì.

--ooOoo--

3. Ký Sư về Maṇḍapadāyikā:²

26. Mái che dành cho đấng Hiền Trí Koṇāgamana đã được tôi cho thực hiện. Và tôi đã thường xuyên dâng cúng y đến đức Phật, bậc quyến thuộc của thế gian.
27. Bất cứ xứ sở, phố chợ, kinh thành nào tôi đi đến, ở tại tất cả các nơi ấy tôi đều được tôn vinh; điều này là quả báu của nghiệp phước thiện.
28. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.
29. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.
30. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thăng trí đã được (tôi) đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Maṇḍapadāyikā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Maṇḍapadāyikā là phần thứ ba.

--ooOoo--

¹ Mekhalādāyikā nghĩa là “người nữ dâng cúng sợi dây thắt lưng.”

² Maṇḍapadāyikā nghĩa là “người nữ dâng cúng mái che.”

4. Saṅkamanatthāpadānam

31. Vipassissa¹ bhagavato lokajeṭṭhassa tādino,
rathiyam paṭipannassa tārayantassa pāṇino.
32. Gharato nikhamitvāna avakkujjā nippajj' aham,
anukampako lokanātho sīsante² akkamī mama.³
33. Akkamitvāna sirasi⁴ agamā lokanāyako,
tena cittappasādena tusitam uppajjaham.⁵
34. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā,
nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
35. Svāgatam vata me āsi buddhasetṭhassa santike,
tisso vijjā anuppattā kataṁ buddhassa sāsanam.
36. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca atṭhime,
chaṭabhiññā sacchikatā kataṁ buddhassa sāsanam.

Ittham sudaṁ Saṅkamanatthā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Saṅkamanatthātheriyāpadānam catuttham.

--ooOoo--

5. Naṭamālikāpadānam

37. Candabhāgānadītire ahosiṁ kinnarī tadā,
addasam virajam buddham sayambhum aparājitaṁ.
38. Pasannacittā sumanā vedajātā katañjali,
naṭamālam gahetvāna sayambhum abhipūjayim.
39. Tena kammena sukatena cetanāpañidhīhi ca,
jahitvā kinnarīdeham agacchiṁ tidasam gatiṁ.⁶
40. Chattiṁsadevarājūnam mahesittamakārayim,
dasannam cakkavattinam mahesittamakārayim,
saṁvejetvāna me cittam⁷ pabbajim anagāriyam.

¹ koṇḍaññassa - Syā, PTS.

⁴ sirasmiṁ - Syā.

² sirasi - PTS.

⁵ agamāsaham - Ma.

³ tadā - PTS.

⁶ gaṇam - Syā, PTS.

⁷ saṁvedayitvā kusalam - Syā, PTS; saṁvejayitvā me cittam - Sī Mu.

4. Ký Sự về Saṅkamanatthā:¹

31. Trong lúc đức Thế Tôn Vipassī, bậc Tối Thượng của thế gian như thế ấy đang bước đi trên đường, đang tiếp độ chúng sanh.
32. Tôi đã bước ra khỏi nhà, cút mình, và nằm dài xuống. Bậc Thượng Tưởng, đấng Bảo Hộ Thế Gian đã bước lên đỉnh đầu của tôi.
33. Sau khi bước lên đầu (của tôi), đấng Lãnh Đạo Thế Gian đã ra đi. Do sự tịnh tín ấy ở trong tâm, tôi đã sanh lên cõi trời Đầu Suất.
34. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.
35. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.
36. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thăng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Saṅkamanathā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Saṅkamanatthā là phần thứ tư.

--ooOoo--

5. Ký Sự về Naṭamālikā:²

37. Khi ấy, tôi đã là loài kim-si-điều³ cái ở bờ sông Candabhāgā. Tôi đã nhìn thấy đức Phật, bậc Vô Nhiễm, đấng Tự Chủ, bậc không bị đánh bại.
38. Với tâm tịnh tín, với ý vui mừng, tràn đầy niềm phấn khởi, tôi đã chắp tay lên. Tôi đã cầm lấy tràng hoa sậy và đã cúng dường đến đấng Tự Chủ.
39. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân xác kim-si-điều, tôi đã đi đến cõi Tam Thập.
40. Tôi đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của ba mươi sáu vị Thiên Vương. Tôi đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của mười đấng Chuyển Luân Vương. Sau khi đã khiến cho tâm của tôi bị chấn động, tôi đã xuất gia vào đời sống không gia đình.

¹ Saṅkamanatthā nghĩa là “người nữ thành lập con đường đi.”

² Naṭamālikā nghĩa là “người nữ có tràng hoa sậy.”

³ Kinnara, kinnarī: loài nhân điểu nam hoặc nữ, có thân người đầu chim (ND).

41. Catunavute ito kappe yaṁ pupphamabhipūjayim, duggatim nābhijānāmi pupphapūjāyidam phalam.
42. Kilesā jhāpitā mayhaṁ bhavā sabbe samūhatā, sabbāsavā parikkhiñā nathidāni punabbhavo.¹
43. Kilesā jhāpitā mayhaṁ bhavā sabbe samūhatā, nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
44. Svāgatam vata me āsi buddhassetthassa santike, tisso vijjā anuppattā katham buddhassa sāsanam.
45. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime, chaṭṭabhiññā sacchikatā katham buddhassa sāsanam.

Itthaṁ sudam Naṭamālikā bhikkhuni² imā gāthāyo abhāsitthāti.

Naṭamālikātheriyāpadānam pañcamaṁ

--ooOoo--

6. Ekapiṇḍapātadāyikāpadānam

46. Nagare bandhumatiyā bandhumā nāma khattiyo, tassa³ rañño ahum bhariyā ekajjhām cārayāmaham.⁴
47. Rahogatā nisiditvā evam cintes' aham tadā, “Ādāya gamanīyam hi kusalaṁ natthi me katham.
48. Mahābhitāpam kaṭukam ghorarūpam sudāruṇam, nirayaṁ nūna gacchāmi ettha me natthi saṁsayo.”
49. Rājānam upasaṅkamma idam vacanamabraviṁ: “Ekam me samaṇam dehi bhojayissāmi khattiya.”
50. Adāsi me mahārājā samaṇam bhāvitindriyam, tassa pattam gahetvāna paramannena pūrayim.⁵
51. Pūrayitvā paramantam gandhālepamakāsaham, sahassagghanakena⁶ vatthagayena⁷ chādayim.

¹ Sī Mu potthakesu ayam gāthā na dissate.

² therī - Sī Mu, Ma.

³ yassa - Sī Mu.

⁴ ekaccam vādayāmaham - Syā.

⁵ tappayim - Syā, PTS.

⁶ jālena pidahitvāna - Ma, Syā, PTS.

⁷ pītacolena - Syā; mahānelena - PTS.

41. (Kể từ khi) tôi đã cúng dường bông hoa trước đây chín mươi bốn kiếp, tôi không còn biết đến khổ cảnh; điều này là quả báu của việc cúng dường bông hoa.

42. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hưu đã được xóa sạch, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.

43. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hưu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.

44. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

45. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Nalamālikā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Nalamālikā là phần thứ năm.

--ooOoo--

6. Ký Sự về Ekapinḍapātadāyikā:¹

46. Ở thành phố Bandhumatī, có vị Sát-đế-ly tên là Bandhumā. Tôi đã là người vợ của vị vua ấy. Có một lần tôi đã khiến (người) đưa tôi đi (du ngoạn).

47. Khi ấy, tôi đã đi đến nơi thanh vắng và ngồi xuống, tôi đã suy nghĩ như vậy: “*Dẫu đã đạt được vị thế xứng đáng, nhưng không điều lành nào đã được ta thực hiện!*”

48. *Có lẽ ta sẽ đi đến địa ngục là nơi vô cùng nóng bức, khổ sở, có đáng vẻ rùng rợn, vô cùng khiếp đảm; điều này đối với ta là không có sự hoài nghi (nữa).*”

49. Tôi đã đi đến gặp đức vua và đã nói lời nói này: “*Tâu vị Sát-đế-ly, xin hãy ban cho thiếp một vị sa-môn. Thiếp sẽ chăm lo về vật thực.*”

50. Vị đại vương đã ban cho tôi (một) vị sa-môn có (các) giác quan đã được tu tập. Sau khi nhận lấy bình bát của vị ấy, tôi đã đặt đầy (bình bát) với vật thực thượng hạng.

51. Sau khi đã đặt đầy (bình bát) với vật thực thượng hạng, tôi đã thoa dầu thơm. rồi đã che đậm lại bằng xấp vải đôi có giá trị đến một ngàn.

¹ *Ekapinḍapātadāyikā* nghĩa là “người nữ dâng cúng một phần vật thực.”

52. Ārammaṇam mama¹ etam sarāmi yāvajīvitam,
tattha cittam pasādetvā tāvatiṁsam agacchaham.
53. Tiṁsānam devarājūnam mahesittamakārayim,
manasā patthitam mayham nibbattati yathicchitam.²
54. Viṁsānam cakkavattinam mahesittamakārayim,
ocitattāva³ hutvāna saṁsarāmi bhavesvaham.
55. Sabbabandhanamuttāham apetā me upādikā,
sabbāsavā parikkhīṇā⁴ natthidāni punabbhavo.
56. Ekanavute ito kappe yam dānamadadim tadā,
duggatim nābhijānāmi piṇḍapātassidam phalam.
57. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā,
nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
58. Svāgataṁ vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike,
tisso vijjā anuppattā kataṁ buddhassa sāsanam.
59. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime,
chaṭṭabhiññā sacchikatā kataṁ buddhassa sāsanam.

Ittham sudam Ekapiṇḍapātadāyikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Ekapiṇḍapātadāyikātheriyāpadānam chaṭṭham.

--ooOoo--

7. Kaṭacchubhikkhādāyikāpadānam

60. Piṇḍacāraṁ carantassa tissanāmassa satthuno,
kaṭacchubhikkham paggayha buddhaseṭṭhass' adās' aham.
61. Paṭiggahetvā sambuddho tisso lokagganāyako,
vīthiyā saṇṭhito satthā akā me anumodanam.
62. “Kaṭacchubhikkham datvāna tāvatiṁsam gamissasi,
chattimṣadevarājūnam mahesittam karissasi.
63. Paññāsa⁵ cakkavattinam mahesittam karissasi,
manasā patthitam sabbam paṭilacchasi sabbadā.
64. Sampattiṁ anubhotvāna pabbajissasi 'kiñcanā,⁶
sabbāsave pariññāya nibbāyissasi 'nāsavā.'⁷

¹ mamaṁ - Ma.

² yathicchakam - Syā;
yadicchakam - PTS.

³ upacitattā- Syā.

⁴ sabbāsavaparikkhīṇā - Ma.

⁵ paññāsam - Ma.

⁶ pabbajissasakiñcanā - Sī Mu.

⁷ nibbāyissasanāsavā - Sī Mu.

52. Đối với tôi, tôi (sẽ) ghi nhớ cảnh tượng này đến hết cuộc đời. Sau khi làm cho tâm được tịnh tín vào điều ấy, tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

53. Tôi đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của ba mươi vị Thiên Vương. Điều ước nguyện trong tâm của tôi là được tái sanh theo như ước muốn.

54. Tôi đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của hai mươi đấng Chuyển Luân Vương. Sau khi thành tựu kết quả, tôi luân hồi ở nhiều cõi.

55. Tôi đã được giải thoát khỏi tất cả các điều trói buộc. Đối với tôi, các sự liên quan đến tái sanh đã xa lìa, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.

56. Kể từ khi tôi đã dâng cúng vật thí trước đây chín mươi mốt kiếp, tôi không còn biết đến khổ cảnh; điều này là quả báu của món vật thực.

57. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.

58. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

59. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Ekapiṇḍapātadāyikā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Ekapiṇḍapātadāyikā là phần thứ sáu.

--ooOoo--

7. Ký Sự về Kaṭacchubhikkhādāyikā:¹

60. Trong khi bậc Đạo Sư tên Tissa đang đi khất thực, tôi đã nâng lên muỗng vật thực và đã dâng cúng đến đức Phật tối thượng.

61. Sau khi thọ lanh, đấng Toàn Giác Tissa bậc Đạo Sư vị Lãnh Đạo cao cả của thế gian, đứng ở đường lô, đã thực hiện lời tùy hỷ (phước báu) đến tôi:

62. “Sau khi bố thí muỗng vật thực, con sẽ đi đến cõi trời Đạo Lợi. Con sẽ làm chánh hậu của ba mươi sáu vị Thiên Vương.

63. Con sẽ làm chánh hậu của năm mươi đấng Chuyển Luân Vương. Con sẽ luôn luôn thành tựu tất cả các điều ước nguyện ở trong tâm.

64. Sau khi thọ hưởng sự thành đạt, con sẽ xuất gia không có (tài sản) gì. Sau khi biết toàn diện về tất cả các lậu hoặc, con sẽ Niết Bàn không còn lậu hoặc.”

¹ Kaṭacchubhikkhādāyikā nghĩa là “người nữ dâng cúng muỗng vật thực.”

65. Idam vatvāna sambuddho tisso lokagganāyako,
nabham abbhuggamī dhīro¹ hamṣarājāva ambare.
66. Sudinnam me dānavaram suyiṭṭhā yāgasampadā,
kaṭacchubhikkham datvāna pattāham acalam padam.
67. Dvenavute ito kappe yam dānamadadim tadā,
duggatim nābhijānāmi bhikkhāpadānassidam phalam.
68. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā,
nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
69. Svāgatam vata me āsi buddhasetṭhassa santike,
tisso vijjā anuppattā kataṁ buddhassa sāsanam.
70. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca atṭhime,
chaṭabhiññā sacchikatā kataṁ buddhassa sāsanam.

Ittham sudam Kaṭacchubhikkhādāyikā bhikkhunī imā gāthāyo
abhāsitthāti.

Kaṭacchubhikkhādāyikātheriyāpadānam sattamam.

--ooOoo--

8. Sattuppalamālikāpadānam

71. Nagare aruṇavatiyā aruṇavā² nāma khattiyo,
tassa rañño ahum bhariyā cārikam cārayāmaham.³
72. Sattamālā⁴ gahetvāna uppala devagandhikā,
nisajja pāsādavare evam cintesi tāvade.
73. “Kiṁ me imāhi mālāhi sirasāropitāhi me,
varaṁ me buddhasetṭhassa ḡāṇamhi abhiropitam.”
74. Sambuddham patimānentī dvārāsanne nisid’ aham,
“Yadā ehitī⁵ sambuddho pūjayissam mahāmuniṁ.”
75. Kakudho vilasantova migarājāva kesarī,
bhikkhusaṅghena sahitō āgacchi vīthiyam jino.
76. Buddhassa ramśim disvāna haṭṭhā samviggamānasā,
dvāram avāpuritvāna⁶ buddhasetṭham apūjayim.

¹ viro - Ma.

² aruṇo - Ma.

³ vāritam vārayāmaham - Ma.

⁴ sattamālam - Ma.

⁵ etīha - PTS.

⁶ apāpuṇitvā - Syā.

65. Nói xong điều ấy, đấng Toàn Giác Tissa bậc Trí Tuệ vị Lãnh Đạo cao cả của thế gian đã bay lên không trung, tự như loài thiên nga chúa ở trên bầu trời.

66. Đối với tôi, sự bối thí cao quý là đã được bối thí tốt đẹp, sự thành công trong việc cống hiến là đã được cống hiến tốt đẹp. Sau khi bối thí muôn vật thực, tôi đã đạt đến vị thế không bị lay chuyển.

67. Kể từ khi tôi đã dâng cúng vật thí trước đây chín mươi hai kiếp, tôi không còn biết đến khố cảnh; điều này là quả báu của việc dâng cúng vật thực.

68. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.

69. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

70. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Kaṭacchubhikkhadāyikā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Kaṭacchubhikkhadāyikā là phần thứ bảy.

--ooOoo--

8. Ký Sự về Sattuppalamālikā:¹

71. Ở thành phố Aruṇavatī, có vị Sát-đế-ly tên là Aruṇavā. Tôi đã là người vợ của vị vua ấy. Tôi (thường) bảo (người) đưa tôi đi đó đây.

72. Sau khi nhận được bảy đóa sen xanh có hương thơm của cõi trời, tôi đã ngồi xuống ở nơi cao quý của tòa lâu dài, và ngay khi ấy đã suy nghĩ như vầy:

73. “Với bảy đóa hoa này được gắn ở đâu của ta thì ta có được gì? Điều cao quý đối với ta là được vươn đến trí tuệ của đức Phật tối thượng.”

74. Trong lúc chờ đợi đấng Toàn Giác, tôi đã ngồi xuống ở gần cánh cửa lớn (nghĩ rằng): “Khi nào đấng Toàn Giác ngự đến, ta sẽ cúng dường đến bậc Đại Hiền Trí.”

75. Nỗi bật, chói sáng, y như con sư tử là vua của các thú rừng, đấng Chiến Thắng được tháp tùng bởi Hội Chúng tỳ khưu đã đi đến ở trên đường lộ.

76. Sau khi nhìn thấy hào quang của đức Phật, tôi đã trở nên mừng rỡ, có tâm ý phấn khởi. Tôi đã mở cửa ra và đã cúng dường đến đức Phật tối thượng.

¹ Sattuppalamālikā nghĩa là “người nữ có bảy đóa hoa sen xanh.”

77. Satta-uppalapupphāni parikiṇṇāni¹ ambare,
chadaṁ² karontā buddhassa matthake dhārayanti te.
78. Udaggacittā sumanā vedajātā katañjalī,
tattha cittaṁ pasādetvā tāvatiṁsaṁ agañch' aham.³
79. Mahānelassa chadanaṁ dhārenti mama muddhani,
dibbagandhaṁ pavāyāmi sattuppālānidam phalaṁ.
80. Kadāci nīyamānāya ñātisaṅghena me tadā,
yāvatā parisā mayhaṁ mahānelaṁ dharīyati.
81. Sattati devarājūnaṁ mahesittamakārayim,
sabbattha issarā hutvā saṁsarāmi bhavābhave.
82. Tesaṭṭhi cakkavattinam mahesittamakārayim,
sabbe maṁ anuvattanti⁴ ādeyyavacanā ahum.
83. Uppalasseva me vaṇṇo gandho ceva pavāyati
dubbañṇiyam na jānāmī⁵ buddhapūjāyidam phalaṁ.
84. Iddhipādesu kusalā bojjhaṅgabhāvanāratā,
abhiññāpāramippattā buddhapūjāyidam phalaṁ.
85. Satipaṭṭhānakusalā samādhijjhānagocarā,
sammappadhānamanuyuttā buddhapūjāyidam phalaṁ.
86. Viriyam me dhuradhorayhaṁ yogakkhemādhivāhanaṁ,
sabbāsavā parikkhīṇā⁶ natthidāni punabbhavo.
87. Ekatimse ito kappe yaṁ kammamakariṁ tadā,⁷
duggatim nābhijānāmi pupphadānassidam⁸ phalaṁ.
88. Kilesā jhāpitā mayhaṁ bhavā sabbe samūhatā,
nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
89. Svāgataṁ vata me āsi buddhasetṭhassa santike,
tisso vijjā anuppattā kataṁ buddhassa sāsanam.
90. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca atṭhime,
chaṭṭabhiññā sacchikatā kataṁ buddhassa sāsanam.
- Ittham sudam Sattuppalamālikā bhikkhunī imā gāthāyo
abhāsitthāti.

Sattuppalamālikātheriyāpadānam atṭhamam.

--ooOoo--

¹ suvitthiṇṇāni - Syā; pavitthiṇṇāni - PTS.

² chadim - Ma.

³ agacchahaṁ - Ma.

⁴ mamanuvattanti - Ma.

⁵ duggatim nābhijānāmi - Syā, PTS.

⁶ sabbāsavaparikkhīṇā - Ma.

⁷ pupphamabhipūjayim - Ma.

⁸ buddhapūjāyidam - Ma.

77. Bảy đóa hoa sen xanh đã được phân tán ra ở trên không trung. Chúng tạo thành hình mái che và nằm yên ở trên đỉnh đầu của đức Phật.
78. Với tâm phấn chấn, với ý vui mừng, tràn đầy niềm phấn khởi, tôi đã chấp tay lên. Sau khi làm cho tâm được tịnh tín vào điều ấy, tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.
79. Chúng hình thành tấm che màu xanh thẫm ở trên đầu của tôi, tôi tỏa ra hương thơm của cõi trời; điều này là quả báu của bảy đóa sen xanh.
80. Lúc bấy giờ, vào một lần nào đó trong khi tôi được tập thể quyến thuộc dãy đi, hết thảy nhóm người của tôi đều được khoác lên (một) màu xanh thẫm.
81. Tôi đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của bảy mươi vị Thiên Vương. Sau khi trở thành vị nữ hoàng ở khắp mọi nơi, tôi (đã) luân hồi ở cõi này cõi khác.
82. Tôi đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của sáu mươi ba đấng Chuyển Luân Vương. Tất cả đều thuận theo tôi, tôi đã có lời nói hợp lý.
83. Màu da của tôi chính là (màu) của hoa sen xanh và còn tỏa ra hương thơm nữa. Tôi không biết đến làn da xấu xí; điều này là quả báu của việc cúng dường đức Phật.
84. Được thiện xảo về các nền tảng của phép thần thông, được thích thú trong việc tu tập các chi phần đưa đến giác ngộ, được thành tựu các thắng trí và các pháp toàn hảo; điều này là quả báu của việc cúng dường đức Phật.
85. Được thiện xảo trong các sự thiết lập về niêm, có các hành xứ về thiền định, được gắn bó với các sự nỗ lực đúng đắn; điều này là quả báu của việc cúng dường đức Phật.
86. Tôi có sự tinh tấn, có khả năng tiến hành các phận sự là điều kiện đưa đến sự an ổn khỏi các điều ràng buộc, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.
87. Kể từ khi tôi đã thực hiện việc làm ấy trước đây ba mươi mốt kiếp, tôi không còn biết đến khổ cảnh; điều này là quả báu của việc dâng cúng bông hoa.
88. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.
89. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.
90. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Sattuppalamālikā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Sattuppalamālikā là phần thứ tám.

--ooOoo--

9. Pañcadīpikāpadānam

91. Nagare haṁsavatiyā cārikī¹ ās' ahaṁ tadā,
ārāmena ca ārāmaṁ carāmi kusalatthikā.
92. Kālapakkhamhi divase addasam̄ bodhimuttamaṁ,
tattha cittam̄ pasādetvā bodhimūle nisidhaṁ.
93. Garucittam̄ upaṭṭhapetvā sire katvāna añjaliṁ,
somanassam̄ pavedetvā evam̄ cintesi tāvade.
94. “Yadi buddho amitaguṇo asamappaṭipuggalo,
dassetu pāṭihīram̄ me bodhi obhāsatu ayam̄.”
95. Saha āvajjanā² mayhaṁ bodhi pajjali tāvade,
sabbasonṇamāyo³ āsi disā sabbā virocayum̄.⁴
96. Sattarattindivam̄ tattha bodhimūle nisid' ahaṁ,
sattame divase patte dīpapūjaṁ akās' ahaṁ.
97. Āsanam̄ parivāretvā pañcadīpāni pajjalum̄,
yāva udeti suriyo dīpā me pajjalum̄ tadā.
98. Tena kammena sukatena cetanāpañidhīhi ca,
jahitvā mānusam̄ deham̄ tāvatiṁsamagacchahaṁ.
99. Tattha me sukataṁ vyamhaṁ pañcadīpī⁵ vuccati,
saṭṭhiyajanamubbedham̄⁶ tiṁsayojanavitthatam̄.
100. Asaṅkhyāni dīpāni parivāre jalanti me,
yāvatā devabhavaṇam̄ dīpālokena jotati.⁷
101. Parammukhā nisiditvā yadi icchāmi passitum̄,
uddham̄ adho ca tiriyaṁ sabbam̄ passāmi cakkhunā.
102. Yāvatā abhikaṅkhāmi daṭṭhum̄ sugataduggate,
tattha āvaraṇam̄ natthi rukkhesu pabbatesu vā.

¹ cārinī - Syā.

² āvajjite - Ma, Syā, PTS.

³ sabbasovaṇṇamayā - Sī Mu.

⁴ virocayi - Sī Mu, Ma.

⁵ pañcadīpāti - Ma.

⁶ satayojanamubbedham̄ - Sī Mu, Syā, PTS.

⁷ jotayi - Sī Mu.

9. Ký Sự về Pañcadīpikā:¹

91. Khi ấy, tôi đã là nữ du sĩ ở thành phố Hamṣavatī. Là người tầm cầu sự tốt đẹp, tôi đi từ tu viện này đến tu viện khác.

92. Vào một ngày thuộc hạ huyền, tôi đã nhìn thấy cội cây Bồ Đề tối thượng. Tại đó, sau khi làm cho tâm được tịnh tín tôi đã ngồi xuống ở gốc cây Bồ Đề.

93. Sau khi thiết lập tâm cung kính, tôi đã chắp tay lên ở đầu và bày tỏ lòng hoan hỷ. Ngay khi ấy tôi đã suy nghĩ như vậy:

94. “*Nếu đức Phật có đức hạnh vô lượng, không người sánh bằng, xin cội Bồ Đề này hãy thị hiện thần thông, hãy chói sáng cho tôi thấy.*”

95. Cùng với điều suy nghĩ của tôi, ngay khi ấy cội Bồ Đề đã phát sáng, đã biến thành vàng toàn bộ, và đã chiếu sáng tất cả các phương.

96. Tôi đã ngồi xuống tại nơi ấy, ở gốc cây Bồ Đề bảy ngày đêm. Khi đạt đến ngày thứ bảy, tôi đã thực hiện việc cúng dường các ngọn đèn.

97. Sau khi được đặt quanh chõ ngồi, năm ngọn đèn đã phát sáng. Khi ấy, các ngọn đèn của tôi đã phát sáng cho đến khi mặt trời mọc lên.

98. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyên lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

99. Tại nơi ấy, có cung điện đã khéo được kiến tạo dành cho tôi gọi tên là “Ngũ Đăng,” có chiều cao là sáu mươi do-tuần, chiều rộng ba mươi do-tuần.

100. Xung quanh tôi có vô số ngọn đèn chiếu sáng. Cho đến cung điện của chư Thiên cũng sáng rực bởi ánh sáng của các ngọn đèn.

101. Sau khi ngồi xuống với mặt quay về hướng khác, nếu tôi muốn nhìn thấy ở bên trên, bên dưới, và chiều ngang, tôi đều nhìn thấy tất cả bằng mắt.

102. Ngay cả khi tôi mong muốn nhìn thấy những sự việc tốt đẹp hoặc xấu xa thì không có gì che đậy được việc ấy, đâu ở các cây cối hoặc ở các núi non.

¹ Pañcadīpikā nghĩa là “người nữ có năm ngọn đèn.”

103. Asīti devarājūnam mahesittamakārayim,
satānam cakkavattinam mahesittamakārayim.
104. Yam yam yonupapajjāmi devattam atha mānusam,
dīpasatasahassāni parivāretvā jalanti maṃ.¹
105. Devalokā cavitvāna uppajjim mātukucchiyam,
mātukucchigataṃ santim² akkhi me na nimilati.
106. Dīpasatasahassāni puññakammamasamaṅgitā,
sūtighare pajjalanti³ pañcadīpānidam phalam.
107. Pacchime bhave⁴ sampatte mānasam vinivatṭayim,
ajarāmaram⁵ sītibhāvam nibbānam phassayim⁶ aham.
108. Jātiyā sattavassāham arahattamapāpuṇim,
upasampādayī buddho guṇamaññāya gotamo.
109. Maṇḍape rukkhamūle vā pāsādesu guhāsu vā,
suññāgāre ca jhāyantyā⁷ pañcadīpā jalanti me.
110. Dibbacakkhu visuddham me samādhikusalā aham,
abhiññāpāramippattā pañcadīpānidam phalam.
111. Sabbavositavosānā katakiccā anāsavā,
pañcadīpā mahāvīra pāde vandati⁸ cakkhuma.
112. Satasahasse ito⁹ kappe yam dīpamadadim tada,
duggatiṃ nābhijānāmi pañcadīpānidam phalam.
113. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā,
nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
114. Svāgatam vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike,
tisso vijjā anuppattā kataṃ buddhassa sāsanam.
115. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca atṭhime,
chaṭabhiññā sacchikatā kataṃ buddhassa sāsanam.

Ittham sudam Pañcadīpikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Pañcadīpikātheriyāpadānam navamam.

--ooOoo--

¹ parivāre jalanti me - Ma.

⁶ passayim - Syā.

² gatā santi - Ma, PTS.

⁷ jhāyante - Sī Mu; jhāyantā - PTS;

³ jalanti sūtikāgehe - Ma.

⁸ vasantiyā - Ma.

⁴ pacchimabhave - Sī Mu.

⁹ vandāmi - Ma, PTS.

⁵ ajarāmatam - Ma.

⁹ satasahassito - Ma.

103. Tôi đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của tám mươi vị Thiên Vương. Tôi đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của một trăm đấng Chuyển Luân Vương.

104. Mỗi khi tôi tái sanh đâu là cảnh giới chư Thiên hoặc loài người, có một trăm ngàn ngọn đèn quây quần xung quanh tôi và chiếu sáng.

105. Sau khi mệnh chung từ thế giới chư Thiên, tôi đã tái sanh vào bụng mẹ. Trong khi đi vào bụng mẹ và trụ lại, mắt của tôi không nhắm lại.

106. Một trăm ngàn ngọn đèn là kết quả của nghiệp phước thiện, chúng chiếu sáng ở nhà bảo sanh; điều này là quả báu của năm ngọn đèn.

107. Khi đạt đến cuộc sống cuối cùng, tôi đã gìn giữ tâm ý. Tôi đã chạm đến Niết Bàn là trạng thái mát mẻ, không già, không chết.

108. Bảy tuổi tính từ khi sanh, tôi đã thành tựu phẩm vị A-la-hán. Sau khi biết được đức hạnh (của tôi), đức Phật Gotama đã cho tôi tu lên bậc trên.

109. Trong lúc tôi tham thiền ở mái che hoặc ở gốc cây, ở các tòa nhà lớn hoặc ở các hang động, và ở nơi trống vắng, có năm ngọn đèn chiếu sáng tôi.

110. Thiên nhãn của tôi được thanh tịnh, tôi được thiện xảo về định, được thành tựu các thăng trí và các pháp toàn hảo; điều này là quả báu của năm ngọn đèn.

111. “*Bach đăng Đại Hùng, bậc Hữu Nhã, con là Pañcadīpā có toàn bộ nguồn nhiên liệu đã cạn, có các phận sự đã được làm xong, không còn các lậu hoặc, con xin đánh lễ ở bàn chân (Ngài).*”

112. Kể từ khi tôi đã dâng cúng ngọn đèn trước đây một trăm ngàn kiếp, tôi không còn biết đến khổ cảnh; điều này là quả báu của năm ngọn đèn.

113. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.

114. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

115. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thăng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Pañcadīpikā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Pañcadīpikā là phần thứ chín.

--ooOoo--

10. Udakadāyikāpadānam

116. Nagare bandhumatiyā ahosiṁ udahārikā,
udahārena jīvāmi tena posemi dārake.
117. Deyyadhammo ca me natthi puññakkhette anuttare,
koṭṭhakam upasaṅkamma udakam paṭṭhapes' ahaṁ.
118. Tena kammena sukatena tāvatimsamagacch' ahaṁ,
tattha me sukatam vyamham udahārena nimmitam.
119. Accharānam sahassassa¹ ahaṁ hi pavarā tadā,
dasaṭṭhānehi tā sabbā abhibhom i sadā ahaṁ.
120. Paññāsam devarājūnam mahesittamakārayim,
vīsaticakkavattinam mahesittamakārayim.
121. Duve bhave saṃsarāmi devatte atha mānuse,
duggatiṁ nābhijānāmi dakadānassidam² phalam.
122. Pabbatagge dumagge vā antalikkhe ca bhūmiyam,
yadā udakamicchāmi khippam paṭilabhbāmaham.
123. Avuṭṭhikā disā natthi santattakuthitā na ca,³
mama saṅkappamaññāya mahāmegho pavassati.
124. Kadāci nīyamānāya nātisaṅghena me tadā,
yadā icchāmaham vassam mahāmegho pavassati.⁴
125. Uṇham vā parilāho vā sarīre me na vijjati,
kāye ca me rajo natthi dakadānassidam phalam.
126. Visuddhamanasā ajja apetamalapāpikā,⁵
sabbāsavā parikkhīṇā⁶ natthidāni punabbhāvo.

---

¹ sahassānam - Syā.

² udakadānassidam - Sī Mu.

³ santattā kuthitāpi ca - Ma.

⁴ ajāyatha - Ma.

⁵ apetamanapāpikā - Ma, PTS.

⁶ sabbāsavaparikkhīṇā - Sī Mu, Ma.

10. Ký Sư về Udakadāyikā:¹

116. Ở thành phố Bandhumatī, tôi đã là cô gái đội nước.² Tôi sống nhờ vào việc đội nước. Nhờ vào việc ấy, tôi nuôi dưỡng các đứa trẻ.

117. Và tôi không có gì xứng đáng để dâng cúng đến phước điền vô thượng. Tôi đã đi đến bể chứa và đã cung cấp nước.

118. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp, tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi. Ở nơi ấy, có cung điện đã được kiến tạo khéo léo, đã được hóa hiện ra dành cho tôi do (công đức của) việc đội nước.

119. Khi ấy, chính tôi là người đứng đầu của một ngàn tiên nữ, tôi luôn luân cai quản tất cả các nàng ấy cùng với mười khu vực.

120. Tôi đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của năm mươi vị Thiên Vương. Tôi đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của hai mươi đấng Chuyển Luân Vương.

121. Tôi (đã) luân hồi trong hai cảnh giới, ở bản thể chư Thiên và nhân loại. Tôi không còn biết đến khổ cảnh; điều này là quả báu của việc bồ thí nước.

122. Cho dù ở đỉnh núi hoặc ở ngọn cây, ở trên không trung và ở trên mặt đất, khi nào tôi ước muốn về nước thì tôi đạt được ngay lập tức.

123. Không có phương nào là không có mưa, và không bị nóng bức hoặc bị thiêu đốt; sau khi biết được ý định của tôi đám mây lớn (sē) đổ mưa xuống.

124. Lúc bấy giờ, vào một lần nào đó trong khi tôi được tập thể quyến thuộc dẫn đi, khi nào tôi muốn mưa thì khi ấy đám mây lớn đổ mưa xuống.

125. Sự nóng nực hoặc bức bối không được biết đến ở cơ thể của tôi, và bụi bặm không có ở trên thân thể của tôi; điều này là quả báu của việc bồ thí nước.

126. Hiện nay, do tâm ý thanh tịnh, các ác pháp đã lìa, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.

¹ *Udakadāyikā* nghĩa là “người nữ dâng cúng nước.”

² Từ *udakahārikā* được dịch sát nghĩa là người vận chuyển nước (đội, gánh, mang, vác, v.v...).

127. Ekanavute ito kappe yam kammamakarim¹ tadā,
duggatim nābhijānāmi dakadānassidam phalam.

128. Kilesā jhāpitā mayhaṇ bhavā sabbe samūhatā,
nāgīva bandhanaṇ chetvā viharāmi anāsavā.

129. Svāgataṇ vata me āsi buddhasetṭhassa santike,
tisso vijjā anuppattā kataṇ buddhassa sāsanam.

130. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca atṭhime,
chaṭabhiññā sacchikatā kataṇ buddhassa sāsanam.

Itthaṇ sudam Udakadāyikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Udakadāyikātheriyāpadānam dasamaṇ.

--ooOoo--

TASSUDDĀNAM

Sumedhā mekhalādāyi maṇḍapasaṅkamam dadā,
naḷamālī piṇḍadadā kaṭacchu uppalappadā.
Dīpadā dakadā ceva gāthāyo gaṇitā iha,
ekam gāthāsatam ceva tiṁsatī ca taduttarim.

Sumedhāvaggo paṭhamo.

--ooOoo--

---

¹ yamudakamadadiṇ - Sī Mu.

127. Kể từ khi tôi đã thực hiện việc làm ấy trước đây chín mươi mốt kiếp, tôi không còn biết đến khổ cảnh; điều này là quả báu của việc bố thí nước.

128. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.

129. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

130. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thăng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Udakadāyikā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Udakadāyikā là phần thứ mươi.

--ooOoo--

TÓM LUỢC CỦA PHẨM NÀY:

Vị ni Sumedhā, cô gái dâng dây nịt, dâng cúng mái che, và con đường đi, cô gái có tràng hoa sậy, cô gái thí vật thực, muồng (thức ăn), và cô gái dâng cúng đóa sen xanh, cô gái dâng các ngọn đèn, và luôn cả cô gái bố thí nước. Các câu kệ ngôn đã được tính đếm ở đây là một trăm câu kệ ngôn và ba mươi câu thêm vào đó nữa.

Phẩm Sumedhā là phẩm thứ nhất.

--ooOoo--

II. EKUPOSATHIKAVAGGO

11. Ekuposathikāpadānam

131. Nagare bandhumatiyā bandhumā nāma khattiyo,
divase puṇṇamāyam¹ so upavasi² uposatham.
132. Aham tena samayena kumbhadāśī ahum tahiṁ,
disvā sarājikam³ senam evāhaṁ cintayim tada.
133. “Rājāpi rajjam chaḍḍhetvā upavasi² uposatham,
saphalam nūna tam kammaṁ janakāyo pamodito.”
134. Yoniso paccavekkhitvā duggaccañca⁴ daliddatam,⁵
mānasam sampahamsetvā⁶ upavasim uposatham.
135. Aham uposatham katvā sammāsambuddhasāsane,
tena kammena sukatenā tāvatiṁsam agacchahaṁ.⁷
136. Tattha me sukataṁ vyamhaṁ uddham⁸ yojanamuggatam,
kūṭagāravarūpetam sayanāsanabhūsitam.⁹
137. Accharā satasahassā upatiṭṭhanti maṁ sadā,
aññe deve atikkamma atirocāmi sabbadā.
138. Catusaṭṭhidevarājūnam mahesittamakārayim,
tesaṭṭhicakkavattinam mahesittamakārayim.
139. Suvaṇṇavaṇṇā hutvāna bhavesu saṁsarāmaham,
sabbattha pavarā homi uposathassidam phalam.
140. Hatthiyānam assayānam rathayānañca sivikam,¹⁰
labhāmi sabbametampi uposathassidam phalam.

¹ puṇṇamāya - Ma.

² upapajji - Syā, PTS.

³ sarājakam - Ma.

⁴ duggatiñca - Syā.

⁵ daliddatam - Ma.

⁶ sampahamsetvā - Ma.

⁷ tāvatiṁsamagacchahaṁ - Ma.

⁸ uddha - Ma.

⁹ mahāsanasubhūsitam - Ma;

mahāsayanabhūsitam - PTS.

¹⁰ kevalam - Sī Mu, Syā, PTS.

II. PHẨM MỘT LẦN TRAI GIỚI:

11. Ký Sự về Ekuposathikā:¹

131. Ở thành phố Bandhumatī, có vị Sát-dê-ly tên là Bandhumā. Vào ngày trăng tròn, vị ấy thực hành Bát quan trai giới.

132. Vào lúc bấy giờ, tôi đã là cô nô tỳ dội nước ở tại nơi ấy. Sau khi nhìn thấy đoàn quân cùng với đức vua, khi ấy tôi đã suy nghĩ như vậy:

133. “*Ngay cả đức vua cũng đã buông bỏ vương quyền và thực hành Bát quan trai giới, chắc hẳn việc làm ấy là có quả báu khiến đám đông người hứng thú.*”

134. Sau khi suy xét chính chấn về cảnh giới khổ đau và sự nghèo khó, tôi đã tự làm cho tâm được hoan hỷ và đã thực hành Bát quan trai giới.

135. Tôi đã thực hành Bát quan trai giới theo lời dạy của đấng Chánh Đẳng Giác. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp, tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

136. Tại nơi ấy, có cung điện đã được kiến tạo khéo léo dành cho tôi, phía bên trên vươn cao một do-tuần, được kê cận với ngôi nhà mái nhọn quý giá, được trang hoàng với các chỗ nằm ngồi.

137. Một trăm ngàn tiên nữ luôn luôn kê cận tôi. Tôi luôn luôn vượt trội và rực rỡ hơn các vị Thiên nhân khác.

138. Tôi đã được thiết lập vào ngôi hoàng hậu của sáu mươi bốn vị Thiên Vương. Tôi đã được thiết lập vào ngôi hoàng hậu của sáu mươi ba đấng Chuyển Luân Vương.

139. Có được màu da vàng chóe, tôi luôn hồi ở các cảnh giới. Tôi là người cao quý ở tất cả các nơi; điều này là quả báu của Bát quan trai giới.

140. Về phương tiện di chuyển bằng voi, phương tiện di chuyển bằng ngựa, phương tiện di chuyển bằng xe, và kiệu khiêng, tôi cũng đều đạt được tất cả (các) điều ấy; điều này là quả báu của Bát quan trai giới.

---

¹ *Ekuposathikā* nghĩa là “người nữ có một lần thực hành Bát quan trai giới.”

141. Sovaṇṇamayam rūpimayam athopi phalikāmayam,
lohitāñkamayañceva sabbam paṭilabhām' aham.
142. Koseyyakambaliyāni khomakappāsikāni ca,
mahagghāni ca vatthāni sabbam paṭilabhām' aham.
143. Annañ pānam khādaniyam vatthasenāsanāni ca,
sabbametam paṭilabhe uposathassidam phalam.
144. Varagandhañca mālañca cuṇṇakañca vilepanam,
sabbametam paṭilabhe uposathassidam phalam.
145. Kūṭagārañca pāsādañ maṇḍapam hammiyam guham,
sabbametam paṭilabhe uposathassidam phalam.
146. Jātiyā sattavassāham pabbajim anagāriyam,
adḍhamāse asampatte arahattam apāpuñim.¹
147. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā,
sabbāsavā parikkhīñā natthidāni punabbhavo.
148. Ekanavute ito kappe yañ kammamakariñ tada,
duggatiñ nābhijānāmi uposathassidam phalam.
149. Svāgatam vata me āsi buddhasetṭhassa santike,
tisso vijjā anuppattā katañ buddhassa sāsanam.
150. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime,
chaṭṭabhiññā sacchikatā katañ buddhassa sāsanam.

Ittham sudam Ekuposathikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Ekuposathikātheriyāpadānam paṭhamam.

--ooOoo--

---

¹ arahattamapāpuñim - Ma.

141. Khi ấy, ngay cả vật làm bằng vàng, làm bằng bạc, làm bằng ngọc pha-lê, luôn cả vật làm bằng hồng ngọc, tôi đều đạt được tất cả.

142. Các tấm mền làm bằng tơ lụa, bằng sợi len và bông vải, cùng với các tấm vải có giá trị cao, tôi đều đạt được tất cả.

143. Thức ăn, nước uống, vật để nhai, vải vóc, và các chỗ nằm ngồi, tôi đều đạt được tất cả (các) thứ ấy; điều này là quả báu của Bát quan trai giới.

144. Hương thơm cao quý, tràng hoa, bột phấn thơm, dầu thoa, tôi đều đạt được tất cả (các) thứ ấy; điều này là quả báu của Bát quan trai giới.

145. Ngôi nhà mái nhọn, tòa lâu dài, mái che, tòa nhà dài, hang động, tôi đều đạt được tất cả (các) thứ ấy; điều này là quả báu của Bát quan trai giới.

146. Bảy tuổi tính từ khi sanh, tôi đã xuất gia vào đời sống không gia đình. Chưa đầy nửa tháng, tôi đã thành tựu phẩm vị A-la-hán.

147. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.

148. Kể từ khi tôi đã thực hiện việc làm ấy trước đây chín mươi mốt kiếp, tôi không còn biết đến khổ cảnh; điều này là quả báu của Bát quan trai giới.

149. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

150. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Ekuposathikā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Ekuposathikā là phần thứ nhất.

--ooOoo--

12. Salalapupphikāpadānam

151. Candabhāgānādītire ahosiṁ kinnarī tadā,
addasāham¹ devadevaṁ caṅkamantam̄ narāsabhaṁ.
152. Ocinityāna salalaṁ buddhaseṭṭhass' adās' aham̄,
“Upasiṅgha mahāvīra² salalaṁ devagandhikam.”
153. Paṭiggaheṭvā sambuddho vipassī lokanāyako,
upasiṅghi mahāvīro pekkhamānāya me tadā.
154. Añjaliṁ paggahetvā vanditvā dipaduttamaṁ,³
sakam̄ cittam̄ pasādetvā tato pabbatamārūhiṁ.
155. Ekanavute ito⁴ kappe yaṁ pupphamadadiṁ tadā,
duggatiṁ nābhijānāmi buddhapūjāyidaṁ phalaṁ.
156. Kilesā jhāpitā mayhaṁ bhavā sabbe samūhatā,
nāgīva bandhanam̄ chetvā viharāmi anāsavā.
157. Svāgataṁ vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike,
tisso vijjā anuppattā kataṁ buddhassa sāsanam̄.
158. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca atthime,
chaṭabhiññā sacchikatā kataṁ buddhassa sāsanam̄.
- Ittham̄ sudam̄ Salalapupphikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Salalapupphikātheriyāpadānam̄ dutiyaṁ.

--ooOoo--

13. Modakadāyikāpadānam

159. Nagare bandhumatiyā kumbhadāsī ahos' aham̄,
mama bhāgam̄ gahetvāna gacchiṁ udakahārikā.⁵
160. Panthamhi samaṇam̄ disvā santacittam̄ samāhitam̄,
pasannacittā sumanā modake tīṇi 'dās' aham̄.
161. Tena kammena sukatena cetanāpaṇidhīhi ca,
ekanavuti⁶ kappāni vinipātam̄ na gacch' aham̄.

¹ addasam̄ - PTS.

² upasiṅghi mahāvīro - Ma, PTS.

³ dvipaduttamaṁ - Ma.

⁴ ekanavutito - Ma.

⁵ gacchaṁ udakahārikam̄ - Sī Mu;
udakahārike - Syā.

⁶ ekūnatiṁsa - Syā.

12. Ký Sự về Salalapupphikā:¹

151. Khi ấy, tôi đã là loài kim-sỉ-điếc cái ở bờ sông Candabhāgā. Tôi đã nhìn thấy đấng Nhân Ngưu, vị Trời của chư Thiên, đang đi kinh hành.

152. Sau khi hái xuống bông hoa salala, tôi đã dâng lên đức Phật tối thượng (nói rằng): “*Bạch đấng Đại Hùng thỉnh ngài người bông hoa salala có hương thơm của cõi trời.*”

153. Sau khi thọ nhận, đấng Toàn Giác Vipassī, bậc Lãnh Đạo Thế Gian, đấng Đại Hùng đã ngửi (bông hoa ấy), trong khi ấy tôi đang chăm chú nhìn.

154. Tôi đã chắp tay lên và đã dảnh lẽ đấng Tối Thượng Nhân. Sau khi làm cho tâm của mình được tịnh tín, từ nơi ấy tôi đã đi lên ngọn núi.

155. Kể từ khi tôi đã dâng cúng bông hoa trước đây chín mươi mốt kiếp, tôi không còn biết đến khổ cảnh; điều này là quả báu của việc cúng dường đức Phật.

156. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.

157. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

158. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Salalapupphikā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Salalapupphikā là phần thứ nhì.

--ooOoo--

13. Ký Sự về Modakadāyikā:²

159. Ở thành phố Bandhumatī, tôi đã là người nữ tỳ đội nước. Là người vận chuyển nước, tôi đã ra đi sau khi nhận lấy phần (nước) của mình.

160. Ở đường lộ, tôi đã nhìn thấy vị sa-môn có tâm thanh tịnh, định tĩnh. Với tâm tịnh tín, với ý vui mừng, tôi đã dâng ba cục thịt vò viên.

161. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, tôi đã không đi đến đọa xứ chín mươi mốt kiếp.

¹ Salalapupphikā nghĩa là “người nữ có bông hoa salala.”

² Modakadāyikā nghĩa là “người nữ dâng cúng thịt vò viên.”

162. Sampattim¹ tam karitvāna sabbam anubhavāmaham,²
modake tīṇi datvāna pattā 'ham acalam padam.
163. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā,
nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
164. Svāgataṁ vata me āsi buddhassetṭhassa santike,
tisso vijjā anuppattā kataṁ buddhassa sāsanam.
165. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime,
chaṭṭabhiññā sacchikatā kataṁ buddhassa sāsanam.

Ittham sudam Modakadāyikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Modakadāyikātheriyāpadānam tatiyam.

--ooOoo--

14. Ekāsanadāyikāpadānam

166. Nagare haṁsavatiyā ahosiṁ bālikā³ tadā,
mātā ca me pitā ceva kammantam agamaṁsu te.
167. Majjhantikamhi suriye addasam samaṇam aham,
vīthiyam⁴ anugacchantaṁ āsanam paññapes' aham.
168. Goṇakacittakādīhi⁵ paññapetvā 'hamāsanam,⁶
pasannacittā sumanā idam vacanamabraviṁ.
169. “Santattā kuthitā bhūmi sūro majjhantike ṭhito,
mālutā ca na vāyanti kālo cettha upaṭṭhito.⁷
170. Paññattamāsanamidam tavatthāya mahāmuni,
anukampamupādāya nisīda mama āsane.”
171. Nisīdi tattha samaṇo sudanto suddhamānaso,
tassa pattaṁ gahetvā yathārandhamadāsaham.
172. Tena kammena sukadena cetanāpaṇidhīhi ca,
jahitvā mānusam deham tāvatiṁsamagacchaham.
173. Tattha me sukataṁ vyamham āsanena sunimmitam,
satṭhiyojanamubbedham tiṁsayojanavitthatam.

¹ sampatti - Ma; sampatiñca - Syā.

² anubhavim aham - Ma.

³ mālikā - Syā, PTS.

⁴ vīthiyā - Ma.

⁵ goṇakāvikatikāhi - Ma, PTS.

⁶ mamāsanam - Ma; havāsanam - PTS.

⁷ cevetthamehitī - Ma;

cevattham eti tam - PTS.

162. Sau khi đã làm thành tựu điều ấy, tôi đạt được mọi thứ. Sau khi bõ thí ba cục thịt vò viên, tôi đã đạt đến vị thế không bị lay chuyển.

163. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.

164. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

165. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Modakadāyikā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Modakadāyikā là phần thứ ba.

--ooOoo--

14. Ký Sự về Ekāsanadāyikā:¹

166. Lúc bấy giờ, tôi đã là cô thiếu nữ ở tại thành phố Hamṣavatī. Mẹ và luôn cả cha của tôi, họ đều đã đi làm công việc.

167. Vào lúc mặt trời ở chính ngọ, tôi đã nhìn thấy vị sa-môn đang đi dọc theo đường lô nêng tôi đã xếp đặt chỗ ngồi.

168. Sau khi xếp đặt chỗ ngồi bằng nhiều loại lông cừu, v.v... rồi với tâm tịnh tín, với ý vui mừng, tôi đã nói lời nói này:

169. “*Mặt đất bị nóng bỏng, bị thiêu đốt, mặt trời đã đứng ở chính ngọ, và các cơn gió ngưng thổi, vậy là lúc ngài hãy nghỉ ở đây.*

170. *Thưa bậc đại hiền trí, đây là chỗ ngồi đã được sắp xếp dành cho ngài. Vì lòng thương tưởng, xin ngài hãy ngồi xuống chỗ ngồi của con.*”

171. Với tâm ý thanh tịnh, vị sa-môn được rèn luyện chu đáo đã ngồi xuống ở tại nơi ấy. Tôi đã nhận lãnh bình bát của vị ấy và đã dâng cúng không chút sai sót.

172. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

173. Tại nơi ấy, tôi có cung điện đã khéo được xây dựng, đã khéo được hóa hiện ra với chỗ ngồi, có chiều cao sáu mươi do-tuần, chiều rộng ba mươi do-tuần.

¹ *Ekāsanadāyikā* nghĩa là “người nữ dâng cúng một chỗ ngồi.”

174. Soṇṇamayā maṇimayā athopi phalikāmayā,
lohitāṅkamayā ceva pallaṅkā vividhā mama.
175. Tūlikāvikatikāhi kaṭṭhissacittakāhi ca,
udda-ekantalomī¹ pallaṅkā me susanthatā.²
176. Yadā icchāmi gamanam hāsakhidḍā samappitam,³
saha pallaṅkasetṭhena gacchāmi mama patthitam.
177. Asīti devarājūnam mahesinnamakārayim,
sattaticakkavattinam mahesittamakārayim.
178. Bhavābhavē samsarantī mahābhogaṁ labhāmahaṁ,
bhoge me ūnatā natthi ekāsanaphalaṁ idam.⁴
179. Duve bhavē samsarāmi devatte atha mānuse,
aññe bhavē na jānāmi ekāsanaphalaṁ idam.
180. Duve kule pajāyāmi khattiye cāpi brāhmaṇe,
uccākulīnā⁵ sabbattha ekāsanaphalaṁ idam.
181. Domanassam na jānāmi cittasantāpanam mama,
vevaṇṇiyam na jānāmi ekāsanaphalaṁ idam.
182. Dhātiyo maṁ upatṭhanti khujjā khelāsikā⁶ bahū,
aṅkena aṅkam gacchāmi ekāsanaphalaṁ idam.
183. Aññā nahāpenti bhojenti aññā ramenti maṁ sadā,
aññā gandhaṁ vilimpenti⁷ ekāsanaphalaṁ idam.
184. Maṇḍape rukkhamūle vā suññāgāre vasantiyā,
mama saṅkappamaññāya pallaṅko upatiṭṭhati.
185. Ayaṁ pacchimako mayhaṁ carimo vattate bhavo,
ajjāpi rajjam chaḍḍetvā pabbajim anagāriyam.
186. Satasahasse ito kappe yaṁ dānamadadiṁ tadā,
duggatiṁ nābhijānāmi ekāsanaphalaṁ idam.
187. Kilesā jhāpitā mayhaṁ bhavā sabbe samūhatā,
nāgīva bandhanaṁ chetvā viharāmi anāsavā.
188. Svāgataṁ vata me āsi buddhasetṭhassa santike,
tisso vijjā anuppattā kataṁ buddhassa sāsanam.
189. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca atṭhime,
chaṭṭabhiññā sacchikatā kataṁ buddhassa sāsanam.
- Ittham sudam Ekāsanadāyikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Ekāsanadāyikātheriyāpadānam catuttham.

--ooOoo--

¹ udda-ekantalomī ca - Ma.⁵ kulikā - Syā, PTS.² susanthatā - Ma, Syā.⁶ celāpikā - Ma;³ hāsakhidḍādhasamappitā - Ma.⁷ celāyikā - Syā; celāvikkā - PTS.⁴ ekāsanassidam phalaṁ - Ma.⁷ vilimpanti - Ma.

174. Cũng vào khi ấy, tôi có các ghế dài nhiều kiểu làm bằng vàng, làm bằng ngọc ma-ni, làm bằng ngọc pha-lê, và làm bằng hồng ngọc nữa.
175. Các ghế dài của tôi khéo được trải lót với các tấm nệm bằng len dệt, với nhiều loại tấm trải bằng tơ dệt có đính các viên ngọc, và với các tấm trải viền ren ở một bên.
176. Khi nào tôi ước muốn sự ra đi với mục đích giải trí nô đùa, điều ước nguyện của tôi là tôi ra đi bằng chiếc ghế dài thù thắng của tôi.
177. Tôi đã được thiết lập vào ngôi hoàng hậu của tám mươi vị Thiên Vương. Tôi đã được thiết lập vào ngôi hoàng hậu của bảy mươi đấng Chuyển Luân Vương.
178. Trong khi luân hồi ở cõi này cõi khác, tôi đã đạt được tài sản lớn lao. Đối với tôi không có sự thiếu hụt về của cải; điều này là quả báu của một chỗ ngồi.
179. Tôi (đã) luân hồi ở hai cảnh giới, trong bản thể chư Thiên và nhân loại. Tôi không còn biết đến các cõi khác; điều này là quả báu của một chỗ ngồi.
180. Tôi (đã) được sanh ra ở hai gia tộc, Sát-đế-ly và cả Bà-la-môn nữa. Ở mọi nơi, tôi đều thuộc gia đình thượng lưu; điều này là quả báu của một chỗ ngồi.
181. Tôi không biết đến tâm sân hận và sự bức bối của tâm. Tôi không biết đến việc tàn tạ dung nhan; điều này là quả báu của một chỗ ngồi.
182. Các nữ tỳ hầu hạ tôi, nhiều người bị gù lưng, bị chảy nước dãi. Tôi đã (được ẵm bồng) di chuyển từ hông này đến hông khác; điều này là quả báu của một chỗ ngồi.
183. Luôn luôn có các cô này tắm (cho tôi), các cô kia chăm lo thức ăn, các cô khác làm cho tôi vui thích, các cô nọ thoa dầu thơm (cho tôi); điều này là quả báu của một chỗ ngồi.
184. Trong lúc tôi sống ở mái che, ở gốc cây, hoặc ở ngôi nhà trống vắng, chiếc ghế dài biết được ý định của tôi hiện diện kề bên.
185. Đây là kiếp sống cuối cùng của tôi, là lần hiện hữu cuối cùng trong sự luân chuyển. Hiện nay, tôi đã từ bỏ vương quốc và đã xuất gia vào đời sống không gia đình.
186. Kể từ khi tôi đã dâng cúng vật thí trước đây một trăm ngàn kiếp, tôi không còn biết đến khổ cảnh; điều này là quả báu của một chỗ ngồi.
187. Các phiền não của tôi đã được tiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.
188. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.
189. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.
- Vì tỳ khưu ni Ekāsanadāyikā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Ekāsanadāyikā là phần thứ tư.

--ooOoo--

15. Pañcadīpadāyikāpadānam

190. Nagare haṁsavatiyā cārikā¹ ās' aham tada,
 ārāmena ca ārāmaṁ² carāmi kusalatthikā.
191. Kālapakkhamhi divase addasam bodhimuttamam.
 tattha cittam pasādetvā bodhimūle nisīdahaṁ.
192. Garucittam upaṭṭhapetvā sire katvāna añjaliṁ,
 somanassam pavedetvā evam cintesim tāvade.
193. “Yadi buddho amitayaso asamappaṭipuggalo,
 dassetu pātihiram me bodhi obhāsatu ayam.”
194. Saha āvajjanā mayhaṁ bodhi pajjali tāvade,
 sabbasonṇamayā āsi disā sabbā virocayi.³
195. Sattarattindivam tattha bodhimūle nisīdahaṁ,
 sattame divase patte dīpapūjam akāsaḥam.
196. Āsanam parivāretvā pañcadīpāni pajjalum.⁴
 yāva udeti suriyo dīpā me pajjalum tada.
197. Tena kammena sukatena cetanāpaṇidhīhi ca,
 jahitvā mānusam deham tāvatiṁsamagacchaham.
198. Tattha me sukataṁ vyamhaṁ pañcadīpīti⁵ vuccati,
 satṭhiyojanamubbedham tiṁsayojanavitthatam.
199. Asaṅkhyāni dīpāni parivāre⁶ jalanti me,
 yāvatā devabhavanam dīpālokena jotati.
200. Parammukhā⁷ nisīditvā yadi icchāmi passitum,
 uddham adho ca tiriyaṁ sabbam passāmi cakkhunā.
201. Yāvatā abhikaṅkhāmi daṭṭhunū sugataduggate,⁸
 tattha āvaraṇam natthi rukkhesu pabbatesu vā.
202. Asīti devarājūnam mahesittamakārayim,
 satānam cakkavattinam mahesittamakārayim.

¹ cārikī - Ma.

² ārāmena vihārena - Syā, PTS.

³ virocati - Syā, PTS.

⁴ pajjaliṁ - Sī Mu.

⁵ pañcadīpāti - Ma, Syā.

⁶ parivāretvā - Theri.

⁷ pubbamukhā - Syā, PTS.

⁸ sukatadukkaṭe - Syā, PTS, Theri.

15. Ký Sự về Pañcadīpadāyikā:¹

190. Khi ấy, tôi đã là nữ du sĩ ở thành phố Hamṣavatī. Có sự tầm cầu thiện pháp, tôi (đã) đi từ tu viện này đến tu viện khác.

191. Vào một ngày thuộc hạ huyền, tôi đã nhìn thấy cội cây Bồ Đề tối thượng. Tại đó, sau khi làm cho tâm được tịnh tín tôi đã ngồi xuống ở gốc cây Bồ Đề.

192. Sau khi thiết lập tâm cung kính, tôi đã chắp tay lên ở đầu và bày tỏ lòng hoan hỷ. Ngay khi ấy tôi đã suy nghĩ như vầy:

193. “*Nếu đức Phật có đức hạnh vô lượng, không người sánh bằng, xin cội Bồ Đề này hãy thị hiện thán thông, hãy chói sáng cho tôi thấy.*”

194. Cùng với điều suy nghĩ của tôi, ngay khi ấy cội Bồ Đề đã phát sáng, đã biến thành vàng toàn bộ, và đã chiếu sáng tất cả các phương.

195. Tôi đã ngồi xuống tại nơi ấy, ở gốc cây Bồ Đề bảy ngày đêm. Khi đạt đến ngày thứ bảy, tôi đã thực hiện việc cúng dường các ngọn đèn.

196. Sau khi được đặt quanh chõ ngồi, năm ngọn đèn đã phát sáng. Khi ấy, các ngọn đèn của tôi đã phát sáng cho đến khi mặt trời mọc lên.

197. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

198. Tại nơi ấy, cung điện đã được kiến tạo khéo léo dành cho tôi được gọi là “*Ngũ Đăng*,” có chiều cao sáu mươi do-tuần, chiều rộng ba mươi do-tuần.

199. Xung quanh tôi có vô số ngọn đèn chiếu sáng. Cho đến cung điện của chư Thiên cũng sáng rực bởi ánh sáng của các ngọn đèn.

200. Sau khi ngồi xuống mặt quay về hướng khác, nếu tôi muốn nhìn thấy ở bên trên, bên dưới, và chiều ngang, tôi đều nhìn thấy tất cả bằng mắt.

201. Ngay cả khi tôi mong muốn nhìn thấy những việc tốt đẹp hoặc xấu xa thì không có gì che đậy được việc ấy, đâu ở các cây cối hoặc ở các núi non.

202. Tôi đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của tám mươi vị Thiên Vương. Tôi đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của một trăm đấng Chuyển Luân Vương.

¹ *Pañcadīpadāyikā* nghĩa là “người nữ dâng cúng năm ngọn đèn.” Câu chuyện này tương tự câu chuyện số 9 của *Pañcadīpikā* (người nữ có năm ngọn đèn).

203. Yam̄ yam̄ yonupapajjāmi devattam̄ atha mānuse,
dīpasatasahassāni parivāre¹ jalanti me.²
204. Devalokā cavityāna uppajjim̄ mātukucchiyam̄,
mātukucchigatā santī³ akkhi me na nimilati.
205. Dīpasatasahassāni puññakammamasamaṅgitā,
jalanti sūtikāgehe pañcadīpānidam̄ phalam̄.
206. Pacchime bhave sampatte mānasam̄ vinivatṭayim̄,⁴
ajarāmaram̄ sītibhūtam̄⁵ nibbānam̄ phassayim̄ aham̄.
207. Jātiyā sattavassāham̄ arahattamapāpuṇim̄,
upasampādayī buddho guṇamaññāya gotamo.
208. Mañḍape rukkhamūle vā suññāgāre vasantiyā,
sadā pajjalate dīpam̄ pañcadīpānidam̄ phalam̄.
209. Dibbacakkhu visuddham̄ me samādhikusalā aham̄,
abhiññāpāramippattā pañcadīpānidam̄ phalam̄.
210. Sabbavositavosānā katakiccā anāsavā,
pañcadīpā mahāvīra pāde vandati cakkhuma.
211. Satasahasse ito⁶ kappe yam̄ dīpamadadiṁ tada,⁷
duggatiṁ nābhijānāmi pañcadīpānidam̄ phalam̄.
212. Kilesā jhāpitā mayham̄ bhavā sabbe samūhatā,
nāgīva bandhanam̄ chetvā viharāmi anāsavā.
213. Svāgatam̄ vata me āsi buddhasetṭhassa santike,
tisso vijjā anuppattā kataṁ buddhassa sāsanam̄.
214. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime,
chaṭṭabhiññā sacchikatā kataṁ buddhassa sāsanam̄.
- Ittham̄ sudam̄ Pañcadīpayikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Pañcadīpayikātheriyāpadānam̄ pañcamam̄.

--ooOoo--

¹ parivāretvā - Sī Mu.

² maṁ - Sī Mu.

³ mātukucchigatam̄ santiṁ - Sī Mu.

⁴ vinivattayim̄ - Ma.

⁵ ajarāmatam̄ sītibhāvam̄ - Ma.

⁶ satasahassito - Ma.

⁷ yam̄ dīpamabhipūjayim̄ - Sī Mu.

203. Mỗi khi tôi nhập thai bào đầu là cảnh giới chư Thiên hoặc loài người, có một trăm ngàn ngọn đèn chiếu sáng ở xung quanh tôi.

204. Sau khi mệnh chung từ thế giới chư Thiên, tôi đã tái sanh vào bụng mẹ. Trong khi đi vào bụng mẹ và trụ lại, mắt của tôi không nhắm lại.

205. Một trăm ngàn ngọn đèn là kết quả của nghiệp phước thiện, chúng chiếu sáng ở nhà bảo sanh; điều này là quả báu của năm ngọn đèn.

206. Khi đạt đến cuộc sống cuối cùng, tôi đã gìn giữ tâm ý. Tôi đã chạm đến Niết Bàn là trạng thái mát mẻ, không già, không chết.

207. Bảy tuổi tính từ khi sanh, tôi đã thành tựu phẩm vị A-la-hán. Sau khi biết được đức hạnh (của tôi), đức Phật Gotama đã cho tôi tu lên bậc trên.

208. Trong lúc sinh sống ở mái che, ở gốc cây, hoặc ở ngôi nhà trống vắng, luôn luôn có ngọn đèn chiếu sáng; điều này là quả báu của năm ngọn đèn.

209. Thiên nhãn của tôi được thanh tịnh, tôi được thiện xảo về định, được thành tựu các thăng trí và các pháp toàn hảo; điều này là quả báu của năm ngọn đèn.

210. “*Bạch đấng Đại Hùng, bậc Hữu Nhã, con là Pañcadīpā có toàn bộ nguồn nhiên liệu đã cạn, có các phận sự đã được làm xong, không còn các lậu hoặc, con xin đánh lẽ ở bàn chân (Ngài).*”

211. Kể từ khi tôi đã dâng cúng ngọn đèn trước đây một trăm ngàn kiếp, tôi không còn biết đến khổ cảnh; điều này là quả báu của năm ngọn đèn.

212. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.

213. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

214. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thăng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Vị tỳ khưu ni Pañcadīpadāyikā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Pañcadīpadāyikā là phần thứ năm.

--ooOoo--

16. Sālamālikāpadānam

- 215. Candabhāgānadītire ahosiṃ kinnarī tadā,
addasam̄ virajam̄ buddham̄ sayambhum̄ aparājitaṃ.
- 216. Pasannacittā sumanā vedajātā katañjalī,
sālamālam̄ gahetvāna sayambhum̄ abhipūjayim̄.
- 217. Tena kammena sukatena cetanāpaṇidhīhi ca,
jahitvā kinnarideham̄¹ tāvatiṃsamagacchahaṃ.
- 218. Chattim̄sa devarājūnam̄ mahesittamakārayim̄,
manasā patthitam̄ mayhaṃ nibbattati yathicchitaṃ.
- 219. Dasannam̄ cakkavattīnam̄ mahesittamakārayim̄,
ocitattāva² hutvāna saṃsarāmi bhavesvahaṃ.
- 220. Kusalam̄ vijjate mayhaṃ pabbajim̄ anagāriyam̄,
pūjārahā ahaṃ ajja³ sakyaputtassa sāsane.
- 221. Visuddhamanasā ajja apetamanapāpikā,
sabbāsavā parikkhīṇā natthidāni punabbhavo.
- 222. Catunavute ito kappe yaṃ buddhamabhipūjayim̄,
duggatim̄ nābhijānāmi sālamālāyidaṃ phalam̄.
- 223. Kilesā jhāpitā mayhaṃ bhavā sabbe samūhatā,
nāgīva bandhanaṃ chetvā viharāmi anāsavā.
- 224. Svāgataṃ vata me āsi buddhasetṭhassa santike,
tisso vijjā anuppattā kataṃ buddhassa sāsanam̄.
- 225. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca atṭhime,
chaṭṭabhiññā sacchikatā kataṃ buddhassa sāsanam̄.

Ittham̄ sudam̄ Sālamālikā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Sālamālikātheriyāpadānam̄ chatṭham̄.

--ooOoo--

17. Mahāpāpatigotamī-apadānam̄

- 226. Ekadā lokapajjoto vesāliyam̄ mahāvane,
kūṭāgāre susālāyam̄ vasate narasārathi.

¹ mānasam̄ deham̄ - Sī Mu.

² sucittatāva - PTS.

³ ahamajja - sīmu.

16. Ký Sự về Sālamālikā:¹

215. Khi ấy, tôi đã là loài kim-sỉ-điếc cái ở bờ sông Candabhāgā. Tôi đã nhìn thấy đức Phật, bậc Vô Nhiêm, đấng Tự Chủ, bậc không bị đánh bại.

216. Với tâm tịnh tín, với ý vui mừng, tràn đầy niềm phấn khởi, tôi đã chắp tay lên. Tôi đã cầm lấy tràng hoa sālā và đã cúng dường đến bậc Tự Chủ.

217. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân xác kim-sỉ-điếc, tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

218. Tôi đã được thiết lập vào ngôi hoàng hậu của ba mươi sáu vị Thiên Vương. Điều ước nguyện trong tâm của tôi là được tái sanh theo ước muốn.

219. Tôi đã được thiết lập vào ngôi hoàng hậu của mươi đấng Chuyển Luân Vương. Sau khi thành tựu kết quả, tôi luân hồi ở nhiều cõi.

220. Điều tốt lành của tôi đã được tìm thấy, tôi đã xuất gia vào đời sống không gia đình. Hiện nay, tôi là bậc xứng đáng sự cúng dường ở trong Giáo Pháp của người con trai dòng dõi Sakya (Thích Ca).

221. Hiện nay, với tâm ý đã được thanh tịnh, các ác pháp đã không còn, tất cả các lậu hoặc đã cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.

222. (Kể từ khi) tôi đã cúng dường đến đức Phật trước đây chín mươi bốn kiếp, tôi không còn biết đến khổ cảnh; điều này là quả báu của tràng hoa sālā.

223. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hưu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.

224. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

225. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Vị tỳ khưu ni Sālamālikā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Sālamālikā là phần thứ sáu.

--ooOoo--

17. Ký sự về Mahāpajāpatigotamī:²

226. Một thời, bậc Quang Đăng của thế gian, đấng Điều Phục Nhân trú tại thành Vesālī, khu Đại Lâm, ở ngôi nhà mái nhọn, trong giảng đường xinh xắn.

¹ Sālamālikā nghĩa là “người nữ có tràng hoa sālā, tương tự câu chuyện số 5.

² Mahāpajāpatigotamī nghĩa là “người nữ lãnh tụ vĩ đại thuộc dòng họ Gotama.”

227. Tadā jinassa mātucchā mahāgotami bhikkhunī,
tahim kate¹ pure ramme vasī bhikkhunupassaye.
228. Bhikkhunīhi vimuttāhi satehi saha pañcahi,
rahogatāya tassevam cittassāsi² vitakkitam.
229. “Buddhassa parinibbāṇam sāvakaggayugassa vā,
rāhulānandanandānam nāham lacchāmi passitum.³
230. Paṭigaccāyusaṅkhāre⁴ ossajitvāna⁵ nibbutim,
gaccheyyam lokanāthena anuññātā mahesinā.”
231. Tathā pañcasatānampi bhikkhunīnam vitakkitam,
āsi khemādikānampi etadeva vitakkitam.
232. Bhūmicālo tadā āsi nāditā devadundubhi,
upassayādhivatthāyo devatā sokapīlitā.
vipalantā sakaruṇam⁶ tathassūni pavattayum.
233. Mittā⁷ bhikkhuniyo tāhi upagantvāna gotamiṁ,
nipacca sirasā pāde idam vacanamabratvum:
234. “Tattha toyalavāsittā mayamayye rahogatā,
sācalā calitā bhūmi nāditā devadundubhi,
paridevā ca sūyanti kimattham nūna gotamī.”
235. Tadā avoca sā sabbam yathāparivitakkitam,
tāyopi sabbā āhaṇsu yathāparivitakkitam.
236. “Yadi te rucitam ayye nibbāṇam paramam sivam,
nibbāyissāma sabbāpi buddhānuññāya subbate.
237. Mayam sahāva nikkhantā gharāpi ca bhavāpi ca,
sahayeva gamissāma nibbāṇapuramuttamam.”
238. Nibbānāya vajantīnam kiṁ vakkhāmī’ti sā vadam,
saha sabbāhi niggacchi bhikkhunīnilayā tadā.

¹ tahim yeva - Syā.

² cittassāpi - Syā.

³ Imissā gāthāyānanajarām “Sī Mu, Ma”potthakesu:

“Buddhassa parinibbāṇā sāvakaggayugasasa vā,
mahākassapanandānam ānandarāhulāna ca;”
ayampi gāthā dissate na Syāma potthakesu.

⁴ paṭikaccāyusaṅkhāram - Ma.

⁵ osajitvāna - Ma.

⁶ sukaruṇam - Ma.

⁷ sabbā - Syā, PTS.

227. Khi ấy, người dì ruột của đấng Chiến Thắng là tỳ khưu ni Mahāgotamī đã cư ngụ tại tu viện của tỳ khưu ni được xây dựng ở tại nơi ấy, trong thành phố đáng yêu.

228. Khi đang ở nơi thanh vắng cùng với năm trăm vị tỳ khưu ni đã được giải thoát, có điều suy tầm đã khởi đến tâm của vị ni ấy như vậy:

229. “Ta sẽ không thể chứng kiến sự viên tịch Niết Bàn của đức Phật, hoặc của hai vị Tối Thượng Thinh Văn, của Rāhula, Ānanda, và Nanda.

230. Trước khi có thể buông bỏ thọ hành rồi thành tựu Niết Bàn, ta cần được đỗng Bảo Hộ Thế Gian, bậc Đại Ân Sĩ cho phép.”

231. Sự suy tầm của năm trăm vị tỳ khưu ni cũng như thế, chính điều suy tầm này cũng đã khởi đến các vị ni như là Khemā, v.v...

232. Khi ấy, đã có sự lay động của trái đất, tiếng trống của cõi trời đã vang lên. Các Thiên nhân cư ngụ ở ni viện đã bị dày vò bởi sầu muộn. Tại nơi ấy, trong khi than vãn với niềm bi mẫn họ đã tuôn rơi những giọt nước mắt.

233. Cùng với các vị (Thiên nhân) ấy, các vị tỳ khưu ni bạn đã đi đến gặp bà Gotamī. Họ đã quỳ xuống đê đâu ở bàn chân và đã nói lời nói này:

234. “Thưa ni sư, chúng tôi đã tưới nước ở tại nơi ấy rồi đã đi đến nơi thanh vắng. Trái đất có sự vững chải đã bị lay động, tiếng trống của cõi trời đã được vang lên, và những tiếng than khóc đã được nghe đến. Bà Gotamī, chẳng lẽ có sự việc gì hay sao?”

235. Khi ấy, bà Gotamī đã kể lại mọi việc theo như đã được suy tầm. Các vị ni ấy cũng đã kể lại mọi việc theo như đã được suy tầm:

236. “Thưa ni sư, thưa vị có sự hành trì tốt đẹp, nếu Niết Bàn tối thắng thù diệu được bà thích thú, thì tất cả chúng tôi cũng sẽ Niết Bàn với sự chấp thuận của đức Phật.

237. Chúng tôi sẽ cùng nhau rời khỏi ngôi nhà và rời khỏi luôn cả sự hiện hữu, chúng tôi sẽ cùng nhau đi đến thành phố Niết Bàn tối thượng.”

238. Bà Gotamī đã nói rằng: “Ta sẽ nói gì đây đối với những người đang đi đến Niết Bàn?” Khi ấy, bà Gotamī cùng với tất cả các vị ni ấy đã rời khỏi chỗ cư ngụ của các tỳ khưu ni.

239. Upassaye yādhivatthā devatā tā khamantu me,
bhikkhunīnilayassedam pacchimam dassanam mama.
240. Na jarā maccu vā yattha appiyehi samāgamo,
piyehi vippayogo 'tthi¹ tam vajissam² asaṅkhataṁ.
241. Avītarāgā tam sutvā vacanam sugatorasā,
sokaṭṭā parideviṁsu “Aho no appapuññatā.
242. Bhikkhunīnilayo suñño bhūto tāhi vinā ayam,
pabhāte viya tārāyo na dissanti jinorasā.
243. Nibbānam gotamī yāti satehi saha pañcahi,
nadīsatehiva saha gaṅgā pañcahi sāgaram.”
244. Rathikāya vajantiṁ tam³ disvā saddhā upāsikā,
gharā nikhamma pādesu nipacca idamabravim:
245. “Pasīdassu mahābhoge anāthāyo vihāya no,
tayā na yuttam⁴ nibbātum” iccaṭṭam⁵ vilapiṁsu tā.
246. Tāsam sokapahāṇattham avoca madhuram giram,
“Ruditena alam puttā hāsakālo ’yamaja vo.
247. Pariññātam mayā dukkham dukkhahetu vivajjito,
nirodho me sacchikato maggo cāpi subhāvito.
(Bhāṇavāram paṭhamam).
248. Paricinēo mayā satthā kataṁ buddhassa sāsanam,
ohito garuko bhāro bhavanetti samūhatā.
249. Yassatthāya pabbajitā agārasmānagāriyam,
so me attho anuppatto sabbasaññojanakkhayo.
250. Buddho tassa ca saddhammo anūno yāva tiṭṭhati,
nibbātum tāva kālo me mā maṁ socatha puttikā.

¹ piyehi na viyogotthi - Ma.² vajjisam - Syā.³ vajantiyo - Ma; vajantinam - PTS.⁴ yuttā - Ma.⁵ icchaṭṭā - Ma, Syā;

icc aṭṭā - PTS.

239. “Xin chư Thiên đang ngự tại trú xá hãy thông cảm cho ta. Đây là sự nhìn thấy ni viễn lân cuối cùng của ta.

240. Nơi nào sự già hoặc sự chết, sự gần gũi với những gì không yêu thích, sự xa lìa với những gì yêu thích là không có, thì ta nên đi đến nơi ấy là nơi không bị tạo tác.”

241. Nghe được lời nói ấy, những vị tỳ khưu ni của đấng Thiện Thệ có tham ái chưa được xa lìa bị dằn vặt bởi sầu muộn nên đã than vãn rằng: “Than ôi, chúng tôi có phước báu kém cỏi.

242. Trú xú này của các tỳ khưu ni thiếu vắng các vị ấy (sẽ) trở nên trống không. Các vị tỳ khưu ni của đấng Chiến Thắng (sẽ) không còn được nhìn thấy, ví như các vì sao không còn được nhìn thấy vào ban ngày.

243. Bà Gotamī đi đến Niết bàn cùng với năm trăm vị tương tự như sông Gaṅgā cùng với năm trăm dòng sông chảy về biển cả.”

244. Sau khi nhìn thấy bà Gotamī đang đi ở trên đường, các nữ cư sĩ thành tín đã di ra khỏi nhà rồi đã quỳ xuống ở hai bàn chân (của bà) và đã nói điều này:

245. “Hỡi vị có tài sản vĩ đại, xin người hoan hỷ. Xin chớ lìa bỏ chúng con (trở thành) không người bảo hộ. Xin người chớ quyết định Niết Bàn,” họ đã than van ầm ĩ như thế.

246. Nhằm mục đích xóa đi nỗi sầu muộn của họ, bà Gotamī đã nói với giọng nói ngọt ngào rằng: “Này các con, than khóc đã đủ rồi, hôm nay đây là thời điểm vui cười của các con.

247. Khổ đã được ta biết toàn diện, nhân của Khổ đã được ta dứt bỏ, sự Diệt Tận đã được ta tác chứng, và Đạo cũng đã được ta thực hành khéo léo.

(Tụng phẩm thứ nhất).

248. Bậc Đạo Sư đã được ta phục vụ, lời dạy của đức Phật đã được ta thực hành, nhiệm vụ nặng nề đã được đặt xuống, lối dẫn đi tái sanh đã được xóa tan.

249. Vì mục đích nào ta đã rời khỏi gia đình xuất gia vào đời sống không gia đình, mục đích ấy tức là sự đoạn tận tất cả các sự trói buộc đã được ta đạt đến.

250. Nay các con, đức Phật và Chánh Pháp không bị thiếu sót của Ngài vẫn còn tồn tại vào thời điểm Niết Bàn của ta, chớ có khóc than cho ta.

251. Konḍaññānandanandādī titthanti rāhulo jino,
sukhito sahito saṅgho hatadappā ca titthiyā.
252. Okkākavaṁsassa yaso usasito māramaddano,
nanu sampati kālo me nibbānatthāya puttikā.
253. Cirappabhūti yam mayham patthitam ajja sijjhate,
ānandabherikālo 'yam kim vo assūhi puttikā.
254. Sace mayi dayā atthi yadi catthi kataññutā,
saddhammaṭṭhitiyā sabbā karotha viriyam daļham.
255. Thīnam adāsi pabbajjam sambuddho yācito mayā,
tasmā yathāham nandissam tathā tamanutiṭṭhatha.
256. Tā evamanusāsitvā bhikkhunīhi purakkhatā,
upecca buddham vanditvā idam vacanamabravi:
257. “Aham sugata mātā te¹ tvam ca vīra pitā mama,
saddhammasukhado² nātha tayā jātamhi³ gotama.
258. Saṁvadḍhīto 'yam⁴ sugata rūpakāyo mayā tava,
anindyo⁵ dhammakāyo⁶ mama saṁvadḍhīto⁴ tayā.
259. Muhutta⁷taṇhāsamanaṁ khīram tvam pāyito mayā,
tayāham santamaccantam dhammadhīram hi⁸ pāyitā.
260. Vaddhanarakkhane⁹ mayham anaṇo¹⁰ tvam mahāmune,
puttakāmā thiyo yā tā¹¹ labhantu¹² tādisam sutam.
261. Mandhātādinarindānam yā mātā sā bhavaṇṇave,
nimuggāham tayāutta tāritā bhavasāgarā.
262. Rañño mātā mahesīti sulabham nāmamitthinam,
buddhamātāti yam nāmam etam paramadullabham.
263. Tañca laddham mayā vīra paṇidhānam mamam tayā,
anukam vā mahantam vā tam sabbam pūritaṁ mayā.

¹ temātā - sabbesu.² saddhammasukhada - Ma.³ jātamhi - Ma.⁴ saṁvaddhitoyam - Ma.⁵ anindito - Ma; ānandiyo - Syā.⁶ dhammatanu - Sī Mu, PTS.⁷ muhuttam - Ma.⁸ dhammadhīrampi - Syā.⁹ bandhanārakkhane - Ma.¹⁰ anaṇo - Ma.¹¹ yācam - Ma.¹² labhanti - Ma, Syā, Theri.

251. *Koṇḍañña, Ānanda, Nanda, v.v..., vị Rāhula chiến thắng còn tại tiên, hội chúng là được an lạc, hòa hợp, còn đối với các ngoại đạo thì niềm kiêu hãnh đã bị tiêu tan.*

252. *Danh tiếng của dòng tộc Okkāka với sự tiêu diệt Ma Vương đã được giương cao. Nay các con, chẳng phải chính lúc này là thời điểm cho mục đích Niết Bàn của ta hay sao?*

253. *Điều ước nguyện của ta được nung đúc từ lâu hôm nay được thành tựu. Nay các con, giờ đây là thời điểm của những tiếng trống vui mừng, việc gì với những giọt nước mắt của các con?*

254. *Nếu có lòng thương mến đối với ta, và nếu có lòng bi mẫn, tất cả các con hãy thể hiện sự tinh tấn kiên cố cho sự tồn tại của Chánh Pháp.*

255. *Khi được ta thỉnh cầu, đãng Toàn Giác đã ban cho sự xuất gia một cách lưỡng lự. Do điều đó, ta đã hoan hỷ như thế nào thì các con hãy thuận theo điều ấy như thế?*

256. Sau khi dặn dò như thế, bà Gotamī dẫn đầu các vị tỳ khưu ni đã đi đến đảnh lễ đức Phật, rồi đã nói lời này:

257. “*Bạch đãng Thiện Thệ, con là mẹ của Ngài. Và bạch đãng Anh Hùng, Ngài là cha của con. Bạch đãng Bảo Hộ, Ngài là người ban cho niềm an lạc trong Chánh Pháp. Bạch ngài Gotama, con đã được sanh ra bởi Ngài.*

258. *Bạch đãng Thiện Thệ, hình hài và thân xác này của Ngài đã được lớn mạnh là nhờ con. Còn Pháp thân không thể phê phán của con đã được tăng trưởng là nhờ vào Ngài.*

259. *Nhờ con, Ngài đã được uống nước sữa làm dịu đi sự khao khát trong chốc lát. Nhờ Ngài, con cũng đã được uống chính dòng sữa Giáo Pháp thanh tịnh vô cùng tận.*

260. *Bạch đãng Đại Hiền Trí, trong việc dưỡng nuôi chăm sóc của con Ngài không có nợ nần. Mong sao cho các phụ nữ có lòng mong mỏi con trai có thể đạt được người con trai như thế này.*

261. *Mẹ của các vị vua như đức vua Mandhātu, v.v... là ở trong biển cả của hiện hữu. Nay con trai, ta đã bị chìm đắm, nhờ Ngài ta đã vượt qua khỏi đại dương của hiện hữu.*

262. *Đối với hàng phụ nữ, danh xưng ‘Hoàng hậu mẹ của đức vua’ là dễ dàng đạt được. Còn danh xưng ‘Người mẹ của đức Phật’ là đạt được vô cùng khó khăn.*

263. *Và bạch đãng Anh Hùng, nhờ Ngài con đã đạt được điều ước nguyện ấy của con. Với con toàn bộ điều ấy đều nhỏ bé hay lớn lao đều đã được tròn đủ.*

264. Parinibbātumicchāmi vihāyemam̄ kalebaraṁ,¹
anujānāhi me vīra dukkhantakara nāyaka.
265. Cakkānkusadhadjākiṇne pāde kamalakomale,
pasārehi pañāmam̄ te karissam̄ puttapemasā.²
266. Suvaṇṇarāśisamkāsaṁ sarīram kuru pākaṭam̄,
katvā deham̄ sudiṭṭham̄ te santim̄ gacchāmi nāyaka.”
267. Dvattimsalakkhaṇūpetam̄ suppabhālaṅkataṁ tanum̄,
sañjhāghanāva bālakkam̄ mātuccham̄ dassayī jino.
268. Phullāravindasaṅkāse taruṇādīcēcasappabhe,
cakkānkite pādatale tato sā sirasā pati.
269. “Pañamāmi narādiccam̄ ādiccakulaketukam̄,
pacchime maraṇe³ mayham̄ na tam̄ ikkhāmaham̄ puno.
270. Itthiyo nāma lokagga sabbadosakarā matā,
yadi ko catthi doso me khamassu karuṇākara.
271. Itthikānañca pabbajjam̄ yamaham̄⁴ yācim̄ punappunam̄,
tattha ce atthi doso me tam̄ khamassu narāsabha.”
272. Mayā bhikkhuniyo vīra tavānuññāya sāsitā,
tatra ce atthi dunnītam̄ tam̄ khamassu khamādhipa.⁵
273. “Akkhante nāma khantabbam̄ kiṁ bhave guṇabhūsane,
kimuttaram̄ te vakkhāmi nibbānāya vajantiyā.
274. Suddhe anūne mama bhikkhusaṅghe
lokā ito nissaritum̄ kamante,⁶
pabhātakāle vyasanam̄ gahānam̄⁷
disvāna niyyāti va candalekhā.
275. Tadetarā bhikkhuniyo jinaggam̄
tārāva candānugatā sumerum̄,
padakkhiṇam̄ katva⁸ nipacca pāde
ṭhitā mukhantam̄ samudikkhamānā.

¹ kalevaraṁ - Ma.²utta-uttame - Ma;
puttapemahaṁ - Syā.³ saraṇam̄ - Syā.⁴ yam̄ tam̄ - Ma.⁵ khamāmīti - Syā.⁶ khamante - Ma.⁷ gatānam̄ - Ma.⁸ kacca - Ma.

264. Con muốn từ bỏ xác thân này, con muốn viên tịch Niết Bàn. Bạch đắng Anh Hùng, bậc Lãnh Đạo, vị Đoạn Tận Khổ Đau, xin Ngài hãy cho phép con.

265. Xin Ngài hãy duỗi ra (hai) bàn chân mềm dิu như hoa sen được điểm tó bằng những cây cầm bánh xe và các ngọn cờ, con sẽ thể hiện sự tôn kính đến Ngài với lòng yêu mến đối với người con trai.

266. Bạch đắng Lãnh Đạo, xin Ngài hãy thể hiện rõ ràng thân thể tự như khôi vàng, sau khi thực hiện việc chiêm ngưỡng thân thể của Ngài, con sẽ đi về chốn an tịnh."

267. Đắng Chiến Thắng đã khiến cho người dì nhìn thấy thân thể được thành tựu ba mươi hai tướng trạng và được điểm tó với những hào quang xinh xắn trông giống như ánh mặt trời non trẻ từ đám mây chiếu.

268. Sau đó, bà Gotamī đã đê đầu ở lòng bàn chân được in dấu hình bánh xe, trông tự như đóa hoa sen nở rộ có ánh sáng của mặt trời buổi bình minh.

269. "Con xin đánh lẽ đắng mặt trời của nhân loại, vị tiêu biểu của dòng dõi mặt trời. Đây là lần tử biệt cuối cùng của con, con không gặp Ngài nữa rồi.

270. Bạch đắng Cao Cả của thế gian, hàng nữ nhân gây nên mọi điều xấu xa rồi chết đi. Và bạch đắng Thể Hiện lòng bi mẫn, nếu con có điều sai trái gì xin Ngài tha thứ.

271. Và bạch đắng Nhân Ngưu, con đã liên tục cầu xin sự xuất gia cho hàng phụ nữ, trong việc này nếu con có điều sai trái xin Ngài hãy thứ tha điều ấy.

272. Bạch đắng Đại Hùng, các tỳ khưu ni đã được con dạy dỗ với sự cho phép của Ngài. Bạch đắng Chúa Tể về kham nhẫn, trong trường hợp này nếu có vấn đề huấn luyện kém cỏi, xin Ngài hãy thứ tha điều ấy."

273. (Đức Phật đáp lại rằng): "Này người có đức hạnh là vật trang điểm, có thể kham nhẫn những điều gọi là không thể kham nhẫn thì còn có việc gì? Ta sẽ nói điều gì hơn nữa đối với bà là người đang tiến đến Niết Bàn?"

274. Khi hội chúng tỳ khưu của Ta là thanh tịnh không khiếm khuyết đang tiến bước để ra khỏi thế gian này, ví như quăng trăng ra đi vào lúc rạng đông sau khi nhìn thấy sự biến mất dần của các vì thiên thể."

275. Khi ấy, các vị tỳ khưu ni kia đã hướng vai phải nhiều quanh đắng Chiến Thắng cao cả, trông giống như các vì sao theo gót mặt trăng di chuyển xung quanh núi Sumeru. Sau đó họ đã quỳ xuống đê đầu ở bàn chân (đức Phật) rồi đứng lên chiêm ngưỡng khuôn mặt (của Ngài).

276. “Na tittapubbam¹ tava dassanena
cakkhum na sotam tava bhāsitena,
cittam mamañ kevalamekameva
pappuya tam dhammarasena tittim.
277. Nadato parisāyam te vādidappāpahārino,²
ye te dakkhanti vadanañ dhaññā te narapuñgava.
278. Dīghaṅgulī tambanakhe subhe āyatapañhike,
ye pāde pañamissanti³ tepi dhaññā guṇandhara.
279. Madhurāni pahaṭṭhāni dosagghāni hitāni ca,
ye te vākyāni sossanti⁴ tepi dhaññā naruttama.
280. Dhaññāham te mahāvīra pādapūjanatapparā,
tiṇñasamṣārakantārā suvākyena sirimato.”⁵
281. Tato sā anusāsetvā bhikkhusaṅghampi subbatā,
rāhulānandanande ca vanditvā idamabravi:
282. “Āśivisālayasame rogāvāse kalebare,
nibbinnā dukkhasaṅghāte⁶ jarāmaraṇagocare.
283. Nānākalimalākiṇñe⁷ parāyatte nirīhake,
tena nibbātumicchāmi anumaññatha puttakā.”
284. Nando rāhulabhaddo ca vītasokā nirāsavā,
ṭhitācalatṭhitihirā⁸ dhammadatam anucintayum.
285. Dhiratthu saṅkhatañ lolam asāram kadalūpamam,
māyāmarīcisadisam ittaram anavaṭṭhitam.
286. Yattha nāma jinassāyam mātuechā buddhaposikā,
gotamī nidhanam yāti aniccañ sabbasaṅkhatañ.”

¹ tittipubbam - Ma.² vāditabbapahārino - Ma.³ pañamāyanti - Syā.⁴ suyyanti - Ma.⁵ saddhammena sirimatā - PTS.⁶ dukkhasaṅsāte - Ma;

dukkhasaṅkete - Syā.

⁷ kalala-m-ākiṇñe - PTS;

kuṇapamalākiṇñe - Syā.

⁸ ṭhitācalādhitī dhīrā - Syā, PTS.

276. “Mắt chưa có sự thỏa mãn đối với việc nhìn ngắm Ngài, tai chưa có sự thoả mãn đối với việc được (nghe) Ngài thuyết giảng, chỉ riêng một mình tâm của con đã đạt được sự thoả mãn ấy nhờ vào hương vị của Giáo Pháp.

277. Bạch đắng Cao Quý của loài người, trong khi Ngài tuyên thuyết ở hội chúng, những người nào nhìn thấy khuôn mặt của Ngài là vị đánh đổ sự kiêu căng của những người đối chất, những người ấy là hữu duyên.

278. Bạch đắng có lóng (tay chân) dài, những người nào sẽ khom mình ở bàn chân xinh đẹp có gót chân nhô ra, bạch bậc Thượng Đức, những người ấy cũng là hữu duyên.

279. Bạch đắng Thượng Nhân, những người nào sẽ lắng nghe những lời nói ngọt ngào, vui vẻ, tiêu diệt lỗi lầm, và có lợi ích của Ngài, những người ấy cũng là hữu duyên.

280. Bạch đắng Đại Hùng, với sự nhiệt tâm trong việc lễ bái bàn chân (Ngài), con đã vượt qua khu rừng rậm luân hồi nhờ vào lời thiện thuyết của đắng Quang Vinh, con là hữu duyên với Ngài.”

281. Sau đó, vị ni có hạnh kiểm tốt đẹp ấy cũng đã thông báo đến hội chúng tỳ khưu. Và sau khi đảnh lễ các vị Rāhula, Ānanda, Nanda, bà đã nói điều này:

282. “Mẹ nhởm gớm cái xác thân tự như chỗ trú của rắn độc, là chỗ ngủ của bệnh tật, bị chổng chất khổ đau, là chốn lai vãng của sự già và sự chết, –

283. – đây rẫy nhiễm ô và tội lỗi, bị lệ thuộc vào người khác, không năng động. Vì thế Mẹ muốn Niết Bàn. Nay các con trai, hãy thông cảm (cho Mẹ).”

284. Vì Nanda và bậc hiền thiện Rāhula, có sầu muộn đã lìa, không còn lậu hoắc, bền vững, không bị lay động, chắc chắn, kiên quyết, đã suy xét về lẽ tự nhiên rằng:

285. “Thật là xấu hổ cho (xác thân) bị tạo tác, chao đảo, không có lỗi, tương tự như cây chuối, giống như trò xảo thuật hay ảo ảnh, ngắn ngủi, không bền vững.

286. Ngay cả bà Gotamī này, đối với đắng Chiến Thắng là người dì, là người nuôi dưỡng Đức Phật, rồi cũng đi đến sự tử vong; tất cả pháp hữu vi là vô thường.”

287. Ānando ca tadā sekho sokaṭṭo jinavacchalo,
tatthassūni dharanto so karuṇam̄ paridevati.
288. “Hā santim̄¹ gotamī yāti nūna buddhopi nibbutim̄,
gacchati na cireneva aggiriva nirindhano.”
289. Evam̄ vilapamānam̄ tam̄ Ānandaṁ āha gotamī:
“Sutisāgaragambhīra buddhupaṭṭhānatappara.
290. Na yuttaṁ socitum̄putta hāsakāle upatṭhitē,
tava² me saraṇam̄putta nibbānam̄ samupāgataṁ.³
291. Tayā tāta samajjhīṭho pabbajjam̄ anujāni no,
māputta vimano hohi saphalo te parissamo.
292. Yam̄ na diṭṭham̄ purāṇehi titthikācariyehi pi,
tam̄ padam̄ sukumārīhi sattavassāhi veditam̄.
293. Buddhasāsanapāletā pacchimam̄ dassanam̄tava,
tattha gacchāmaham̄putta gato yattha na dissate.”
294. Kadāci dhammam̄ desento khipi lokagganāyako,
tadāham̄ āsimṣavacam̄⁴ avocam̄ anukampikā:
295. “Ciraṇ jīva mahāvīra kappam̄ tiṭṭha mahāmune,
sabbalokassa athāya bhavassu ajarāmaro.”
296. Tam̄ tathāvādiniṁ buddho mamaṁ so etadabravi:
“Na hevam̄ vandiyā buddhā yathā vandasī gotamī.”
297. “Katham̄ carahi sabbaññu vanditabbā tathāgatā,
katham̄ avandiyā buddhā tam̄ me akkhāhi pucchito.”
298. “Āraddhaviriye pahitatte niccam̄ dalhaparakkame,
samagge sāvake passe⁵ esā buddhānavandanā.”⁶

¹ bhāsanti - Syā.² tayā - Ma, PTS.³ nibbāṇantamupāgataṁ - Sī Mu.⁴ āsimṣavācām̄ - Ma.⁵ pasasa - Ma, Syā, PTS.⁶ etaṁ buddhānavandanam̄ - Ma.

287. Và lúc bấy giờ, ngài Ānanda, vị có lòng thương mến đối với đấng Chiết Thắng, là bậc hữu học, đã bị dằn vặt vì sầu muộn. Tại đó, trong khi tuôn trào những giọt lệ, vị ấy rên rĩ nỗi tiếc thương:

288. “*Hỡi ôi! Bà Gotamī đi đến chốn thanh tịnh. Hiển nhiên, chẳng bao lâu nữa đức Phật cũng đi đến tịch diệt ví như ngọn lửa hết nguồn nhiên liệu.*”

289. Bà Gotamī đã nói với vị Ānanda đang than vãn ấy như vậy: “*Này vị sâu sắc như biển cả về việc nghe (học hỏi). Ngày vị nhiệt tâm trong việc hầu cận đức Phật.*

290. *Này con trai, chớ miệt mài thương tiếc khi thời điểm cười vui đã đến đối với con. Ngày con trai, nơi nương nhờ của ta là Niết Bàn đã đến.*

291. *Này con yêu, được cầu khẩn bởi con (đức Phật) đã cho phép sự xuất gia đến chúng tôi. Ngày con trai, chớ có phiền muộn, sự nỗ lực của con là có kết quả.*

292. *Đạo lộ ấy thậm chí không được nhìn thấy bởi các vị ngoại đạo sự trước đây lại được biết đến bởi những bé gái hiền thiện bảy tuổi.*

293. *Này vị hộ trì Giáo Pháp của đức Phật, (giờ là) lần nhìn thấy cuối cùng của con. Ngày con trai, nơi nào khi đã đi đến là không được nhìn thấy thì ta đi đến nơi ấy.*”

294. Có lần nọ đấng Lãnh Đạo cao cả của thế gian bị hắt hơi trong khi đang thuyết giảng Giáo Pháp, khi ấy với lòng thương tưởng tôi đã nói lời mong mỏi rằng:

295. “*Bạch đấng Đại Hùng, xin Ngài hãy sống thọ. Bạch bậc Đại Hiền Trí, xin Ngài hãy tồn tại trọn kiếp. Vì lợi ích của tất cả thế gian, xin Ngài hãy là vị Thiên Thần bất lão.*”

296. Với tôi là người nữ có lời nói như thế về điều ấy, đức Phật ấy đã nói điều này: “*Này Gotamī, chư Phật không nên được tôn vinh như thế, giống như cách bà đã tôn vinh.*”

297. “*Bạch đấng Toàn Tri, vậy thì các đấng Như Lai là nên được tôn vinh như thế nào? Chư Phật là không nên được tôn vinh như thế nào? Được hỏi, xin Ngài hãy giảng cho con về điều ấy.*”

298. “*Bà hãy nhìn xem các vị đệ tử là có sự hòa hợp, có sự ra sức tinh tấn, có tính khẳng quyết, có sự nỗ lực mạnh mẽ một cách bền bỉ; ấy là sự tôn vinh chư Phật.*”

299. Tato upassayaṁ gantvā ekikāhaṁ vicintayiṁ,
samaggam̄ parisaṁ nātho roceti¹ tibhavantago.
300. Handāhaṁ parinibbissam̄ mā vipattim̄ tamaddasam̄,”²
evāhaṁ cintayitvāna disvāna isisattamaṁ.
301. Parinibbānakālam me³ ārocesim̄ vināyakam̄,
tato so samanuññāsi “Kālam jānāhi gotamī.”
302. Kilesā jhāpitā mayhaṁ bhavā sabbe samūhatā,
nāgīva bandhanam̄ chetvā viharāmi anāsavā.
303. Svāgataṁ vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike,
tisso vijjā anuppattā kataṁ buddhassa sāsanam̄.
304. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca atṭhime,
chaṭabhiññā sacchikatā kataṁ buddhassa sāsanam̄.
305. Thīnam dhammābhisaṁaye ye bālā vimatiṁ gatā,
tesam̄ diṭṭhipahānattham̄ iddhim̄ dassehi gotamī.
306. Tadā nipacca sambuddam̄ uppatisvāna ambaraṁ,
iddhī anekā dassesi buddhānuññāya gotamī.
307. Ekikā bahudhā āsi bahukā cekikā tathā,
āvibhāvaṁ tirobhāvaṁ tirokuḍḍam̄ tironagam̄.
308. Asajjamānā agamā bhūmiyampi nimujjatha,
abhijjamāne udake agañchi mahiyā yathā.
309. Sakuṇīva yathākāse pallaṅkena gamī tadā,
vasam̄ vattesi kāyena yāva brahmanivesanam̄.
310. Sinerum̄ daṇḍam̄ katvāna chattam̄ katvā mahāmahiṁ,
samūlam̄ parivattetvā dhārentī⁴ caṅkamī nabhe.
311. Chassūrodayakāleva lokañcākāsi dhūmikam̄,
yugante viya lokam̄ sā jālāmālākulam̄ akā.

¹ rodhesi - Ma.² vipattitamaddasam̄ - Ma.³ maṁ - Syā.⁴ dhārayam̄ - Ma.

299. Từ nơi ấy, sau khi đi về ni viện, chỉ có một mình tôi đã suy nghiệm rằng: “*Đãng Bảo Hộ, vị đi đến tận cùng Tam Giới hài lòng về tập thể có sự hòa hợp.*

300. *Vậy thì ta sẽ Niết Bàn, ta chớ chứng kiến sự băng hoại ấy.*” Sau khi suy nghĩ như thế, tôi đã diện kiến bậc Đệ Nhất Ân Sĩ.

301. Tôi đã thông báo thời điểm viên tịch Niết Bàn của tôi đến bậc Hướng Đạo. Do đó, Ngài đã đồng ý rằng: “*Này Gotamī, bà hãy biết lấy thời điểm.*”

302. “*Các phiền não của con đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), con sống không còn lâu hoặt.*

303. *Quả vậy, con đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.*

304. *Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được con đặc chứng; con đã thực hành lời dạy của đức Phật.*”

305. “*Này Gotamī, những kẻ ngu có khuynh hướng không chú tâm và trì trệ trong việc lãnh hội Giáo Pháp, bà hãy thị hiện thần thông vì lợi ích cho sự từ bỏ tà kiến của những kẻ ấy.*”

306. Khi ấy, với sự cho phép của đức Phật, bà Gotamī đã quỳ xuống (đành lẽ) đãng Toàn Giác rồi đã bay lên không trung và đã thị hiện nhiều loại thần thông.

307. 308. Là một, bà đã trở thành nhiều, và tương tự như thế là nhiều trở thành một. Bà đã hiện ra, biến mất, đi xuyên qua vách tường, xuyên qua ngọn núi không bị chướng ngại. Bà cũng đã chìm vào trong trái đất. Bà đã đi ở trên nước mà không làm chao động như là ở trên đất liền.

309. Khi ấy, bà đã di chuyển với thế kiết già tương tự như loài chim ở trên không trung. Bằng thân bà đã thể hiện sự tác động đến tận chổ ngũ của đãng Phạm Thiên.

310. Sau khi đã làm ngọn núi Sineru thành cây cán lọng và đã làm đại địa cầu thành cái lọng che, bà đã xoay ngược lại đến tận gốc rễ. Trong khi cầm (lọng che), bà đã đi kinh hành ở hư không.

311. Và bà đã làm thế gian mù mịt khói đúng vào lúc mọc lên của sáu mặt trời. Bà đã gây rối ren bằng những tràng hoa rực lửa như là thế gian vào lúc hoại kiếp.

312. Mucalindam̄ mahāselam̄ meru mandāra daddare,¹
sāsaperiva sabbāni ekenaggahi muṭṭhinā.
313. Aṅgulaggena chādesi bhākaram̄ sanisākaram̄,
candasūrasahassāni āvelamiva dhārayi.
314. Catusāgaratoyāni dhārayī ekapāṇinā,
yugantajaladākāram̄ mahāvassam̄ pavassayī.²
315. Cakkavattim̄ saparisaṁ māpayī sā nabhatthale.
garuḷam̄ dviradaṁ sīhaṁ vinadantaṁ ca dassayī.
316. Ekikā abhinimmītvāppameyyam̄ bhikkhunīgaṇam̄,
puna antaradhāpetvā ekikā munimabrvī:
317. “Mātucchā te mahāvīra tavasāsanakārikā,
anuppattā sakam̄ attham̄ pāde vandati³ cakkhuma.”
318. Dassetvā vividhā iddhī orohitvā nabhatthalā,
vanditvā lokapajjotam̄ ekamantam̄ nisīdi sā.
319. “Sā vīsavassasatikā⁴ jātiyāham̄ mahāmune,
alamettāvatā vīra nibbāyissāmi nāyaka.”
320. Tadā ’tivimhitā sabbā parisā sā katañjalī,
avoc’ ayye kathaṁ āsi atuliddhiparakkamā.
321. Padumuttaro nāma ino sabbadhammesu cakkhumā,
ito satasahassamhi kappe uppajji nāyako.
322. Tadāham̄ haṁsavatiyam̄ jātāmaccakule ahum̄,
sabbūpakārasampanne iddhe phīte mahaddhane.
323. Kadāci pitunā saddhim̄ dāsigaṇapurakkhatā,
mahatā parivārena tam̄ upecca narāsabham̄.

¹ merumūlanadantare - Ma; merum̄ mandāradantare - Syā.

² pavassatha - Ma.

³ vandāmi - Ma, Syā, PTS.

⁴ vīsavassasatikā - Ma.

312. Về tảng đá khổng lồ Mucalinda, núi Meru, núi Mandāra, và núi Daddara, bà đã nắm lấy toàn bộ bằng một nắm tay như là (nắm lấy) những hạt cài.

313. Với đầu ngón tay bà đã che khuất mặt trời cùng với mặt trăng. Bà đã nắm giữ một ngàn mặt trăng và mặt trời như là (nắm giữ) tràng hoa đội đầu.

314. Bà đã nắm giữ nước của bốn bể bằng một bàn tay, đã làm đổ mưa trận mưa lớn có hình dáng của đám mây đen vào lúc tận thế.

315. Bà đã biến hóa thành đấng Chuyển Luân Vương cùng với tùy tùng ở bờ mặt của không trung. Bà đã khiến cho nhìn thấy loài kim-sỉ-điểu, loài voi, và loài sư tử đang gầm rống.

316. Chỉ một mình, bà đã biến hóa thành hội chúng tỳ khưu ni vô số kể sau đó lại làm cho biến mất chỉ còn một mình, rồi đã nói với bậc Hiền Trí rằng:

317. “*Bạch đấng Đại Hùng, bạch bậc Hữu Nhã, người dì của Ngài là người nữ thực hành theo lời dạy của Ngài và đã đạt được lợi ích cho bản thân, giờ (xin) đánh lễ ở bàn chân (Ngài).*”

318. Sau khi thị hiện nhiều thể loại thần thông, vị ni ấy đã từ bờ mặt của không trung đáp xuống đảnh lễ đấng Quang Đăng của thế gian rồi đã ngồi xuống ở một bên.

319. “*Bạch đấng Đại Hiền Trí, con đây đã được một trăm hai mươi tuổi tính từ lúc sanh. Bạch đấng Anh Hùng, chừng ấy là vừa đủ. Bạch đấng Lãnh Đạo, con sẽ Niết Bàn.*”

320. Khi ấy, toàn thể hội chúng ấy vô cùng sững sốt đã chắp tay lên nói rằng: “*Thưa ni sư, làm thế nào bà đã trở thành vị có thần thông và sự nỗ lực không thể sánh bằng?*”

321. Trước đây một trăm ngàn kiếp, vị Lãnh Đạo, đấng Chiến Thắng tên Padumuttara, bậc Hữu Nhãn về tất cả các pháp đã hiện khởi.

322. Khi ấy, tôi đã được sanh ra ở tại Haṃsavatī, trong gia đình vị quan cận thần được đầy đủ mọi thứ tiện nghi, sung túc, thịnh vượng, có đại tài sản.

323. Có lần nọ, tôi đã dẫn đầu nhóm nữ tỳ cùng người cha với đoàn tùy tùng đồng đảo đi đến đấng Nhân Ngưu ấy.

324. Vāsavam viya vassentam¹ dhammadmeham anāsavam,
saradādiccasadisam ram̄simālākulam jinam.²
325. Disvā cittam pasādetvā sutvā cassa subhāsitam,
mātuccham bhikkhunim agge ṭhapentam naranāyakam.
326. Sutvā datvā mahādānam sattāham tassa tādino,
sasaṅghassa naraggassa paccayāni bahūni ca.
327. Nipajja pādamūlamhi tam thānam abhipatthayim,
tato mahāparisatiṁ avoca isisattamo:
328. “Yā sasaṅgham abhojesi sattāham lokanāyakam,
tamaham kittayissāmi suṇātha mama bhāsato.
329. Satasahasse ito³ kappe okkākakulasambhavo,
gotamo nāma gottena⁴ satthā loke bhavissati.
330. Tassa dhammesu dāyādā orasā dhammanimmitā,
gotamī nāma nāmena hessati satthusāvikā.
331. Tassa buddhassa mātuccchā jīvitāpādikā⁵ ayam,
rattaññūnañca aggattam bhikkhuninam labhissati.”
332. Tam sutvāna⁶ pamuditā⁷ yāvajīvam tadā jinam,
paccayehi upaṭhitvā tato kālakatā aham.
333. Tāvatiṁsesu devesu sabbakāmasamiddhisu,
nibbattā dasahaṅgehi aññe abhibhavim aham.
334. Rūpasaddehi gandhehi rasehi phusanehi ca,
āyunāpi ca vaṇṇena sukhena yasasāpi ca.
335. Tathevādhipateyyena adhigayha viroc’ aham,
ahosim amarindassa mahesi dayitā tahiṁ.
336. Samsāre saṁsarantīham kammavāyusameritā,
kāsissa rañño visaye ajāyim dāsagāmake.
337. Pañcadāsasatānūnā nivasanti tahiṁ tadā,
sabbesam tattha yo jeṭho tassa jāyā ahos’ aham.

¹ vassantam - Ma.² ram̄sijālasamujjalam - Ma, Syā;
ram̄sijālākulam jinam - PTS.³ satasahassito - Ma.⁴ nāthena - Sī Mu.⁵ jīvitapālikā - Syā.⁶ sutvāham - Sī Mu, Syā, PTS.⁷ pamoditvā - Ma.

324. Tự như vị (Thiên Vương) Vāsava đang làm mưa, đấng Chiến Thắng bậc không còn lậu hoặc, rực rỡ với quang hào quang giống như mặt trời của mùa thu, đang làm đổ xuống cơn mưa Pháp.

325. Sau khi nhìn thấy, tôi đã làm cho tâm được tịnh tín và đã lắng nghe (Giáo Pháp) khéo được thuyết giảng của đấng Lãnh Đạo nhân loại ấy trong khi Ngài đang thiết lập vị tỳ khưu ni Mātucchā vào vị thế hàng đầu.

326. Sau khi lắng nghe, tôi đã dâng cúng đại thí và nhiều vật dụng trong bảy ngày đến bậc Tối Thượng Nhân như thế ấy cùng với hội chúng (của Ngài).

327. Tôi đã nằm dài xuống ở bàn chân (Ngài) và đã phát nguyện vị thế ấy. Sau đó, vị Đệ Nhất Ân Sĩ đã nói với đoàn tùy tùng đồng đảo rằng:

328. “*Người nữ nào đã chăm lo bữa ăn đến đấng Lãnh Đạo Thế Gian cùng với hội chúng trong bảy ngày, Ta sẽ tán dương người nữ ấy. Các người hãy lắng nghe Ta nói.*

329. *Vào một trăm ngàn kiếp về sau này, bậc Đạo Sư tên Gotama, thuộc dòng dõi, xuất thân gia tộc Okkāka sẽ xuất hiện ở thế gian.*

330. (*Người nữ này*) sẽ trở thành nữ Thinh Văn của bậc Đạo Sư, là người thừa tự Giáo Pháp của vị (Phật) ấy, là chánh thống, được tạo ra từ Giáo Pháp, có tên là Gotamī.

331. *Người nữ này sẽ là người dì nuôi dưỡng mạng sống của vị Phật ấy và sẽ đạt được vị thế hạng nhất trong số các tỳ khưu ni kỳ cựu.*”

332. Sau khi nghe được điều ấy, tôi đã trở nên hoan hỷ. Khi ấy, tôi đã hộ độ đấng Chiến Thắng bằng các vật dụng cho đến hết cuộc đời, sau đó đã từ trần.

333. Được sanh lên giữa chư Thiên thuộc cõi Đạo Lợi có các sự dồi dào về mọi dục lạc, tôi đã vượt trội các vị (Trời) khác về mười phương diện:

334. Là các sắc, các thính, các hương, các vị, và các xúc, luôn cả tuổi thọ và sắc đẹp, sự an lạc và luôn cả danh tiếng nữa.

335. Với ưu thế như thế ấy, tôi đã nổi bật và sáng chói. Tôi đã là hoàng hậu yêu dấu của vị Trời Đế Thích ở tại nơi ấy.

336. Trong khi trôi nổi luân hồi, bị dời chuyển dưới tác động của nghiệp, tôi đã được sanh ra ở trong ngôi làng dân nô lệ thuộc lãnh địa của đức vua Kāsi.

337. Khi ấy, có không dưới năm trăm người nô lệ cư ngụ ở nơi ấy. Tại đó, người nào là đứng đầu của tất cả (nhóm người), tôi đã trở thành vợ của người ấy.

338. Sayambhuno pañcasatā gāmam piṇḍāya pāvisum,
te disvāna aham tuṭṭhā saha sabbehi nātihi.¹
339. Katvā pañcasatakuṭī² catumāse upatthiya,³
ticivārāni datvāna pasannāmha⁴ sasāmikā.
340. Tato cutā sapatikā⁵ tāvatimsagatā mayam,
pacchime ca bhave ’dāni jātā devadahe pure.
341. Pitā añjanasakko me mātā mama sulakkhaṇā,
tato kapilavatthusmiṁ suddhodanagharam gatā.
342. Sesā⁶ sakyakule jātā sakyānam gharamāgamum,
aham visiṭṭhā sabbāsam jinassāpādikā ahum.
343. Mama putto ’bhinikkhamma⁷ buddho āsi vināyako,
pacchāham pabbajitvāna satehi saha pañcahi.
344. Sākiyānihi dhīrāhi saha santisukham phusim,
ye tadā pubbajatiyam amhākam ahu sāmino.
345. Saha puññassa kattāro mahāsamayakārakā,
phusimsu arahattam te sugatenānukampitā.
346. Tadetarā bhikkhuniyo āruhiṁsu nabhatthalam,
saṅgatā⁸ viya tārāyo virocim̄su mahiddhikā.
347. Iddhī anekā dassesum piṇḍahavikatī⁹ yathā,
kammāro kanakasseva kammaññassa susikkhito.¹⁰
348. Dassetvā pāṭīhīrāni vicittāni¹¹ bahūni ca,
tosetvā vādipavaram munim̄ saparisam tadā.
349. Orohitvā gaganā vanditvā isisattamam,
anuññatā naraggena yathāṭhāne nisidisum.
350. “Aho ’nukampikā amham sabbāsam vīra gotamī,
vāsitā tava puññehi pattā no āsavakkhayam.

¹ sabbāhi itthihi - Ma.² pūgā hutvāva sabbāyo - Ma.³ upatthahum - Ma.⁴ samśarimha - Sī Mu, Ma.⁵ sabbāpi tā - Ma.⁶ sabbā - Syā.⁷ sa me putto - Syā.⁸ khagatā - Sī Mu.⁹ piṇḍahavikatim - Ma.¹⁰ puññakammesu sikkhitā - Syā.¹¹ vividhāni - Syā.

338. Năm trăm bậc Tự Chủ đã đi vào làng để khất thực. Sau khi nhìn thấy các vị ấy, tôi cùng với tất cả quyến thuộc đã vui mừng.

339. Chúng tôi cùng với những người chồng đã xây dựng năm trăm cốc liêu, đã hộ độ trong bốn tháng, đã dâng cúng ba y, và đã trở nên hoan hỷ.

340. Từ nơi ấy chết đi, chúng tôi cùng với những người chồng đã đi đến cõi trời Đạo Lợi. Và trong kiếp sống cuối cùng hiện nay, chúng tôi đã được sanh ra ở thành phố Devadaha.

341. Cha của tôi là Añjana thuộc dòng Sakya, mẹ của tôi là (hoàng hậu) Sulakkhañā. Sau đó, tôi đã đi đến nhà (làm vợ) của (đức vua) Suddhodana ở thành Kapilavatthu.

342. Những người còn lại đã được sanh vào gia tộc Sakya, đã đi đến nhà (làm vợ) của các vị dòng Sakya. Là ưu việt trong số tất cả, tôi đã là người bảo mẫu của đấng Chiến Thắng.

343. Người con trai của tôi sau khi lìa bỏ ra đi đã trở thành đức Phật, bậc Hướng Đạo. Vê sau, tôi đã xuất gia cùng với năm trăm vị (công nương).

344. Cùng với các công nương dòng Sakya, tôi đã chạm đến sự an lạc của Niết Bàn. Khi ấy, những người nào đã là chồng của chúng tôi trong cuộc sống trước đây, –

345. – những người cùng thực hiện phước báu, những người đã tạo ra thời điểm trọng đại, được đấng Thiện Thệ thương tưởng những người ấy đã chạm đến phẩm vị A-la-hán.

346. Khi ấy, các vị tỳ khưu ni kia đã ngự lên bề mặt của không trung. Có đại thần lực, các vị ni đã chói sáng như là các vì sao đã được quấn tụ lại.

347. Các vị ni đã thị hiện nhiều loại thần thông, tương tự như những thợ vàng khéo được huấn luyện đã làm ra nhiều mẫu mã trang sức đối với kim loại vàng đã được chế biến.

348. Khi ấy, các vị ni đã thị hiện các phép lạ đa dạng nhiều loại và đã làm hoan hỷ bậc Hiền Trí, vị thuyết giảng hàng đầu, cùng với đồ chúng.

349. Sau khi từ không trung đáp xuống, các vị ni đã đánh lê bậc Ăn Sĩ tối thượng. Được sự cho phép của đấng Tối Thượng Nhân, các vị ni đã ngồi xuống đúng theo vị thế (nói rằng):

350. “Ôi! Bạch đấng Anh Hùng, bà Gotamī là người có lòng từ mẫn đối với tất cả chúng con. Được sống nhờ vào những phước báu của Ngài, chúng con đã đạt được sự đoạn tận các lậu hoặc.”

351. Kilesā jhāpitā mayhaṁ bhavā sabbe samūhatā,
nāgīva bandhanam̄ chetvā viharāma anāsavā.
352. Svāgatam̄ vata no āsi buddhaseṭṭhassa santike,
tisso vijjā anuppattā kataṁ buddhassa sāsanam̄.
353. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca atṭhime,
chaṭabhiññā sacchikatā kataṁ buddhassa sāsanam̄.
354. Iddhīsu ca vasī homa dibbāya sotadhātuyā,
cetopariyaññāassa vasī homa mahāmune.
355. Pubbe nivāsam̄ jānāma dibbacakkhu visodhitam̄,
sabbāsavā parikkhīñā natthidāni punabbhavo.
356. Atthe ca dhamme nerutte paṭibhāne ca vijjati,
ñānam̄ amhaṁ mahāvīra uppannaṁ tava santike.
357. Asmāhi pariciṇṇo 'si mettacittāhi nāyaka,
anujānāhi sabbāsam̄¹ nibbānāya mahāmune."
358. "Nibbāyissāma iccevam̄ kiṁ vakkhāmi vadantiyo,²
yassadāni ca vo kālam̄ maññāthā'ti jino 'bravi.
359. Gotamī ādikā tāyo tadā bhikkhuniyo jinam̄,
vanditvā āsanā tamhā vuṭṭhāya agamaṁsu tā.
360. Mahatā janakāyena saha lokagganāyako,
anusam̄yāyi so³ vīro mātuccham̄ yāva koṭṭhakam̄.
361. Tadā nipati pādesu gotamī lokabandhuno,
sahetarāhi⁴ sabbāhi pacchimam̄ pādavandanam̄.
362. "Idam̄ pacchimakam̄ mayhaṁ lokanāthassa dassanaṁ,
na puno amatākaram̄ passissāmi mukham̄ tava.
363. Na ca me vandanam̄ vīra tava pāde sukomale,
samphusissāmi lokagga ajja gacchāmi nibbutim̄.

¹ sabbayo - Syā, PTS.² vadantinam̄ - Sī Mu.³ anusam̄sāvayī - Syā.⁴ saheva tāhi - Ma.

351. Các phiền não của chúng con đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đàm được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là những con voi cái (đã được cởi trói), chúng con sống không còn lậu hoặc.

352. Quả vậy, chúng con đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

353. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được chúng con đắc chứng; chúng con đã thực hành lời dạy của đức Phật.

354. Bạch đắng Đại Hiền Trí, chúng con đã có năng lực về các loại thần thông và thiên nhĩ giới, chúng con đã có năng lực về trí biết tâm của người khác.

355. Chúng con biết được đời sống trước đây, thiên nhẫn được thanh tịnh, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.

356. Bạch đắng Đại Hùng, trí của chúng con về ý nghĩa, về pháp, về ngôn từ, và về phép biện giải được phát hiện và được thành tựu trong sự hiện diện của Ngài.

357. Bạch đắng Lãnh Đạo, Ngài đã hành sử đối với chúng con bằng các tâm từ ái. Bạch đắng Đại Hiền Trí, xin Ngài cho phép về việc Niết Bàn đến tất cả (chúng con)."

358. Đắng Chiến Thắng đã nói rằng: "Khi các nàng nói: 'Chúng con sẽ Niết Bàn,' như thế thì Ta còn nói điều gì nữa. Vậy thì giờ đây, các nàng hãy suy nghĩ về thời điểm của các nàng."

359. Khi ấy, các vị tỳ khưu ni ấy đứng đầu là Gotamī, v.v... đã đánh lễ đắng Chiến Thắng. Rồi các vị ni ấy đã từ chối ngồi ấy đứng dậy và đã ra đi.

360. Bậc Anh Hùng ấy, vị Lãnh Đạo cao cả của thế gian cùng với đại chúng đồng đảo đã cùng đi theo người dì cho đến tận cổng.

361. Khi ấy, bà Gotamī đã cúi xuống ở các bàn chân của đắng quyến thuộc thế gian, là sự đánh lễ bàn chân lần cuối cùng với tất cả các vị ni kia.

362. "Đây là lần nhìn thấy đắng Bảo Hộ Thế Gian lần cuối cùng của con. Con sẽ không còn nhìn thấy lại khuôn mặt của Ngài là nguồn phát sanh lên sự Bất Tử."

363. Và bạch đắng Anh Hùng, (đây) không phải là sự đánh lễ của con ở bàn chân vô cùng mềm mại của ngài. Bạch đắng Cao Cả của thế gian, con sẽ sờ nắn (chúng); hôm nay con đi đến nơi an tĩnh.

364. Rūpena kiṁ tavānena diṭṭhe dhamme yathātathe,
sabbam̄ saṅkhatamevetam̄ anassāsitamittaram̄.”
365. Sā tāhi saha¹ gantvāna bhikkhunupassayaṁ sakam̄,
adḍhapallaṅkamābhujja nisidi paramāsane.
366. Tadā upāsikā tattha buddhasāsanavacchalā,
tassā pavattim sutvāna upesum pādavandikā.
367. Karehi uram̄ pahantvā chinnamūlā yathā latā,
rodantā karuṇam̄ rāvam̄² sokaṭṭā bhūmipātikā.³
368. “Mā no saraṇade nāthe vihāya gami nibbutim̄,
nipatitvāna yācāma sabbāyo sirasā mayam̄.”
369. Yā padhānatamā tāsam̄ saddhā paññā upāsikā,
tassā sīsam̄ pamajjantī idam̄ vacanamabravi:
370. “Alam̄ puttā visādena mārapāsānuvattinā,
aniccam̄ saṅkhataṁ sabbam̄ viyogantam̄ calācalam̄.”
371. Tato sā tā vissajjivtā paṭhamam̄ jhānamuttamam̄,
dutiyam̄ tatiyam̄ cāpi samāpajji catutthakam̄.
372. Ākāsāyatanañceva viññāṇāyatanaṁ tathā,
ākiñcaññam̄ nevasaññam̄ samāpajji yathākkamam̄.
373. Paṭilomena jhānāni samāpajjitha gotamī,
yāvatā paṭhamam̄ jhānam̄ tato yāva catutthakam̄.
374. Tato vuṭṭhāya nibbāyi dīpacīva nirāsanā,⁴
bhūmicālo mahā āsi nabhasā vijjutā pati.
375. Panāditā dundubhiyo parideviṁsu devatā,
pupphavuṭṭhi ca gaganā abhivassatha medinim̄.
376. Kampito merurājāpi raṅgamajjhe yathā naṭo,
sokenevātidīno ca⁵ viravo āsi sāgaro.

¹ sā saha tāhi - Ma.² rāvam̄ - Ma.³ bhūmipātikā - Ma; bhuvi pātitā - PTS.⁴ nirāsavā - Ma.⁵ sokena cātidīnova - Ma.

364. Có gì với sắc tướng này của Ngài khi pháp đã được thấy đúng theo bản thể? Toàn bộ sắc tướng này chỉ là hữu vi, không được thoả mái, là tạm bợ.”

365. Sau khi đi về tu viện tỳ khưu ni của mình cùng với các vị ni ấy, bà Gotamī đã xếp chân bán già ngồi xuống ở trên chõ ngồi cao nhất.

366. Khi ấy, các nữ cư sĩ mến chuộng Phật Pháp ở tại nơi ấy, sau khi nghe được tin tức về bà ấy, đã đi đến đánh lê ở bàn chân (của bà).

367. Bị dǎn vật vì sầu muộn, họ đã đấm vào ngực bằng những bàn tay. Rồi giống như là các dây leo bị chặt đứt gốc rễ, họ đã ngã xuống ở trên đất trong khi nức nở tiếng khóc lóc thảm thương rǎng:

368. “Hỡi người ban bố sự nương nhở, hỡi người bảo hộ, xin người đừng từ bỏ chúng con mà đi đến nơi an tịnh. Toàn thể người nữ chúng con quỳ xuống để đầu thỉnh cầu (người).”

369. Trong khi xoa đầu của người nữ cư sĩ có sự nỗ lực cao nhất, có tín tâm, có trí tuệ trong số ấy, bà Gotamī đã nói lời nói này:

370. “Này các con, thôi đủ rồi bởi vì thất vọng là sự xoay vẫn theo mưu kế của Ma Vương. Tất cả pháp hữu vi là vô thường, sự chia lìa và sự tử vong là không chừng đỗi.”

371. Sau đó, bà ấy đã giã từ những người nữ ấy rồi đã thế nhập thiền tối thượng bậc thứ nhất, thứ nhì, thứ ba, và luôn cả bậc thứ tư.

372. Tương tự như thế, theo tuần tự bà đã thế nhập (các bậc thiền) không gian xứ, thức xứ, vô sở hữu, phi tưởng.

373. Bà Gotamī đã thế nhập các bậc thiền theo chiều nghịch về lại bậc thiền thứ nhất, rồi từ đó tiến đến bậc thứ tư.

374. Từ đó bà đã xuất ra và đã Niết Bàn tự như ngọn lửa của cây đèn cạn dầu. Đã có sự chuyển động dữ dội của trái đất, sét đã giáng xuống từ bầu trời.

375. Các tiếng trống đã được vang lên, chư Thiên đã than vãn, và cơn mưa bông hoa từ bầu trời đã đổ xuống trái đất.

376. Ngọn núi chúa Meru cũng đã rung động tương tự như người vũ công ở giữa sàn nhảy. Chính vì sầu muộn, biển cả đã có sự gào thét vô cùng thảm thiết.

377. Devā nāgāsurā brahmā saṃvigg' āhaṃsu¹ taṅkhaṇe:
“Aniccā vata saṅkhārā yathāyam vilayam gatā.

378. Yā ce 'mam parivāriṃsu satthusāsanakārikā,
tāyo 'pi anupādānā dīpacčī² viya nibbutā.”

379. “Hā yogā vippayogantā hāniccam sabbasaṅkhatam,
hā jīvitam vināsantam” iccāsi paridevanā.

380. Tato devā ca brahmā ca lokadhammānuvattanam,
kālānurūpam kubbanti upetvā isisattamam.

381. Tadā āmantayī satthā ānandam sutisāgaram,³
“Gacchānanda nivedehi bhikkhūnam mātunibbutim.”

382. Tad' ānando nirānando assunā puṇyalocano,
gaggadena sareñāha “Samāgacchantu bhikkhavo.

383. Pubbadakkhinapacchāsu uttarāyam vasanti ye,
suṇantu bhāsitam mayham bhikkhavo sugatorasā.

384. Yā vadḍhayi payattena sarīram pacchimam mune,
sā gotamī gatā santiṃ tārāva suriyodaye.

385. Buddhamātāti paññattim ṭhapayitvā gatāsamam,
na yattha pañcanettopi gatam⁴ dakkhati nāyako.

386. Yassatti sugate saddhā yo ca piyo⁵ mahāmune,
buddhamātarī⁶ sakkāram karotu sugatoraso.”

387. Sudūratṭhāpi tam sutvā sīghamāgañchu bhikkhavo,
keci buddhānubhāvena keci iddhisu kovidā.

388. Kūtāgāravare ramme sabbasonṇamaye subhe,
mañcakam samaropesum⁷ yattha suttāsi gotamī.

¹ saṃviggāhimsu - Ma.

⁵ yo vā sisso - Sī Mu, Syā, PTS.

² dīpasikhā - Syā.

⁶ buddhamātussa - Ma, PTS;

³ sutasāgaram - Ma.

buddhassa mātu - Syā.

⁴ gatim - Ma; tattha - Syā.

⁷ samāropesum - Ma, PTS.

377. Vào giây phút ấy, chư Thiên, các Long Vương, các Atula, và đấng Phạm Thiên bị chấn động đã thốt lên rằng: “*Các pháp hữu vi quả thật là vô thường, theo như thế ấy vị ni này đã đi đến sự hoại diệt.*

378. *Và các vị ni nào là những người thực hành theo lời dạy của bậc Đạo Sư đã tháp tùng vị ni này, các vị ni ấy cũng không còn chấp thủ, như là ngọn lửa của cây đèn đã bị lụi tàn.*

379. *Và đã có sự than vãn rằng: “Chao ôi! Các sự hội tụ có sự chia lìa là điểm kết thúc. Chao ôi! Tất cả pháp hữu vi là vô thường. Chao ôi! Cuộc sống có sự tiêu hoại là điểm kết thúc.”*

380. Sau đó, chư Thiên và đấng Phạm Thiên (đã) tiến hành công việc thuận theo pháp thế gian, thích hợp thời điểm, rồi đã đi đến gần vị Đệ Nhất Ân Sĩ.

381. Khi ấy, bậc Đạo Sư đã bảo ngài Ānanda là vị có sự học ví như biển cả rằng: “*Này Ānanda, hãy đi thông báo đến các tỳ khưu về việc Niết Bàn của mẹ.*

382. Khi ấy, ngài Ānanda, không còn nét hân hoan,¹ mắt đẫm lệ, đã nói với giọng nói nghẹn ngào rằng: “*Hỡi chư tỳ khưu, hãy cùng nhau đi đến.*

383. *Hỡi chư tỳ khưu là các đệ tử của đấng Thiện Thệ đang ngủ ở các hướng đông, nam, tây, bắc, xin hãy lắng nghe lời nói của tôi.*

384. *Bà gotamī ấy, người đã ra sức nuôi dưỡng xác thân cuối cùng của đấng Hiền Trí, đã đi đến nơi an tĩnh như là vì sao vào lúc ló dạng của mặt trời.*

385. *Sau khi đã thiết lập danh xưng cho vị ni đã ngự đến Niết Bàn là ‘Người Mẹ của đức Phật,’ đấng Lãnh Đạo, đâu là bậc Ngũ Nhã, cũng không nhìn thấy nơi nào là nơi (bà) đã đi đến.*

386. *Vị nào có niềm tin vào đấng Thiện Thệ, và vị nào yêu quý bậc Đại Hiền Trí, xin vị đệ tử của đấng Thiện Thệ hãy thể hiện sự tôn kính đối với người mẹ của đức Phật.”*

387. Sau nghe được điều ấy, các vị tỳ khưu thậm chí từ quốc độ vô cùng xa xôi đã nhanh chóng đi đến, một số vị là nhờ vào năng lực của đức Phật, một số vị là được rành rẽ về các phép thần thông.

388. Ở trong ngôi nhà mái nhọn cao quý đáng yêu toàn bộ làm bằng vàng sáng chói, các vị đã cùng nhau sắp đặt chiếc giường nhỏ là nơi bà Gotamī an nghỉ.

¹ “ānando nir-ānando” là phép chơi chữ, không thể diễn tả bằng tiếng Việt.

389. Cattāro lokapālā te amsehi samadhārayum,
sesā sakkādayo devā kūṭāgāre samaggahum.
390. Kūṭāgārāni sabbāni āsum pañcasatānipi,¹
saradādiccavaṇṇāni vissakammakatāni hi.
391. Sabbāpi tā² bhikkhuniyo āsum mañcesu sāyitā,
devānaṁ khandhamāruṇhā niyyanti anupubbaso.
392. Sabbaso chāditam āsi vitānena nabhatthalam,
satārā candasuriyā lañchitā kanakāmaya.
393. Patākā ussitā nekā vitatā pupphakañcukā,
ogatākāsapadumā mahiyā pupphamuggataṁ.
394. Dissanti³ candasuriyā pajjalanti ca tārakā,
majjhāŋgatopi cādicco na tāpeti sasī yathā.
395. Devā dibbehi gandhehi mālehi surabhīhi ca,
vāditehi ca naccehi saṅgīthi ca pūjayum.
396. Nāgā surā ca brahmāno yathāsatti⁴ yathābalam,
pūjāyiṁsu ca nīyanti nibbutam buddhamātarām.
397. Sabbāyo purato nītā nibbutā sugatorasā,
gotamī nīyate pacchā sakkatā buddhapositā.
398. Purato devamanujā sanāgāsurabrahmakā,
pacchā sasāvako buddho pūjattham yāti mātuyā.
399. Buddhassa parinibbānam nedisam āsi yādisam,
gotamī parinibbānam atīvacchariyam ahu.
400. Buddho buddhassa nibbāne⁵ nopadissati⁶ bhikkhavo,
buddho gotaminibbāne sāriputtādikā tathā.⁷
401. Citakāni karitvāna sabbagandhamayāni te,
gandhacuṇṇāvakiṇṇāni jhāpayiṁsu ca tā tahim.

¹ pañcasatāni hi - Sī Mu.⁵ na buddho buddhanibbāne - PTS.² sabbā tāpi - Ma.⁶ nopatiyādi - Ma; sāriputtādi - Syā.³ dassanti - Ma.⁷ sāriputtādikā yathā - Syā.⁴ yathāsattim - Sī Mu.

389. Bốn vị (Trời) hộ trì thế gian ấy đã cùng nhau gánh vác bằng những bả vai. Chư Thiên còn lại như là (vua Trời) Sakka, v.v... đã cùng nhau khiêng các ngôi nhà mái nhọn.

390. Toàn bộ đã có đến năm trăm ngôi nhà mái nhọn có màu sắc như ánh mặt trời vào mùa thu đều đã được tạo nên bởi vị Trời Vissakamma.

391. Toàn thể các vị tỳ khưu ni ấy đã được đặt năm trên những chiếc giường được nâng lên đặt ở vai của chư Thiên rồi được tuần tự rước đi.

392. Có mái che đã che phủ toàn bộ bề mặt của không trung. Mặt trăng, mặt trời, cùng các vì sao đã được ghi dấu hiệu bằng vàng.

393. Vô số ngọn cờ đã được dựng lên, các tấm màn hoa đã được trải rộng. Từ trên không trung những đóa hoa sen đã rơi xuống, ở trên mặt đất là bông hoa đã được vun cao.

394. Mặt trăng và mặt trời được nhìn thấy và các vì sao lấp lánh. Và mặt trời dầu đã đi đến chính ngọ nhưng không làm cho nóng bức, tự như là mặt trăng vậy.

395. Chư Thiên đã cúng dường bằng các hương thơm ở cõi trời, những tràng hoa thơm ngát, các khúc nhạc, những điệu vũ, và các bản đồng ca.

396. Và các vị Long Vương, chư Thiên, và các Phạm Thiên tùy theo khả năng, tùy theo sức lực đã cúng dường người mẹ của đức Phật đã Niết Bàn đang được rước đi.

397. Toàn bộ các vị ni đệ tử của đấng Thiện Thệ đã tịch diệt là được rước đi ở phía trước, bà Gotamī, người đã nuôi dưỡng đức Phật, được kính trọng, đã được rước đi ở phía sau.

398. Chư Thiên và nhân loại cùng với các Long Vương, A-tu-la, Phạm Thiên là ở phía trước, đức Phật cùng các vị Thinh Văn đi ở phía sau nhằm mục đích tôn vinh người mẹ.

399. Lễ viên tịch Niết Bàn của đức Phật đã là như thế nào chứ không được như thế này, lễ viên tịch Niết Bàn của bà Gotamī đã là vô cùng phi thường.

400. Ở lễ Niết Bàn của đức Phật, đức Phật không hiện diện (chỉ có) các vị tỳ khưu. Ở lễ Niết Bàn của bà Gotamī có đức Phật cũng như có các vị Sāriputta, v.v...

401. Các vị ấy đã thực hiện các giàn hỏa thiêu được làm bằng tất cả các loại vật thơm, được rải rắc các loại bột phấn thơm, rồi đã hỏa thiêu bà ở nơi đó.

402. Sesabhāgāni ḍayhiṁsu atṭhisesāni sabbaso,
ānando ca tadāvoca samvegajananam vaco:
403. “Gotamī nidhanam yātā dadḍham cassā¹ sarīrakam,
saṅke ’ham² buddhanibbānam na cirena bhavissati.”
404. Tato gotamidhātūni tassā pattagatāni so,
upanāmesi nāthassa ānando buddhacodito.
405. Pāṇinā tāni paggayha avoca isisattamo:
“Mahato sārvantassa yathā rukkhassa tiṭṭhato.
406. Yo so mahattaro khandho palujjeyya aniccatā,
tathā bhikkhunīsaṅghassa gotamī parinibbutā.
407. Aho acchariyam mayham³ nibbutāyapi mātuyā,
sarīramattasesāya natthi sokapariddavo.
408. Na sociyā paresam sā tiṇṇasamsārasāgarā,
parivajjitasantāpā sītibhūtā sunibbutā.
409. Pañditāsi mahāpaññā puthupaññā tatheva ca,
rattaññū bhikkhunīnam sā evam dhāretha⁴ bhikkhavo.
410. Iddhiyā ca vasī āsi dibbāya sotadhātuyā,
cetopariyaññāassa vasī āsi ca gotamī.
411. Pubbe nivāsam aññāsi dibbacakkhu visodhitam,
sabbāsavaparikkhīṇā natthi tassā punabbhavo.
412. Atthadhammaniruttīsu paṭibhāne tatheva ca,
parisuddham ahu ñāṇam tasmā socaniyā na sā.
413. Ayoghanahatasseva jalato jātavedaso,
anupubbūpasantassa yathā na ñāyate gati.
414. Evam sammā vimuttānam kāmabandhoghatārinam,
paññāpetum gati natthi pattānam acalam padam.⁵
415. Attadīpā tato hotha satipaṭṭhānagocarā,
bhāvetvā sattabojjhānge dukkhassantam karissathā’ti.
- Ittham sudam Mahāpajāpatigotamī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Mahāpajāpatigotamītheriyāpadānam sattamam.

--ooOoo--

¹ ḍayhañcassā - Ma.

² saṅketam - Ma, Syā, PTS.

³ ānanda passa buddhassa - Syā.

⁴ jānātha - PTS; viññātha - Syā.

⁵ sukham - Sī Mu, Ma.

402. Các phần còn sót lại đã được đốt cháy toàn bộ, toàn bộ phần còn lại là các hạt xương. Và khi ấy, ngài Ānanda đã nói lời nói khơi dậy nỗi chấn động:

403. “Bà Gotamī đã đi đến sự yên nghỉ, và thi thể của bà ấy đã được thiêu đốt. Tôi e rằng sự Niết Bàn của đức Phật sẽ là không lâu.”

404. Sau đó, được đức Phật khuyên bảo vị Ānanda ấy đã dâng lên đống Bảo Hộ các xá-lợi của bà Gotamī đã được đặt vào trong bình bát của bà ấy.

405. Sau khi đã nâng lên các xá-lợi bằng bàn tay, vị Đệ Nhất Ân Sĩ đã nói rằng: “So sánh với thân cây to lớn có lõi đang đứng thẳng, –

406. – giống cây nào đâu có tầm vóc lớn hơn vẫn bị ngã xuống bởi vì tính chất vô thường, tương tự như thế bà Gotamī của hội chúng tỳ khưu ni đã viên tịch Niết Bàn.

407. Ôi! Quả là ngạc nhiên đối với Ta! Ngay cả trong sự Niết Bàn của người mẹ chỉ còn lại phần nhỏ về xá-lợi, và không có sự sầu muộn hay than vãn.

408. Không có sự sầu khổ ở những người khác. Bà ấy có biến cả luân hồi đã được vượt qua, có sự bực bội đã lìa, được trạng thái mệt, đã Niết Bàn tốt đẹp.

409. Bà đã là vị thông thái có tuệ vĩ đại, và tương tự như thế ấy bà là vị có tuệ bao quát, là vị kỳ cựu trong số các tỳ khưu ni. Nay các tỳ khưu, các người hãy ghi nhận như thế.

410. Bà Gotamī đã có năng lực về thán thông, về thiên nhĩ giới, và đã có năng lực về trí biết tâm của người khác.

411. Bà đã biết được đời sống trước đây, thiên nhãn được thanh tịnh, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, đối với bà ấy không còn tái sanh nữa.

412. Bà ấy đã có được trí hoàn toàn thanh tịnh về ý nghĩa, về pháp, về ngôn từ, và tương tự y như thế về phép biện giải; vì thế không nên sầu muộn.

413. Giống như đối với ngọn lửa cháy sáng hủy hoại luôn cả chiếc búa sắt (nhưng khi) đã được dập tắt theo tuần tự thì nơi đi đến cũng không được biết.

414. Tương tự như vậy, đối với những người đã được giải thoát đúng đắn, có sự vượt qua dòng lũ ràng buộc của các dục lạc, đã đạt được vị thế bất động thì không còn cảnh giới tái sanh nào để nhận biết nữa.

415. Do đó, các người hãy là hòn đảo của chính bản thân, có hành xử là các sự thiết lập niệm. Sau khi tu tập bảy chi phần giác ngộ, các người sẽ làm chấm dứt sự khổ đau.”

Vị tỳ khưu ni Mahāpajāpatigotamī đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Mahāpajāpatigotamī là phần thứ bảy.

--ooOoo--

18. Khemāpadānam

416. Padumuttaranāmajino sabbadhammesu cakkhumā,
ito satasahassamhi kappe uppajji nāyako.
417. Tadā 'ham haṁsavatiyam jātā seṭṭhikule ahum,
nānāratanapajjote mahāsukhasamappitā.
418. Upetvā tam mahāvīram assosim dhammadedesanam,
tato jātappasādā 'ham upesim saraṇam jinam.
419. Mātaram pitaram cāpi āyācitvā vināyakam,
nimantayitvā sattāhaṁ bhojayim sahasāvakam.
420. Atikkante ca sattāhe mahāpaññānamuttamaṁ,
bhikkhuniṁ etadaggamhi ṭhapesi narasārathi.
421. Tam sutvā muditā hutvā puno tassa mahesino,
kāram katvāna tam ṭhānam paṇipacca paṇidahiṁ.
422. Tato mam sa¹ jino āha “Sijjhataṁ paṇidhi tava,
sasanghe me kataṁ kāram appameyyaphalam tayā.
423. Satasahasse ito kappe okkākakulasambhavo,
gotamo nāma gottena² satthā loke bhavissati.
424. Tassa dhammesu dāyādā orasā dhammanimmitā,
ekadaggam anuppattā khemā nāma bhavissasi.”
425. Tena kammena sukatena cetanāpaṇidhīhi ca,
jahitvā mānusam deham tāvatiṁsūpagā aham.
426. Tato cutā yāmamagam tato 'ham tusitam gatā,
tato ca nimmāṇaratiṁ vasavattipuram tato.
427. Yattha yatthūpapajjāmi tassa kammassa vāhasā,
tattha tattheva rājūnam mahesittamakārayim.
428. Tato cutā manussatte rājūnam cakkavattinam,
maṇḍalīnañca rājūnam mahesittamakārayim.

---

¹ tato mama - Sī Mu, Ma.

² nāmena - Sī Mu.

18. Ký Sự về Khemā:

416. Trước đây một trăm ngàn kiếp, đấng Chiến Thắng tên Padumuttara, bậc Hữu Nhẫn về tất cả các pháp, đấng Lãnh Đạo đã hiện khởi.

417. Khi ấy, tôi đã được sanh ra ở tại Hamṣavatī trong gia đình triệu phú được rạng rỡ với nhiều loại châu báu, tôi đã được thừa hưởng lạc thú lớn lao.

418. Tôi đã đi đến đấng Đại Hùng ấy và đã lắng nghe lời giảng Pháp. Sau đó, với niềm tịnh tín sanh khởi tôi đã đi đến nương tựa vào đấng Chiến Thắng.

419. Và tôi cũng đã yêu cầu mẹ cha rồi đã thỉnh mời đấng Hướng Đạo cùng với các vị Thinh Văn và đã cung ứng vật thực trong bảy ngày.

420. Và khi bảy ngày đã trôi qua, đấng Điều Phục Nhân đã thiết lập vị tỳ khưu ni đứng đầu trong số các vị ni có đại trí tuệ vào vị thế tối thắng.

421. Được hoan hỷ sau khi lắng nghe điều ấy, tôi đã thể hiện sự tôn kính đến bậc Đại Ẩn Sĩ ấy lần nữa rồi đã nằm dài xuống và đã phát nguyện vị thế ấy.

422. Do đó, đấng Chiến Thắng ấy đã nói với tôi rằng: “Điều phát nguyện của nàng (sē) được thành tựu. Sự tôn kính đã được nàng thực hiện ở nơi Ta cùng với Hội Chúng là có quả báu vô lượng.”

423. Vào một trăm ngàn kiếp về sau này, bậc Đạo Sư tên Gotama, thuộc dòng dõi, xuất thân gia tộc Okkāka sẽ xuất hiện ở thế gian.

424. Nàng sẽ có tên là Khemā, là người thừa tự Giáo Pháp của vị (Phật) ấy, là chánh thống, được tạo ra từ Giáo Pháp, và sẽ đạt được vị thế tối thắng.”

425. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

426. Mệnh chung từ nơi ấy, tôi đã đi đến cõi trời Dạ Ma, từ đó đã đi đến cõi trời Đấu Suất, và từ đó đến cõi Hóa Lạc Thiên, rồi từ đó đến cõi Tha Hóa Tự Tại.

427. Do mãnh lực của nghiệp ấy, ở bất cứ nơi nào tôi sanh ra, tôi đều đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của các vị vua ở chính tại các nơi ấy.

428. Từ nơi ấy chết đi (sanh) vào thân nhân loại, tôi đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của các đấng Chuyển Luân Vương và các vị vua cai quản các lãnh thổ.

429. Sampattim anubhotvāna dese manujesu ca,
sabbattha sukhitā hutvā nekakappesu samsirim.
430. Ekanavute ito¹ kappe vipassī lokanāyako,
uppajji cārunayano² sabbadhammadvipassako.
431. Tamahaṁ lokanāyakam upetvā narasārathiṁ,
dhammam pañītam sutvāna pabbajim anagāriyam.
432. Dasavassasahassāni tassa vīrassa sāsane,
brahmacariyam caritvāna yuttayogā bahussutā.
433. Paccayākārakusalā catusaccavisāradā,
nipuṇā cittakathikā satthusāsanakārikā.
434. Tato cutāhaṁ tusitam upapannā yasassini,
abhibhosim tahiṁ aññe brahmacariyaphalen' aham.
435. Yattha yatthūpapannāhaṁ mahābhogā mahaddhanā,
medhāvinī rūpavatī³ vinītapharisa'pi ca.
436. Bhavāmi tena kammena yogena jinasāsane,
sabbā sampattiyo mayhaṁ sulabhā manaso piyā.
437. Yopi me bhavate bhattā yattha yattha gatāyapi,
vimāneti na maṁ koci paṭipattiphalena me.
438. Imasmim⁴ bhaddake kappe brahmabandhu mahāyaso,
nāmena koṇāgamano uppajji vadatam varo.
439. Tadāham⁵ bārāṇasiyam susamiddha⁶kulappajā,
dhanañjāni sumedhā ca ahampi ca tayo janā.
440. Saṅghārāmamadāsimha dānasahāyikā pure,⁷
saṅghassa ca vihārampi⁸ uddissa kārikā⁹ mayam.

¹ ekanavutito - Ma.⁶ susamiddhi - Syā.² cārudassano - Ma.⁷ neke sahassike mune - Syā;³ silavatī - Ma.⁸ dānam sahassikam mune - PTS.⁴ imamhi - Ma.⁹ sasaṅghassa vihāram hi - Syā, PTS.⁵ tadā hi - Ma, PTS⁹ dāyikā - PTS.

429. Tôi đã thọ hưởng sự thành đạt ở giữa chư Thiên và loài người, đã được an vui ở tất cả các nơi, và đã luân hồi trong nhiều kiếp.

430. Trước đây chín mươi mốt kiếp, đấng Lãnh Đạo Thế Gian Vipassī là vị có ánh mắt thu hút, vị thấy rõ tất cả các pháp đã hiện khởi.

431. Tôi đã đi đến gặp bậc Lãnh Đạo Thế Gian, đấng Điều Phục Nhân ấy. Sau khi lắng nghe Giáo Pháp cao quý, tôi đã xuất gia vào đời sống không gia đình.

432. Sau khi thực hành Phạm hạnh trong Giáo Pháp của đấng Anh Hùng ấy mười ngàn năm, tôi đã gắn bó vào thiền tập, có sự nghe nhiều (học rộng).

433. Là vị thiện xảo về các biểu hiện của duyên (tùy thuận sanh khởi), có niềm tự tin ở bốn Sự Thật, là người khôn khéo, là vị thuyết giảng hay, là người thực hành theo lời dạy của bậc Đạo Sư.

434. Từ nơi ấy chết đi, tôi đã đạt đến cõi trời Đầu Suất, là tiên nữ có danh tiếng. Tại nơi ấy, tôi đã vượt trội những người khác nhờ vào quả báu của việc thực hành Phạm hạnh.

435. Ở bất cứ nơi nào tôi được sanh ra, tôi đều có nhiều của cải, nhiều tài sản, là người có sự sáng suốt, có sắc đẹp, và có luôn cả hội chúng đã được rèn luyện nữa.

436. Do nghiệp ấy có sự gắn bó với Giáo Pháp của đấng Chiến Thắng, tất cả các sự thành tựu của tôi đều đạt được dễ dàng và là các niềm yêu quý của tâm.

437. Thậm chí ở bất cứ nơi đâu tôi sanh đến, bất cứ người nào là chồng của tôi đều không khinh miệt tôi nhờ vào quả báu tu tập của tôi.

438. Ở vào kiếp Bhadda này, trong số các vị đang thuyết giảng đã hiện khởi đấng cao quý tên Koṇāgamana, có danh tiếng vĩ đại, là thân quyến của đấng Phạm Thiên.

439. Khi ấy, tôi là hậu duệ của một gia đình vô cùng giàu có ở tại Bārāṇasī. Dhanañjāni, Sumedhā, và tôi nữa là ba người.

440. Là những người cộng sự trong việc bố thí trước đây và là những người tạo lập, chúng tôi đã xác định trú xá là của Hội Chúng rồi đã dâng cúng tu viện đến Hội Chúng.

441. Tato cutā mayam sabbā tāvatiṁsūpagā ahum,
yasasā aggatam pattā manussesu tatheva ca.
442. Imasmim yeva kappamhi brahmabandhu mahāyaso,
kassapo nāma gottena¹ uppajji vadatam varo.
443. Upaṭṭhāko mahaesissa tadā āsi narissaro,
kāsirājā kikī nāma bārāṇasipuruttame.
444. Tass' āsim jetṭhikā dhītā samanī iti vissutā,
dhammam sutvā jinaggassa pabbajjan samarocayim.
445. Anujāni na no tāto agāreva tadā mayam,
vīsavassasahassāni vicarimha atanditā.
446. Komāribrahmacariyam rājakaññā sukhedhitā,
buddhūpaṭṭhānaniratā muditā satta dhītaro.
447. Samanī samaṇaguttā ca bhikkhunī bhikkhudāsikā,²
dhammā ceva sudhammā ca sattamī saṅghadāsikā.³
448. Aham uppalavaṇṇā ca paṭācārā ca kundalā,
kisāgotamī dhammadinnā visākhā hoti sattamī.
449. Kadāci so narādicco dhammam deseti abbhutam,
mahānidānasuttantam sutvā tam pariyoṇuṇim.
450. Tehi kammehi sukatehi cetanāpaṇidhīhi ca,
jahitvā mānusam deham tāvatiṁsam agacchaham.
451. Pacchime ca bhave dāni sāgalāyam puruttame,
rañño maddassa dhītāmhi manāpā dayitā piyā.
452. Saha me jātamattamhi khemam tamhi pure ahu,
tato khemāti nāmam me guṇato upapajjatha.⁴
453. Yadāham yobbanam pattā rūpalāvaññabhūsitā,⁵
tadā adāsi mam tāto bimbisārassa rājino.

¹ nāthena - Sī Mu.² bhikkhudāyikā - Ma;
bhikkhadāyikā - PTS³ saṅghadāyikā - Ma, PTS.⁴ guṇikam udapajjatha - PTS.⁵ rūpavaṇṇavibhūsitā - Syā;
rūpavant' āvibhūsitā - PTS.

441. Từ nơi ấy chết đi, tất cả chúng tôi đã đi đến cõi Đạo Lợi, đã đạt được tư cách cao tột về danh vọng, và tương tự y như thế ở giữa loài người.

442. Chính ở vào kiếp này, trong số các vị đang thuyết giảng đã hiện khởi đấng cao quý tên Kassapa, thuộc dòng dõi, có danh tiếng vĩ đại, là thân quyến của đấng Phạm Thiên.

443. Khi ấy, có vị quân vương là đức vua xứ Kāsi tên Kikī ở tại kinh thành Bārāṇasī là người hộ độ của bậc Đại Ẩn Sĩ.

444. Tôi đã là người con gái lớn nhất của vị ấy, được nổi danh là Samaṇī. Sau khi lắng nghe Giáo Pháp của đấng Chiến Thắng cao cả, tôi đã xin xuất gia.

445. 446. Cha đã không cho phép chúng tôi. Khi ấy, là những người con gái của đức vua khéo được nuôi dưỡng, chúng tôi đã thực hành Phạm hạnh của người thiểu nữ ngay tại nhà trong hai chục ngàn năm, không xao lảng. Được hoan hỷ, bảy người con gái đã vui thích trong việc hộ độ đức Phật.

447. Samaṇī, Samaṇaguttā, Bhikkhunī, Bhikkhudāsikā, Dhammā, luôn cả Sudhammā nữa, và Saṅghadāsikā là thứ bảy.

448. Tôi, Uppalavaṇṇā, Paṭācārā, Kuṇḍalā, Kisāgotamī, Dhammadinnā, và Visākhā là thứ bảy (vào thời hiện tại).

449. Có lần nọ đấng Mặt Trời của nhân loại ấy thuyết giảng Giáo Pháp tuyệt vời. Sau khi lắng nghe bài Kinh *Mahānidāna*¹ tôi đã học thuộc lòng bài Kinh ấy.

450. Do các nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyên lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

451. Và trong kiếp cuối cùng hiện nay, tôi là người con gái vui tính, đáng mến, đáng yêu của đức vua Madda ở tại kinh thành Sāgalā.

452. Cùng với sự việc đã được sanh của tôi là trong kinh thành ấy đã có sự thái bình. Vì thế, tên “Khemā” đã được sanh lên cho tôi phát xuất từ công đức (ấy).

453. Khi đạt đến tuổi thanh xuân, tôi được tô điểm bởi sắc đẹp và sự mặn mà, khi ấy người cha đã dâng tôi cho đức vua Bimbisāra.

¹ Xem *Mahānidānasuttam* - Kinh Đại Duyên, Trường Bộ II.

454. Tassāham suppiyā āsim rūpakelāyane ratā,
rūpānam dosavāditi na upesim mahādayam.
455. Bimbisāro tadā rājā mamānuggahabuddhiyā,
vaṇṇayitvā veļuvanam gāyake gāpayī mamaṁ.
456. “Rammaṁ veļuvanam yena na diṭṭham sugatālayam,
na tena nandanaṁ diṭṭham iti maññāmase mayam.
457. Yena veļuvanam diṭṭham naranandanandanam,
sudiṭṭham nandinam tena amarindasunandanam.
458. Vihāya nandanam devā otaritvā mahītalām,¹
rammaṁ veļuvanam disvā na tappanti suvimhitā.
459. Rājapuññena nibbattam buddhapuññena bhūsitam,
ko vattā tassa nissesam vanassa guṇasañcayam.”
460. Tam sutvā vanasamiddhim mama sotamanoharam,
daṭṭhukāmā tamuyyānam rañño ārocayim tadā.
461. Mahatā parivārena tadā ca² so mahīpati,
mam pesesi³ tamuyyānam dassanāya samussukam.
462. “Gaccha passa mahābhoge vanam nettarasāyanam,
yam sadā bhāti siriyā sugatābhānurañjitam.”
463. Yadā ca piṇḍāya muni giribbajapuruttame,
paviṭṭho 'ham tadāyeva vanam daṭṭhumupāgamiṁ.
464. Tadā 'ham⁴ phullavipinam nānābhamarakūjitam,
kokilāgītasahitam mayūragaṇanaccitam.
465. Appasadamanākiṇṇam nānācaṅkamabhūsitam,
kuṭīmaṇḍapasaṅkiṇṇam yogīvaravirājitaṁ.
466. Vicarantī amāñissam “saphalam nayanam mama,”
tatthāpi taruṇam bhikkhum yuttaṁ disvā vicintayim.

¹ mahītale - Syā, PTS.² mam - Syā, PTS.³ sampesesi - Syā; sampāpesi - PTS.⁴ tam - Ma, Syā, PTS.

454. Tôi đã là người nữ vô cùng yêu quý của vị (vua) ấy. Thích thú trong việc trau chuốt xác thân, tôi đã không tỏ ra rộng lượng đối với những lời nói về sự xấu xa của các sắc thân.

455. Khi ấy, với sáng kiến nhằm giúp đỡ cho tôi, đức vua Bimbisāra đã ngợi khen về Veluvana(Trúc Lâm) và đã bảo các ca sĩ ca hát cho tôi nghe rằng:

456. “*Chúng tôi quan niệm rằng: ‘Người nào chưa nhìn thấy Veluvana đáng yêu, chốn ngự cư của Đăng Thiện Thệ, thì người ấy chưa nhìn thấy (vườn hoa) Nandana (của cõi trời).*

457. *Người nào đã nhìn thấy Veluvana là (vườn hoa) hoan lạc Nandana của nhân loại, người ấy đã nhìn thấy (vườn hoa) Nandana vô cùng hoan lạc của vị Thiên Vương.*

458. *Chư Thiên sau khi rời (vườn hoa) Nandana ngự xuống mặt đất và đã nhìn thấy Veluvana đáng yêu thì vô cùng sững sốt và không còn tiếc nuối nữa.*

459. *(Veluvana) đã được sanh lên do phước báu của đức vua, được làm đẹp nhờ vào phước báu của đức Phật, có ai là người thuật lại một cách trọn vẹn về tổng thể các đức tính tốt đẹp của khu vườn ấy?*”

460. Sau khi nghe được sự thành công của khu rừng ấy, đối với tôi là có sự quyến rũ vào tai. Lúc bấy giờ, có lòng mong muốn nhìn thấy khu vườn ấy tôi đã trình lên đức vua.

461. Và khi ấy, vị lãnh chúa ấy đã sốt sắng ra lệnh cho đoàn tùy tùng đông đảo đưa tôi đi để nhìn xem khu vườn ấy (và đã nói với tôi rằng):

462. “*Hỡi nàng là của cải vĩ đại, nàng hãy đi, hãy nhìn xem khu rừng đem lại sự bối rối cho cặp mắt, là nơi luôn luôn chói sáng với sự vĩnh quanh, được rực rỡ với hào quang của Đăng Thiện Thệ.*”

463. Và vào lúc đăng Hiền Trí đã đi vào kinh thành Giribaja để khất thực, đúng vào lúc ấy tôi đã đi đến để nhìn thấy khu rừng.

464. Khi ấy, khu rừng cây trải dài ấy¹ được rì rào tiếng vo ve của ong và vè các loại, được phối hợp với tiếng rù rì của loài chim cu, được nhảy múa bởi đám chim công.

465. (Khu rừng cây) có ít tiếng động, không bị phân tán, được điểm tô bằng các đường kinh hành khác nhau, được rải rác với các cụm liêu cốc, được nổi bật với các hành giả cao quý.

466. Trong khi dạo quanh, tôi đã suy nghĩ rằng: “*Mắt ta có được thành quả.*” Cũng tại nơi ấy, tôi đã nhìn thấy vị tỳ khưu trẻ gắn bó (thiền tập) và đã suy gẫm rằng:

¹ Dịch theo các bản Pāli của Thái, Miến, Anh: *tadā tam phullapivinam ...*

467. Īdise 'pi vane¹ ramme ṭhito 'yam navayobbane,
vasantamiva kantena rūpena ca samanvito.
468. Nisinno rukkhamūlamhi muṇḍo saṅghāṭipāruto,
jhāyate vat' ayam bhikkhu hitvā visayajam ratim.
469. Nanu nāma gahaṭṭhena kāmam bhutvā yathāsukham,
pacchā jiṇṇena dhammo 'yam caritabbo subhaddako.
470. Suññakanti viditvāna gandhageham jinālayam,
upetvā jinamaddakkhim udayantaṁva bhākaram.
471. Ekakam sukhmāśinam vījamānā² varithiyā,
disvānevam vicintesim “nāyam lūkho narāsabho.”
472. Sā kaññā kanakābhāsā padumānanalocanā,
bimboṭhī kundadasanā manonettarasāyanā.
473. Hemadolābhasavanā kalasākāra³sutthanī,
tanumajjhā ca sussoṇī⁴ rambhoru⁵ cārubhūsanā.
474. Rattamṣukūpasabyānā⁶ nīlamatṭhanivāsanā,
atappaneyyarūpena⁷ hāvabhāvasamanvitā.⁸
475. Disvā tamevam cintesim “aho 'yam abhirūpinī,
na mayā 'nena nettena diṭṭhapubbā kudācanam.”
476. Tato jarābhībhūtā sā vivāṇṇā vitatānanā,
bhinnadantā setasirā salālavadanāsuci.
477. Saṅkhittakaṇṇā setakkhī lambāsubhapayodharā,
valivitatasabbaṅgī sirāvitatadehinī.
478. Nataṅgā daṇḍadutiyā uppaṇḍuppaṇḍukā⁹ kisā,
pavedhamānā patitā nissantī muhum muhum.

¹ pavane - PTS ; ädise vipine - Ma.

² bijamānam - Ma.

³ kalikākāra - Ma.

⁴ vedimajjhāva sussoṇī - Ma;
vedimajjhā varasoṇī - Syā, PTS.

⁵ rammorū - Syā, PTS.

⁶ rattamṣakasusaṇvitā - PTS.

⁷ anappaneyyarūpena -Si Mu.

⁸ sabbābharaṇamaṇḍitā - Syā.
⁹ upphāsulikatā - Ma.

467. “Vị này ở vào độ tuổi rất trẻ và được phú cho dáng vóc dẽ thương như là mùa xuân lại chịu ở trong khu rừng dấu cho là dáng yêu như vậy.

468. Ngồi ở gốc cây, đầu cao, đắp y hai lớp, tham thiền, quả nhiên vị tỳ khưu này đã từ bỏ khoái lạc sanh lên từ đối tượng (bên ngoài).

469. Phải chăng con người vô cùng hiền thiện này nên thọ hưởng (ngũ) dục cho thoái mái với cuộc đời tại gia, sau này về già mới nên thực hành Giáo Pháp?”

470. Sau khi biết được rằng “*Suññaka*” là hương thất, là chỗ ngụ của đấng Chiến Thắng, tôi đã đi đến gần và đã nhìn thấy đấng Chiến Thắng tự như mặt trời đang mọc lên.

471. (Tôi đã nhìn thấy đấng Chiến Thắng) ngồi mỗi một mình một cách an lạc, đang được quạt bởi người nữ quý phái. Sau khi nhìn thấy tôi đã suy gẫm như vậy: “*Bậc Nhân Ngưu này không có quê kệch.*”

472. Người thiếu nữ ấy có diện mạo (sáng) như vàng, có khuôn mặt và đôi mắt như đóa sen, có môi đỏ, có răng màu hoa nhài, có sự thu hút con tim và ánh mắt.

473. Có đôi tai lấp lánh khuyên vàng, có ngực dạng bầu bầu, có eo thon, có mông đẹp, có đùi thân chuối, và có đồ trang sức xinh xắn.

474. Với chiếc áo khoác ngoài lênh vai gợi tình, với y phục tinh khiết màu xanh, được sở hữu tính chất phụ nữ với hình dáng (nhìn) không thể nào thỏa mãn.

475. Sau khi nhìn thấy nàng ấy, tôi đã suy nghĩ như vậy: “*Ôi, nàng này tuyệt đẹp, ta chưa từng nhìn thấy trước đây bằng (cặp) mắt này.*”

476. Kế đó, bị chế ngự bởi sự già, nàng ấy (trở nên) có dung nhan tàn tạ, khuôn mặt chảy dài, răng sứt mẻ, đầu bạc, miệng có nước dãi, dơ dáy.

477. (Nàng ấy) có tai bị co rút, mắt trăng (đục), bộ ngực xấu xí đong đưa, tất cả các bộ phận cơ thể bị nhăn nheo chảy xệ, thân thể nổi đầy gân.

478. (Nàng ấy) có lưng bị còng, có gáy là bạn, vô cùng nhợt nhạt, gầy còm, trong lúc run rẩy bị té nhào, chốc chốc lại bị hụt hơi.

479. Tato me āsi saṃvego abbhuto lomaham̄sano,
dhiratthu rūpam̄ asuciṃ ramante yattha bālisā.
480. Tadā mahākāruṇiko disvā saṃviggamānasam̄,
udaggacitto sugato¹ imā gāthā abhāsatha:
481. “Āturaṃ asuciṃ pūtiṃ passa kheme samussayaṃ,
uggharantam̄ paggharantam̄ bālānam̄ abhinanditam̄.
482. Asubhāya cittam̄ bhāvehi ekaggam̄ susamāhitam̄,
sati kāyagatā tyatthu nibbidābahulā bhava.
483. Yathā idam̄ tathā etam̄ yathā etam̄ tathā idam̄,
ajjhattañca bahiddhā ca kāye chandaṃ virājaya.
484. Animittañca bhāvetha mānānusayamujjaha,
tato mānābhisaṃayā upasantā carissasi.
485. Ye rāgarattānupatanti sotam̄
sayam̄ kataṃ makkaṭakova jālam̄,
etampi chetvāna paribbajanti
anapekkhino² kāmasukham̄ pahāya.”
486. Tato kallitacittam̄³ mam̄ ñatvāna narasārathi,
mahānidānam̄ desesi suttantam̄ vinayāya me.
487. Sutvā suttantasetṭham tam pubbasaññamanussariṃ,
tattha ṭhitāv’ aham̄ santī dhammadakkhum̄ visodhayim̄.
488. Nipativā mahesissa pādamūlamhi tāvade,
accayam̄ desanathāya idam̄ vacanamabraviṃ:
489. “Namo te sabbadassāvi namo te karuṇākara,
namo te tiṇṇasam̄sāra namo te amataṃdada.

---

¹ sumano - Syā, PTS.

² na pekkhino - Ma.

³ kallikacittam̄ - Syā; kalikacittam̄ - PTS.

479. Do đó, tôi đã có sự chấn động, kinh ngạc, lóng dựng đứng: “*Thật là xấu hổ cho xác thân bất tịnh là nơi mà những kẻ ngu húng thú!*”

480. Lúc bấy giờ, sau khi nhìn thấy (tôi có) tâm bị chấn động, đấng Đại Bi, bậc Thiện Thệ với tâm phẫn chấn đã nói lên những lời kệ này:

481. “*Này Khemā, hãy nhìn xem thân thể bệnh hoạn, bất tịnh, hôi thối đang tiết ra, đang rò rỉ lại được húng thú đồi với những kẻ ngu.*

482. *Nàng hãy tu tập tâm cho được chuyên nhất khéo tập trung về để mục bất mỹ, niệm hãy được hướng đến thân, nàng hãy có nhiều sự nhảm chán.*

483. *Thân này như thế nào thì xác kia như vậy, xác kia như thế nào thì thân này như vậy. Nàng hãy lìa bỏ sự mong muốn về thân ở bên trong lẩn bên ngoài.*

484. *Và nàng hãy tu tập về vô tướng, hãy dứt bỏ ngã mạn ngũ ngầm. Từ đó, có được sự lãnh hội về ngã mạn nàng sẽ sống thanh tịnh.*

485. *Những người bị đắm nhiễm ái dục rơi vào dòng chảy, tương tự như con nhện sa vào mạng lưới được tạo nên bởi chính nó, sau khi cắt đứt luôn cả điều ấy, xuất gia, từ bỏ dục lạc, trở thành những người vô tư lự.*”

486. Kế đó, sau khi biết được tôi có tâm đã được săn sàng, đấng Điều Phục Nhân đã thuyết giảng bài Kinh *Mahānidāna*¹ nhằm hướng dẫn cho tôi.

487. Sau khi lắng nghe bài kinh tuyệt vời ấy, tôi đã tưởng nhớ về quá khứ. Tôi được an tịnh ngay khi đang đứng tại nơi ấy, tôi đã làm cho Pháp nhãn được thanh tịnh.

488. Ngay khi ấy, tôi đã cúi xuống ở nơi bàn chân của bậc Đại Hiền Trí nhằm mục đích bày tỏ tội lỗi, và đã nói lời nói này:

489. “*Bạch đấng Toàn Tri, con kính lẽ Ngài! Bạch đấng hành bi mẫn, con kính lẽ Ngài! Bạch đấng đã vượt qua luân hồi, con kính lẽ Ngài! Bạch đấng ban cho sự Bất Tử, con kính lẽ Ngài!*

¹ Xem *Mahānidānasuttam* - Kinh Đại Duyên, Trường Bộ II.

490. Dīṭṭigahanapakkhantā¹ kāmarāgavimohitā,
tayā sammā upāyena vinitā vinaye ratā.
491. Adassanena vibbhogā tādisānam mahesinam,
anubhonti mahādukkham sattā saṃsārasāgare.
492. Yadā 'ham lokasaraṇam arañam maraṇantagum,²
nāddasāsimadūraṭṭham desayāmi³ tamaccayam.
493. Mahāhitam varadadam ahitoti visaṅkitam,⁴
nopesim rūpaniratā desayāmi tamaccayam."
494. Tadā madhuranigghoso mahākāruṇiko jino,
avoca "tiṭṭha kheme"ti siñcanto amatena mam.
495. Tadā pañamya sirasā katvā ca naṃ padakkhiṇam,
gantvā disvā narapatim idam vacanamabravim.
496. "Aho sammā-upāyo te cintito 'yamarindama,
vanadassanakāmāya dīṭṭho nibbānado muni.
497. Yadi te ruccate rāja⁵ sāsane tassa tādino,
pabbajissāmi rūpe 'ham nibbinnā munibhāṇinā."⁶

Bhāṇavāram dutiyam.

498. Añjalim paggahetvāna tadāha sa mahīpati,
"Anujānāmi te bhadde pabbajjā tava sijhatu."
499. Pabbajitvā tadā cāham addhamāse⁷ upatṭhite,
dīpodayañca bhedañca disvā saṃviggamānasā.
500. Nibbinnā sabbasaṅkhāre paccayākārakovidā,
caturoghe atikkamma arahattamapāpuṇim.
501. Iddhiyā ca vasī āśim dibbāya sotadhātuyā,
cetopariyañāṇassa vasī cāpi bhavāmaham.

¹ pakkhandā - Ma; pakkhannā - PTS.

⁵ rājā - Syā, PTS.

² maraṇantagam - Syā, PTS.

⁶ munibhāṇinā - Syā, PTS.

³ desessāmi - Syā.

⁷ sattamāse - Syā, PTS.

⁴ visaṅkitā - Ma, Syā, PTS.

490. Con đã lao theo sự nấm bắc tà kiến, bị lâm lạc trong ái dục, nhờ vào Ngài với phương pháp đúng đắn con đã được dẫn dắt, được thỏa thích trong sự rèn luyện.

491. Do việc không nhìn thấy các bậc Đại Hiền Trí như thế ấy, các chúng sanh không có phước phần phải gánh chịu khổ đau lớn lao trong biển cả luân hồi.

492. Vào lúc con đã không nhận ra Ngài là chốn nương nhờ của thế gian, là bậc không dục vọng đã đạt đến tận cùng của sự chết, là sự lợi ích cận kề, con xin bày tỏ lỗi lầm ấy.

493. Bị đắm say xác thân, con đã không đến gần bậc có lợi ích lớn, vị có sự bố thí cao quý, hoài nghi là: 'Không có lợi ích,' con xin bày tỏ lỗi lầm ấy."

494. Khi ấy, trong lúc rưới rắc sự Bất Tử đến tôi, bậc Đại Bi, đãng Chiến Thắng, vị có giọng nói vang ngọt ngào, đã nói rằng: "Này Khemā, hãy đứng lại."

495. Khi ấy, sau khi đã đê đầu đánh lẽ và đã thực hiện việc nhiều quanh vị ấy, tôi đã ra đi. Sau khi nhìn thấy đãng quân vương, tôi đã nói lời nói này:

496. "Ôi vị khuất phục kẻ thù, phương pháp đúng đắn này đã được suy tính bởi bệ hạ. Do ước muốn nhìn thấy khu rừng mà bậc Hiền Trí, vị ban phát Niết Bàn, đã được nhìn thấy."

497. Tâu bệ hạ, nếu ngài vui thích thiếp sẽ xuất gia trong Giáo Pháp của vị như thế ấy. Nhờ vào lời nói của bậc Hiền Trí, thiếp đã nhảm chán sắc thân."

Tụng phẩm thứ nhì.

498. Khi ấy, vị lãnh chúa ấy đã chấp tay lên và nói rằng: "Này hiên thê, trẫm cho phép nàng. Cầu chúc sự xuất gia được thành tựu đến nàng."

499. Và sau khi xuất gia, khi ấy đã được nửa tháng, sau khi nhìn thấy sự sáng lèn của ngọn đèn và sự diệt tắt, tôi có tâm bị chấn động.

500. Nhảm chán tất cả các hành, được rành rẽ về biểu hiện của duyên (tùy thuận sanh khởi), sau khi đã vượt qua bốn dòng nước lũ,¹ tôi đã đạt được phẩm vị A-la-hán.

501. Tôi đã có năng lực về thần thông, về thiên nhĩ giới, và tôi cũng đã có năng lực về trí biết tâm của người khác.

¹ Tứ bộc: dục bộc, hữu bộc, kiến bộc, vô minh bộc.

502. Pubbe nivāsam jānāmi dibbacakkhu visodhitam,
sabbāsavā parikkhīnā natthidāni punabbhavo.
503. Atthadhammaniruttisu paṭibhāne tatheva ca,
parisuddham mama nāṇam uppannaṁ buddhasāsane.
504. Kusalā 'ham visuddhīsu kathāvatthu visāradā,
abhidhammanayaññū ca vasippattā 'mhi sāsane.
505. Tato bhojanavatthusmīm¹ raññā kosalasāminā,
pucchitā nipiṇe pañhe vyākarontī yathātatham.
506. Tadā sa rājā sugataṁ upasaṅkamma pucchatha,
tatheva buddho vyākāsi yathā te vyākatā mayā.
507. Jino tasmīm guṇe tuṭṭho etadagge ṭhapesi mām,
mahāpaññānamaggāti bhikkhunīnaṁ naruttamo.
508. Kilesā jhāpitā mayhaṁ bhavā sabbe samūhatā,
nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
509. Svāgataṁ vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike,
tisso vijjā anuppattā kataṁ buddhassa sāsanam.
510. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime,
chaṭṭabhiññā sacchikatā kataṁ buddhassa sāsanam.

Ittham sudam Khemā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Khemātheriyāpadānam aṭṭhamam.

--ooOoo--

19. Uppalavaṇṇāpadānam

511. Bhikkhunī uppalavaṇṇā iddhiyā pāramiṅgatā,
vanditvā satthuno pāde idam vacanamabravi.
512. Nittiññā jātisamsāram² pattā 'ham acalam padam,
sabbadukkham mayā khīṇam ārocemi mahāmuni.
513. Yāvatā parisā atthi pasannā jinasāsane,
yesañca³ me 'parādho 'tthi khamantu jinasammukhā.
514. Saṃsāre saṃsarantāya⁴ khalitam me sacce bhave,
ārocemi mahāvīra aparādham khamassu tam.⁵

¹ toraṇavatthusmīm - Ma, Syā, PTS.

² jātisamsārā - PTS.

³ yassā ca - Ma.

⁴ saṃsarantiyā - Ma;
saṃsarantā me - Syā, PTS.

⁵ saṃsarantā me - Syā, PTS.

502. Tôi biết được đời sống trước đây, thiên nhẫn được thanh tịnh, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.

503. Trí tuệ hoàn toàn thanh tịnh của tôi về ý nghĩa, về pháp, về ngôn từ, và tương tự y như thế về phép biện giải là được thành tựu trong Giáo Pháp của đức Phật.

504. Tôi được thiện xảo về các (pháp) thanh tịnh, tự tin trong vấn đề tranh luận, biết về phương thức của vi diệu pháp, và đã đạt được năng lực ở Giáo Pháp.

505. Sau đó, được đức vua (PASENADI) chủ quản xứ Kosala hỏi các câu hỏi khôn khéo về vấn đề vật thực, tôi đã giải thích đúng theo bản thể.

506. Sau đó, vị vua ấy đã đi đến gặp Bổn Thiện Thệ và đã hỏi lại. Các điều ấy đã được tôi giải thích như thế nào thì đức Phật đã giải thích y như thế ấy.

507. Đẳng Chiến Thắng, bậc Tối Thượng Nhân hoan hỷ về đức hạnh ấy đã thiết lập tôi vào vị thế tối thắng là “Vị đứng đầu các vị có đại tuệ” trong số các vị tỳ khưu ni.

508. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.

509. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

510. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Khemā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Khemā là phần thứ tám.

--ooOoo--

19. Ký Sự về Uppalavannā:

511. Tỳ khưu ni Uppalavannā, được đạt đến sự toàn hảo về thần thông, đã đánh lê ở bàn chân của bậc Đạo Sư rồi đã nói lời này:

512. “Bạch đẳng Đại Hiền Trí, con xin trình rằng con đã vượt qua sự tái sanh luân hồi, đã đạt được vị thế bất động, con đã cạn kiệt tất cả khổ đau.”

513. Cho đến nhóm người có lòng tịnh tín vào Giáo Pháp của đẳng Chiến Thắng, và con có lỗi lầm đối với những ai, mong rằng họ hãy tha thứ ở trước mặt đẳng Chiến Thắng.

514. Bạch đẳng Đại Hùng, con xin trình rằng trong khi luân chuyển ở vòng luân hồi, nếu con có điều lầm lỗi xin Ngài tha thứ cho điều sai trái ấy.”

515. “Iddhim cāpi nidassehi mama sāsanakārike,
catasso parisā ajja kañkham chindāhi yāvatā.”
516. “Dhītu¹ tuyham mahāvīra paññāvanta jutindhara,
bahum ca dukkaram kammam kataṁ me atidukkaram.
517. Uppalasseva me vaṇṇo nāmenuppalanāmikā,
sāvikā te mahāvīra pāde vandati cakkhuma.
518. Rāhulo ca ahañceva nekajātisate bahū,
ekasmiṁ sambhave jātā samānacchandamānasā.
519. Nibbatti ekato hoti jātīsu bahuso mama,²
pacchimabhave³ sampatte ubhopi nānāsambhavā.
520. Putto ca rāhulo nāma dhītā uppalasavhayā,
passa vīra mamam iddhim balam dassemi satthuno.”
521. Mahāsamudde caturo pakkhipi hatthapātiyam,
telam hatthagatam⁴ ceva vejjo⁵ komārako yathā.
522. Ubbattayitvā paṭhavim pakkhipi hatthapātiyam,
cittamuñjam⁶ yathā nāma luñci komārako yuvā.
523. Cakkavālasamam pāṇim chādayitvāna matthake,
vassāpetvāna phusitam nānāvaṇṇam punappunam.
524. Bhūmim udukkhalam katvā dhaññam katvāna sakkharam,
sinerum musalam katvā maddi komārikā yathā.
525. “Dhītā ’ham buddhasetṭhassa nāmenuppala savhayā,
abhiññāsu vasibhūtā tava sāsanakārikā.
526. Nānā vikubbaṇam katvā dassetvā lokanāyakam,
nāmagottañca sāvetvā⁷ pāde vandāmi cakkhuma.

¹ dhītā - Ma, Syā, PTS.

² jātiyāpi ca ekato - Ma, Syā, PTS.
jātiyā cāpi ekato - Syā, PTS.

³ pacchime bhave - Ma.

⁴ vatthigatam - Sī Mu.

⁵ khidḍo - Ma.

⁶ cittam muñjam -Ma.

⁷ pakāsetvā - Syā.

515. “Nàng cũng nên phô bày thân thông cho những người hành theo Giáo Pháp của Ta được thấy. Hôm nay nàng hãy cắt đứt sự hoài nghi cho cả tứ chúng.”

516. “Bạch đặng Đại Hùng, bậc Trí Tuệ, đặng Quang Minh, con là con gái của Ngài, con đã làm được nhiều công việc khó làm và vô cùng khó làm.

517. Màu da của con chính là màu của hoa sen, tên gọi Uppala là theo tên gọi của hoa sen. Bạch đặng Đại Hùng, con là nữ Thinh Văn của Ngài. Bạch đặng Hữu Nhã, con xin đánh lẽ ở bàn chân (của Ngài).

518. Trong nhiều trăm lần tái sanh, Rāhula và luôn cả con nữa đã được sanh ra trong cùng một dòng tộc do ý muốn tương tự nhau.

519. Có sự sanh ra cùng nhau trong nhiều lần tái sanh của con. Trong kiếp sống cuối cùng được thành tựu, cả hai lại có dòng tộc khác nhau.

520. Và người con trai tên là Rāhula, người con gái tên gọi Uppala. Bạch đặng Anh Hùng, xin hãy nhìn xem thân thông của con, con sẽ thị hiện năng lực đến bậc Đạo Sư.”

521. Vị ni đã đặt bốn đại dương ở trong lòng bàn tay, tương tự như vị y sĩ Jīvaka Komārabhacca đã đổ dầu vào bàn tay.

522. Vị ni đã búng trái đất lên rồi đặt ở trong lòng bàn tay, tương tự như người thiếu niên trẻ tuổi đã nhổ lên cọng cỏ muñja nhiều màu sắc.

523. Vị ni đã đưa bàn tay tự như vũ trụ che ở đỉnh đầu và đã làm đổ xuống giọt mưa nhiều màu sắc thành nhiều đợt.

524. Vị ni đã biến mặt đất thành cái cối giã, đã biến hạt cát thành thóc lúa, đã biến ngọn núi Sineru thành cái chày, rồi đã giã nát tương tự như cô thiếu nữ (giã lúa gạo).

525. “Con là con gái của đức Phật tối thượng có tên gọi là Uppala, đã có được năng lực về các thắng trí, là người thực hành theo lời dạy của Ngài.

526. Bạch đặng Hữu Nhã, sau khi đã thực hiện và đã phô bày vô số phép biến hóa đến vị Lãnh Đạo Thế Gian, sau khi công bố tên và dòng họ, con xin đánh lẽ ở bàn chân (của Ngài).

527. Iddhiyā ca vasī homi dibbāya sotadhātuyā,
cetopariyañāṇassa vasī homi mahāmune.
528. Pubbe nivāsam jānāmi dibbacakkhu visodhitam,
sabbāsavā parikkhīṇā¹ natthidāni punabbhavo.
529. Atthadhammaniruttisu paṭibhāne tatheva ca,
ñāṇam me vimalam suddham pabhāvena mahesino.
530. Purimānam jinaggānam sammukhā ca parammukhā,²
adhikāram bahum mayham tuyhatthāya mahāmuni.
531. Yam mayā pūritam³ kammaṁ kusalam sara me⁴ muni,
tavatthāya mahāvīra puññam upacitam mayā.
532. Abhabbaṭṭhāne vajjetvā parivajjentī⁵ anācāram,⁶
tavatthāya mahāvīra cattam jīvitamuttamam.
533. Dasakoṭisahassāni adāsim mama⁷ jīvitam,
pariccattam⁸ ca me hotī⁹ tavatthāya mahāmuni.”
534. Tadātivimhitā sabbā sirasāva katañjalī,
avoc’ ayye katham āsi atuliddhiparakkamā.
535. Satasahasse ito¹⁰ kappe nāgakaññā ahum¹¹ tadā,
vimalā namā nāmena kaññānam sādhusammata.
536. Mahorago mahānāgo pasanno jinasāsane,
padumuttaram mahātejam nimantesi sasāvakam.
537. Ratanāmayam¹² maṇḍapañca pallaṅkam ratanāmayam,
ratana¹³vālukākiṇṇam upabhogam ratanāmayam.
538. Maggam ca paṭiyādesi ratanaddhajabhūsitam,
paccuggantvāna sambuddham vajjanto turiyehi¹⁴ so.

¹ sabbāsavaparikkhīṇā - Ma.⁸ pariccattā - Ma, Syā.² saṅgamam te nidassitam - Ma.⁹ homi - Ma.³ purimam - Syā, PTS.¹⁰ satasahassito - Ma.⁴ saṃsare - PTS.¹¹ aham - Ma.⁵ vārayantī - Ma; paripācento - Syā.¹² ratanamayam- Ma.⁶ anācaram - Ma; anāvaraṁ - PTS.¹³ ratanam - Ma.⁷ mayham - Sī Mu.¹⁴ tūriyehi - Ma.

527. *Bạch đǎng Đại Hiền Trí, con đǎ có nǎng lực vේ thǎn thōng, vේ thiên nhĩ giới, và đǎ có nǎng lực vේ trí biết tâm của người khác.*

528. *Con biết được đời sống trước đây, thiên nhǎn được thanh tịnh, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.*

529. *Trí tuệ của con vේ ý nghĩa, vේ pháp, vේ ngôn từ, và tương tự y như thế vේ phép biện giải là được trong sạch, không bợn nhơ nhờ vào quyền năng của bậc Đại Ẩn Sĩ.*

530. *Bạch đǎng Đại Hiền Trí, nhiều việc làm hướng thương của con đến các đǎng Chiến Thắng cao cả trong quá khứ một cách trực tiếp hoặc gián tiếp là nhằm mục đích vේ Ngài.*

531. *Bạch đǎng Hiền Trí, thiện nghiệp nào của con đǎ được con làm tròn đủ, xin Ngài hãy nhớ lại. Bạch đǎng Đại Hùng, phuớc báu đã được tích lũy bởi con là nhằm mục đích vේ Ngài.*

532. *Bạch đǎng Đại Hùng, sau khi tránh xa những nơi không xứng đáng, trong khi từ bỏ tánh hạnh xấu, mang sống quý báu đã được từ bỏ là nhằm mục đích vේ Ngài.*

533. *Bạch đǎng Đại Hiền Trí, con đǎ bối thí mươi ngàn koṭi, và mạng sống của con đǎ được con dứt bỏ là nhằm mục đích vේ Ngài.”*

534. Khi ấy, vô cùng sảng sốt, tất cả đã chắp tay lên ngay ở đâu và đã nói rằng: “*Thưa ni sư, làm thế nào ni sư có được sự nỗ lực vේ thǎn thōng không thể sánh bằng?*”

535. Trước đây một trăm ngàn kiếp, khi ấy tôi đã là con gái của Long Vương, có tên Vimalā, được công nhận là tốt lành trong số những người con gái.

536. Có vị chúa rồng là loài rồng khổng lồ, được tịnh tín với Giáo Pháp của đǎng Chiến Thắng, nên đã thỉnh mời đǎng Đại Quyền Lực Padumuttara cùng với các vị Thinh Văn.

537. (Vị ấy đã cho chuẩn bị) mái che làm bằng châu báu, ghế dài làm bằng châu báu, và vật dụng làm bằng châu báu được rắc rải các hạt cát châu báu.

538. Và vị ấy đã cho chuẩn bị đường đi được trang hoàng với các ngọn cờ bằng châu báu. Trong khi được vang lên bởi các nhạc cụ, vị ấy đã đi ra tiếp rước bậc Toàn Giác.

539. Parisāhi catūhi¹ sahitō lokanāyako,
mahoragassa bhavane nisīdi paramāsane.
540. Annam pānaṁ khādanīyam bhojanīyam³ mahāraham,
varaṁ varañca pādāsi nāgarājā mahāyaso.⁴
541. Bhuñjitvāna sambuddho pattam dhoviya⁵ yoniso,
anumodanīyam 'kāsi nāgarañño mahiddhino.⁶
542. Sabbaññum phullitam⁷ disvā nāgakaññā mahāyasā,⁸
pasannā⁹ satthuno cittam sunibaddhañca mānasam.
543. Mamañca cittamaññāya jalajuttamanāyako,
tasmin khaṇe mahāvīro bhikkhuniṁ dassayiddhiyā.
544. Iddhī anekā dassesi bhikkhunī sā visāradā,
pamoditā vedajātā satthāram idamabravim:¹⁰
545. “Addasāham imam iddhiṁ sumanāyitarāyapi,¹¹
Katham ahosi sā vīra iddhiyā suvisāradā?”
546. “Orasā mukhato jātā dhītā mama mahiddhikā,
mamānusāsanikarā iddhiyā suvisāradā.”
547. Buddhassa vacanam sutvā evam patthesahaṁ tada,¹²
“Ahampi tādisā homi iddhiyā suvisāradā.”
548. Pamoditā 'ham sumanā patta-uttamamānasā,¹³
anāgatamhi addhāne īdisā homi nāyaka.
549. Maṇimayamhi pallaṅke maṇḍapasmīm pabhaṅkare,
annapānenā tappetvā sasaṅgham lokanāyakam.

¹ parisāhi ca catūhi - Ma; parisāhi catasso hi - PTS.

² parivuto - Ma; pharate - Syā; pareto - PTS.

³ bhojanañca - Ma.

⁴ mahāyasam - Ma.

⁵ dhovitvā - Ma, PTS.

⁶ nāgakaññā mahiddhikā - Ma, Syā, PTS.

⁷ sabbaññuduphullitam - Sī Mu.

⁸ mahāyasam - Ma, Syā, PTS.

⁹ pasannam - Ma, Syā, PTS.

¹⁰ idamabravi - Ma.

¹¹ sumanam itarāyapi - Ma.

¹² tuṭṭhā evam avocaham - Syā.

¹³ patthe uttamamānasā - Ma.

539. Được tháp tùng bởi tứ chúng, đấng Lãnh Đạo Thế Gian đã ngồi xuống ở chỗ ngồi cao nhất trong cung điện của vị chúa rồng.

540. Vị Long Vương có danh tiếng vĩ đại đã dâng lên thức ăn nước uống vật thực cứng, vật thực mềm có giá trị lớn lao vô cùng quý báu.

541. Sau khi thọ thực, đấng Toàn Giác đã rửa bình bát theo khuôn phép, rồi đã nói lời tùy hỷ đến vị Long Vương có đại thần lực.

542. Sau khi nhìn thấy đấng Toàn Tri một cách trọn vẹn, người con gái có danh vọng lớn lao của vị Long Vương đã được tịnh tín đổi với bậc Đạo Sư, và tâm đã được gắn liền chặt chẽ với ý.

543. Và sau khi biết được tâm của tôi, bậc Đại Hùng, đấng Lãnh Đạo Padumuttara vào giây phút ấy đã bảo vị tỳ khưu ni thị hiện thần thông.

544. Được tự tin, vị tỳ khưu ni ấy đã thị hiện nhiều loại thần thông. Được hoan hỷ, tràn đầy niềm phấn khởi, tôi đã nói với bậc Đạo Sư điều này:

545. “*Bạch đấng Anh Hùng, con cũng đã nhìn xem loại thần thông này nhưng với tâm vui mừng khác. Làm thế nào nàng ấy đã được vô cùng tự tin về thần thông?*”

546. “*Người con gái có đại thần lực của Ta là chánh thống, được sanh ra từ miệng, là người thực hành theo Giáo Pháp của Ta, vô cùng tự tin về thần thông.*”

547. Sau khi lắng nghe lời nói của đức Phật, khi ấy tôi đã ước nguyện như vậy: “*Mong sao cho tôi cũng được vô cùng tự tin về thần thông như thế ấy.*”

548. Được hoan hỷ, với tâm vui mừng, tôi đã đạt đến ý nghĩ cao quý rằng: “*Bạch đấng Lãnh Đạo, mong sao trong tương lai xa vời con sẽ là như thế ấy.*”

549. Ở chiếc ghế dài làm bằng ngọc ma-ni tại mái che sáng ngồi, tôi đã làm hài lòng đấng Lãnh Đạo Thế Gian cùng với hội chúng bằng cơm ăn và nước uống.

550. Nāgānam pavaram puppham aruṇam nāma uppalam,
“Vanṇam me īdisam hotu” pūjesim lokanāyakam.
551. Tena kammena sukatena cetanāpañidhīhi ca,
jahitvā mānusam deham tāvatiṁsam agacch’ aham.
552. Tato cutā ’ham manuje upapannā sayambhuno,
upparehi paṭicchannam piṇḍapātamadāsaham.
553. Ekanavute ito kappe vipassī nāma nāyako,
uppajji cārunayano sabbadhammesu cakkhumā.
554. Setṭhidhītā tadā hutvā bārāṇasipuruttame,
nimantetvā sambuddham sasaṅgham lokanāyakam.
555. Mahādānam daditvāna uppalehi vināyakam,
pūjayitvā cetasāva¹ vanṇasobham apatthayim.
556. Imasmim bhaddake kappe brahmabandhu mahāyaso,
kassapo nāma gottena² uppajji vadatam varo.
557. Upatṭhāko mahesissa tadā āsi narissaro,
kāsirājā kikī nāma bārāṇasipuruttame.
558. Tass’ āsim dutiyā dhītā samaṇaguttasavhayā,
dhammam sutvā jinaggassa pabbajam samarocayim.
559. Anujāni na no tāto agāreva tadā mayam,
vīsam vassasahassāni vicarimha atanditā.
560. Komāribrahmacariyam rājakaññā sukhedhitā,
buddhupaṭṭhananiratā muditā sattadhītaro.
561. Samaṇī samaṇaguttā ca bhikkhunī bhikkhudāsikā,³
dhammā ceva sudhammā ca sattamī saṅghadāsikā.³
562. Aham khemā ca sappaññā paṭācārā ca kuṇḍalā,
kisāgotamī dhammadinnā visākhā hoti sattamī.

¹ ca teheva - Syā, PTS.² nāmena - Sī Mu.³ dāyikā - Ma, PTS.

550. Tôi đã cúng dường đấng Lãnh Đạo Thế Gian đóa hoa sen xanh cao quý của loài rồng tên là Aruṇa (nguyệt rồng): “*Mong sao cho tôi có được màu da như thế này.*”

551. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

552. Từ nơi ấy chết đi, được sanh vào loài người, tôi đã dâng vật thực được đây lại bằng những đóa sen xanh đến đấng Tự Chủ.

553. Trước đây chín mươi mốt kiếp, đã hiện khởi đấng Lãnh Đạo tên Vipassī, là vị có ánh mắt thu hút, là bậc Hữu Nhãn về tất cả các pháp.

554. Khi ấy, là con gái của người triệu phú ở kinh thành Bārāṇasī, tôi đã thỉnh mời đấng Toàn Giác vị Lãnh Đạo Thế Gian cùng với hội chúng.

555. Sau khi dâng cúng đại thí và đã cúng dường những đóa sen xanh đến đấng Hướng Đạo, tôi đã ước nguyện về sự xinh đẹp của làn da chỉ bằng tâm ý.

556. Ở vào kiếp Bhadda này, trong số các vị đang thuyết giảng đã hiện khởi đấng cao quý tên Kassapa, thuộc dòng dõi, có danh tiếng vĩ đại, là thân quyến của đấng Phạm Thiên.

557. Khi ấy, có vị quân vương là đức vua xứ Kāsi tên Kikī ở tại kinh thành Bārāṇasī là người hộ độ của bậc Đại Ân Sĩ.

558. Tôi đã là người con gái thứ hai của vị (vua) ấy có tên là Samaṇagutta. Sau khi lắng nghe Giáo Pháp của đấng Chiến Thắng cao cả, tôi đã xin xuất gia.

559. 560. Cha đã không cho phép chúng tôi. Khi ấy, là những người con gái của đức vua khéo được nuôi dưỡng, chúng tôi đã thực hành Phạm hạnh của người thiếu nữ ngay tại nhà trong hai chục ngàn năm, không xao lảng. Được hoan hỷ, bảy người con gái đã vui thích trong việc hộ độ đức Phật.

561. Samanī, Samaṇaguttā, Bhikkhunī, Bhikkhudāsikā, Dhammā, luôn cả Sudhammā nữa, và Saṅghadāsikā là thứ bảy.

562. Tôi, Khemā có trí tuệ, Paṭācārā, Kuṇḍalā, Kisāgotamī, Dhammadinnā, và Visākhā là thứ bảy (vào thời hiện tại).

563. Tehi kammehi sukatehi cetanāpaṇidhīhi ca,
jahitvā mānusam̄ deham̄ tāvatimsam̄ agacchahaṁ.
564. Tato cutā manussesu upapannā mahākule,
pītamattham̄¹ varam̄ dussam̄ adam̄ arahato aham̄.
565. Tato cut' āriṭṭhapure jātā vippakule aham̄,
dhītā tiriṭivacchassa² ummādanti³ manoharā.
566. Tato cutā janapade kule aññatare aham̄,
pasutā nātiphitamhi sālim̄ gopemaham̄ tadā.
567. Disvā paccekasambuddham̄ pañcalājāsatān' aham̄,
datvā padumachannāni pañcaputtasatānipi.
568. Patthesim̄ tepi patthesum̄⁴ madhum̄ datvā sayambhuno,
tato cutā araññe 'ham̄ ajāyim̄ padumodare.
569. Kāsirañño mahesī 'ham̄ hutvā sakkatapūjitā,
ajaniṁ rājaputtānam̄ anūnaṁ satapañcakam̄.
570. Yadā te yobbanappattā kīlantā jalakīlitam̄,
disvā opattapadumam̄ āsum̄ paccekanāyakā.
571. Sāham̄ tehi vinābhūtā sutavarehi sokinī,
cutā isiglipasse gāmakamhi ajāyisam̄.
572. Yadā buddhā sutamatī sutānam̄ bhattunopi ca,
yāgumādāya gacchantī aṭṭhapaccekanāyake.
573. Bhikkhāya gāmaṁ gacchante disvā putte anussariṁ,
khīradhārā viniggacchi tadā me puttapemasā.
574. Tato tesam̄ adam̄ yāgum̄ pasannā sehi pāṇihi,
tato cutā 'ham̄ tidase nandanaṁ upapajjhām̄.
575. Anubhotvā sukham̄ dukkham̄ saṃsaritvā bhavābhavē,
tavatthāya mahāvīra paricattāñca jīvitam̄.
576. Evaṁ buhuvidham̄ dukkham̄ sampatti ca bahubbidhā,
pacchime bhavē sampatte jātā sāvatthiyam̄ pure.

¹ pītam̄ mattham̄ - Ma.² tiriṭivacchassa - Ma.³ ummādenti - Sī Mu.⁴ patthesim̄ tesu puttesu - Syā; patthayim̄ tesu patthesu - PTS.

563. Do các nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

564. Từ nơi ấy chết đi, được sanh vào giữa loài người, trong đại gia tộc, tôi đã dâng đến vị A-la-hán tấm vải màu vàng mịn màng quý giá.

565. Từ nơi ấy chết đi, tôi đã được sanh vào gia tộc dòng Bà-la-môn ở trong thành Ariṭṭha, là con gái của Tiriṭṭavaccha, có nét quyến rũ, tên là Ummādantī.

566. Từ nơi ấy chết đi, được sanh ra vào gia đình nọ không được giàu có lăm ở trong quốc độ, khi ấy tôi đã chăm sóc lúa sāli.

567. Sau khi nhìn thấy vị Độc Giác Phật, tôi đã dâng năm trăm hạt cốm được che đậm bởi những đóa hoa sen (và đã ước nguyện) năm trăm người con trai.

568. Sau khi dâng cúng mật ong đến đấng Tự Chủ, tôi đã ước nguyện về những người con trai ấy.¹ Từ nơi ấy chết đi, tôi đã được sanh ra ở trong lòng đóa hoa sen ở trong rừng.

569. Tôi đã trở thành chánh hậu của đức vua xứ Kāsi, được tôn vinh kính trọng. Tôi đã sanh ra năm trăm vị hoàng tử không thiếu (một vị).

570. Khi đạt được tuổi thanh niên, những người con trai ấy trong lúc chơi giỡn cuộc vui ở trong nước đã nhìn thấy đóa hoa sen bị rụng cánh, họ đã trở thành các vị Lãnh Đạo Độc Giác.

571. Không có những người con trai cao quý ấy, tôi đây có sự sầu muộn. Chết đi, tôi đã được sanh ra ở ngôi làng nhỏ tại sườn núi Isigili.

572. 573. Khi ấy, tôi đã lớn lên, có con cái. Và tôi đã mang món cháo cho những người con trai và cả người chồng nữa. Trong khi đi tôi đã nhìn thấy tám vị Lãnh Đạo Độc Giác đang đi vào làng để khất thực, và đã tưởng nhớ lại những người con trai. Khi ấy, bầu sữa tôi đã tiết ra ngoài bởi lòng thương yêu những người con trai của tôi.

574. Sau đó, được tịnh tín tôi đã tự tay mình dâng món cháo đến các vị ấy. Từ nơi ấy chết đi, tôi đã đạt đến vườn hoa Nandana ở cõi Tam Thập.

575. “*Bạch đấng Đại Hùng, con đã trải qua an lạc khổ đau, đã luân hồi cõi này cõi khác, và mạng sống đã được dứt bỏ là nhằm mục đích về Ngài.*”

576. Như vậy là đã có khổ đau đa dạng và thành công nhiều hình thức. Khi đạt đến cuộc sống cuối cùng, tôi đã được sanh ra ở thành Sāvatthī.

¹ *tepi patthesum* = các vị ấy cũng đã ước nguyện (?), vì thế đã dịch theo Tam Tạng Thái Lan: *patthesim tesu puttesu*.

577. Mahādhane setṭhikule sukhite sajjite tathā,
nānāratanaṇapajjote sabbakāmasamiddhini.
578. Sakkatā pūjitatā āsiṃ mānitā ’pacitā tathā,
rūpasobhaggasampannā¹ kulesu abhisammata.²
579. Atīva patthitā c’ āsiṃ rūpabhogasirīhi ca,
patthitā setṭhiputtehi anekehi satehi ca.
580. Agāraṃ pajahitvāna pabbajim anagāriyam,
adḍhamāse asampatte arahattamapāpuṇim.
581. Iddhiyā abhinimmītvā caturassarathām ahaṃ,
buddhassa pāde vandissam lokanāthassa sirīmato.
582. Supupphitaggam upagamma bhikkhuni
ekā tuvam tiṭṭhasi sālamūle,
na c’ atthi te dutiyā vaṇṇadadhātu
bāle na tvam bhāyasi dhuttakānam.
583. Satam sahassānapi dhuttakānam idhāgatā tādisakā bhaveyyum,
lomam na iñjāmi na santasāmi na māra bhāyāmi tamekikāpi.
584. Esā antaradhāyāmi kucchiṃ vā pavisāmi te,
pakhumantarikāyampi tiṭṭhantim mam na dakkhasi.
585. Cittasmim vasibhūtamhi iddhipādā subhāvitā,
sabbabandhanamuttāmhi na tam bhāyāmi āvuso.
586. Sattisūlūpamā kāmā khandhā’sam adhikuṭṭanā,
yam tvam kāmaratim brūsi aratī ’dāni sā mama.
587. Sabbattha vihatā nandi tamokhandho padālito,
evam jānāhi pāpima nihato tvamasi antaka.

¹ rūpasirimanuppattā - Ma, Syā, PTS.² atisakkatā - Ma, Syā, PTS.

577. Tôi đã có được sự thành tựu về tất cả các dục lạc ở trong gia đình triệu phú có đại tài sản, được rực rỡ bởi nhiều loại châu báu khác nhau, được an vui, được chu cấp như thế ấy.

578. Tôi đã được kính trọng, được tôn vinh, được nể vì, được cung kính như thế ấy, được thành tựu vẻ xinh đẹp của dáng vóc, được trọng vọng ở các gia đình.

579. Và tôi đã được ao ước vô cùng mãnh liệt bởi những người có sắc tướng, giàu có, sang trọng, và được ao ước bởi hàng trăm người con trai nhà triệu phú.

580. Sau khi từ bỏ gia đình, tôi đã xuất gia vào đời sống không gia đình. Không đầy nửa tháng, tôi đã đạt được phẩm vị A-la-hán.

581. Sau khi đã hóa hiện bằng thần thông thành chiếc xe bốn ngựa, tôi đã đánh lẽ ở bàn chân của đức Phật, đấng Bảo Hộ Thế Gian, bậc Quang Vinh.

582. “*Hỡi vị tỳ khưu ni, sau khi đi đến tột đỉnh của việc đã được phát triển toàn diện, nàng một mình đứng ở gốc cây Sālā. Và này người có phẩm chất về sắc đẹp, nàng không có người thứ nhì, nàng không hãi sợ lũ ngu dốt trong số những kẻ tồi bại hay sao?*”¹

583. “*Cho đâu là trăm ngàn kẻ tồi bại như ngươi có đi đến nơi đây, ta cũng không chao động sợi lông, ta cũng không bối rối. Này Ma Vương, ngươi chỉ một mình, ta không hãi sợ ngươi.*”

584. “*Hỡi nàng, ta sẽ biến mất hoặc ta sẽ đi vào trong bụng của nàng. Dẫu ta đang đứng ở ngay giữa lông mày, nàng vẫn không nhìn thấy ta.*”

585. “*Các nền tảng của thần thông đã khéo được tu tập ở trong tâm, có được năng lực. Này ông bạn, ta đã được thoát khỏi mọi sự trói buộc, ta không sợ hãi ngươi.*”

586. “*Các dục như là gươm giáo, các uẩn như là cái thớt. Điều ngươi đã gọi là sự thích thú trong các dục, thì giờ đây ta đã có được sự không thích thú (trong các dục) ấy.*”

587. “*Sự vui thích đã được phá hủy ở tất cả các nơi. Khỏi đống mê mờ đã được phá tan. Này Ác Nhân, ngươi hãy biết như thế. Này Tử Thần, ngươi đã bị đánh bại.*”

¹ Các câu kệ từ 581 đến 587 được thấy ở Trưởng Lão Ni Kê, Phẩm Mười Một - Tập Mười Hai Kê, miêu tả cuộc đối thoại giữa Ma Vương và vị trưởng lão ni.

588. Jino tamhi guṇe tuṭṭho etadagge ṭhapesi maṇi,
aggā iddhimatiṇan’ti parisāsu vināyako.
589. Paricinṇo mayā satthā kataṇi buddhassa sāsanam,
ohito garuko bhāro bhavanetti samūhatā.
590. Yassatthāya pabbajitā agārasmā ’nagāriyam,
so me attho anuppatto sabbasaṇḍyojanakkhayo.
591. Cīvaram piṇḍapātaṇi ca paccayam sayanāsanam,
khaṇena upanāmenti sahassāni samantato.
592. Kilesā jhāpitā mayhaṇi bhavā sabbe samūhatā,
nāgīva bandhanaṇi chetvā viharāmi anāsavā.
593. Svāgataṇi vata me āsi buddhassetṭhassa santike,
tisso vijjā anuppattā kataṇi buddhassa sāsanam.
594. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime,
chaṭṭabhiññā sacchikatā kataṇi buddhassa sāsanam.
- Ittham sudam Uppalavaṇṇā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Uppalavaṇṇātheriyāpadānaṇi navamam.

--ooOoo--

20. Paṭācārāpadānaṇi

595. Padumuttaro nāma jino sabbadhammāṇapāragū,
ito satasahassamhi kappe uppajji nāyako.
596. Tadāhami haṃsavatiyam jātā setṭhikule ahuṇi,
nānāratanaṇapajjote mahāsukhasamappitā.
597. Upetvā tam mahāvīram assosiṇi dhammadesanam,
tato jātappasādā ’haṇi upesiṇi saraṇam jinam.
598. Tato vinayadhārīṇam aggam vaṇṇesi nāyako,
bhikkhuniṇi lajjiniṇi tādiṇi kappākappavisāradam.
599. Tadā muditacittā ’haṇi tam ṭhānamabhikaṇkhinī,
nimantetvā dasabalaṇi sasaṅgham lokanāyakam.
600. Bhojayitvā sattāham daditvā ca ticīvaraṇi,¹
nipacca sirasā pade idam vacanamabрави:

---

¹ daditvāva ticīvaraṇi - Ma; daditvā pattacīvaraṇi - Syā.

588. Hoan hỷ về đức hạnh ấy, đấng Chiến Thắng, bậc Lãnh Đạo, ở giữa các chúng đã thiết lập tôi vào vị thế tối thắng là “*Vị đứng đâu trong số các vị ni có thân thông.*”

589. Bậc Đạo Sư đã được tôi phục vụ, lời dạy của đức Phật đã được tôi thực hành, nhiệm vụ nặng nề đã được đặt xuống, lối dẫn đi tái sanh đã được xóa tan.

590. Vì mục đích nào tôi đã rời khỏi gia đình xuất gia vào đời sống không gia đình, mục đích ấy tức là sự đoạn tận cả các sự trói buộc đã được tôi đạt đến.

591. Trong phút chốc, hàng ngàn người từ các nơi dâng lên y phục, đồ ăn khất thực, thuốc men, và chõ nằm ngồi.

592. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.

593. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

594. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Uppalavaṇṇā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Uppalavaṇṇā là phần thứ chín.

--ooOoo--

20. Ký Sự về Paṭācārā:

595. Trước đây một trăm ngàn kiếp, vị Lãnh Đạo, đấng Chiến Thắng tên Padumuttara, bậc thông suốt về tất cả các pháp đã hiện khởi.

596. Khi ấy, tôi đã được sanh ra ở tại Hamṣavatī, trong gia đình triệu phú được rạng rỡ với vô số loại châu báu, tôi đã được thừa hưởng lạc thú lớn lao.

597. Tôi đã đi đến bậc Đại Hùng ấy và đã lắng nghe lời giảng Pháp. Sau đó, với niềm tịnh tín sanh khởi tôi đã đi đến nương tựa vào đấng Chiến Thắng.

598. Sau đó, đấng Lãnh Đạo đã tán dương vị tỳ khưu ni có sự tự tin về các điều được phép hoặc không được phép và khiêm tốn như thế ấy, là đứng đầu trong số các vị ni thông suốt về Luật.

599. Khi ấy, với tâm hoan hỷ, có sự mong muốn về vị thế ấy, tôi đã thỉnh mời đấng Thập Lực, vị Lãnh Đạo Thế Gian cùng với hội chúng.

600. Sau khi đã dâng vật thực trong bảy ngày, tôi đã dâng cúng ba y, rồi đã quỳ xuống đê đầu ở bàn chân và đã nói lời nói này:

601. “Yā tayā vaṇṇitā vīra ito atṭhamake ‘hani,¹
tādisā ‘ham bhavissāmi yadi sijjhati nāyaka.”
602. Tadā avoca mām satthā “bhadde mā bhāyi assasa,
anāgatamhi addhāne lacchase tam manoratham.
603. Satasahasse ito kappe okkākakulasambhavo,
gotamo nāma gottena² satthā loke bhavissati.
604. Tassa dhammesu dāyādā orasā dhammanimmitā,
paṭācārāti nāmena hessasi satthusāvikā.”
605. Tadā ‘ham muditā hutvā yāvajīvam tato³ jinam,
mettacittā paricarim sasaṅgham lokanāyakam.
606. Tena kammena sukatena cetanāpañidhīhi ca,
jahitvā mānusam deham tāvatiṁsam agacchahaṁ.
607. Imasmim bhaddake kappe brahmabandhu mahāyaso,
kassapo nāma gottena⁴ uppajji vadatam varo.
608. Upaṭṭhāko mahesissa tadā āsi narissaro,
kāsirājā kikī nāma bārāṇasisuparuttame.
609. Tass’ āsim tatiyā dhītā bhikkhunī iti vissutā,
dhammam sutvā jinaggassa pabbajjam samarocayim.
610. Anujāni na no tāto agāreva tadā mayam,
vīsam vassasahassāni vicarimha atanditā.
611. Komāribrahmacariyam rājakaññā sukhedhitā,
buddhupaṭṭhānaniratā muditā satta dhītaro.
612. Samanī samaṇaguttā ca bhikkhunī bhikkhudāsikā,
dhammā ceva sudhammā ca sattamī saṅghadāsikā.
613. Aham uppalavaṇṇā ca khemā bhaddā ca bhikkhunī,
kisāgotamī dhammadinnā visākhā hoti sattamī.

¹ muni - Ma. Syā.² nāmena - Sī Mu.³ tadā - Ma.⁴ nāmena - Sī Mu.

601. “*Bạch đấng Anh Hùng, vị ni đã được Ngài tán dương vào tâm ngày trước đây. Bạch đấng Lãnh Đạo, nếu được thành tựu con sẽ trở thành như vị ni ấy.*”

602. Khi ấy, bậc Đạo Sư đã nói với tôi rằng: “*Này cô gái hiền thục, chớ lo ngại, hãy yên tâm. Trong thời vị lai xa xôi, nàng sẽ đạt được điều mong ước ấy.*”

603. Vào một trăm ngàn kiếp về sau này, bậc Đạo Sư tên Gotama, thuộc dòng dõi, xuất thân gia tộc Okkāka sẽ xuất hiện ở thế gian.

604. Nàng sẽ trở thành nữ Thinh Văn của bậc Đạo Sư, là người thừa tự Giáo Pháp của vị (Phật) ấy, là chánh thống, được tạo ra từ Giáo Pháp, có tên là Paṭācārā.”

605. Khi ấy, tôi đã được hoan hỷ. Với tâm từ mẫn, tôi đã phục vụ đấng Chiến Thắng, bậc Lãnh Đạo Thế Gian cùng với hội chúng từ đó cho đến hết cuộc đời.

606. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

607. Ở vào kiếp Bhadda này, trong số các vị đang thuyết giảng đã hiện khởi đấng cao quý tên Kassapa, thuộc dòng dõi, có danh tiếng vĩ đại, là thân quyến của đấng Phạm Thiên.

608. Khi ấy, có vị quân vương là đức vua xứ Kāsi tên Kikī ở tại kinh thành Bārāṇasī là người hộ độ của bậc Đại Ân Sĩ.

609. Tôi đã là người con gái thứ ba của vị (vua) ấy, được nổi danh là Bhikkhunī. Sau khi lắng nghe Giáo Pháp của đấng Chiến Thắng cao cả, tôi đã xin xuất gia.

610. 611. Cha đã không cho phép chúng tôi. Khi ấy, là những người con gái của đức vua khéo được nuôi dưỡng, chúng tôi đã thực hành Phạm hạnh của người thiêu nữ ngay tại nhà trong hai chục ngàn năm, không xao lăng. Được hoan hỷ, bảy người con gái đã vui thích trong việc hộ độ đức Phật.

612. Samaṇī, Samaṇaguttā, Bhikkhunī, Bhikkhudāsikā, Dhammā, luôn cả Sudhammā nữa, và Saṅghadāsikā là thứ bảy.

613. Tôi, Uppalavaṇṇā, Khemā, Bhikkhunī hiền thục, Kisāgotamī, Dhammadinnā, và Visākhā là thứ bảy (vào thời hiện tại).

614. Tehi kammehi sukatehi cetanāpaṇidhīhi ca,
jahitvā mānusam̄ deham̄ tāvatimsam̄ agacchahaṁ.
615. Pacchime ca bhavedāni jātā setṭhikule aham̄,
sāvatthiyam̄ puravare iddhe phīte mahaddhane.
616. Yadā ca yobbanūpetā vitakkavasagā aham̄,
naram̄ jānapadam̄¹ disvā tena saddhim̄ agacch' aham̄.
617. Ekaputtappasūtā 'ham̄ dutiyo kucchiyam̄ mama,
tadā 'ham̄ mātāpitaro dakkhāmīti² sunicchitā.
618. Na rocesi pati³ mayham̄ tadā tamhi pavāsite,
ekikā niggatā gehā gantum̄ sāvatthimuttamam̄.
619. Tato me sāmi āgantvā sambhāvesi pathē mamam̄,
tadā me kammajā vātā uppannā atidāruṇā.
620. Utthito ca mahāmegho pasūtisamaye mama,
dabbathāya tadā gantvā sāmi sappena mārito.
621. Tadā vijātadukkhena anāthā kapaṇā aham̄,
kunnadim̄ pūritaṁ disvā gacchantī sakulālayam̄.
622. Bālam̄ ādāya atariṁ parakūle ca ekakam̄,
sāyetvā bālakam̄ puttam̄ itaram̄ tāraṇāy' aham̄.
623. Nivattā ukkusō 'hāsi taruṇam̄ vilapantakam̄,
itarañca vahī soto sāham̄ sokasamappitā.
624. Sāvatthīnagaram̄ gantvā assosim̄ sajane mate,
tadā avocam̄ sokatṭā mahāsokasamappitā.
625. “Ubho puttā kālakatā panthe mayham̄ pati mato,
mātā pitā ca bhātā ca ekacitakasmim̄ ḍayhare.”
626. Tadā kisā ca paṇḍu ca anāthā dīnamānasā,
ito tato bhamantīham̄⁴ addasam̄ narasārathim̄.

¹ jārapatiṁ - Ma.² okkhāmi - Ma; icchāmi - Syā.³ nārocesim̄ patiṁ - Ma, Syā.⁴ gacchantīham̄ - Syā.

614. Do các nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

615. Và trong kiếp sống cuối cùng hiện nay, tôi đã được sanh vào gia đình triệu phú sung túc, thịnh vượng, có tài sản lớn lao ở trong kinh thành Sāvatthī.

616. Và khi đã đạt đến tuổi thanh xuân, tôi đã bị tác động của sự suy tàn. Sau khi gặp người đàn ông quê mùa, tôi đã bỏ đi cùng với người ấy.

617. Tôi đã sanh ra một người con trai, đứa thứ nhì còn ở trong bụng của tôi. Khi ấy, tôi đã ước muốn mãnh liệt rằng: “Ta sẽ gặp lại cha mẹ.”

618. Người chồng của tôi đã không bằng lòng. Khi ấy, trong lúc người ấy đi vắng, mỗi một mình tôi đã rời khỏi ngôi nhà để đi đến kinh thành Sāvatthī.

619. Sau đó, người chồng của tôi đã đi đến và đã gặp tôi ở trên đường lộ. Khi ấy, có cơn gió vô cùng khủng khiếp sanh lên do nghiệp của tôi đã ào tới.

620. Và có trận mưa lớn đã xuất hiện vào lúc lâm bồn của tôi. Khi ấy, người chồng đã ra đi vì mục đích củi gỗ (để sưởi ấm) và đã bị chết bởi con rắn.

621. Khi ấy, do đau đớn vì đã sanh đẻ, không người bảo hộ, tôi đã trở nên khốn khổ. Trong khi đi đến chỗ trú ngụ của gia đình, tôi đã nhìn thấy con sông cạn bị tràn ngập.

622. Sau khi ấm lấy đứa bé tôi đã lội qua, và còn mỗi một đứa ở bờ bên kia. Tôi đã đặt đứa con trai thơ dại nằm xuống vì việc mang đứa kia sang.

623. Tôi đã quay trở lại. Có con chim ưng đã tha đi đứa nhỏ đang kêu khóc và dòng nước đã cuốn trôi đứa kia; tôi đây đã bị xâm chiếm bởi sầu muộn.

624. Sau khi đi đến thành Sāvatthī, tôi đã nghe rằng những người thân đã chết. Khi ấy, bị dằn vặt bởi nỗi sầu muộn, bị xâm chiếm bởi nỗi sầu muộn lớn lao, tôi đã nói rằng:

625. “Cả hai người con trai đã lìa đời, chồng của tôi đã bị chết ở trên đường, mẹ cha và người em trai đã được thiêu chung ở một giàn hỏa táng.”

626. Khi ấy, trở nên ốm yếu, vàng vọt, không người bảo hộ, tâm ý thê lương, trong lúc đi quanh quẩn đó đây tôi đã nhìn thấy đấng Điều Phục Nhân.

627. Tato avoca maṁ satthā “putte mā soci assasa,
attānam tvam¹ gavesassu kiṁ nirattham vihaññasi.
628. Na santi puttā tāṇāya na pitā napi bandhavā,
antakenādhipannassa natthi ñātīsu tāṇatā.”
629. Tam sutvā munino vākyam paṭhamam phalamajjhagam,
pabbajitvāna na ciram arahattamapāpuṇim.
630. Iddhīsu ca vasī homi dibbāya sotadhātuyā,
paracittāni jānāmi satthusāsanakārikā.
631. Pubbe nivāsam jānāmi dibbacakkhu visodhitam,
khepetvā āsave sabbe visuddhāmhi sunimmalā.
632. Tato 'haṁ vinayam sabbam santike sabbadassino,
uggaṇhim sabbavitthāram vyāhariṁ ca yathātatham.
633. Jino tasmiṁ guṇe tuṭṭho etadagge ṭhapesi maṁ,
“Aggā vinayadhārīnam paṭācārāva ekikā.”
634. Paricinṇo mayā satthā kataṁ buddhassa sāsanam,
ohito garuko bhāro bhavanetti samūhatā.
635. Yassatthāya pabbajitā agārasmā 'nagāriyam,
so me attho anuppatto sabbasamyojanakkhayo.
636. Kilesā jhāpitā mayhaṁ bhavā sabbe samūhatā,
nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
637. Svāgataṁ vata me āsi buddhassetṭhassa santike,
tisso vijjā anuppattā kataṁ buddhassa sāsanam.
638. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime,
chaṭṭabhiññā sacchikatā kataṁ buddhassa sāsanam.
- Ittham sudaṁ Paṭācārā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsiththāti.

Paṭācārātheriyāpadānam dasamam.

TASSUDDĀNAM

Ekuposathikā ceva saṭṭalā cātha modakā,
ekāsanā pañcadīpā naṭamālī ca gotamī.
Khemā uppalavanaṇī ca paṭācārā ca bhikkhunī,
gāthā satāni pañceva nava cāpi taduttari.

Ekuposathikavaggo dutiyo.

--ooOoo--

---

¹ te - sabbattha.

627. Sau đó, bậc Đạo Sư đã nói với tôi rằng: “*Này con gái, chớ khóc than, hãy bình tâm. Con hãy tìm kiếm lại chính mình. Sao con lại buồn đau một cách vô ích?*

628. *Không có những người con trai, không có người cha, cũng không có những người thân trong việc bảo vệ. Đối với người đã bị khuất phục bởi sự chết, sự bảo vệ ở những người thân là không có.*¹

629. Sau khi lắng nghe lời nói ấy của bậc Hiền Trí, tôi đã chứng đạt quả vị thứ nhất. Sau khi xuất gia không bao lâu, tôi đã thành tựu phẩm vị A-la-hán.

630. Là người thực hành theo lời dạy của đấng Đạo Sư, tôi có năng lực về các thần thông, về thiên nhĩ giới, tôi biết được tâm của người khác.

631. Tôi biết được đời sống trước đây, thiên nhãn được thanh tịnh. Sau khi quăng bỏ tất cả các lậu hoặc, tôi được thanh tịnh, hoàn toàn không ô nhiễm.

632. Sau đó, trong sự hiện diện của đấng Toàn Tri, tôi đã học toàn bộ về Luật cùng tất cả phần chi tiết và đã trình bày đúng theo như thế.

633. Hoan hỷ về đức hạnh ấy, đấng Chiến Thắng đã thiết lập tôi vào vị thế tối thắng rằng: “*Chỉ mỗi một mình Paṭācārā là đứng đầu trong số các vị ni thông suốt về Luật.*”

634. Bậc Đạo Sư đã được tôi phục vụ, lời dạy của đức Phật đã được tôi thực hành, nhiệm vụ nặng nề đã được đặt xuống, lối dẫn đi tái sanh đã được xóa tan.

635. Vì mục đích nào tôi đã rời khỏi gia đình xuất gia vào đời sống không gia đình, mục đích ấy tức là sự đoạn tận tất cả các sự trói buộc đã được tôi đạt đến.

636. Các phiền não của tôi đã được thiêu dốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.

637. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

638. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được tôi đặc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Paṭācārā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Paṭācārā là phần thứ mươi.

TÓM LUỢC CỦA PHẨM NÀY:

Vị ni Ekuposathikā, luôn cả vị ni Saṭalā, rồi vị ni Modakā, vị ni Ekāsanā, vị ni Pañcadipā, vị ni Nalamālī, và vị ni Gotamī, vị ni Khemā, vị ni Uppalavaṇṇā, và tỳ khưu ni Paṭācārā, (tổng cộng) là năm trăm câu kệ ngôn và chín câu nữa cũng được thêm vào đó.

Phẩm Một Lần Trai Giới là phẩm thứ nhì.

--ooOoo--

¹ Kinh Pháp Cú, câu 288.

III. KUNḌALAKESIVAGGO

21. Kuṇḍalakesāpadānam

639. Padamuttaro nāma jino sabbadhammānapāragū,
ito satasahassamhi kappe uppajji nāyako.
640. Tadāham̄ haṁsavatiyam̄ jātā setṭhikule ahum̄,
nānāratanaṁapajote mahāsukhasamappite.
641. Upetvā tam̄ mahāvīram̄ assosim̄ dhammadesaṁ, tato jātappasādā 'haṁ upesiṁ saraṇam̄ jinam̄.
642. Tadā mahākāruṇiko padumuttaranāmako, khippābhiññānamaggatte ṭhapesi bhikkhuniṁ subham̄.
643. Tam̄ sutvā muditā hutvā dānam̄ datvā mahesino, nipajja sirasā pāde tam̄ ṭhānam̄ abhipatthayim̄.
644. Anumodi mahāvīro bhadde yaṁ te 'bhipatthitam̄, samijjhissati tam̄ sabbam̄ sukhinī hohi nibbutā.
645. Satasahasse ito kappe okkākakulasambhavo, gotamo nāma gottena¹ satthā loke bhavissati.
646. Tassa dhammesu dāyādā orasā dhammanimmitā, bhaddā kuṇḍakesāti hessasi satthusāvikā.
647. Tena kammena sukatena cetanāpaṇidhīhi ca, jahitvā mānusam̄ deham̄ tāvatiṁsam̄ agacchahaṁ.
648. Tato cutā yāmamagā tato 'haṁ tusitam̄ gatā, tato ca nimmāṇaratiṁ vasavattipuram̄ tato.
649. Yattha yatthūpapajjāmi tassa kammassa vāhasā, tattha tattheva rājūnaṁ mahesittamakārayim̄.

---

¹ nāmena - Sī Mu.

III. PHẨM KUNḌALAKESĪ:

21. Ký Sự về Kuṇḍalakesā:

639. Trước đây một trăm ngàn kiếp, đấng Chiến Thắng tên Padumuttara, bậc Hữu Nhãn về tất cả các pháp, đấng Lãnh Đạo đã hiện khởi.

640. Khi ấy, tôi đã được sanh ra tại Haṃsavatī, trong gia đình triệu phú được rạng rỡ bởi vô số loại châu báu, được đầy đủ với những lạc thú lớn lao.

641. Tôi đã đi đến đấng Đại Hùng ấy và đã lắng nghe lời giảng Pháp. Sau đó, có niềm tịnh tín sanh khởi, tôi đã đi đến nương tựa vào đấng Chiến Thắng.

642. Khi ấy, đấng Đại Bi tên Padumuttara đã thiết lập tỳ khưu ni Subhā vào vị thế tối thắng trong số các vị ni có thắng trí nhạy bén.

643. Sau khi nghe được điều ấy, tôi đã trở nên hoan hỷ và đã dâng cúng vật thí đến bậc Đại Ân Sĩ, rồi đã quỳ xuống đê đầu ở bàn chân và đã phát nguyện vị thế ấy.

644. Đấng Đại Hùng đã nói lời tùy hỷ rằng: “*Này cô gái hiền淑, điều nào đã được nàng ước nguyện toàn bộ điều ấy sẽ được thành tựu. Hãy được an lạc, hãy được Niết Bàn.*

645. Vào một trăm ngàn kiếp về sau này, bậc Đạo Sư tên Gotama, thuộc dòng dõi, xuất thân gia tộc Okkāka sẽ xuất hiện ở thế gian.

646. Nàng sẽ là Bhaddā Kuṇḍakesā, nữ Thinh Văn của bậc Đạo Sư, là người thừa tự Giáo Pháp của vị (Phật) ấy, là chánh thống, được tạo ra từ Giáo Pháp.”

647. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

648. Từ nơi ấy chết đi, tôi đã đi đến cõi trời Dạ Ma, từ đó đã đi đến cõi trời Đầu Suất, và từ đó đến cõi Hóa Lạc Thiên, rồi từ đó đến cõi Tha Hóa Tự Tại.

649. Do mãnh lực của nghiệp ấy, ở bất cứ nơi nào tôi sanh ra, tôi đều đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của các vua ở chính tại các nơi ấy.

650. Tato cutā manussesu rājūnaṁ vasavattinaṁ,
maṇḍalīnañca rājūnaṁ mahesittamakārạyim.
651. Sampattiṁ anubhotvāna devesu mānusesu ca,
sabbattha sukhitā hutvā nekakappesu samsarim.
652. Imasmīm bhaddake kappe brahmabandhu mahāyaso,
kassapo nāma gottena¹ uppajji vadatam varo.
653. Upaṭṭhāko mahesissa tadā āsi narissaro,
kāsirājā kikī nāma bārāṇasi puruttame.
654. Tassa dhītā catutth' āsim bhikkhudāsīti vissutā,
dhammam sutvā jinaggassa pabbajjam samarocayim.
655. Anujāni na no tāto agāreva tadā mayaṁ,
vīsam vassasahassāni vicarimha atanditā.
656. Komāribrahmacariyam rājakaññā sukhedhitā,
buddhupatthānaniratā muditā satta dhītaro.
657. Samaṇī samaṇaguttā ca bhikkhunī bhikkhudāsikā,
dhammā ceva sudhammā ca sattamī saṅghadāsikā.
658. Khemā uppalavaṇṇā ca paṭācārā ahaṁ tathā,
kisāgotamī dhammadinnā visākhā hoti sattamī.
659. Tehi kammehi sukatehi cetanāpaṇidhīhi ca,
jahitvā mānusam deham tāvatiṁsam agacchahaṁ.
660. Pacchime ca bhave dāni giribbajapuruttame,
jātā setṭhikule phīte yadā 'ham yobbane ṭhitā.
661. Coram vadhattham niyantam disvā rattā tahiṁ aham,
pitā me tam sahassena mocayitvā vadham tato.
662. Adāsi tassa maṁ tāto viditvāna manam mama,
tassāhamāsim vissatthā² atīva dayitā hitā.
663. So me bhūsanalobhena khalitajjhāsayo³ diso,
corappapātam netvāna pabbatam cetayī vadham.

¹ nāmena - Sī Mu.² vissatthā - Ma, Syā.³ balimajjhāsayo - Ma; balim paccāharan - Syā; mālapacchāhatam - PTS.

650. Từ nơi ấy chết đi, (sanh lên) ở giữa loài người tôi đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của các vị vua có quyền lực và của các vị vua có lãnh thổ.

651. Tôi đã thọ hưởng sự thành công ở giữa chư Thiên và nhân loại, tôi đã được an vui ở trong mọi nơi, tôi đã luôn hồi vô số (đại) kiếp.

652. Ở vào kiếp Bhadda này, trong số các vị đang thuyết giảng đã hiện khởi đấng cao quý tên Kassapa, thuộc dòng dõi, có danh tiếng vĩ đại, là thân uyển của đấng Phạm Thiên.

653. Khi ấy, có vị quân vương là đức vua xứ Kāsi tên Kikī ở tại kinh thành Bārāṇasī là người hộ độ của bậc Đại Ân Sĩ.

654. Tôi đã là người con gái thứ tư của vị (vua) ấy được nổi danh là "Bhikkhudāsī." Sau khi lắng nghe Giáo Pháp của đấng Chiến Thắng cao cả, tôi đã xin xuất gia.

655. 656. Cha đã không cho phép chúng tôi. Khi ấy, là những người con gái của đức vua khéo được nuôi dưỡng, chúng tôi đã thực hành Phạm hạnh của người thiểu nữ ngay tại nhà trong hai chục ngàn năm, không xao lảng. Được hoan hỷ, bảy người con gái đã vui thích trong việc hộ độ đức Phật.

657. Samaṇī, Samaṇaguttā, Bhikkhunī, Bhikkhudāsikā, Dhammā, luôn cả Sudhammā nữa, và Saṅghadāsikā là thứ bảy.

658. Khemā, Uppalavaṇṇā, Paṭācārā, thêm vào tôi, Kisāgotamī, Dhammadinnā, và Visākhā là thứ bảy (vào thời hiện tại).

659. Do các nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

660. Và trong kiếp sống cuối cùng hiện nay, tôi đã được sanh ra tại kinh thành Giribaja, trong gia đình triệu phú thịnh vượng. Rồi đến lúc tôi đã ở vào lứa tuổi thanh xuân.

661. Sau khi nhìn thấy kẻ trộm đang bị dẫn đi để xử tử, tôi đã bị luyến ái với gã. Do đó, cha của tôi đã giải cứu gã ấy khỏi cái chết bằng ngàn đồng tiền.

662. Sau khi biết được tâm ý của tôi, cha đã ban gã ấy cho tôi. Tôi đã trở nên thân thiết, vô cùng yêu thương, gắn bó đỗi với gã ấy.

663. Vì lòng tham đỗi với các đồ trang sức của tôi, gã nghịch thù ấy có ý định gây tội đã đưa (tôi) đến ngọn núi có vực thẳm Kẻ Trộm và đã nghĩ đến việc giết chết (tôi).

664. Tadā 'ham pañamitvāna bhattukam̄ sukatañjalī,
rakkhantī attano pāñam̄ idam̄ vacanamabравим:
665. "Idam̄ suvaññam̄ keyūram̄ muttā veļuriyā bahū,
sabbam̄ harassu bhaddante mañca dāsīti sāvaya."
666. "Oropayassu kalyāṇi mā bālham̄ paridevasi,
na cāham̄ abhijānāmi ahantvā dhanamābhataṁ."
667. "Yato sarāmi attānam̄ yato pattāsmi viññutam̄,
na cāham̄ abhijānāmi aññam̄ piyataram̄ tayā.
668. Ehi tam̄ upagūhissam̄ kassañca¹ tam̄ padakkhiṇam̄,
na ca dāni puno atthi² mama tuyhañca saṅgamo.
669. Na hi³ sabbesu ṭhānesu puriso hoti pañđito,
itthīpi pañđitā hoti tattha tattha vicakkhañā.
670. Na hi³ sabbesu ṭhānesu puriso hoti pañđito,
itthīpi pañđitā hoti lahuñ atthavicintakā.⁴
671. Lahuñca vata khippañca nikitthe⁵ samacetayim̄,
migamuññā⁶ yathā evam̄⁷ tadā 'ham̄ sattukam̄ vadhiñ.
672. Yo ca uppatitam̄ attham̄ na khippamanubujjhati,
so haññate mandamati corova girigabbhare.
673. Yo ca uppatitam̄ attham̄ khippameva nibodhati,
muccate sattusambādhā tadā 'ham̄ sattukā yathā.
674. Tadā tam̄ pātayitvāna giriduggamhi sattukam̄,
santikam̄ setavatthānam̄ upetvā pabbajim̄ aham̄.
675. Sañđāsena ca kese me luñcivā sabbaso tadā,
pabbājetvā sasamayañ ācikkhiñsu nirantaram̄.

¹ katvāna - sīmu, Ma.   ⁵ nikaṭṭhe - Ma, PTS; nekatthe - Sī Mu, Syā.

² tam̄ vandāmi puna natthi - Syā.

³ so - Mano.

⁴ muhuttampi cintaye - Mano.

⁶ migam̄ uññā - Ma.

⁷ cittapuññāya tāneva - Syā;

migam̄ puññāya teneva - PTS.

664. Khi ấy, trong lúc bảo vệ mạng sống của mình, tôi đã cùi lạy, nghiêm chỉnh chắp tay lại với người chồng, và đã nói lời nói này:

665. “*Thưa tướng công, vàng vòng ngọc trai ngọc bích này có nhiều, xin chàng hãy tự mang đi tất cả. Và hãy thông báo rằng thiếp là Nô tỳ.*”¹

666. “*Này người đẹp, nàng phải chết. Chớ than vãn nhiều quá. Và ta biết chắc rằng không giết thì tài sản không mang đi được.*”

667. “*Kể từ khi thiếp ghi nhớ được bản thân, kể từ khi thiếp đạt được sự hiểu biết, và thiếp biết chắc rằng không ai khác được yêu thương hơn là chàng.*”

668. *Xin chàng hãy đến, thiếp sẽ ôm lấy chàng và sẽ nhiều quanh chàng. Và giờ đây không còn có sự gần gũi nào giữa thiếp và chàng nữa.*”

669. Không hẵn trong mọi trường hợp người nam là khôn ngoan. Người nữ có sự cẩn thận nhiều bề cũng là khôn ngoan.

670. Không hẵn trong mọi trường hợp người nam là khôn ngoan. Người nữ cân nhắc điều lợi ích một cách mau chóng cũng là khôn ngoan.

671. Quả nhiên, một cách nhẹ nhàng và mau chóng tôi đã suy nghĩ mưu kế. Giống như bộ lông (giết chết) con thú, khi ấy tôi đã giết chết gã Sattuka như thế.

672. Và người nào không mau chóng nhận ra điều lợi ích đã bị vuột mất, người có trí kém cỏi ấy sẽ bị giết như là kẻ trộm ở hẻm núi.

673. Và người nào thật mau chóng nhận ra điều lợi ích đã bị vuột mất, (người ấy) thoát khỏi sự quấy rối của kẻ thù, giống như tôi và Sattuka vào lúc ấy vậy.

674. Khi ấy, tôi đã quăng gã Sattuka ấy vào hốc núi, rồi đã đi đến gặp những người (ngoại đạo) mặc vải trắng, và đã xuất gia.

675. Và khi ấy, sau khi đã nhổ lên toàn bộ những sợi tóc của tôi bằng nhíp,² họ đã cho tôi xuất gia và đã chỉ dạy giáo lý không có gián đoạn.

¹ Xem Bổn Sanh Sulasā, tích chuyện 419.

² Sau khi đã được nhổ sạch, những sợi tóc mọc lại đã bị xoắn nên có biệt hiệu là *Kuṇḍalakesā* (tóc xoắn).

676. Tato tam ṣugghahetvāna nisiditvāna ekikā,
samayaṁ tam vicintesiṁ suvāno mānusam̄ karam̄.
677. Chinnam̄ gayha samīpe me pātayitvā apakkami,
disvā nimittamalabhim̄ hattham̄ tam puṭavākulam̄.
678. Tato vuṭṭhāya saṃviggā apucchim̄ sahadhammike,
te avocum “vijānanti tamattham̄¹ sakyabhikkhavo.”
679. Sāham̄ tamattham̄ pucchissam̄ upetvā buddhasāvake,
te mamādāya gacchim̄su buddhaseṭṭhassa santikam̄.
680. So me dhammadedesi khandhāyatanadhātuyo,
asubhāniccā dukkhāti² anattā’ti ca nāyako.
681. Tassa dhammam̄ suṇitvā ’ham̄ dhammacakkhum̄³ visodhayim̄,
tato viññātasaddhammā pabbajjam̄ upasampadam̄.
682. Āyācim̄ so⁴ tadā āha “ehi bhadde”ti nāyako,
tadā ’ham̄ upasampannā parittam̄⁵ toyamaddasam̄.
683. Pādapakkhālanenāham̄ ūnatvā sa-udayam̄ vayam̄,⁶
tathā sabbepi saṅkhārā iti samcintayim̄⁷ tadā.
684. Tato cittam̄ vimucci me anupādāya sabbaso,
khippābhiūñānamaggam̄ maṇi tadā paññāpayī⁸ jino.
685. Iddhīsu ca vasī homi dibbāya sotadhātuyā,
paricittāni jānāmi satthusāsanakārikā.
686. Pubbe nivāsam̄ jānāmi dibbacakkhu visodhitam̄,
khepetvā āsave sabbe visuddh’ āsim̄ sunimmalā.
687. Pariciṇṇo mayā satthā kataṁ buddhassa sāsanam̄,
ohito garuko bhāro bhavanetti samūhatā.

¹ tam̄ attham̄ - Ma, Syā, PTS.⁵ gacchanti - Sī.² asubhāniccadukkhāti - Ma, PTS.⁶ saudayabbayam̄ - Ma, Syā.³ dhammacakkhu - Ma.⁷ saṅkhāre īdisam̄ cintayim̄ - Ma.⁴ āyācito - Ma, Syā.⁸ tadā ca ṭhāpayī - Sī.

676. 677. Tôi đã học xong (giáo lý) ấy từ họ. Tôi đã ngồi xuống mỗi một mình và đã suy xét về (giáo lý) ấy. Có con chó tha bàn tay người đã bị đứt lìa và đã đánh rơi ở cạnh tôi rồi bỏ chạy. Sau khi nhìn thấy cảnh tượng (ấy), tôi đã nhặt lấy bàn tay có dây dòi bọ ấy.

678. Sau khi từ chối ấy đứng dậy, bị chấn động tôi đã hỏi những người đồng đạo. Họ đã nói rằng: “*Những vị tỳ khưu dòng Sakya biết rõ ý nghĩa ấy.*”

679. (Nghĩ rằng) “*Ta sẽ hỏi ý nghĩa ấy,*” tôi đây đã đi đến các vị Thinh Văn của đức Phật. Sau khi đón nhận tôi, các vị ấy đã đi đến bên đức Phật Tối Thượng.

680. Và đấng Lãnh Đạo ấy đã thuyết Pháp cho tôi về: “*Uân, xứ, giới, đê mục bất mỹ, vô thường, khổ não, vô ngã.*”

681. 682. Sau khi lắng nghe Giáo Pháp của vị ấy, tôi đã làm cho Pháp nhãn được thanh tịnh. Sau đó, được hiểu rõ Chánh Pháp, tôi đã yêu cầu sự xuất gia và sự tu lên bậc trên. Khi ấy, đấng Lãnh Đạo ấy đã nói rằng: “*Này cô gái hiền thục, hãy đến.*” Khi ấy, tôi đã được tu lên bậc trên. Tôi đã nhìn thấy một ít nước.

683. Với sự rửa sạch bàn chân, tôi đã biết được là có sự tiêu hoại với nước. Khi ấy, tôi đã tự suy xét rằng: “*Tất cả các hành cũng là tương tự như thế.*”

684. Do đó, tâm tôi đã được giải thoát trọn vẹn không còn chấp thủ. Khi ấy, đấng Chiến Thắng đã tuyên bố tôi là đứng đầu trong số các vị ni có thắng trí nhạy bén.

685. Là người thực hành theo lời dạy của bậc Đạo Sư, tôi có năng lực về các thần thông, về thiên nhĩ giới, tôi biết được tâm của người khác.

686. Tôi biết được đời sống trước đây, thiên nhãn được thanh tịnh. Sau khi đã quăng bỏ tất cả các lậu hoặc, tôi đã được thanh tịnh, hoàn toàn không ô nhiễm.

687. Bậc Đạo Sư đã được tôi phục vụ, lời dạy của đức Phật đã được tôi thực hành, nhiệm vụ nặng nề đã được đặt xuống, lối dẫn đi tái sanh đã được xóa tan.

688. Yass' atthāya pabbajitā agārasmānagāriyam,
so me attho anuppatto sabbasamyojanakkhayo.
689. Atthadhammaniruttīsu paṭibhāṇe tatheva ca,
ñāṇam mevipulam suddham buddhasetthassa sāsane.¹
690. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā,
nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
691. Svāgatam vata me āsi buddhasetthassa santike,²
tisso vijjā anuppattā katham buddhassa sāsanam.
692. Paṭisambhidā catasso ca³ vimokkhāpi ca aṭṭhime,
chaṭabhiññā sacchikatā katham buddhassa sāsanam.

Ittham sudam Bhaddā Kuṇḍalakesā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Kuṇḍalakesātheriyāpadānam paṭhamam.

--ooOoo--

22. Kisāgotamī apādānam.

693. Padumuttaro nāma jino sabbadhammānapāragū,
ito satasahassamhi kappe uppajji nāyako.
694. Tadā 'ham hamṣavatiyam jātā aññatare kule,
upetvā tam naravaram saraṇam samupāgamim.
695. Dhammañca tassa assosiṁ catusaccūpasamhitam,
madhuram paramassādam vaṭṭasanti⁴sukhāvaham.
696. Tadā ca⁵ bhikkhuniṁ vīro lūkhacīvaradhārinim,
ṭhapento etadaggamhi vaṇṇayī purisuttamo.
697. Janetvānappakam pītim sutvā bhikkhuṇiyā guṇam,
kāram katvāna buddhassa yathāsattī yathābalam.
698. Nipacca munivīraṁ tam tam ṭhānamabhipatthayim,
tadānumodi sambuddho ṭhānalābhāya nāyako.

¹ vāhasā - PTS, Syā.

² mama buddhassa santike - Ma.

³ catasso - Ma, Syā.

⁴ cittasanti - Syā, PTS.

⁵ kadāci - PTS ; tadāpi - Syā.

688. Vì mục đích nào tôi đã rời khỏi gia đình xuất gia vào đời sống không gia đình, mục đích ấy tức là sự đoạn tận tất cả các điều trói buộc đã được tôi đạt đến.

689. Trí tuệ của tôi về ý nghĩa, về pháp, về ngôn từ, và tương tự y như thế về phép biện giải là bao la, trong sạch ở Giáo Pháp của đức Phật tối thượng.

690. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.

691. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

692. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Bhaddā Kuṇḍalakesā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Bhaddā Kuṇḍalakesā là phần thứ nhất.

--ooOoo--

22. Ký Sự về Kisāgotamī:

693. Trước đây một trăm ngàn kiếp, vị Lãnh Đạo, đấng Chiến Thắng tên Padumuttara, bậc thông suốt về tất cả các pháp đã hiện khởi.

694. Khi ấy, tôi đã được sanh ra ở một gia đình nợ trong (thành) Haṃsavatī. Tôi đã đi đến và đã nương nhờ vào bậc Quý Nhân ấy.

695. Và tôi đã lắng nghe Giáo Pháp ngọt ngào của vị ấy bao gồm bốn Sự Thật, có phẩm vị tối thắng, đưa đến sự an lạc và tịnh lặng của vòng luân hồi.

696. Và khi ấy, trong khi thiết lập vị tỳ khưu ni mặc y thô vào vị thế tối thắng, đấng Anh Hùng bậc Tối Thượng Nhân đã khen ngợi.

697. Sau khi đã làm sanh lên niềm phi lạc không nhỏ nhoi, sau khi lắng nghe đức hạnh của vị tỳ khưu ni, tôi đã làm công việc phục vụ đến đức Phật tùy theo khả năng, tùy theo sức lực.

698. Tôi đã quỳ xuống ở bậc Hiền Trí Anh Hùng ấy và đã ước nguyện vị thế ấy. Lúc đó, bậc Toàn Giác, đấng Lãnh Đạo đã nói lời tùy hỷ về sự lợi ích của vị thế (ấy) rằng:

699. “Satasaḥasse ito kappe okkākakulasambhavo,
gotamo nāma gottena satthā loke bhavissati.
700. Tassa dhammesu dāyādā orasā dhammanimmitā,
gotamī nāma nāmena¹ hessasi satthusāvikā.”
701. Tam sutvā muditā hutvā yāvajīvam tadā jinam,
mettacittā paricariṁ paccayehi vināyakam.
702. Tena kammena sukatena cetanāpaṇidhīhi ca,
jahitvā mānusam deham tāvatiṁsam agacchahaṁ.
703. Imasmīm bhaddake kappe brahmabandhu mahāyaso,
kassapo nāma gottena uppajji vadatam varo.
704. Upaṭṭhāko mahesissa tadā āsi narissaro,
kāsirajā kikī nāma bārāṇasipuruttame.
705. Pañcamī tassa dhīt’ āsim dhammā nāmena vissutā,
dhammam sutvā jinaggassa pabbajjaṁ samarocayim.
706. Anujāni na no tāto agāreva tadā mayam,
vīsam vassasahassāni vicarimha atanditā.
707. Komāribrahmacariyam rājakaññā sukhedhitā,
buddhupaṭṭhānaniratā muditā satta dhītaro.
708. Samaṇī samaṇaguttā ca bhikkhunī bhikkhudāsikā,
dhammā ceva sudhammā ca sattamī saṅghadāsikā.
709. Khemā uppalavaṇṇā ca paṭācārā ca kuṇḍalā,
aham ceva dhammadinnā visākhā hoti sattamī.
710. Tehi kammehi sukatehi cetanāpaṇidhīhi ca,
jahitvā mānusam deham tāvatiṁsamagacchahaṁ.
711. Pacchime ca bhavedāni jātā setṭhikule aham,
duggate adhane natthe² gatā ca sadhanam kulam.
712. Patim ṭhapetvā sesā disanti³ adhanā iti,
yadā ca sasutā⁴ āsim sabbesam dayitā tadā.

¹ kisāgotamī nāmena - Ma, PTS.
² nice - Syā; niddhe - PTS.

³ dessanti - Ma.
⁴ pasutā - Ma, Syā.

699. “Vào một trăm ngàn kiếp về sau này, bậc Đạo Sư tên Gotama, thuộc dòng dõi, xuất thân gia tộc Okkāka sẽ xuất hiện ở thế gian.

700. (Người nữ này) sẽ trở thành nữ Thinh Văn của bậc Đạo Sư, là người thừa tự Giáo Pháp của vị (Phật) ấy, là chánh thống, được tạo ra từ Giáo Pháp, có tên là Gotamī.”

701. Nghe được điều ấy, tôi đã trở nên hoan hỷ. Khi ấy, với tâm từ ái tôi đã chăm sóc đấng Chiến Thắng, bậc Hướng Đạo bằng các vật dụng cho đến hết cuộc đời.

702. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

703. Ở vào kiếp Bhadda này, trong số các vị đang thuyết giảng đã hiện khởi đấng cao quý tên Kassapa, thuộc dòng dõi, có danh tiếng vĩ đại, là thân quyến của đấng Phạm Thiên.

704. Khi ấy, có vị quân vương là đức vua xứ Kāsi tên Kikī ở tại kinh thành Bārāṇasī là người hộ độ của bậc Đại Ẩn Sĩ.

705. Tôi đã là người con gái thứ năm của vị (vua) ấy, được nổi danh với tên là Dhammadā. Sau khi lắng nghe Giáo Pháp của đấng Chiến Thắng cao cả, tôi đã xin xuất gia.

706. 707. Cha đã không cho phép chúng tôi. Khi ấy, là những người con gái của đức vua khéo được nuôi dưỡng, chúng tôi đã thực hành Phạm hạnh của người thiểu nữ ngay tại nhà trong hai chục ngàn năm, không xao lảng. Được hoan hỷ, bảy người con gái đã vui thích trong việc hộ độ đức Phật.

708. Samanī, Samanaguttā, Bhikkhunī, Bhikkhudāsikā, Dhammadā, luôn cả Sudhammadā nữa, và Saṅghadāsikā là thứ bảy.

709. Khemā, Uppalavaṇṇā, Paṭācārā, Kuṇḍalā, tôi, luôn cả Dhammadinnā, và Visākhā là thứ bảy (vào thời hiện tại).

710. Do các nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

711. Và trong kiếp cuối cùng hiện nay, tôi đã được sanh ra trong gia đình triệu phú bị lâm cảnh khốn cùng, không tài sản, bị khánh tận, và tôi đã được gả vào gia đình có tài sản.

712. Ngoại trừ người chồng, những người còn lại giêu (tôi) là “Nữ nhân không tài sản.” Và đến khi tôi có con trai, khi ấy tôi đã được cảm tình của tất cả.

713. Yadā so taruṇo bhadro¹ komalaṅgo² sukhedhito,
sapāṇamiva kanto me tadā yamavasam gato.
714. Sokaṭṭā dīnavadanā assunettā rudammukhā,
mataṁ kuṇapamādāya vilapantī bhamāmaham.
715. Tadā ekena sandiṭṭhā upetvā bhisajuttamam,³
avocam “dehi bhesajjam puttasañjīvananti bho.”
716. “Na vijjante matā yasmiṁ gehe siddhatthakam tato,
āharā”ti jino āha vinayopāyakovido.
717. Tadā gamitvā sāvatthiyam na labhim tādisam gharam,
kuto siddhatthakam kasmā⁴ tato laddhā satiṁ aham.
718. Kuṇapam chaḍḍayitvāna upesiṁ lokanāyakam,
dūratova mamaṁ disvā avoca madhurassaro.
719. “Yo ca vassasataṁ jīve apassam udayabbayaṁ,
ekāham jīvitam seyyo passato udayabbayaṁ.
720. Na gāmadhammo no nigamassa dhammo
nacāpayam ekakulassa dhammo,
sabbassa lokassa sadevakassa
esova dhammo yadidam aniccatā.”
721. Sāham sutvānimā gāthā dhammadakkhum visodhayim,
tato viññātasaddhammā pabbajim anagāriyam.
722. Tathā pabbajitā santī yuñjantī jinasāsane,
na cireneva kālena arahattamapāpuṇim.
723. Iddhīsu ca vasi homi dibbāya sotadhātuyā,
paracittāni jānāmi satthusāsanakārikā.
724. Pubbe nivāsaṁ jānāmi dibbacakkhum visodhitam,
khepetvā āsave sabbe visuddhāsiṁ sunimmalā.

¹ putto - Sī Mu, Syā; bhaddo - Ma, PTS.

² komalako - Ma; komārako - Syā.

³ bhisakkuttamam - Ma, Syā; bhisaguttamam - Sī Mu.

⁴ tasmā - Ma, Syā, PTS.

713. Vào lúc đứa bé trai hiền hậu ấy, có cơ thể mềm mại, được nuôi dưỡng trong sung sướng, được yêu quý như chính mạng sống của tôi đã đi đến cõi chết.

714. Bị dǎn vặt bởi sầu muộn, có vẻ mặt thê lương, mắt đẫm lệ, miệng khóc than, tôi đã bồng ǎm thi thể đã chết. Trong lúc than vãn, tôi đã đi lang thang.

715. Khi ấy, tự nhận định (sự việc) một mình tôi đã đi đến vị Đệ Nhất Lương Y và đã nói rằng: “*Thưa ông, xin ông hãy cho thuốc đem lại sự sống cho con tôi.*”

716. Đãng Chiến Thắng, bậc rành rẽ về phương thức huấn luyện, đã nói rằng: “*Những người chết không được tìm thấy ở tại ngôi nhà nào thì nàng hãy mang lại hạt cải từ nơi (ngôi nhà) ấy.*”

717. Khi ấy, tôi đã đi ở trong thành Sāvatthī, và đã không đạt được ngôi nhà như thế ấy. Do đó, tôi đã đạt được trí nhớ rằng: “*Hạt cải ở đâu, từ nơi đâu?*”

718. Sau khi đã quăng bỏ thi thể, tôi đã đi đến đâng Lãnh Đạo Thế Gian. Sau khi nhìn thấy tôi từ rất xa, vì có âm giọng ngọt ngào đã nói rằng:

719. “*Và người nào đã sống trăm năm không nhìn thấy sự sanh diệt, cuộc sống một ngày là tốt hơn đối với người đang nhìn thấy sự sanh diệt.*¹

720. Không phải là quy luật thuộc về ngôi làng, không phải là quy luật thuộc về phố chợ, quy luật này cũng không phải thuộc về một gia đình, mà thuộc về tất cả thế gian luôn cả chư Thiên; quy luật ấy chính là tính chất vô thường.”

721. Sau khi lắng nghe lời kệ này, tôi đây đã làm cho Pháp nhãn được thanh tịnh. Sau đó, được hiểu rõ Chánh Pháp, tôi đã xuất gia vào đời sống không gia đình.

722. Trong khi đã được xuất gia như thế, trong khi gắn bó vào Giáo Pháp của đâng Chiến Thắng, trong thời gian không bao lâu tôi đã thành tựu phẩm vị A-la-hán.

723. Là người thực hành theo lời dạy của đâng Đạo Sư, tôi có năng lực về các thần thông, về thiên nhĩ giới, tôi biết được tâm của người khác.

724. Tôi biết được đời sống trước đây, thiên nhãn được thanh tịnh. Sau khi đã quăng bỏ tất cả các lậu hoặc, tôi đã được thanh tịnh, hoàn toàn không ô nhiễm.

¹ Kinh Pháp Cú, câu 113.

725. Pariciṇṇo mayā satthā kataṁ buddhassa sāsanam,
ohito garuko bhāro bhavanetti samūhatā.
726. Yass' atthāya pabbajitā agārasmānagāriyam,
so me attho anuppatto sabbasamyojanakkhayo.
727. Atthadhammanirutti paṭibhāne tatheva ca,
ñāṇam me vimalam suddham buddhasetṭhassa vāhasā.
728. Saṅkārakūṭā āhatvā susānā rathiyāpi ca,
tato saṅghāṭikam katvā lūkham dhāremi cīvaram.
729. Jino tasmiṁ guṇe tuṭṭho lūkhacīvaradhāraṇe,
ṭhapesi etadaggamhi parisāsu vināyako.
730. Kilesā jhāpitā mayhaṁ bhavā sabbe samūhatā,
nāgīva bandhanaṁ chetvā viharāmi anāsavā.
731. Svāgatam vata me āsi buddhasetṭhassa santike,
tisso vijjā anuppattā kataṁ buddhassa sāsanam.
732. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime,
chaṭṭabhiññā sacchikatā kataṁ buddhassa sāsanam.

Ittham sudaṁ Kisāgotamī bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Kisāgotamītheriyāpadānam dutiyam.

--ooOoo--

23. Dhammadinnāpadānam.

733. Padumuttaro nāma jino sabbadhammānapāragū,
ito satasahassamhi kappe uppajji nāyako.
734. Tadā 'ham hamṣavatiyam kule aññatare ahum,
parakammakarī āsim nipakā sīlasaṁvutā.
735. Padumuttarabuddhassa sujāto aggasāvako,
vihārā abhinikkhamma piṇḍapātāya gacchati.
736. Ghaṭam gahetvā gacchantī tadā udakahārikā,
tam disvā adadim¹ pūvam² pasannā sehi pāṇihi.

¹ adadam - Ma, PTS.

² sūpam - PTS.

725. Bậc Đạo Sư đã được tôi phục vụ, lời dạy của đức Phật đã được tôi thực hành, nhiệm vụ nặng nề đã được đặt xuống, lối dẫn đi tái sanh đã được xóa tan.

726. Vì mục đích nào tôi đã rời khỏi gia đình xuất gia vào đời sống không gia đình, mục đích ấy tức là sự đoạn tận cả các sự trói buộc đã được tôi đạt đến.

727. Trí tuệ của tôi về ý nghĩa, về pháp, về ngôn từ, và tương tự y như thế về phép biện giải là trong sạch, không bợn nhơ, nhờ vào sự tác động của đức Phật tối thượng.

728. Sau khi mang về từ đống rác, từ mộ địa, và thậm chí từ đường lô, từ đó tôi đã thực hiện y hai lớp và đã mặc y thô.

729. Hoan hỷ về đức hạnh ấy, đấng Chiến Thắng, bậc Hướng Đạo, ở giữa các chúng đã thiết lập (tôi) vào vị thế tối thắng trong việc mặc y thô.

730. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.

731. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

732. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Kisāgotamī đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Kisāgotamī là phần thứ nhì.

--ooOoo--

23. Ký Sự về Dhammadinnā:

733. Trước đây một trăm ngàn kiếp, vị Lãnh Đạo, đấng Chiến Thắng tên Padumuttara, bậc thông suốt về tất cả các pháp đã hiện khởi.

734. Khi ấy, tôi đã ở trong một gia đình nọ tại thành Hāṃsavatī. Tôi đã là người nữ làm thuê cho người khác, cẩn trọng, gìn giữ tánh hạnh.

735. Sujāta, vị Thinh Văn hàng đầu của đức Phật Padumuttara, đã rời khỏi trú xá đi khất thực.

736. Là người nữ đội nước, khi ấy trong lúc cầm lấy bầu nước đang đi, tôi đã nhìn thấy vị ấy. Được tịnh tín, tôi đã tự tay mình dâng (vị ấy) món bánh ngọt.

737. Paṭiggahetvā tattheva nisinno paribhuñji so,
tato netvāna tam geham adāsim tassa bhojanam.
738. Tato me ayyako tuṭṭho akarī suṇisam sakam,
sassuyā saha gantvāna sambuddham abhivādayim.
739. Tadā so dhammadakathikam bhikkhunim parikittayam,
ṭhapesi etadaggasmim tam sutvā muditā aham.
740. Nimantayitvā sugatam sasaṅgham lokanāyakam,
mahādānam daditvāna tam thānam abhipatthayim.
741. Tato maṃ sugato āha ghananinnādasussaro,
“Mamupatṭhānanirate sasaṅgham parivesike.
742. Saddhammasavaṇe yutte guṇavaḍḍhitamānase,
bhadde bhavassu muditā lacchase paṇidhīphalam.
743. Satasahasse ito kappe okkākakulasambhavo,
gotamo nāma gottena satthā loke bhavissati.
744. Tassa dhammesu dāyādā orasā dhammanimmitā,
dhammadinnāti nāmena hessasi satthusāvikā.”
745. Tam sutvā muditā hutvā yāvajīvam mahāmuniṃ,
mettacittā paricarim paccayehi vināyakam.
746. Tena kammena sukatena cetanāpaṇidhīhi ca,
jahitvā mānusam deham tāvatiṃsam agacchaham.
747. Imasmim bhaddake kappe brahmabandhu mahāyaso,
kassapo nāma gottena uppajji vadataṃ varo.
748. Upatṭhāko mahesissa tadā āsi narissaro,
kāsirājā kikī nāma bārāṇasipuruttame.
749. Chatṭhā tassāsaham dhītā sudhammā iti vissutā,
dhammam sutvā jinaggassa pabbajjam samarocayim.

Bhāṇavāram tatiyam.

737. Sau khi thọ lanh, vị ấy đã ngồi xuống ngay tại nơi ấy và đã thọ dụng. Sau đó, tôi đã đưa vị ấy về nhà và đã dâng vật thực đến vị ấy.

738. Do đó, người chủ của tôi hoan hỷ đã nhận làm con dâu của mình. Tôi đã cùng với người mẹ chồng đi đến và đã đánh lễ bậc Toàn Giác.

739. Khi ấy, Ngài đã tán dương và đã thiết lập vị tỳ khưu ni là vị thuyết giảng Giáo Pháp vào vị thế tối thắng. Sau khi nghe được điều ấy, tôi đã hoan hỷ.

740. Tôi đã thỉnh mời đức Thiện Thệ đấng Lãnh Đạo Thế Gian cùng với hội chúng, rồi đã dâng cúng đại thí và đã ước nguyện vị thế ấy.

741. 742. Sau đó, với giọng có âm điệu đều đẽo vang vang, đấng Thiện Thệ đã nói với tôi rằng: “*Này người thiếu nữ hiền淑 là người dâng vật thực, được vui thích trong việc hộ độ Ta cùng với hội chúng, được gắn bó trong việc lắng nghe Chánh Pháp, với tâm ý được tăng trưởng về đức hạnh, nàng hãy hoan hỷ, nàng sẽ đạt được kết quả của điều ước.*

743. *Vào một trăm ngàn kiếp về sau này, bậc Đạo Sư tên Gotama, thuộc dòng dõi, xuất thân gia tộc Okkāka sẽ xuất hiện ở thế gian.*

744. *Nàng sẽ trở thành nữ Thinh Văn của bậc Đạo Sư, là người thừa tự Giáo Pháp của vị (Phật) ấy, là chánh thống, được tạo ra từ Giáo Pháp, có tên là Dhammadinnā.”*

745. Nghe được điều ấy, tôi đã trở nên hoan hỷ. Khi ấy, với tâm từ ái tôi đã chăm sóc đấng Chiến Thắng, bậc Hướng Đạo bằng các vật dụng cho đến hết cuộc đời.

746. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

747. Ở vào kiếp Bhadda này, trong số các vị đang thuyết giảng đã hiện khởi đấng cao quý tên Kassapa, thuộc dòng dõi, có danh tiếng vĩ đại, là thân quyến của đấng Phạm Thiên.

748. Khi ấy, có vị quân vương là đức vua xứ Kāsi tên Kikī ở tại kinh thành Bārāṇasī là người hộ độ của bậc Đại Ẩn Sĩ.

749. Tôi đã là người con gái thứ sáu của vị (vua) ấy được nổi danh là Sudhammā. Sau khi lắng nghe Giáo Pháp của đấng Chiến Thắng cao cả, tôi đã xin xuất gia.

Tụng phẩm thứ ba.

750. Nānujānāsi¹ maṁ tāto agāren' ālayā² mayaṁ,
vīsaṁ vassasahassāni vicarimha atanditā.
751. Komāribrahmacariyaṁ rājakaññā sukhedhitā,
buddhūpaṭṭhānaniratā muditā satta dhītaro.
752. Samanī samaṇaguttā ca bhikkhunī bhikkhudāsikā,
dhammā ceva sudhammā ca sattamī saṅghadāsikā.
753. Khemā uppalavaṇṇā ca paṭācārā ca kuṇḍalā,
gotamī ca aham ceva visākhā hoti sattamī.
754. Tehi kammehi sukatehi cetanāpaṇidhīhi ca,
jahitvā mānusaṁ deham tāvatiṁsam agacchaham.
755. Pacchime ca bhavedāni giribbajapuruttame,
jātā settikule phīte sabbakāmasamiddhake.³
756. Yadā rūpaguṇopetā paṭhame yobbane ṭhitā,
tadā parakulam gantvā vasiṁ sukhasamappitā.
757. Upetvā lokasaraṇam suṇitvā dhammadesanaṁ,
anāgāmiphalam patto sāmiko me subuddhimā.
758. Tadā tam anujānetvā pabbajim anagāriyaṁ,
na cireneva kālena arahattamapāpuṇim.
759. Tadā upāsako so maṁ upagantvā apucchatha,
gambhīre nipiṇe paññe⁴ te sabbe vyākariṁ aham.
760. Jino tasmiṁ guṇe tuṭṭho etadagge ṭhapesi maṁ,
bhikkhuniṁ dhammadhikam nāññam passāmi edisaṁ.
761. Dhammadinnā yathā dhīrā evam dhāretha bhikkhavo,
evāham paṇḍitā jātā nāyakenānukampitā.
762. Pariciṇo mayā satthā kataṁ buddhassa sāsanam,
ohito garuko bhāro bhavanetti samūhatā.
763. Yass' atthāya pabbajitā agārasmānagāriyaṁ,
so me attho anuppatto sabbasamyojanakkhayo.

¹ anujāni na no - Ma, Syā.² agāreva tadā mayaṁ - Ma, Syā, PTS.³ sabbakāmasamiddhine - Ma, PTS.⁴ pañhe - Ma, Syā, PTS.

750. 751. Cha đã không cho phép chúng tôi. Là những người con gái của đức vua khéo được nuôi dưỡng có sự cư ngụ cùng với gia đình, chúng tôi đã thực hành Phạm hạnh của người thiêu nữ trong hai chục ngàn năm, không xao lảng. Được hoan hỷ, bảy người con gái đã vui thích trong việc hộ độ đức Phật.

752. Samaṇī, Samaṇaguttā, Bhikkhunī, Bhikkhudāsikā, Dhammā, luôn cả Sudhammā nữa, và Saṅghadāsikā là thứ bảy.

753. Khemā, Uppalavaṇṇā, Paṭācārā, Kuṇḍalā, Gotamī, tôi, và luôn cả Visākhā là thứ bảy (vào thời hiện tại).

754. Do các nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

755. Và vào kiếp sống cuối cùng hiện nay, tôi đã được sanh ra ở kinh thành Giribaja, trong gia đình triệu phú, thịnh vượng, có sự dồi dào về tất cả các dục lạc.

756. Vào lúc đạt đến sắc đẹp và đức hạnh ở vào thời đâu của tuổi thanh xuân, khi ấy tôi đã đi đến gia tộc khác (làm vợ) và đã sống thọ hưởng lạc thú.

757. Sau khi đi đến đấng Nương Nhờ của thế gian và đã lắng nghe thuyết giảng Giáo Pháp, chồng của tôi đã đạt đến quả vị Bất Lai, có trí giác ngộ hoàn hảo.

758. Khi ấy, tôi đã thuyết phục vị ấy rồi đã xuất gia vào đời sống không gia đình. Trong thời gian không bao lâu, tôi đã thành tựu phẩm vị A-la-hán.

759. Khi ấy, vị nam cư sĩ ấy đã đến tôi và đã hỏi về các tuệ thâm sâu và khôn khéo. Tôi đã giảng giải về tất cả các điều ấy.¹

760. Hoan hỷ về đức hạnh ấy, đấng Chiến Thắng đã thiết lập tôi vào vị thế tối thắng: “Ta không nhìn thấy vị tỳ khưu ni nào khác là vị thuyết giảng Giáo Pháp như là vị ni này.

761. *Này các tỳ khưu, Dhammadinnā là vị ni sáng trí, các người hãy ghi nhớ như thế.*” Được đấng Lãnh Đạo thương xót, tôi đã trở thành vị ni trí tuệ như thế.

762. Bậc Đạo Sư đã được tôi phục vụ, lời dạy của đức Phật đã được tôi thực hành, nhiệm vụ nặng nề đã được đặt xuống, lối dẫn đi tái sanh đã được xóa tan.

763. Vì mục đích nào tôi đã rời khỏi gia đình xuất gia vào đời sống không gia đình, mục đích ấy tức là sự đoạn tận tất cả các sự trói buộc đã được tôi đạt đến.

¹ Xem thêm Kinh Cūlavedallasuttam - Tiêu Kinh Phương Quảng, Trung Bộ I.

764. Iddhīsu ca vasī homi dibbāya sotadhātuyā,
paracittāni jānāmi satthu sāsanakārikā.
765. Pubbe nivāsam jānāmi dibbacakkhu visodhitam,
khepetvā āsave sabbe visuddhāmhi sunimmalā.
766. Kilesā jhāpitā mayhaṃ bhavā sabbe samūhatā,
nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
767. Svāgatam vata me āsi buddhassetṭhassa santike,
tisso vijjā anuppattā kataṃ buddhassa sāsanam.
768. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca atṭhime,
chaṭabhiññā sacchikatā kataṃ buddhassa sāsanam.

Itthaṃ sudam Dhammadinnā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Dhammadinnātheriyāpadānam tatiyam.

--ooOoo--

24. Sakulāpadānam

769. Padumuttaro nāma jino sabbadhammānapāragū,
ito satasahassamhi kappe uppajji nāyako.
770. Hitāya sabbasattānam sukhāya vadatam varo,
atthāya purisājañño paṭipanno sadevake.
771. Yasaggappatto sirimā vaṇṇakittibhato¹ jino,
pūjito sabbalokassa disā sabbāsu vissuto.
772. Uttiṇṇavaciciccho so vitivattakathāmkatho,
sampaṇṇamanasaṅkappo patto sambodhimuttamam.
773. Anuppannassa maggassa uppādetā naruttamo,
anakkhātañca akkhāsi asañjātañca sañjanī.
774. Maggaññū ca maggavidū maggakkhāyī narāsabho,
maggassa kusalo satthā sārathīnam varuttamo.
775. Mahākāruṇiko satthā² dhammam desesi nāyako,
nimugge kāmapaṅkamhi samuddharati pāṇino.

¹ kittivāṇṇagato - Ma, PTS.

² tadā mahākāruṇiko - Sī Mu; mahākāraṇiko nātho - Syā.

764. Là người thực hành theo lời dạy của đấng Đạo Sư, tôi có năng lực về các thần thông, về thiên nhĩ giới, tôi biết được tâm của người khác.

765. Tôi biết được đời sống trước đây, thiên nhãn được thanh tịnh. Sau khi đã quăng bỏ tất cả các lậu hoặc, tôi được thanh tịnh, hoàn toàn không ô nhiễm.

766. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.

767. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

768. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thăng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Dhammadinnā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Dhammadinnā là phần thứ ba.

--ooOoo--

24. Ký Sự về Sakulā:

769. Trước đây một trăm ngàn kiếp, vị Lãnh Đạo, đấng Chiến Thắng tên Padumuttara, bậc thông suốt về tất cả các pháp đã hiện khởi.

770. Vì sự tấn hóa, vì sự lợi ích, vì sự an lạc của tất cả chúng sanh, đấng Siêu Nhân, bậc cao quý trong số các vị đang thuyết giảng đã sanh ra ở thế gian gồm cả Thiên giới.

771. Đã đạt đến danh vọng cao tột, đấng Chiến Thắng có sự vinh quang, có được sự tán dương ca ngợi. Ngài được tôn vinh, được nổi danh ở tất cả các phương của toàn thể thế gian.

772. Ngài đã vượt lên trên sự hoài nghi, đã vượt qua sự lưỡng lự, đã tròn đủ tâm tư, đã đạt đến quả vị Toàn Giác tối thượng.

773. Là người khai mở con đường chưa được khai mở, đấng Tối Thượng Nhân đã nói đến điều chưa được nói đến và đã nhận thức điều chưa được nhận thức.

774. Đấng Nhân Ngưu là vị biết được Đạo lộ, là vị rành mạch về Đạo lộ, là vị thuyết về Đạo lộ. Được thiện xảo về Đạo lộ, đấng Đạo Sư là cao quý tối thượng trong số các bậc Điều Ngự (người điều khiển xe).

775. Đấng Đại Bi, bậc Đạo Sư, vị Lãnh Đạo đã thuyết giảng Giáo Pháp. Ngài tiếp độ những chúng sanh (đang) bị đắm chìm trong đầm lầy ái dục.

776. Tadā 'ham hamṣavatiyam jātā khattiyanandanā,
surūpā sadhanā cāsim̄ dayitā ca sirimatī.
777. Ānandassa mahārañño dhītā paramasobhanā,
vemātu¹bhaginiī cāpi padumuttaranāmino.
778. Rājakaññāhi sahitā sabbābharaṇabhūsitā,
upagamma² mahāvīram assosim̄ dhammadesanaṁ.
779. Tadā hi so lokagaru bhikkhunim̄ dibbacakkhuṇam̄,
kittayam̄ parisāmajjhe³ aggaṭṭhāne ṭhapesi tam̄.
780. Suṇitvā tamahaṁ hatṭhā dānam̄ datvāna satthuno,
pūjetvāna⁴ ca sambuddhaṁ dibbacakkhuṇ apatthayim̄.
781. Tato⁵ avoca mam̄ satthā “nande lacchasi patthitam̄,
padīpadhammadānānam̄ phalametam̄ sunicchitam̄.
782. Satasahasse ito kappe okkākakulasambhavo,
gotamo nāma gottena satthā loke bhavissati.
783. Tassa dhammesu dāyādā orasā dhammanimmitā,
sakulā nāma⁶ nāmena hessasi satthusāvikā.”
784. Tena kammena sukatena cetanāpaṇidhīhi ca,
jahitvā mānusam̄ deham̄ tāvatiṁsam̄ agacchaham̄.
785. Imamhi bhaddake kappe brahmabandhu mahāyaso,
kassapo nāma gottena uppajji vadataṁ varo.
786. Paribbājakiniī āsim̄ tadā 'ham ekacāriniī,
bhikkhāya vicaritvāna alabhiṇ̄ telamattakam̄.
787. Tena dīpaṁ padīpetvā upaṭṭhim̄ sabbasaṁvarim̄,
cetiyan̄ dipadaggassa⁷ vippasannena cetasā.
788. Tena kammena sukatena cetanāpaṇidhīhi ca,
jahitvā mānusam̄ deham̄ tāvatiṁsam̄ agacchaham̄.

¹ vemātā - Ma.² upāgamma - Ma.³ catuparisāya majjhe - Syā.⁴ pūjtvāna - Ma.⁵ tadā - Sī Mu.⁶ sakulāti ca - Syā.⁷ dvipadaggassa - Ma.

776. Khi ấy, tôi đã được sanh ra ở tại Hamṣavatī, là niềm hoan hỷ của dòng Sát-đế-ly. Và tôi đã có sắc đẹp tuyệt vời, có tài sản, được yêu quý, và có sự vang.

777. Là người con gái vô cùng xinh đẹp của vị đại vương Ānanda, và cũng là người em gái khác mẹ của vị (Phật) tên Padumuttara.

778. Được tháp tùng bởi các người con gái của đức vua, được trang điểm với tất cả các đồ trang sức, tôi đã đi đến đấng Đại Hùng và đã lắng nghe thuyết giảng Giáo Pháp.

779. Chính vào khi ấy, bậc Thầy của thế gian ấy ở giữa các chúng đã tán dương vị tỳ khưu ni có thiên nhã và đã thiết lập vị ni ấy vào vị thế tối thắng.

780. Sau khi lắng nghe điều ấy, được mừng rỡ tôi đã dâng cúng vật thí đến bậc Đạo Sư. Và sau khi cúng dường đến bậc Toàn Giác, tôi đã ước nguyện về thiên nhã.

781. Do đó, bậc Đạo Sư đã nói với tôi rằng: “*Này người thiêu nữ vui vẻ, nàng sẽ đạt được điều đã ước nguyện. Điều đã khéo được mong muốn này là quả báu của các việc dâng cúng đèn và Giáo Pháp.*

782. *Vào một trăm ngàn kiếp về sau này, bậc Đạo Sư tên Gotama, thuộc dòng dõi, xuất thân gia tộc Okkāka sẽ xuất hiện ở thế gian.*

783. *Nàng sẽ trở thành nữ Thinh Văn của bậc Đạo Sư, là người thừa tự Giáo Pháp của vị (Phật) ấy, là chánh thống, được tạo ra từ Giáo Pháp, có tên là Sakulā.*”

784. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

785. Ở vào kiếp Bhadda này, trong số các vị đang thuyết giảng đã hiện khởi đấng cao quý tên Kassapa, thuộc dòng dõi, có danh tiếng vĩ đại, là thân quyến của đấng Phạm Thiên.

786. Khi ấy, tôi đã là nữ du sĩ ngoại đạo có hạnh độc hành. Sau khi đi lang thang để khất thực tôi đã nhận được một số lượng dầu thấp.

787. Sau khi thấp sáng ngọn đèn với số (dầu) đó, với tâm ý trong sạch tôi đã phục vụ ngôi bảo tháp của đấng Tối Thượng Nhân trọn cả đêm.

788. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

789. Yattha yatthūpapajjāmi tassa kammassa vāhasā,
pajjalanti¹ mahādīpā tattha tattha gatāya me.
790. Tirokuḍḍam tiroselam samatiggayha pabbataṁ,
passām' aham² yadicchāmi dīpadānassidam phalam.
791. Visuddhanayanā homi yasasā ca jalām' aham,
saddhāpaññāvatī ceva dīpadānassidam phalam.
792. Pacchime ca bhavedāni jātā vippakule aham,
pahūtadhanadhaññamhi mudite rājapūjite.
793. Ahum³ sabbañgasampannā sabbābharaṇabhūsitā,
purappavese sugataṁ vātapāne ṭhitā aham.
794. Disvā jalantaṁ yasasā devamānusa⁴sakkataṁ,
anubyañjana⁵sampannaṁ lakkhaṇehi vibhūsitam.
795. Udaggacittā sumanā pabbajjam samarocayim,
na cireneva kālena arahattamapāpuṇim.
796. Iddhīsu ca vasī homi dibbāya sotadhātuyā,
paracittāni jānāmi satthusāsanakārikā.
797. Pubbe nivāsaṁ jānāmi dibbacakkhu visodhitam,
khepetvā āsave sabbe visuddhāsim sunimmalā.
798. Paricinṇo mahā satthā kataṁ buddhassa sāsanam,
ohito garuko bhāro bhavanetti samūhatā.
799. Yassatthāya pabbajitā agārasmānagāriyam,
so me attho anuppatto tibbasamyojanakkhayo.
800. Tato mahākāruṇiko etadagge ṭhapesi mam,
“Dibbacakkhukīnam aggā sakulā”ti naruttamo.
801. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā,
nāgīva bandhanaṁ chetvā viharāmi anāsavā.
802. Svāgataṁ vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike,
tisso vijjā anuppattā kataṁ buddhassa sāsanam.
803. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime,
chaṭṭabhiññā sacchikatā kataṁ buddhassa sāsanam.
- Ittham sudam Sakulā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Sakulātheriyāpadānaṁ catuttham.

--ooOoo--

¹ sañjalanti - Syā; sañcaranti - PTS.

² passāmiham - Sī Mu.

³ aham - Ma, Syā, PTS.

⁴ devamanussa - Ma.

⁵ anuvyañjana - Sī Mu.

789. Do mãnh lực của nghiệp ấy, ở bất cứ nơi nào tôi sanh ra thì có các ngọn đèn lớn chiếu sáng ở chính tại các nơi ấy khi tôi đi đến.

790. Nếu tôi muốn, tôi (có thể) nhìn thấy ngọn núi sau khi đã vượt lên xuyên qua bức tường, xuyên qua tảng đá; điều này là quả báu của việc dâng cúng đèn.

791. Tôi có cặp mắt trong ngắn, và tôi chói sáng với danh vọng, lại còn có đức tin và trí tuệ nữa; điều này là quả báu của việc dâng cúng đèn.

792. Và trong kiếp sống cuối cùng hiện nay, tôi đã được sanh vào gia đình Bà-la-môn có nhiều tài sản và lúa gạo, được hài lòng, được đức vua tôn trọng.

793. Được thành tựu toàn vẹn về cơ thể, được trang điểm với tất cả các đồ trang sức, đứng ở cửa sổ tôi (đã nhìn thấy) đấng Thiện Thệ ở lối đi vào thành.

794. Tôi đã nhìn thấy Ngài đang chói sáng với danh vọng, được trọng vọng bởi chư Thiên và nhân loại, được hội đủ các tướng mạo phụ, được điểm tô bằng những tướng mạo chính.

795. Với tâm phẫn chấn, với ý vui mừng, tôi đã xin xuất gia. Trong thời gian không bao lâu tôi đã thành tựu phẩm vị A-la-hán.

796. Là người thực hành theo lời dạy của đấng Đạo Sư, tôi có năng lực về các thần thông, về thiên nhĩ giới, tôi biết được tâm của người khác.

797. Tôi biết được đời sống trước đây, thiên nhẫn được thanh tịnh. Sau khi đã quăng bỏ tất cả các lậu hoặc, tôi đã được thanh tịnh, hoàn toàn không ô nhiễm.

798. Bậc Đạo Sư đã được tôi phục vụ, lời dạy của đức Phật đã được tôi thực hành, nhiệm vụ nặng nề đã được đặt xuống, lối dẫn đi tái sanh đã được xóa tan.

799. Vì mục đích nào tôi đã rời khỏi gia đình xuất gia vào đời sống không gia đình, mục đích ấy tức là sự đoạn tận tất cả các sự trói buộc đã được tôi đạt đến.

800. Do đó, đấng Đại Bi, bậc Tối Thượng Nhân đã thiết lập tôi vào vị thế tối thắng “*Sakulā là vị ni đứng đầu trong các vị ni có thiên nhẫn.*”

801. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đà đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.

802. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

803. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Sakulā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Sakulā là phần thứ tư.

--ooOoo--

25. Nandājanapadakalyāṇī apadānam.

804. Padumuttaro nāma jino sabbadhammānapāragū,
ito satasahassamhi kappe uppajji nāyako.

805. Ovādako viññāpako kārako sabbapāṇinam,
desanākusalo buddho tāresi janataṁ bahum.

806. Anukampako kāruṇiko hitesi sabbapāṇinam,
sampatte titthiyē sabbe pañcasile patitṭhahi.

807. Evam nirākulam āsi suññakam titthiyehi ca,
vicittam arahantehi vasibhūtehi tādihi.

808. Ratanānatthapaññāsam uggato so mahāmuni,
kañcanagghiyasaṅkāso battim̄savaranakkhaṇo.

809. Vassasatasahassāni āyu vijjati tāvade,
tāvatā titthamāno so tāresi janataṁ bahum.

810. Tadā 'ham hamṣavatiyam jātā setthikule ahun,
nānāratanaṇapajjote mahāsukhasamappite.

811. Upetvā tam mahāvīram assosim dhammadesaṇam,
amataṁ paramassādaṁ paramatthanivedakam.

812. Tadā nimantayitvāna sasaṅgham lokanāyakam,¹
datvā tassa mahādānam pasannā sehi pāṇihi.

813. Jhāyinīnam bhikkhunīnam aggaṭṭhānam apathayim,
nipacca sirasā vīram sasaṅgham lokanāyakam.

814. Tadā adantadamako tilokasaraṇo pabhū,
vyākāsi narasaddūlo² lacchase tam supatthitam.

815. Satasahasse ito kappe okkākakulasambhavo,
gotamo nāma gottena satthā loke bhavissati.

¹ tibhavantagaṇ - PTS.

² narasārathi - Ma; narasandharo - Syā.

25. Ký Sự về Nandā - Mĩ Nhân của Xứ Sở:

804. Trước đây một trăm ngàn kiếp, vị Lãnh Đạo, đấng Chiến Thắng tên Padumuttara, bậc thông suốt về tất cả các pháp đã hiện khởi.

805. Là vị giáo giới, vị làm cho hiểu rõ, vị hành xử đối với tất cả chúng sanh, là thiện xảo trong việc chỉ dạy, đức Phật đã giúp cho nhiều chúng sanh vượt qua.

806. Là bậc Thương Tưởng, đấng Bi Mẫn, vị tầm cầu sự lợi ích cho tất cả chúng sanh, Ngài đã an trú vào ngũ giới cho tất cả các ngoại đạo đã đi đến.

807. Như thế, được tô điểm với các vị A-la-hán có được năng lực như thế ấy, (thế gian) đã không bị rối loạn và không có các ngoại đạo.

808. Bậc Đại Hiền Trí ấy cao năm mươi tám *ratana* (14. 50 m) tự như cây cột trụ bằng vàng, có ba mươi hai quý tướng.

809. Cho đến khi ấy, tuổi thọ được biết là một trăm ngàn năm. Trong khi tồn tại như thế, Ngài đã giúp cho nhiều người vượt qua.

810. Khi ấy, tôi đã được sanh ra ở tại Hamṣavatī, trong gia đình triệu phú được rạng rỡ với vô số loại châu báu, được đầy đủ với những lạc thú lớn lao.

811. Tôi đã đi đến đấng Đại Hùng ấy và đã lắng nghe thuyết giảng Giáo Pháp Bất Tử, có phẩm vị tối thắng, làm rõ về chân lý tuyệt đối.

812. Khi ấy, được tịnh tín tôi đã thỉnh mời đấng Lãnh Đạo Thế Gian cùng với hội chúng và đã tự tay mình dâng cúng đại thí đến vị ấy.

813. Tôi đã quỳ xuống để đầu đến bậc Anh Hùng đấng Lãnh Đạo Thế Gian cùng với hội chúng, tôi đã ước nguyện vị thế tối thắng trong số các tỳ khưu ni có thiền chứng.

814. Khi ấy, bậc Điều Phục những ai chưa được điều phục, đấng Nương Nhờ của ba cõi, vị Chúa Tể, bậc Nhân Báo đã chú nguyện rằng: “*Nàng sẽ đạt được điều đã khéo được ước nguyện ấy.*

815. *Vào một trăm ngàn kiếp về sau này, bậc Đạo Sư tên Gotama, thuộc dòng dõi, xuất thân tộc Okkāka sẽ xuất hiện ở thế gian.*

816. Tassa dhammesu dāyādā orasā dhammanimmitā,
nandāti nāma nāmena hessasi satthusāvikā.”

817. Tam sutvā muditā hutvā yāvajīvam tada jinam,
mettacittā paricarim paccayehi vināyakam.

818. Tena kammaṇa sukatena cetanāpaṇidhīhi ca,
jahitvā mānusam deham tāvatiṁsam agacchaham.

819. Tato cutā yāmamagam tato 'ham tusitam agam,¹
tato ca nimmāṇaratim vasavattipuram tato.²

820. Yattha yatthūpapajjāmi tassa kammaṇa vāhasā,
tattha tattheva rājānam mahesittamakārayim.

821. Tato cutā manussatte rājānam cakkavattinam,
maṇḍalinañca rājānam mahesittamakārayim.

822. Sampattiṁ anubhotvāna devesu manujesu ca,
sabbattha sukhitā hutvā nekakappesu samsarim.

823. Pacchime bhave sampatte puramhi³ kapilavaye,
rañño suddhodanassāham dhītā āsim aninditā.

824. Sirimva⁴ rūpinim disvā nanditam āsi tam kulam,
tena nandāti me nāmam sundaropapadam⁵ ahū.

825. Yuvatīnañca sabbāsam kalyāñīti ca vissutā,
tasmimpi nagare ramme ṭhapetvā ca⁶ yasodharā.

826. Jeṭho bhātā tilokaggo pacchimo⁷ arahā tathā,
ekākinī gahaṭṭhāham mātarā paricoditā.

827. “Sākiyamhi kule jātā putte buddhānujā tuvam,
nandenapi vinā bhūtā agāre kinnu vacchasi?

¹ gatā - Ma.

⁵ sundaram pavaram - Ma, PTS;

² gatā - Syā.

sundarā pavarā - Syā.

³ suramme - Sī Mu, Ma, PTS.

⁶ ṭhapetvā tam - Ma, Syā, PTS.

⁴ siriya - Ma, PTS; ramśiriva - Syā.

⁷ majjhimo - Sī, PTS.

816. *Nàng sẽ trở thành nữ Thinh Văn của bậc Đạo Sư, là người thừa tự Giáo Pháp của vị (Phật) ấy, là chánh thống, được tạo ra từ Giáo Pháp, có tên là Nandā.*

817. Nghe được điều ấy, tôi đã trở nên hoan hỷ. Khi ấy, với tâm từ ái tôi đã chăm sóc đấng Chiến Thắng, bậc Hướng Đạo bằng các vật dụng cho đến hết cuộc đời.

818. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

819. Mệnh chung từ nơi ấy, tôi đã đi đến cõi trời Dạ Ma, từ đó đã đi đến cõi trời Đầu Suất, và từ đó đến cõi Hóa Lạc Thiên, rồi từ đó đến cõi Tha Hóa Tự Tại.

820. Do mãnh lực của nghiệp ấy, ở bất cứ nơi nào tôi sanh ra, tôi đều đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của các vị vua ở chính tại các nơi ấy.

821. Mệnh chung từ nơi ấy (sanh) vào thân nhân loại, tôi đã được thiết lập vào ngôi chánh hậu của các đấng Chuyển Luân Vương và các vị vua cai quản các lãnh thổ.

822. Tôi đã thọ hưởng sự thành đạt ở giữa chư Thiên và loài người, đã được an vui ở tất cả các nơi, và đã luân hồi qua nhiều đại kiếp.

823. Khi đạt đến kiếp sống cuối cùng, tôi đã là người con gái hoàn hảo của đức vua Suddhodana tại thành phố tên là Kapila.

824. Nhìn thấy (tôi) có nét đẹp vô cùng rạng rỡ, gia đình ấy đã trở nên vui vẻ; vì thế tôi có tên là “Nandā” (vui vẻ). Tôi đã được công nhận là xinh đẹp.

825. Và cũng ở trong thành phố đáng yêu ấy, tôi đã được nổi danh là “Mỹ nhân” trong số tất cả các thiếu nữ ngoại trừ Yasodharā.

826. Người anh trai đầu là đấng Cao Cả của tam giới, cũng vậy người út là vị A-la-hán. Mỗi một mình tôi là người tại gia, tôi đã bị mẹ quở trách rằng:

827. *“Này con, được sanh trong gia tộc dòng Sakya (Thích Ca), con là em gái của đức Phật. Con cũng không còn có Nanda nữa, việc gì con lại ở tại gia?*

828. Jarāvasānam yobbaññam rūpam asucisammataṁ,
rogantampi ca ārogyam jīvitam maraṇantikam.

829. Idampi te subham rūpam sasikantaṁ manoharam,
bhūsanānamalaṅkāram sirisaṅghātasannibham.

830. Piṇḍitam¹ lokasāramva nayanānam rasāyanam,
puññānam kittijananam okkākakula²nandanam.

831. Na cireneva kālena jarā samatibhossati,³
vihāya geham tāruññe⁴ cara dhammadamanindite.

832. Sutvā 'ham mātuvacanam pabbajim anagāriyam,
dehena na tu cittena rūpayobbanalālitā.⁵

833. Mahatā ca payattena jhānajjhena param mamaṁ,⁶
kātum ca vadate mātā na cāham tattha ussukā.

834. Tato mahākāruṇiko disvā mam kāmalālasam,⁷
nibbindanattham rūpasmiṁ mama cakkhupathe jino.

835. Sakena anubhāvena⁸ itthim māpesi sobhaniṁ,
dassaniyam suruciram matatopi surūpiniṁ.

836. Tamaham vimhitā disvā ativimhitadehiniṁ,
cintayim saphalam meti nettalābhañca mānusam.

837. Tamaham ehi subhage yenattho tam vadehi me,
kulam te nāmagottañca vada me yadi te piyam.

838. Na pañhakālo⁹ subhage ucchange mam nivesaya,¹⁰
sīdantīva¹¹ mamaṅgāni supasuppaya muhuttakam.

839. Tato sīsam mamaṅke sā katvā sayi sulocanā,
tassā nalāte patitā lūtā¹² paramadāruṇā.

¹ puñjitaṁ - Sī, Ma, pūjitaṁ - Syā, PTS.

² ukkākakula - Ma.

³ samadhisessati - Ma, PTS.

⁴ kāruññe - Sī, Ma, PTS.

⁵ lālitā - Ma.

⁶ mama - Ma.

⁷ kamalānanam - Syā.

⁸ ānubhāvena - Ma.

⁹ vañcakālo - Ma.

¹⁰ nivāsaya - Ma.

¹¹ nisīdantī - Sī, PTS.

¹² luddhā - Ma, Syā; luddā - PTS..

828. Tuổi trẻ có sự già là nơi cư ngụ, xác thân được xem là bất tịnh, sức khỏe cũng có căn bệnh là điểm cuối cùng, mạng sống có sự chết là nơi chấm dứt.

829. Sắc thân này của con đâu là xinh đẹp, được yêu dấu như là mặt trăng, quyến rũ, có sự trang điểm của những đồ trang sức tự như được gắn liền với sự rạng rỡ.

830. (Sắc thân này của con) được gộp chung lại thuần sự tinh túy của thế gian, là sự đem lại chất vị cho những con mắt, là sự sản xuất ra danh thơm của các điều phước thiện, là niềm vui của gia tộc Okkāka.

831. Vào thời gian chẳng bao lâu nữa, sự già sẽ ngự trị. Nay cô gái trẻ, hãy từ bỏ gia đình. Nay cô gái hoàn hảo, hãy thực hành Giáo Pháp."

832. Được vui thích với sắc đẹp và tuổi thanh xuân, sau khi nghe lời nói của người mẹ, tôi đã xuất gia vào đời sống không gia đình bằng thân chứ không phải bằng tâm.

833. Và với sự cố gắng lớn lao, mẹ (tôi đã) nói để thuyết phục tôi gắn bó vào việc tham thiền, nhưng tôi đã không nồng nở về việc ấy.

834. Do đó, bậc Đại Bi, đấng Chiến Thắng, đã nhìn thấy tôi có lòng khao khát về các dục, và đối với tôi ý nghĩa của sự nhảm chán về xác thân là qua lộ trình của mắt.

835. Bằng năng lực tự thân, Ngài đã làm hiện ra người phụ nữ lộng lẫy, dáng nhìn, rất dễ thương, vô cùng xinh đẹp hơn hẳn luôn cả tôi.

836. Sau khi nhìn thấy người nữ có thân thể vô cùng kinh ngạc ấy, tôi đã sững sốt. Và tôi đã suy nghĩ về sự lợi ích thuộc về nhân gian đối với con mắt rằng: "Có quả báu đến ta."

837. (Tôi đã nói rằng): "Này em yêu dấu, hãy đến với chị đây. Có cần gì em hãy nói với chị. Hãy nói với chị về gia đình, tên, dòng họ của em nếu em ưng ý."

838. (Cô gái đáp): "Này chị yêu dấu, không phải là lúc hỏi han. Hãy cho em tựa vào lòng. Tay chân của em như là chìm xuống. Chị hãy ru em ngủ một chốc."

839. Sau đó, nàng có đôi mắt xinh đẹp ấy đã kê đầu vào hông của tôi rồi đã thiếp đi. Có con nhện vô cùng ghê rợn đã rơi xuống ở trán của nàng.

840. Saha tassā nipātena piṭakā uppajjatha,
paggharim̄su pabhinnā ca kuṇapā pubbalohitā.
841. Pabhinnam̄ vadanam cāsi kuṇapam̄ pūtigandhikam̄,¹
uddhumātam̄ vinilañca vipubbañca² sarirakam̄.
842. Sā pavedhitasabbañgī nissasantī muhum̄ muhum̄,
vedayantī sakam̄ dukkham̄ karuṇam̄ paridevayī.
843. “Dukkhena dukkhitā homi phusayanti ca vedanā,
mahādukkhe nimuggāmhi saraṇam̄ hohi me sakhi.”
844. “Kuhim̄ vadanasobhā te kuhim̄ te tuṅganāsikā,
tambabimbavaroṭṭham̄ te vadanam̄ te kuhim̄ gataṁ.
845. Kuhim̄ sasinibham̄ vattam̄³ kambugīvā kuhim̄ gatā,
doḷālālā ca⁴ te kaṇṇā vevaṇṇam̄ samupāgatā.
846. Makulamburuhākārā⁵ kalasāva⁶ payodharā,
pabhinnā pūtikuṇapā duggandhittamāgatā.
847. Tanumajjhā puthussoṇi⁷ sūnā vanitakibbisā,⁸
jātā amejjhahbaritā aho rūpaṁ asassataṁ.
848. Sabbam̄ sarīrasañjātam̄ pūtigandham̄ bhayānakam̄,
susānamiva bībhaccham̄ ramante yattha bālisā.”⁹
849. Tadā mahākāruṇiko bhātā me lokanāyako,
disvā samviggacittam̄ mam̄ imā gāthā abhāsatha.
850. “Āturam̄ asucim̄ pūtim̄ passa nande samussayam̄,
asubhāya cittam̄ bhāvehi ekaggam̄ susamāhitam̄.
851. Yathā idam̄ tathā etam̄ yathā etam̄ tathā idam̄,
duggandham̄ pūtikam̄ vāpi bālānam̄ abhinanditaṁ.

¹ pūtigandhanam̄ - Ma.² pubbañcāpi - Ma; sabbañcāpi - PTS.³ vanṇam̄ -Ma, Syā.⁴ doḷālālāva - Ma; dāmāmālañca - Syā.⁵ makulakhārakākārā- Ma, PTS; makulapadumākārā - Syā.⁶ kalikāva - Ma.⁷ vedimajjhāva sussoṇi - Ma; vedimajjhā puthussoṇi - PTS.⁸ sūnāva nītakibbisā - Ma, Syā, PTS.   ⁹ bāliyā - Sī Mu.

840. Cùng với sự rơi xuống của con nhện ấy, mụn nhọt đã nổi lên. Chúng đã rò rỉ, vỡ ra, và toàn thân là mủ và máu.

841. Và khuôn mặt đã bị nứt nẻ, thi thể có mùi hôi thối. Toàn thân bị trương lên, đổi sang màu tím, và thối rữa.

842. Với tất cả các chi thể bị run rẩy, chốc chốc lại bị hụt hơi, nàng ấy trong khi cảm nhận sự khổ đau của mình đã than vãn một cách thê lương rằng:

843. “Em bị khổ sở vì nỗi đau đớn, và các cảm thọ được chạm đến, em bị đắm chìm trong nỗi khổ đau lớn lao. Này cô bạn gái, chị hãy là nơi nương nhờ của em.”

844. “Vẻ đẹp ở khuôn mặt của cô đâu rồi? Lỗ mũi cao của cô đâu rồi? Làn môi màu đỏ của trái cây bimba tuyệt hảo của cô, khuôn mặt của cô đã đi đâu rồi?

845. Gương mặt tự như mặt trăng đâu rồi? Chiếc cổ ba ngần đã đi đâu rồi? Và các lỗ tai run rẩy lung linh của cô đã đi đến tình trạng thay đổi rồi.

846. Bộ ngực có hình dáng đóa hoa sen còn dạng chời tự như bầu nước đã trở thành thi thể hôi thối, bị phân rã, có mùi khó chịu.

847. Eo thon, mông đầy đặn bị sưng lên, có sự lở lói và độc hại, trở thành nơi chứa đầy vật không trong sạch; ôi xác thân là không vĩnh viễn!

848. Toàn bộ nguồn gốc của thân thể là có mùi hôi thối, có sự hãi sợ, như là bãi tha ma kinh hoàng, lại là nơi mà những kẻ hung thú!”

849. Lúc bấy giờ, sau khi nhìn thấy tôi có tâm bị chấn động, đấng Đại Bi, bậc Lãnh Đạo Thế Gian, người anh trai của tôi, đã nói lên những lời kệ này:

850. “Này Nandā, hãy nhìn thân thể bệnh hoạn, bất tịnh, hôi thối. Em hãy tu tập tâm vẹ đề mục bất mỹ (tử thi) trở thành chuyên nhất, khéo được tập trung.

851. Thân này như thế nào thì xác kia như vậy, xác kia như thế nào thì thân này như vậy, (là vật) có mùi khó chịu hoặc hôi thối lại được hung thú đối với những kẻ ngu.

852. Evametam avekkhantī rattindivamatanditā,
tato satāya paññāya abhinibbijja dakkhasi.”
853. Tato ’ham atisañviggā¹ sutvā gāthā subhāsitā,
tatraṭṭhitā vipassantī² arahattamapāpuṇim.
854. Yattha yattha nisinnāham sadā jhānaparāyanā,
jino tasmiṁ guṇe tuṭṭho etadagge ṭhapesi mam.
855. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā,
nāgīva bandhanaṁ chetvā viharāmi anāsavā.
856. Svāgataṁ vata me āsi buddhasetṭhassa santike,
tisso vijjā anuppattā kataṁ buddhassa sāsanam.
857. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime,
chaṭṭabhiññā sacchikatā kataṁ buddhassa sāsanam.
- Ittham sudam Nandā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Nandātheriyāpadānam pañcamam.

--ooOoo--

26. Soṇāpadānam

858. Padumuttaro nāma jino sabbadhammānapāragū,
ito satasahassamhi kappe uppajji nāyako.
859. Tadā setṭhikule jātā sukhitā pūjitā piyā,
upetvā tam munivaram assosim madhuram vacam.
860. Āraddhaviriyānaggam vaṇṇesi³ bhikkhuniṁ jino,
tam sutvā muditā hutvā kāram katvāna satthuno.
861. Abhivādiya sambuddham tam ṭhanam patthayim tadā,
anumodi mahāviro “sijjhataṁ paṇidhī tava.
862. Satasahasre ito kappe okkākakulasambhavo,
gotamo nāma gottena satthā loke bhavissati.
863. Tassa dhammesu dāyādā orasā dhammanimmitā,
soṇāti nāma nāmena hessasi satthusāvikā.”
864. Tam sutvā muditā hutvā yāvajīvam tadā jinam,
mettacittā paricariṁ paccayehi vināyakam.

¹ tathām āsim sañviggā - Syā, PTS.

² tatraṭṭhitāvaham santī - Ma.

³ vaṇṇeti - Syā.

852. Trong khi xem xét xác thân này như thế đêm ngày không mệt mỏi, từ đó với niềm vui tuệ sau khi đã nhảm chán thì em sẽ nhìn thấy."

853. Do đó, sau khi nghe được các lời kệ khéo thuyết, tôi đã bị vô cùng chấn động. Đứng tại chỗ ấy, trong lúc quán sát tôi đã đạt được phẩm vị A-la-hán.

854. Ngồi xuống ở bất cứ nơi nào, tôi luôn luôn có mục đích chính là thiền. Hoan hỷ về đức hạnh ấy, đấng Chiến Thắng đã thiết lập tôi vào vị thế tối thắng.

855. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.

856. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

857. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Nandā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Nandā là phần thứ năm.

--ooOoo--

26. Ký Sự về Sonā:

858. Trước đây một trăm ngàn kiếp, vị Lãnh Đạo, đấng Chiến Thắng tên Padumuttara, bậc thông suốt về tất cả các pháp đã hiện khởi.

859. Khi ấy, tôi đã được sanh ra trong gia đình triệu phú, được hạnh phúc, được tôn vinh, yêu quý. Tôi đã đi đến bậc Hiền Trí cao quý ấy và đã lắng nghe lời nói ngọt ngào.

860. Đấng Chiến Thắng đã tán dương vị tỳ khưu ni đứng đầu trong số các vị ni có sự ra súc tinh tấn. Sau khi nghe được điều ấy, tôi đã trở nên hoan hỷ và tôi đã thể hiện sự thành kính đến bậc Đạo Sư.

861. Khi ấy, tôi đã đánh lê bậc Toàn Giác và đã ước nguyện vị thế ấy. Đấng Đại Hùng đã nói lời tùy hỷ rằng: "Ước nguyện của nàng sẽ được thành tựu.

862. Vào một trăm ngàn kiếp về sau này, bậc Đạo Sư tên Gotama, thuộc dòng dõi, xuất thân gia tộc Okkāka sẽ xuất hiện ở thế gian.

863. Nàng sẽ trở thành nữ Thinh Văn của bậc Đạo Sư, là người thừa tự Giáo Pháp của vị (Phật) ấy, là chánh thống, được tạo ra từ Giáo Pháp, có tên là Sonā."

864. Nghe được điều ấy, tôi đã trở nên hoan hỷ. Khi ấy, với tâm từ ái tôi đã chăm sóc đấng Chiến Thắng, bậc Hướng Đạo bằng các vật dụng cho đến hết cuộc đời.

865. Tena kammena sukatena cetanāpañidhīhi ca,
jahitvā mānusam̄ deham̄ tāvatiṁsam̄ agacchahaṁ.
866. Pacchime ca bhavedāni jātā satṭhikule aham̄,
sāvatthiyam̄ puravare iddhe phīte mahaddhane.
867. Yadā ca yobbanappattā gantvā patikulam̄ aham̄,
dasaputtāni ajaniṁ surūpāni visesato.
868. Sukhedhitā ca te sabbe jananettamanoharā,
amittānampi te rucitā mamaṁ pageva¹ te piyā.
869. Tato mayhaṁ akāmāya dasaputrapurakkhato,
pabbajittha sa me bhattā devadevassa sāsane.
870. Tadekikā vicintesim̄ jīvitenālamatthu me,
cattāya² patiputtehi vuḍḍhāya ca varākiyā.
871. Ahampi tattha gacchissam̄ sampatto yattha me patī,”
evāham̄ cintayitvāna pabbajim̄ anagāriyam̄.
872. Tato ca maṁ bhikkhuniyo evam̄ bhikkhunupassaye,
vihāya gacchumovādam̄ “tāpehi udakam̄” iti.
873. Tadā udakamāhitvā okirityāna kumbhiyā,
cullyam̄³ ṭhapetvā āśinā tato cittam̄ samādahim̄.
874. Khandhe aniccato disvā dukkhato ca anattato,
chetvāna⁴ āsave sabbe arahattamapāpuṇim̄.
875. Tadā ’gantvā bhikkhuniyo uṇhodakamapucchisum̄,
tejodhātum̄ adhiṭṭhāya khippam̄ santāpayim̄ jalam̄.
876. Vimhitā tā jinavaram̄ etamatthamasāvayum̄,
tam̄ sutvā mudito nātho imam̄ gātham̄ abhāsatha:

¹ pañehi - Sī.² jināya - Sī, Syā, PTS.³ culle - Sī, Ma, Syā, PTS.⁴ khepetvā - Ma, Syā, PTS.

865. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại tôi đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

866. Và trong kiếp sống cuối cùng hiện nay, tôi đã được sanh vào gia đình triệu phú sung túc, thịnh vượng, có tài sản lớn lao ở trong kinh thành Sāvatthī.

867. Và khi đã đạt đến tuổi thanh xuân, tôi đã đi đến nhà người chồng và đã sanh ra mười người con trai, hết thảy đều có vóc dáng hoàn hảo.

868. Và tất cả bọn chúng đều được nuôi dưỡng trong sung sướng, có sự thu hút ánh mắt của mọi người. Ngay cá đối với những kẻ nghịch thù, chúng cũng được ưa thích. Chúng được yêu mến còn hơn cả tôi nữa.

869. Sau đó, với sự không mong muốn của tôi, người chồng ấy của tôi được khích lệ bởi mười người con trai đã xuất gia trong Giáo Pháp của vị Trời của chư Thiên.

870. Khi ấy, còn mỗi một mình tôi đã suy xét rằng: “*Đã dù cho cuộc sống của ta là kẻ bị chồng và những người con trai bỏ rơi, lại già cả, và thảm thương.*

871. *Ta cũng sẽ đi đến nơi nào mà người chồng của ta đã đạt đến.*” Sau khi suy xét như thế, tôi đã xuất gia vào đời sống không gia đình.

872. Và sau đó, các vị tỳ khưu ni đã để tôi ở lại tu viện của các tỳ khưu ni như thế rồi đã đi (nghe) giáo giới (bảo rằng): “*Bà hãy đun nóng nước.*”

873. Khi ấy, tôi đã đem nước lại đổ vào trong nồi, sau đó đặt ở bếp lửa, rồi đã ngồi xuống. Do đó tâm đã được định tĩnh.

874. Sau khi nhìn thấy các uẩn là vô thường, là khổ não, và là vô ngã, tôi đã cắt đứt tất cả các lậu hoặc và đã thành tựu phẩm vị A-la-hán.

875. Khi ấy, các vị tỳ khưu ni đã quay lại và đã hỏi về nước nóng. Sau khi chú nguyện vào bản thể của lửa, tôi đã đun nóng nước một cách mau chóng.

876. Ngạc nhiên, các vị ni ấy đã trình lại sự việc này đến đấng Chiến Thắng cao quý. Sau khi nghe điều ấy, được hoan hỷ, đấng Bảo Hộ đã nói lên lời kệ này:

877. Yo ce¹ vassasataṁ jīve kusīto hīnavīriyo,
ekāham jīvitam seyyo viriyamārabhato dālham."
878. Ārādhito mahāvīro mama² suppaṭipattiyā,
āraddhviriyanaggam mamāha sa³ mahāmuni.
879. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā,
nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
880. Svāgatam vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike,
tisso vijjā anuppattā kataṁ buddhassa sāsanam.
881. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca atṭhime,
chaṭabhiññā sacchikatā kataṁ buddhassa sāsanam.
- Ittham sudam Soṇā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Sonātheriyāpadānam chaṭṭham.

--ooOoo--

27. Bhaddākāpilāni-apadānam.

882. Padumuttaro nāma jino sabbadhammesu pāragū,⁴
ito satasahassamhi kappe uppajji nāyako.
883. Tadāhu haṁsavatiyam videho nāma nāmato,⁵
setṭhi pahūtaratano tassa jāyā ahos' aham.
884. Kadāci so narādiccam upecca saparijjanō,⁶
dhammamassosi buddhassa sabbadukkhayāvaham.⁷
885. Sāvakam dhutavādānam aggam kittesi nāyako,
sutvā sattāhikam dānam datvā buddhassa tādino.
886. Nipacca sirasā pāde tam ṭhānam abhipatthayi,
sa hāsayanto parisam tadā hi narapuṅgavo.
887. Setṭhino anukampāya imā gāthā abhāsatha:
“Lacchase patthitam ṭhānam nibbuto hohi puttaka.
888. Satasahasse ito kappe okkākakulasambhavo,
gotamo nāma gottena satthā loke bhavissati.

¹ ca - Sī Mu, Ma, Syā, PTS.

² mayā - Sī Mu, Ma.

³ mamaṁ bhāsi - Sī Mu.

⁴ sabbadhammānapāragū- Ma, Syā.

⁵ nāmako - Syā, PTS; nāyako - The. A.

⁶ saparijjanō - The. A.

⁷ sabbadukkhayappaham - Sī Mu, Ma.

877. “Và người nào đã sống trăm năm, lười biếng, có sự tinh tấn thấp thỏi, cuộc sống một ngày của người đang ra sức tinh tấn một cách bẩn bỉ là tốt hơn.”¹

878. Được hài lòng với sự thực hành tốt đẹp của tôi, đấng Đại Hùng, bậc Đại Hiền Trí ấy đã nói tôi là đứng đầu trong số các vị ni có sự ra sức tinh tấn.

879. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.

880. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

881. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thăng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Soṇā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Soṇā là phần thứ sáu.

--ooOoo--

27. Ký Sự về Bhaddākāpilānī:

882. Trước đây một trăm ngàn kiếp, vị Lãnh Đạo, đấng Chiến Thắng tên Padumuttara, bậc thông suốt về tất cả các pháp đã hiện khởi.

883. Khi ấy, ở tại Haṁsavatī có người triệu phú tên là Videha có rất nhiều châu báu. Tôi đã là vợ của người ấy.

884. Có lần nọ, người ấy cùng nhóm tùy tùng đã đi đến đấng Mặt Trời của nhân loại và đã lắng nghe Giáo Pháp đưa đến sự diệt tận cả khổ đau của đức Phật.

885. Đấng Lãnh Đạo đã ngợi khen vị Thinh Văn đứng đầu trong số các vị thuyết về sự giũ bỏ (pháp đầu-dà). Sau khi lắng nghe, chồng tôi đã dâng cúng vật thí đến đức Phật như thế ấy trong bảy ngày.

886. Chồng tôi trong khi làm hội chúng vui vẻ đã quỳ xuống đê đầu ở bàn chân và đã ước nguyện vị thế ấy. Chính vào khi ấy, đấng Cao Quý của loài người –

887. – vì lòng thương tưởng đến người triệu phú, đã nói những lời kệ này: “Này con trai, ngươi sẽ đạt được vị thế đã ước nguyện rồi ngươi hãy Niết Bàn.

888. Vào một trăm ngàn kiếp về sau này, bậc Đạo Sư tên Gotama, thuộc dòng dõi, xuất thân tộc Okkāka sẽ xuất hiện ở thế gian.

¹ Kinh Pháp Cú, câu 112.

889. Tassa dhammesu dāyādo oraso dhammanimmito,
kassapo nāma nāmena hessasi satthusāvako.”

890. Tam sutvā mudito hutvā yāvajīvam tadā jinam,
mettacitto paricari paccayehi vināyakam.

891. Sāsanam jotayitvā¹ madditvā ca kutitthiye,
veneyye² vinayitvā ca nibbuto so sasāvako.

892. Nibbute tamhi lokagge pūjanathāya satthuno,
ñātimitte samānetvā saha tehi akārayi.

893. Sattayojanikam thūpam ubbiddham ratanāmayam,
jalantam sataramsīva sālarājamva phullitam.

894. Sattasatasahassāni pātiyo³ tattha kārayi,
naļaggi viya jotanti⁴ rataneheva sattahi.

895. Gandhatelena pūretvā dīpānujjālayi tahiṁ,
pūjatthāya⁵ mahesissa sabbabhūtānukampino.

896. Satta satasahassāni puṇṇakumbhāni kārayi,
rataneheva puṇṇāni pūjatthāya mahesino.

897. Majhe atṭhaṭṭhakumbhīnam ussitā kañcanagghiyā,
atirocanti vaṇṇena saradeva divākaro.

898. Catudvāresu sobhanti toraṇā ratanāmayā,
ussitā phalakā rammā sobhanti ratanāmayā.

899. Virocanti parikkhittā avatamsā⁶ sunimmitā,
ussitāni paṭākāni ratanāni virocate.

900. Surattam sukatam cetam⁷ cetiyam ratanāmayam,
atirocati vaṇṇena sasañjhova⁸ divākaro.

¹ jotayitvā so - Sī Mu, The. A.

⁵ pūjanathāya - Ma, Syā.

² veneyyam - Ma, Syā.

⁶ avaṭṭamsā - Ma, Syā.

³ cātiyo - Syā.

⁷ cittam - Ma, PTS.

⁴ jotante - Syā, PTS.

⁸ sasañjhāva - Syā, PTS.

889. *Ngươi sẽ trở thành nam Thinh Văn của bậc Đạo Sư, là người thừa tự Giáo Pháp của vị (Phật) ấy, là chánh thống, được tạo ra từ Giáo Pháp, có tên là Kassapa."*

890. Nghe được điều ấy, chồng tôi đã trở nên hoan hỷ. Khi ấy, với tâm từ ái chồng tôi đã chăm sóc đấng Chiến Thắng, bậc Hướng Đạo bằng các vật dụng cho đến hết cuộc đời.

891. Vị (Phật) ấy đã làm chói sáng Giáo Pháp, đã chế phục các ngoại đạo, đã hướng dẫn những ai đáng được hướng dẫn, rồi đã Niết Bàn cùng các vị Thinh Văn.

892. Khi đấng Cao Cả của thế gian ấy đã Niết Bàn, nhằm mục đích cung dường đến bậc Đạo Sư chồng tôi đã tập hợp các bạn bè quyến thuộc, rồi cùng với những người ấy đã cho xây dựng –

893. – ngôi bảo tháp làm bằng châu báu cao bảy do-tuần, chói sáng như là trăm ánh hào quang, được tỏa rộng ra như là bông hoa *sālā* chúa.

894. Tại nơi ấy, chồng tôi đã cho thực hiện bảy trăm ngàn chiếc đĩa nhỏ bằng chính bảy loại châu báu, chúng đang chói sáng như là ngọn lửa của cây sậy.

895. Chồng tôi đã cho đổ đầy với dầu thơm rồi đã cho thắp sáng các ngọn đèn tại nơi ấy nhằm mục đích cung dường đến bậc Đại Ân Sĩ, đấng Bi Mẫn của mọi sanh linh.

896. Chồng tôi đã cho thực hiện bảy trăm ngàn chậu đầy đặn được chứa đầy với thuần các loại châu báu nhằm mục đích cung dường đến bậc Đại Ân Sĩ.

897. Ở giữa của mỗi nhóm tám chậu là những vật giá trị như vàng được chất đồng. Chúng sáng rực với màu sắc tơ như ánh mặt trời vào mùa thu.

898. Chiếu sáng ở bốn cửa là các vòm cổng làm bằng châu báu. Chiếu sáng là những tấm ván xinh xắn làm bằng châu báu được dựng đứng.

899. Chói sáng là các lăng hoa khéo tạo ra được đặt vòng quanh. Chói sáng là các cờ xí bằng châu báu được dựng đứng.

900. Và ngôi bảo tháp làm bằng ngọc quý này khéo được tô màu, khéo được thực hiện, sáng rực với màu sắc tơ như mặt trời vào lúc hoàng hôn.

901. Thūpassa vediyo tisso¹ haritālena pūrayi,
ekam̄ manosilāyekam̄ añjanena ca ekikam̄.
902. Pūjametādisam̄ rammaṇi kāretvā varavādino,
adāsi dānam̄ saṅghassa yāvajīvaṇi yathābalam̄.
903. Sahāham̄ setṭhinā tena tāni puññāni sabbaso,
yāvajīvaṇi karitvāna sahāva sugatiṇi gatā.
904. Sampattiyonubhotvāna devatte atha mānuse,
chāyā viya sarīrena saha teneva samsariṇi.
905. Ekanavute ito kappe vipassī nāma nāyako,
uppaṇji cārunayano² sabbadhammadvipassako.
906. Tadā 'yam̄ bandhumatiyam̄ brāhmaṇo sādhusammato,
adḍho satthāgamen' āsi³ dhanena ca suduggato.
907. Tadāpi tass' aham̄ āsim̄ brahmaṇī samacetasā,
kadāci so dijavaro samgamesi mahāmuniṇi.
908. Nisinnam̄ janakāyasmim̄ desentam̄ amataṇi padam̄,
sutvā dhammaṇi pamudito adāsi ekasāṭakam̄.
909. Gharamekena vatthenāganvānetam̄⁴ mamabravi,⁵
anumoda mahāpuññe⁶ dinnaṇi buddhassa sāṭakam̄.
910. Tadā 'ham̄ añjaliṇi katvā anumodim̄ supīṇitā,⁷
sudinno sāṭako sāmi buddhassetṭhassa tādino.
911. Sukhito sajjito hutvā samsaranto bhavābhāvo,
bārāṇasipure ramme rājā āsi mahīpati.
912. Tadā tassa mahesīham̄ itthigumbassa uttamā,
tassātidayitā āsim̄ pubbasnehena bhattuno.⁸

¹ thūpassimādi sā tisso - Sī, Syā; thūpassimādi pātiyo - The. A.

² cārudassano - Ma.

³ adḍho santo guṇenāpi - Ma, Syā, PTS.

⁴ vatthena gantvānetam̄ - Ma, Syā, PTS.

⁵ samabravi- Ma.

⁶ mahāpuññe - The. A.; mahāpuññaṇi - Ma, PTS.

⁷ supīṇiyā - The. A; suviditā - Syā

⁸ uttari – Syā; uttarim̄ - PTS; bhattari - The. A.

901. Ngôi bảo tháp có ba bệ thờ. Chồng tôi đã chất đầy một bệ với đá màu vàng, một bệ với đá màu đỏ, và một bệ với đá màu đen.

902. Sau khi đã cho thực hiện việc cúng dường đáng yêu như thế ấy đến bậc Thuyết Giảng cao quý, chồng tôi đã dâng cúng vật thí đến Hội Chúng tùy theo năng lực cho đến hết cuộc đời.

903. Sau khi đã cùng với người triệu phú ấy thực hiện toàn bộ những việc phước báu ấy cho đến hết cuộc đời, tôi đã đi đến nhàn cảnh cùng với chính người ấy.

904. Sau khi đã thọ hưởng sự thành công ở bản thể chư Thiên rồi nhân loại, tôi đã luân hồi cùng với chính người ấy như là hình bóng với xác thân vậy.

905. Trước đây chín mươi mốt kiếp, đãng Lãnh Đạo Thế Gian Vipassī, vị có ánh mắt thu hút, bậc thấy rõ tất cả các pháp đã hiện khởi

906. Khi ấy ở tại Bandhumatī, người này là vị Bà-la-môn được công nhận là tốt lành, dồi dào về việc thâu đạt kiến thức, và đã bị lâm vào cảnh vô cùng khó khăn về tài sản.

907. Cũng vào khi ấy, với tâm ý tương đồng tôi đã là nữ Bà-la-môn (vợ) của người ấy. Có lần, người Bà-la-môn cao quý ấy đã đi đến bậc Đại Hiền Trí.

908. (Đức Phật) ngồi ở đám người đang thuyết giảng về vị thế Bất Tử. Sau khi nghe Pháp, được hoan hỷ người ấy đã dâng cúng một tấm vải choàng.

909. Quay về lại nhà với một mảnh vải, người ấy đã nói với tôi điều này: “*Nàng hãy tùy hỷ việc phước lớn lao; tấm vải choàng đã được dâng đến đức Phật.*”

910. Khi ấy, được hài lòng xiết bao tôi đã chắp tay lên nói lời tùy hỷ rằng: “*Phu quân à, tấm vải choàng là đã khéo được dâng đến đức Phật tôi thương như thế ấy.*”

911. Được an vui, trở nên gắn bó, trong khi luân hồi cõi này cõi khác, người ấy đã trở thành đức vua, vị lãnh chúa ở thành phố Bārāṇasī đáng yêu.

912. Khi ấy, tôi trở thành chánh hậu của người ấy, là tôi cao trong đám nữ nhân. Tôi đã được cảm tình rất mực của người ấy do sự yêu mến trước đây của chồng.

913. Piṇḍāya vicarante so¹ atṭha paccekanāyake,
disvā pamudito hutvā datvā piṇḍam̄ mahāraham̄.
914. Puno nimantayitvāna katvā ratanamaṇḍapam̄,
kammārehi kataṁ chattam̄² sovaṇṇam̄ satahatthakam̄.³
915. Samānetvāna te sabbe tesam̄ dānamadāsi so,
soṇṇāsanopavīṭṭhānam̄⁴ pasanno sehi pāṇīhi.
916. Tampi dānam̄ sah' ādāsim̄ kāsirājen' aham̄ tadā,
punāham̄ bārāṇasiyam̄ ajāyim̄ dvāragāmake.⁵
917. Kuṭumbikakule phīte sukhito so sabhātuko,
jeṭṭhassa bhātuno jāyā ahosim̄ supatibbatā.
918. Paccekabuddham̄ disvāna mama bhattu kanīyasī,⁶
bhāgannam̄ tassa datvāna āgate tamhi pāvadi.⁷
919. Nābhinandittha so dānam̄ tato tassa adās' aham̄,
ūkhā āniya tam̄ annam̄ puno tasseva so adā.
920. Tadannam̄ chaddhayitvāna dutṭhā buddhass' aham̄ tadā,
pattam̄ kalalapuṇṇam̄ tam̄ adāsim̄ tassa tādino.
921. Dāne ca gahane ceva amejjhe padume yathā,⁸
samacittamukham̄ disvā tadāham̄ samvijim̄ bhusam̄.
922. Puno pattam̄ gahetvāna sodhayitvā sugandhinā,
pasannacittā pūretvā saghatam̄ sakkharam̄ adam̄.
923. Yattha yathūpapajjāmi surūpā homi dānato,
buddhassa apakārena⁹ duggandhā vadānena ca.
924. Puna kassapavīrassa niṭṭhāyantamhi¹⁰ cetiye,
sovaṇṇa-iṭṭhakavaram̄ adāsim̄ muditā aham̄.

¹ te - Ma, The. A.² pattam̄ - Ma, PTS;
katamatṭham̄ - Syā.³ vata tattakam̄ - Ma.⁴ soṇṇāsane paviṭṭhānam̄ - Ma;
senāsane patiṭṭhānam̄ - Syā;
senāsano paviṭṭhānam̄ - The. A.⁵ jātā kāsikagāmake - Ma, Syā.⁶ kanīyassa mama bhattuno - Sī Mu,
Ma; kaniyaso - Syā, PTS.⁷ pāvadim̄ - Sī Mu, Ma, PTS.⁸ apace padusepi ca - Ma, Syā, PTS;
majjhatatamanaso ahū - The. A.⁹ apasādena - The. A.¹⁰ niṭṭhāpentampi - The. A.
nidhāyantamhi - Ma.

913. Sau khi nhìn thấy tám vị Lãnh Đạo Độc Giác đang đi quanh để khất thực, người ấy đã trở nên hoan hỷ và đã dâng vật thực vô cùng giá trị.

914. Sau khi thỉnh mời lần nữa, người ấy đã thực hiện mái che bằng châubáu. Lọng che bằng vàng (rộng) trăm cánh tay đã được những người thợ rèn kiến thiết.

915. Sau khi đã hướng dẫn tất cả các ngài ấy tiến vào các chõ ngồi bằng vàng, được tịnh tín người ấy đã tự tay mình dâng cúng vật thí đến các ngài ấy.

916. Khi ấy, tôi cũng đã dâng cúng vật thí ấy cùng với đức vua xứ Kāsi. Tôi đã được sanh ra ở Bārāṇasī lần nữa, tại ngôi làng nhỏ ngoại thành.

917. (Sanh ra) ở trong gia đình giàu có thịnh vượng, người ấy được an lạc, có em trai. Tôi đã là người vợ vô cùng chung thủy của người anh cả.

918. Sau khi nhìn thấy vị Phật Độc Giác, người em gái của chồng tôi đã dâng phần cơm đến vị ấy, và đã thuật lại khi chồng tôi đi đến.

919. Chồng tôi không hoan hỷ với việc dâng cúng. Do đó, tôi đã lấy lại phần cơm ấy từ bình bát rồi đã trao cho chồng. Chồng tôi đã dâng cúng (phần cơm ấy) một lần nữa đến chính vị Phật ấy.

920. Khi ấy, tôi đã quăng bỏ đi phần cơm ấy và đã độc ác đối với đức Phật. Tôi đã dâng bình bát ấy chứa đầy bùn đến vị Phật như thế ấy.

921. Vê vật cho cũng như việc nhận giống như là vật không trong sạch và đóa hoa sen, khi ấy tôi đã nhìn khuôn mặt có tâm bình thản và đã vô cùng chấn động.

922. Sau khi nhận lại bình bát, tôi đã làm sạch bằng chất thơm, rồi với tâm tịnh tín, tôi đã chứa đầy với bơ lòng và đã dâng lên một cách cung kính.

923. Ở bất cứ nơi đâu tôi được sanh ra, tôi đều có sắc xinh đẹp do sự bố thí và có mùi hôi do lời nói và do thái độ không phải phép đối với đức Phật.

924. Lần khác, khi ngôi bảo tháp của đấng Chiến Thắng Kassapa đang được hoàn tất, được hoan hỷ tôi đã dâng cúng phiến ngói cao quý bằng vàng.

925. Catujjātena gandhena nicayitvā¹ tamīṭhakam̄,
muttā duggandhadosamhā sabbaṅgasusamāgatā.
926. Sattapātisahassāni rataneheva sattahi,
kāretvā ghatapūrāni vaṭṭīyo² ca sahassaso.
927. Pakkhipitvā padīpetvā ṭhapayī³ sattapantiyo,
pūjattham̄⁴ lokanāthassa vippasannena cetasā.
928. Tadāpi tamhi puññamhi bhāginiḥ 'ham visesato,
puna kāsisu sañjāto sumitto iti vissuto.
929. Tassāham bhariyā āsim sukhitā sajjitā piyā,
tadāpi paccekamunino adāsi⁵ ghanavethanam̄.
930. Tassāpi bhāginiḥ āsim moditvā dānamuttamam̄,
punāpi kāsiraṭṭhamhi jāto koliyajātiyā.
931. Tadā koliyaputtānam̄ satehi saha pañcahi,
pañca pacceka-buddhānam̄ satāni samupaṭṭhahi.
932. Temāsam tappayitvāna⁶ adāsi ca ticīvaraṇam̄,⁷
jāyā tassa tadā āsim puññakamma-pathānugā.
933. Tato cuto ahu rājā nando nāma mahāyaso,
tassāpi mahesī āsim sabbakāmasamiddhiniḥ.
934. Tadā ca so⁸ bhavitvā brahmadatto mahīpati,
padumavatīputtānam̄ paccekamuninam̄ tadā.
935. Satāni pañc' anūnāni yāvajīvam̄ upaṭṭhahi,
rājuyyāne nivāsetvā nibbutāni ca pūjayi.
936. Cetiyāni ca kāretvā pabbajitvā ubho mayam̄,
bhāvetvā appamaññāyo brahma-lokam̄ aggamhase.
937. Tato cuto mahātitthe sujāto pippalāyano,
mātā sumanadevīti kosiyagotto dijo pitā.

¹ temayitvā - Syā, The. A.⁵ adāsim - Ma.² vaṭṭīni - Ma, Syā, The. A.⁶ vāsayitvāna - Syā, PTS.³ ṭhapayim - Ma.⁷ pattacīvare - The. A.⁴ pūjanattham̄ - Ma.⁸ tadā rājā - Ma; tato ahum̄
vasitvāna - Syā; tato cuto - Sī Mu, PTs.

925. Tôi đã tắm phiến ngói ấy bằng hương thơm sanh lên từ bốn nguồn. Tôi đã được thoát khỏi khuyết điểm về mùi hôi thối và đã được thành tựu tốt đẹp về toàn bộ các phần thân thể.

926. (Chồng tôi) đã cho thực hiện bảy ngàn cái đĩa bằng chính bảy loại châu báu, được chứa đầy bơ lỏng và hàng ngàn tim đèn.

927. Với tâm ý thanh tịnh, sau khi đã đặt (tim đèn) vào và thắp sáng, người ấy đã xếp thành bảy hàng nhằm mục đích cúng dường đến bậc Bảo Hộ Thế Gian.

928. Khi ấy, tôi cũng có phần đóng góp đặc biệt trong việc phước thiện ấy. Người ấy đã được sanh ra ở xứ Kāsi lần nữa, được nổi danh là Sumitta.

929. Tôi đã là vợ của người ấy, được an vui, được gắn bó, được yêu quý. Khi ấy, người ấy cũng đã dâng đến vị Hiền Trí Độc Giác tấm vải choàng bến chắc.

930. Tôi đã hoan hỷ về việc bố thí tối thượng và cũng đã có phần trong việc ấy. Vì ấy cũng đã sanh ra lần nữa trong quốc độ Kāsi thuộc dòng dõi Koliya.

931. Khi ấy, cùng với năm trăm người con trai dòng Koliya, người ấy đã hộ độ năm trăm vị Phật Độc Giác.

932. Và sau khi đã làm hài lòng (chư Phật Độc Giác) trong ba tháng, người ấy đã dâng ba y. Khi ấy, đi theo lộ trình của nghiệp phước thiện tôi đã là vợ của người ấy.

933. Từ nơi ấy chết đi, người ấy đã trở thành vị vua tên là Nanda có danh tiếng vĩ đại. Tôi cũng đã trở thành chánh hậu của người ấy, có sự thành tựu về tất cả các điều dục lạc.

934. Và khi ấy, người ấy đã trở thành vị lãnh chúa Brahmadatta. Khi ấy, những người con trai của bà Padumavatī đã trở thành các bậc Hiền Trí Độc Giác.

935. Người ấy đã hộ độ năm trăm vị không thiếu vị nào cho đến hết cuộc đời. Chư Phật Độc Giác đã cư ngụ tại vườn hoa của đức vua rồi đã Niết Bàn, và người ấy đã cúng dường.

936. Và sau khi cho xây dựng các ngôi bảo tháp, cả hai chúng tôi đã xuất gia. Sau khi tu tập các vô lượng (tâm), chúng tôi đã đi đến cõi Phạm Thiên.

937. Từ nơi ấy chết đi, người ấy đã khéo được sanh ra tại Mahātittha (tên) là Pippalāyana Mẹ là Sumanadevī, cha là người Bà-la-môn dòng tộc Kosiya.

938. Ahaṁ maddajanapade sāgalāyam puruttame,
kapilassa dijass' āsim dhītā mātā sucimati.
939. Ghanakañcanabimbena nimmiṇitvāna maṁ pitā,
adā kassapadhīrassa kāmāsāvajjitassa¹ maṁ.
940. Kadāci so kāruṇiko gantvā kammantapekkhanam,²
kākādikehi khajjante pāṇe disvāna samviji.
941. Ghare cāhaṁ tile jāte disvānātapatāpane,
kimi kākehi khajjante samvegmalabhim tadā.
942. Tadā so pabbajī dhīro ahaṁ tamanupabbajim,
pañca vassāni nivasim paribbājavate³ ahaṁ.
943. Yadā pabbajitā āsi gotamī jinaposikā,
tadā 'ham tamupāgantvā buddhena anusāsitā.
944. Na cireneva kālena arahattamapāpuṇim,
aho kalyāṇamittattam kassapassa sirimato.
945. Suto buddhassa dāyādo kassapo susamāhito,
pubbe nivāsam yo vedi saggāpāyañca passati.
946. Atho jātikkhayam patto abhiññāvoso muni,
etāhi tūhi vijjāhi tevijo hoti brāhmaṇo.
947. Tatheva bhaddā kāpilānī tevijjā maccuhāyinī,
dhāreti antimam deham jetvā māram savāhiniṁ.
948. Disvā ādīnavam loke ubho pabbajitā mayam,
tyamhā khīṇāsavā dantā sītibhūtāmha nibbutā.
949. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā,
nāgīva bandhanaṁ chetvā viharāmi anāsavā.
950. Svāgataṁ vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike,
tisso vijjā anuppattā kataṁ buddhassa sāsanam.
951. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime,
chaṭṭabhiññā sacchikatā kataṁ buddhassa sāsanam.
Ittham sudaṁ Bhaddākāpilānī bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Bhaddākāpilānitheriyāpadānam sattamam.

--ooOoo--

¹ kāmehi vajjitatissa - Ma, Syā, The. A.

² pekkhako - Ma, Syā, PTS.

³ paribbājapathe - Syā, PTS.

938. Tôi đã là người con gái của vị Bà-la-môn Kapila, mẹ là Sucīmatī, ở tại kinh thành Sāgalā trong xứ sở Madda.

939. Sau khi tạo ra tôi với hình tượng bằng vàng khối, người cha đã gả tôi cho bậc trí Kassapa là người đã kiêng cử các dục.

940. Lần nọ, con người có lòng bi mẫn ấy đã đi xem xét công việc làm. Sau khi nhìn thấy các sinh vật bị những loài như là quạ, v.v... ăn thịt, người ấy đã bị động tâm.

941. Và tôi ở nhà, sau khi nhìn thấy những cây mè mọc lên trong sự thiêu đốt của ánh nắng mặt trời và loài sâu bọ bị các con quạ ăn thịt, khi ấy tôi đã có sự động tâm.

942. Lúc bấy giờ, con người trí tuệ ấy đã xuất gia. Tôi đã xuất gia theo vị ấy. Tôi đã sống theo hạnh du sĩ ngoại đạo trong năm năm.

943. Đến khi bà Gotamī người nuôi dưỡng đấng Chiến Thắng đã được xuất gia, khi ấy tôi đã đi theo bà ấy và đã được chỉ dạy bởi đức Phật.

944. Trong thời gian không bao lâu tôi đã thành tựu phẩm vị A-la-hán. Ôi, tính chất bạn hữu tốt lành đối với vị Kassapa vinh quang!

945. Kassapa là con trai, là người thừa tự của đức Phật, khéo được định tĩnh, nhìn thấy được cõi trời và địa ngục, và là vị đã biết được đời sống trước đây.

946. Rồi (vị ấy) đã đạt đến sự diệt tận của sự sanh, là vị hiền trí được hoàn hảo về thăng trí, với ba sự hiểu biết ấy trở thành vị Bà-la-môn có tam minh.

947. Tương tự như thế ấy, Bhaddā Kāpilānī là vị ni có tam minh, có sự dứt bỏ Tứ Thần, mang thân mạng cuối cùng sau khi đã chiến thắng Ma Vương cùng với đạo quân binh.

948. Sau khi nhìn thấy điều tai hại ở thế gian, cả hai chúng tôi đã xuất gia. Chúng tôi đây có các lậu hoặc đã cạn kiệt, đã được huấn luyện, đã có được trạng thái mát mẻ, đã được Niết Bàn.

949. Các phiền não của tôi đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), tôi sống không còn lậu hoặc.

950. Quả vậy, tôi đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

951. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thăng trí đã được tôi đắc chứng; tôi đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Bhaddākāpilānī đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Bhaddākāpilānī là phần thứ bảy.

--ooOoo--

28. Yasodharāpadānam

952. Ekasmīm samaye ramme iddhe rājagahe pure,
pabbhāramhi varekasmīm vasante naranāyake.
953. Vasantiyā tamhi nagare ramme bhikkhunupassaye,
yasodharābhikkhuniyā evam āsi vitakkitaṁ:
954. “Nando rāhulabhaddo ca sāvakaggā tatheva ca,
suddhodano mahārājā gotamī ca pajāpatī.
955. Abhiññātā ca mahātherā theriyo ca mahiddhikā,
santiṁ gatāva āsum te dīpacīvā nirāsavā.
956. Lokanāthe dharanteva ahampi ca sivam padam,
gamiṣsāmīti cintetvā passantī āyumattano.
957. Passitvā āyusaṅkhāram tadaheva khayam gataṁ,
pattacīvaramādāya nikkhāmitvā sakassamā.
958. Purakkhatā bhikkhunīhi satehi sahassehi sā,¹
mahiddhikā mahāpaññā sambuddhaṁ upasaṅkami.
959. Sambuddhaṁ abhivādetvā satthuno cakkalakkhino,
nisinnā ekamantamhi idam vacanamabravi:
960. “Aṭṭhasattativassā ’ham² pacchimo vattate vayo,³
pabbhāram hi⁴ anuppattā ārocemi mahāmune.
961. Paripakko vayo mayham parittaṁ mama jīvitam,
pahāya vo gamissāmi kataṁ me saraṇamattano.
962. Vayaṁ hi⁵ pacchime kāle maraṇam uparundhati,⁶
ajja rattim mahāvīra pāpuṇissāmi nibbutim.

---

¹ satehi saha pañcahi - Sī Mu, PTS.

² vassāmhi - Sī Mu.

³ pacchimā vattayi vayā - Syā; pacchimo vattati vayo - PTS.

⁴ pabbhāramhi - Ma, Syā; pabbhāram pi - PTS.

⁵ vayamhi - Ma, Syā; vayo ca - PTS.

⁶ uparuddhati - Ma; uparujjhati - Pūjā.

28. Ký Sự về Yasodharā:

952. Vào một thuở nọ, đấng Lãnh Đạo nhân loại đang ngự tại một sườn núi cao quý ở thành Rājagaha đáng yêu, trù phú.¹

953. Khi đang cư ngụ tại trú xứ đáng yêu của các tỳ khưu ni ở trong thành phố ấy, đã có suy nghĩ như vậy khởi đến vị tỳ khưu ni Yasodharā rằng:

954. “*Nanda, Rāhula hiền thiện, và tương tự y như thế (hai) vị tôi thương Thinh Văn, đại vương Suddhodana, và bà Pajāpatī Gotamī.*

955. Cùng các vị đại trưởng lão đã đạt thắng trí, và các trưởng lão ni có đại thần lực, các vị ấy đã ngự đến nơi an tịnh không còn lậu hoặc, như là tim của cây đèn hết nhiên liệu.

956. *Và luôn cả ta nữa cũng sẽ đi đến vị thế an toàn ngay trong khi đấng Lãnh Đạo Thế Gian còn hiện tiền.*” Trong khi xem xét tuổi thọ của mình, vị ni đã suy nghĩ như thế.

957. Sau khi xem xét hành sẽ đi đến sự hoại diệt trong chính ngày hôm ấy, vị ni đã cầm lấy bình bát và y rồi đã rời khỏi chốn tịnh cư của mình.

958. Vị ni có đại thần lực có đại trí tuệ ấy đã dẫn đâu một trăm ngàn vị tỳ khưu ni đi đến bậc Toàn Giác.

959. Sau khi đánh lẽ bậc Toàn Giác, vị ni ấy đã ngồi xuống ở một bên và đã nói lời nói này với bậc Đạo Sư là vị có dấu hiệu bánh xe:

960. “*Bạch đấng Đại Hiền Trí, con đã bảy mươi tám tuổi. Giai đoạn cuối cùng của tuổi tác đang tiến đến. Con đã đạt đến ngay ở sườn dốc, con xin tha rỗi.*

961. *Sự tiêu hoại của con đã chín muồi, mạng sống của con còn chút ít. Rời bỏ Ngài, con sẽ ra đi. Sự nương nhờ của bản thân đã được con thực hiện.*

962. *Chính ở thời điểm cuối cùng, sự chêt chận đứng tuổi thọ. Bạch đấng Đại Hùng, hôm nay vào ban đêm con sẽ thành tựu Niết Bàn.*

¹ Các câu kệ từ 952 - 957 không thấy ở Tạng Thái và Tạng Anh.

963. Natthi jāti jarā vyādhi maraṇañca yahim mune,¹
tattha gacchām' aham vīra gato yattha na dissati.²
964. Yāvatā parisā ettha³ samupāsanti satthuno,
aparādham pajānanti⁴ khamantam sammukhā mune.
965. Saṃsaritvā ca saṃsāre khalitam ce mamañ tayi,
ārocemi mahāvīra aparādham khamassu me.
966. Sutvāna tassā vacanam munindo idamabravi,
kimuttaram te vakkhāmi nibbānāya vajantiyā.
967. Iddhim cāpi nidassehi mama sāsanakārike,
parisānañca sabbāsam kañkham chindassu sāsane.
968. Sutvā tam munino vācam bhikkhunī sā yasodharā,
vanditvā munirājam tam idam vacanamabravi:
969. “Yasodharā aham vīra agāre te pajāpati.
sākiyamhi kule jātā itthīyaṅge patiṭṭhitā.
970. Thīnam satasahassānam navutīnam chaṭuttari,⁵
agāre te aham vīra pāmokkhā sabba-issarā.
971. Rūpācāraguṇūpetā yobbanaṭṭhā piyanvadā,
sabbā mañ apacāyanti devatā viya mānusā.
972. Kaññāsaḥassappamukhā sakyaputtanivesane,
samānasukhadukkhā tā devatā viya nandane.
973. Kāmadhātumatikkantā⁶ sañṭhitā rūpadhātuyā,
rūpena sadisā natthi ṭhapetvā lokanāyakañ.
974. Evamādīni vatvāna uppatitvāna ambarañ,
iddhi anekā dassesi buddhānuññā yasodharā.⁷

¹ mahāmune - Ma, Syā, PTS.

² ajarāmarañam santipurañam gamissāmi asaṅkhatañ - Sī Mu;
ajarāmarañam purañ gamissāmi asaṅkhatañ - Ma, PTS;
ajarāmarābhayañpuram gamissāmi asaṅkhatañ - Syā.

³ nāma - Sī Mu, Ma, Syā, PTS.

⁴ sace metthi - Sī Mu; aparādhamajānanti - Ma.

⁵ chaduttari - Ma.

⁶ kāmadhātumatikkamma - Ma.

⁷ Ma, Syā, PTS - Esā gāthā na dissate, api ca ayam gāthā dissate:
“Sambuddham abhivādetvā iddhim dassesi satthuno
nekā nānāvidhākārā mahā-iddhīpi dassayī.”

963. *Bạch đắng Hiền Trí, (Niết Bàn) là nơi không có sự sanh, sự già, sự bệnh và sự chết. Bạch đắng Anh Hùng, nơi nào khi đã đi đến là không còn được nhìn thấy thì con đi đến nơi ấy.*

964. *Bạch đắng Hiền Trí, cho đến nhóm người của bậc Đạo Sư ngồi chung ở nơi đây (nếu) nhận biết lỗi lầm (nào của tôi), xin quý vị hãy tha thứ ở trước mặt.*

965. *Và sau khi đã xoay vẫn trong vòng luân hồi, nếu có điều sai trái của con đối với Ngài, bạch đắng Đại Hùng con xin thưa rõ, xin Ngài hãy tha thứ lỗi lầm cho con.*

966. Sau khi lắng nghe lời nói của vị ni ấy, đắng Hiền Trí Vương đã nói điều này: “Ta sẽ nói điều gì hơn về nàng là người đang đi đến Niết Bàn?

967. *Và nàng cũng nên thị hiện thần thông cho các vị hành theo Giáo Pháp của Ta được thấy. Và hãy chặt đứt sự nghi ngờ về Giáo Pháp cho tất cả các chúng.”*

968. Sau khi lắng nghe lời nói của bậc Hiền Trí ấy, vị tỳ khưu ni Yasodharā ấy đã dành lẽ đắng Hiền Trí Vương ấy và đã nói lời nói này:

969. “*Bạch đắng Anh Hùng, con là Yasodharā, ở tại gia là người vợ của Ngài. Được sanh ra trong gia tộc Sakya, con đã duy trì phận sự của người nữ.*

970. *Bạch đắng Anh Hùng, trong số một trăm chín mươi sáu ngàn phụ nữ ở nhà của Ngài, con là người đứng đầu, là người chủ quản tất cả.*

971. *Là người có được sắc đẹp, tánh tình, và đức hạnh, ở vào tuổi thanh xuân, có lời nói đáng yêu, tất cả chư Thiên cũng như loài người đều quý trọng con.*

972. *Con đứng đầu một ngàn thiếu nữ ở trong cung của người con trai dòng Sakya. Các cô ấy cùng vui buồn giống nhau tự như chư Thiên ở (vườn hoa) Nandana.*

973. *Con đã vượt lên trên lãnh vực dục tình, được khẳng định về mặt thể hình, không có người tương đương về sắc đẹp ngoại trừ đắng Lanh Đạo Thê Gian.*”

974. Sau khi đã nói như thế, v.v... Yasodharā, với sự cho phép của đức Phật, đã bay lên không trung và đã thị hiện vô số thần thông.

975. Cakkavālasamam kāyam sīsam uttarato kuru,
ubho pakkhā duve dīpā jambudīpo¹ sarīrato.
976. Dakkhiṇañca saram piñjam nānāsākhā tu pattakā,
cando ca suriyo akkhi² merupabbatato sikhā.³
977. Cakkavālagiri⁴ tuṇḍam⁵ jamburukkham samūlakam,
vījamānā upāgantvā vandate lokanāyakam.
978. Hatthivanṇam tathev' assam pabbatam jaladhim tathā,
candimam suriyam merum⁶ sakkavaṇṇañca dassayi.
979. “Yasodharā aham vīra pāde vandāmi cakkhuma,”
sahassam lokadhātūnam phullapadmena⁷ chādayi.
980. Brahmavaṇṇañca māpetvā dhammañ desesi suññatam,
“Yasodharā aham vīra pāde vandāmi cakkhuma.
981. Iddhīsu ca vasī homi dibbāya sotadhātuyā,
cetopariyaññāassa vasī homi mahāmuni.
982. Pubbe nivāsam jānāmi dibbacakkhu visodhitam,
sabbāsavā parikkhīṇā natthidāni punabbhavo.
983. Atthadhammaniruttīsu paṭibhāne tatheva ca,
ñāṇam mayham mahāvīra uppannañ tava santike.
984. Buddhānam lokanāthānam saṅgamam te⁸ sudassitam,⁹
adhikāram bahum mayham tuyhatthāya mahāmune.
985. Yam mayham purimam kammañ kusalam sarase mune,
tuyhatthāya mahāvīra puññam upacitam mayā.
986. Abhabbatthāne vajjetvā vārayitvā anācaram,
tuyhatthāya mahāvīra sañcattam jīvitam mayā.

¹ jambudīpañ - sabbesum.² candañca sūriyañcakkhi - Ma, Sī, Syā;
candasuriyavisālakkhi - Pūjā.³ sikhām - Ma, Syā, PTS.⁴ girīm - Ma, Syā.⁵ tuṇḍā - Pūjā.⁶ candasuriyamahañmerum - Pūjā.⁷ thullapādena - Pūjā.⁸ saṅgamantesu - Sī Mu.⁹ nidassitā - Ma.

975. (Yasodharā đã thị hiện) cơ thể tương đương với bầu vũ trụ, đâu là (đảo) Kuru ở về phía bắc, hai cánh là hai hòn đảo, thân mình là đảo Jambu.¹

976. Và đuôi công là cái hồ ở phía nam nhưng các cánh chim là các cành lá khác nhau, mặt trăng và mặt trời là mắt, núi Meru là chóp đỉnh.

977. Ngọn núi của bầu vũ trụ là mỏ chim. Trong lúc phe phẩy cây Jambu cùng với cội rẽ (làm cây quạt), vị ni đã đi đến và đánh lê đấng Lãnh Đạo Thế Gian.

978. Tương tự y như thế, vị ni đã thị hiện hình dáng con voi, con ngựa, ngọn núi, và biển cả, rồi mặt trăng, mặt trời, núi Meru, và vóc dáng của vị trời Sakka.

979. “*Bạch đấng Anh Hùng, bạch đấng Hữu Nhã, con là Yasodharā đánh lê ở bàn chân (Ngài). Con đã che khuất một ngàn thế giới bằng đóa sen nở rộ.*”

980. Và sau khi hóa hiện ra vóc dáng của đấng Brahma, vị ni đã thuyết giảng Giáo Pháp về không tánh. “*Bạch đấng Anh Hùng, bạch đấng Hữu Nhã, con là Yasodharā xin đánh lê ở bàn chân (Ngài).*

981. *Bạch đấng Đại Hiền Trí, con đã có năng lực về các loại thần thông và thiên nhĩ giới, con đã có năng lực về trí biết tâm của người khác.*

982. *Con biết được đời sống trước đây, thiên nhã được thanh tịnh, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.*

983. *Bạch đấng Đại Hùng, trí của con về ý nghĩa, về pháp, về ngôn từ, và tương tự y như thế về phép biện giải là được thành tựu trong sự hiện diện của Ngài.*

984. *Sự gặp gỡ đối với chư Phật là các đấng Lãnh Đạo Thế Gian đã được Ngài nhìn thấy rõ. Bạch đấng Đại Hiền Trí, có nhiều hành động hướng thượng của con là nhằm mục đích về Ngài.*

985. *Bạch đấng Hiền Trí, xin Ngài nhớ lại thiện nghiệp trước đây của con. Bạch đấng Đại Hùng, phước báu đã được con tích lũy là nhằm mục đích về Ngài.*

986. *Bạch đấng Đại Hùng, sau khi đã tránh xa những nơi không thích hợp và đã ngăn trừ điều không hạnh, mạng sống đã được con hy sinh là nhằm mục đích về Ngài.*

¹ *Jambudīpa*: bán đảo Ấn Độ.

987. Nekakoṭisahassānam bhariyatthāya 'dāsi maṇ, na tattha vimanā homi tuyhatthāya mahāmuni.
988. Nekakoṭisahassānam¹ upakārāya 'dāsi maṇ, na tattha vimanā homi tuyhatthāya mahāmuni.
989. Nekakoṭisahassānam¹ bhojanatthāya 'dāsi maṇ, na tattha vimanā homi tuyhatthāya mahāmuni.
990. Nekakoṭisahassāni jīvitāni pariccajīm, bhayamokkham karissam ti cajāmi² mama jīvitam.
991. Aṅgagate alaṅkāre vatthe nānāvidhe bahū, itthimaṇde na gūhāmi tuyhatthāya mahāmuni.
992. Dhanadhaññapariccāgam gāmāni nigamāni ca, khettā³ puttā ca dhītā ca pariccattā mahāmune.
993. Hatthī assā gavā cāpi dāsiyo paricārikā, tuyhatthāya mahāvīra pariccattā asaṅkhiyā.
994. Yam mayhaṇ paṭimantesi⁴ dānam dassāmi yācake, vimanam me na passāmi dadato dānamuttamam.
995. Nānāvidhaṇ bahum dukkham samṣāre ca bahubbidhe, tuyhatthāya mahāvīra anubhuttam asaṅkhiyam.
996. Sukhappattā na modāmi na ca dukkhesu dummanā, sabbattha tulitā homi tuyhatthāya mahāmune.
997. Anumaggena sambuddho yam dhammaṇ abhinīhari, anubhutvā sukham dukkham patto bodhim mahāmuni.
998. Brahmadevañca sambuddham gotamaṇ lokanāyakaṇ, aññesam lokanāthānam saṅgamā te bahū mayā.

¹ sahassāni - Ma, Syā, PTS, Pūjā.
² dadāmi - Ma, Syā.

³ khettam - Ma.
⁴ patimantesi - Sī Mu.

987. *Bạch dâng Đại Hiên Trí, Ngài đã bồ thí con nhầm mục đích làm vợ (kẻ khác) nhiều ngàn koti¹ lần. Con không có bất bình về điều ấy là nhầm mục đích về Ngài.*

988. *Bạch dâng Đại Hiên Trí, Ngài đã bồ thí con vì sự hổ trợ (kẻ khác) nhiều ngàn koti lần. Con không có bất bình về điều ấy là nhầm mục đích về Ngài.*

989. *Bạch dâng Đại Hiên Trí, Ngài đã bồ thí con nhầm mục đích vật thực (cho kẻ khác) nhiều ngàn koti lần. Con không có bất bình về điều ấy là nhầm mục đích về Ngài.*

990. *Con đã từ bỏ nhiều ngàn koti mạng sống. Con từ bỏ mạng sống của con (nghĩ rằng): 'Ta sẽ thực hiện sự giải thoát khỏi nỗi sợ hãi.'*

991. *Bạch dâng Đại Hiên Trí, con không cất giấu các đồ trang sức được dùng cho cơ thể, nhiều vải vóc các loại, các vật dụng của phụ nữ là nhầm mục đích về Ngài.*

992. *Con đã dứt bỏ tài sản, lúa gạo, các làng, và các phố chợ. Bạch dâng Đại Hiên Trí, các ruộng vườn, những người con trai, và con gái là đã được dứt bỏ.*

993. *Bạch dâng Đại Hùng, không thể đếm được những con voi, ngựa, trâu bò, luôn cả các nữ tỳ và tớ gái đã được dứt bỏ là nhầm mục đích về Ngài.*

994. *Về việc Ngài bảo con rằng: 'Ta sẽ cho vật thí đến người hành khất,' con không nhìn thấy sự bất bình của con trong khi Ngài bồ thí vật thí tối thượng.*

995. *Bạch dâng Đại Hùng và con đã trải qua nhiều khổ đau khác loại không thể đếm được, ở nhiều hình thức trong sự luân hồi là nhầm mục đích về Ngài.*

996. *Bạch dâng Đại Hiên Trí, đạt được sung sướng con không vui thích và không có tâm bức bối trong những khổ đau, con được quân bình trong mọi trường hợp là nhầm mục đích về Ngài.*

997. *Theo lộ trình mà bậc Toàn Giác (quá khứ) đã khẳng định về pháp (giải thoát), thì dâng Đại Hiên Trí đã đạt đến sự Giác Ngộ sau khi trải qua an lạc và khổ đau.*

998. *Bạch dâng Phạm Thiên, bậc Toàn Giác, dâng Lãnh Đạo Thê Gian Gotama, Ngài với con đã có nhiều lần gặp gỡ với các dâng Bảo Hộ Thê Gian khác.*

---

¹ Một koti là mười triệu.

999. Adhikāraṁ bahum̄ mayham̄ tuyhatthāya mahāmune,
gavesato buddhadhamme aham̄ te paricārikā.
1000. Kappe satasahasse ca caturo ca asaṅkhiye,
dīpaṅkaro mahāvīro uppajji lokanāyako.
1001. Paccantadesavisaye nimantetvā tathāgataṁ,
tassa āgamanam̄ maggam̄ sodhenti tuṭṭhamānasā.
1002. Tena kālena so āsi sumedho nāma brāhmaṇo,
maggāñca paṭiyādesi āyato¹ sabbadassino.
1003. Tena kālen' ahaṁ āsim̄ kaññā brāhmaṇasambhavā,
sumittā nāma nāmena upagañchim̄ samāgamaṁ.
1004. Atṭha uppalahatthāni pūjanatthāya satthuno,
ādāya janasammejjha² addasam̄ isimuggataṁ.
1005. Cīrānupari āśinam̄³ atikantam̄ manoharam̄,
disvā tadā amaññissam̄ “Saphalam̄ jīvitam̄ mama.”
1006. Parakkamam̄ tam̄ saphalam̄ addasam̄ isino tadā,
pubbakammēna sambuddhe cittañcāpi pasīdi me.
1007. Bhiyyo cittam̄ pasādesim̄ ise uggatamānase,⁴
deyyam̄ aññam̄ na passāmi demi pupphāni te ise.
1008. Pañca hatthā tava hontu tayo hontu mamaṁ ise,
tena siddhi⁵ samā hotu⁶ bodhatthāya tavam̄ ise.

Bhāṇavāram̄ catuttham̄.

1009. Isi gahetvā pupphāni āgacchantam̄ mahāyasam̄,
pūjesi janasammajjhe⁷ bodhatthāya mahā-isim̄.⁸
1010. Passitvā janasammajjhe dīpaṅkaro mahāmuni,
viyākāsi mahāvīro isim̄ uggatamānasam̄.⁹

¹ āyataṁ - Sī Mu.

² janatāmajjhe - Sī Mu; janassa majjhe - Syā.

³ cirānugataṁ dayitam̄ - Ma, Syā; cirānugataṁ dassitam̄ - PTS.

⁴ isimanuggatamānase - Sī Mu.

⁵ saddhim̄ - Ma, Syā.

⁶ hontu - Ma, Syā.

⁷ janatāmajjhe - Sī Mu; janassa majjhe - Syā, PTS.

⁸ mahā-isi - Sī Mu, Ma, PTS.

⁹ Imissānantaram̄ Sī Mu, Ma potthakesu ayam gāthā dissate, na tu
Pūjāvaliyaṁ: “Aparimeyye ito kappe dīpaṅkaro mahāmuni
mama kamman̄ viyākāsi ujubhāvam̄ mahāmuni.”

999. *Bạch đắng Đại Hiền Trí, nhiều hành động hướng thượng của con là nhằm mục đích về Ngài. Con là nử tỳ của Ngài trong lúc Ngài tâm cầu Phật Pháp.*

1000. Vào thuở bốn a-tăng-kỳ và một trăm ngàn kiếp, bậc Đại Anh Hùng, vị Lãnh Đạo Thế Gian Dipaṅkara đã hiện khởi.

1001. Sau khi đã thỉnh mời đức Như Lai, những người ở khu vực vùng biên địa làm sạch sẽ con đường đi đến của Ngài với tâm hoan hỷ.

1002. Vào thời điểm ấy, người ấy đã là vị Bà-la-môn tên Sumedha, và đã sửa soạn con đường của đắng Toàn Tri đang đi đến.

1003. Vào thời điểm ấy, con đã là người thiếu nữ xuất thân Bà-la-môn tên Sumittā. Con đã đi đến cuộc tụ hội.

1004. Con đã cầm tám nắm hoa sen nhằm mục đích cúng dường đến bậc Đạo Sư. Con đã nhìn thấy vị ẩn sĩ được nổi bậc ở giữa đám người.

1005. Sau khi nhìn thấy con người đang ngồi khoác áo vỏ cây vô cùng đáng yêu quyến rũ đang ngồi, khi ấy con đã nghĩ rằng: ‘*Mạng sống của ta là có kết quả.*’

1006. Khi ấy, con đã nhìn thấy sự nỗ lực ấy của vị ẩn sĩ là có được kết quả. Do nghiệp quá khứ, tâm của con cũng đã tịnh tín vào đắng Toàn Giác.

1007. Con đã có tâm tịnh tín hơn nữa đối với vị ẩn sĩ có tâm ý hướng thượng. (Con đã nói rằng): ‘*Này vị ẩn sĩ, tôi không nhìn thấy vật nào khác nên được cúng, tôi cho ông các đóa hoa.*’

1008. *Này vị ẩn sĩ, hãy là của ông năm năm, hãy là của tôi ba năm. Ngày vị ẩn sĩ, như thế sự thành tựu hãy là bằng nhau đối với mục đích giác ngộ của Ngài.*

Tụng phẩm thứ tư.

1009. Sau khi cầm lấy các đóa hoa, vị ẩn sĩ ở giữa đám người đã cúng dường đến bậc Đại Ẩn Sĩ có danh tiếng vĩ đại đang đi đến nhằm mục đích giác ngộ.

1010. Bậc Đại Hiền Trí Dipaṅkara, đắng Đại Hùng đã nhìn thấy ở giữa đám người và đã chú nguyện cho vị ẩn sĩ có tâm ý hướng thượng rằng:

1011. Samacittā samakammā samakārī bhavissati,
piyā hessati kammena tuyhatthāya mahā-ise.¹
1012. Sudassanā suppiyā² ca manāpā piyavādinī,
tassa dhammesu dāyādā piyā hessati itthikā.³
1013. Yathāpi bhaṇḍasāmuggam anurakkhanti⁴ sāmino,
evam kusaladhammānam anurakkhissate ayam.
1014. Tassa te⁵ anukampantī pūrayissati pāramī,
sīhova pañjaram bhetvā⁶ pāpuṇissati bodhiyam.
1015. Aparimeyye ito kappe yam mam buddho viyākari,
tam vācam anumodantī evaṇkārī bhavim aham.
1016. Tassa kammassa sukatassa tattha cittam pasādayim,
devamānusakam yonim upapajja⁷ asaṅkhiyam.
1017. Anubhotvā sukham dukkham devesu mānusesu ca,
pacchime bhave sampatte ajāyim sākiye kule.
1018. Rūpavatī bhogavatī yasasīlavatī tathā,
sabbaṅgasampadā homi kusalesu atisakkatā.
1019. Lābham silokam sakkāraṁ lokadhammasamāgamaṁ,
cittañca dukkhitaṁ natthi vasāmi akutobhayā.
1020. Nibbinditvāna saṁsāre pabbajim anagāriyam,
sahassaparivārena pabbajitvā akiñcanā.
1021. Agāram vijahitvāna pabbajim anagāriyam,
addhamāse asampatte catusaccam apāpuṇim.
1022. Cīvaram piṇḍapātaṁ ca paccayam sayanāsanam,
upanentī bahū neke sāgarasseva ūmiyo.

¹ mahā-isi - Sī Mu, Ma.

² suppiyā - Ma, Syā.

³ viharissati iddhikā - Ma, Syā.

⁴ anurakkhati - Ma, PTS.

⁵ tam - Syā, PTS.

⁶ hitvā - Sī, Syā; hetvā - PTS.

⁷ anubhotvā - Sī Mu, Ma, Syā, PTS.

1011. ‘Này vị đại ân sĩ, (người nữ này) sẽ có tâm tương đương, có nghiệp tương đương, có hành động tương đương, sẽ trở thành người vợ do nghiệp báu đổi với mục đích của người.’

1012. (Người nữ này) có dáng nhìn xinh đẹp, vô cùng đáng yêu, vui vẻ, có lời nói đáng mến, sẽ trở thành người vợ yêu quý, người thừa tự Giáo Pháp của vị (Phật) ấy.

1013. Cũng giống như các người chủ gìn giữ cái rương của cải, người nữ này sẽ hộ trì như thế ấy đối với các thiện pháp.

1014. Trong khi thương tướng đến người đây, (người nữ này) sẽ làm tròn đủ các pháp toàn hảo, sẽ đạt được quả vị giác ngộ tương tự như con sư tử phá vỡ cái chuồng.’

1015. Ấy là điều đức Phật đã chú nguyện cho con trước đây vô lượng kiếp. Trong khi tùy hỷ lời nói ấy, con đã là người có hành động như vậy.

1016. Tại nơi ấy, con đã có tâm tịnh tín đổi với việc làm đã được thực hiện tốt đẹp ấy. Con đã sanh vào bản thể trời và người với số lần không thể đếm được.

1017. Con đã trải qua lạc và khổ ở các cõi trời và ở loài người. Khi đạt đến kiếp sống cuối cùng, con đã sanh ra trong gia tộc Sakya.

1018. Con có sắc đẹp, có của cải, có danh vọng và giới hạnh tương tự như thế. Con có sự thành tựu vẹn toàn thân thể, được vô cùng kính trọng về các điều lành.

1019. Lợi lộc, danh vọng, cung kính, sự hội tụ của các pháp thế gian, và tâm bị khổ não là không có, con sống không sợ hãi.¹

1020. Con đã nhảm chán các sự luân hồi và đã xuất gia vào đời sống không gia đình. Sau khi xuất gia cùng với một ngàn người hầu cận, con không có gì.

1021. Sau khi từ bỏ gia đình, con đã xuất gia vào đời sống không gia đình. Khi chưa đạt đến nửa tháng, con đã đạt được bốn Sự Thật.

1022. Nhiều người, không phải một, đem lại y phục, vật thực, thuốc men, và chỗ nằm ngồi tự như các làn sóng của biển cả.

¹ Kế tiếp có hai mươi câu kệ được thấy ở Tạng Thái, Miến, Anh, nhưng không thấy ở Tạng Sri Lanka. Vì nội dung không có gì đặc sắc nên không thêm vào.

1023. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā,
nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
1024. Svāgataṁ vata me āsi buddhasetṭhassa santike,
tisso vijjā anuppattā kataṁ buddhassa sāsanam.
1025. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime,
chaṭabhiññā sacchikatā kataṁ buddhassa sāsanam.
1026. Evaṁ bahuvidham dukkham sampatti ca bahubbidhā,
visuddhabhāvam sampattā labhāmi sabbasampadā.
1027. Sā dadāti sakattānam puññatthāya mahesino,
sahāyasampadā honti nibbānapadamasaṅkhataṁ.
1028. Parikkhīṇam atītam ca paccuppannam anāgataṁ,
sabbam kammaṁ mamaṁ khīṇam pāde vandāmi cakkhuma.

Ittham sudam Yasodharā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Yasodharātheriyāpadānam aṭṭhamam.

--ooOoo--

29. Dasabhikkhunīsaḥassāpadānam

1029. Kappe ca satasahasre caturo ca asaṅkhiye,
dīpaṅkaro nāma jino uppajji lokanāyako.
1030. Dīpaṅkaro mahāvīro viyākāsi vināyako,
sumedham ca sumittam ca samānasukhadukkhataṁ.
1031. Sadevakam ca passantā vicarantā sadevakam,
tesam pakittane amhe upagamma samāgamam.¹
1032. Amham sabbapati hohi² anāgatasamāgame,
sabbāva tuyham bhariyā manāpā piyavādikā.
1033. Dānasīlamayam sabbam bhāvanā ca subhāvitā,³
dīgharattam ca no⁴ sabbam pariccattam mahāmune.

¹ sadevake - Sī Mu.

² sabbā patī honti - PTS.

³ bhāvanam ca subhāvitam - PTS.

⁴ mayam - PTS.

1023. Các phiền não của con đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), con sống không còn lậu hoặc.

1024. Quả vậy, con đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

1025. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được con đắc chứng; con đã thực hành lời dạy của đức Phật.

1026. Như vậy là có khổ đau đa dạng và thành công nhiều hình thức. Được đạt đến trạng thái thanh tịnh, con nhận lãnh mọi sự thành tựu.

1027. Nàng ấy bối thí chính bản thân mình vì mục đích phuước báu của vị đại ẩn sĩ. Họ có sự thành tựu về bạn hữu. Vị thế Niết Bàn là không còn tạo tác.

1028. “*Quá khứ, hiện tại, và vị lai đã được cạn kiệt, tất cả nghiệp của con đã được cạn kiệt. Bạch đắng Hữu Nhã, con xin đánh lễ ở bàn chân (Ngài).*”

Tỳ khưu ni Yasodharā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Yasodharā là phần thứ tám.

--ooOoo--

29. Ký Sự về 10. 000 vị Tỳ Khưu Ni:

1029. Vào thuở bốn a-tăng-kỳ và một trăm ngàn kiếp, đắng Chiến Thắng, vị Lãnh Đạo Thế Gian tên là Dīpañkara đã hiện khởi.

1030. Đắng Đại Hùng, bậc Hướng Đạo Dīpañkara đã chú nguyện cho Sumedha và Sumittā có trạng thái hạnh phúc và khổ đau tương tự như nhau.

1031. Trong lúc nhìn thấy (thế gian) cùng với chư Thiên và trong lúc đi đó đây ở thế gian) luôn cả cõi trời, chúng con đã đi đến nơi tụ hội vào dịp tuyên dương của hai người ấy (và đã nói rằng):

1032. “*Trong lần tụ hội ở ngày vị lai, xin ngài hãy là chồng của tất cả chúng tôi. Hết thảy tất cả sẽ là những người vợ vui vẻ, có lời nói đáng yêu của ngài.*”

1033. Bạch đắng Đại Hiền Trí, tất cả chúng con có bố thí với trì giới, và tham thiền đã khéo được tu tập. Và mọi thứ thuộc về chúng con đã được buông bỏ từ lâu.

1034. Gandham vilepanam mālam dīpam ca ratanāmayaṁ,
yaṁ kiñci pathitam sabbam pariccattam mahāmune.
1035. Aññam cāpi kataṁ kammaṁ paribhogam ca mānusam,
dīgharattam hi no sabbam pariccattam mahāmune.
1036. Anekajātisamsāram bahum puññam hi no kataṁ,
issaramanubhotvāna saṁsaritvā bhavābhavē.
1037. Pacchimabhave sampatte sakyaputtanivesane,
nānākulūpapannāyo accharā kāmavaṇṇinī.
1038. Lābhaggena yasaṁ pattā pūjita sabbasakkatā,
lābhiyo annapānānam sadā sammānitā mayam.
1039. Agāram pajahitvāna pabbajitvānagāriyam,
addhamāse asampatte sabbā pattāmha nibbutim.
1040. Lābhiyo annapānānam vatthasenāsanāni ca,
upenti pacayā sabbe sadā sakkatapūjita.
1041. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā,
nāgīva bandhanaṁ chetvā viharāma anāsavā.
1042. Svāgataṁ vata no āsi buddhaseṭṭhassa santike,
tisso vijjā anuppattā kataṁ buddhassa sāsanam.
1043. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca atṭhime,
chaṭabhiññā sacchikatā kataṁ buddhassa sāsanam.

Itthaṁ sudam Yasodharāpamukhāni dasabhikkhunīsaṅhassāni
bhagavato sammukhā imā gāthāyo abhāsithāti.

Dasabhikkhunīsaṅhassāpadānam navamam.

--ooOoo--

1034. Bạch đấng Đại Hiền Trí, bất cứ điều gì đã được ao ước (như là) hương thơm, vật thoả, tràng hoa, đèn, vật làm bằng châu báu, tất cả đã được buông bỏ.

1035. Bạch đấng Đại Hiền Trí, và luôn cả nghiệp nào khác đã được thực hiện cũng như sự thụ hưởng thuộc về nhân loại, mọi thứ thuộc về chúng con đã được buông bỏ từ lâu rồi.

1036. Trong khi luân hồi nhiều kiếp sống, chúng con đã làm được nhiều phước báu. Chúng con đã thọ hưởng quyền thế và đã luân hồi cõi này cõi khác.

1037. Khi đạt đến kiếp sống cuối cùng ở trong cung của người con trai dòng Sakya, chúng con đã được sanh ra trong nhiều gia tộc khác nhau, là những mỹ nhân có ái dục và sắc đẹp.

1038. Chúng con đã đạt đến danh vọng cùng với lợi lộc tột đỉnh, được tôn vinh, được tất cả tôn trọng, luôn luôn được cung cấp các lợi lộc về cơm ăn nước uống.

1039. Sau khi từ bỏ gia đình, chúng con đã xuất gia vào đời sống không gia đình. Khi chưa đạt đến nửa tháng, tất cả chúng con đã đạt được Niết Bàn.

1040. Nhiều người đem lại mọi thứ lợi lộc về cơm ăn nước uống, y phục và chõ nằm ngồi. Chúng con luôn luôn được tôn kính cúng dường.

1041. Các phiền não của chúng con đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là những con voi cái (đã được cởi trói), chúng con sống không còn lậu hoặc.

1042. Quả vậy, chúng con đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

1043. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thăng trí đã được chúng con đắc chứng; chúng con đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Mười ngàn vị tỳ khưu ni đứng đầu là Yasodharā trước mặt đức Thế Tôn đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về mười ngàn vị tỳ khưu ni là phần thứ chín.

--ooOoo--

30. Aṭṭhārasabhikkhunīsaḥassāpādānam

1044. Aṭṭhārasasahassāni bhikkhunī sakyasambhavā,
yasodharāpamukhāni sambuddham upasaṅkamum.
1045. Aṭṭhārasasahassāni sabbā honti mahiddhikā,
vandantī munino pāde ārocenti yathābalam.
1046. Jāti khīṇā jarā vyādhi maranam ca mahāmuni,
anāsavam padam santam amataṁ yāma nāyaka.
1047. Khalitam ce pure atthi sabbāsampi mahāmuni,
aparādhama jānanti¹ khama amham vināyaka.
1048. “Iddhim cāpi nidassetha mama sāsanakārikā,
parisānam ca sabbāsam kañkham chindatha yāvatā.”
1049. Yasodharī mahāvīra manāpā piyadassanā,
sabbā tuyham mahāvīra agārasmiṁ pajāpatī.
1050. Thīnam satasahassānam navutīnam chalettari,
agāre te mayam vīra pāmokkhā sabba-issarā.
1051. Rūpācāraguṇūpetā yobbanaṭṭhā piyaṇvadā,
sabbāyo apacāyanti devatā viya mānusā.
1052. Aṭṭhārasasahassāni sabbā sākiyasambhavā,
yasodharā² sahassāni pāmokkhā issarā tadā.
1053. Kāmadhātumatikkantā saṇṭhitā rūpadhātuyā,
rūpena sadisā natthi sahassānam mahāmuni.
1054. Sambuddham abhivādetvā iddhim dassesu satthuno,
nekā³ nānāvidhākārā mahā-iddhipi dassayum.
1055. Cakkavālasamam kāyam sīsam uttarato kuru,
ubho pakkhā duve dīpā jambudīpaṁ sarīrato.
1056. Dakkhinām ca saram piñjam nānāsākhā tu pattakā,
candasūravisālakkhā⁴ merupabbatato sikhā.

¹ aparādhām pajānanti - Syā, PTS.

² yasovatī - Sī, PTS.

³ loke - Sī Mu.

⁴ candam ca sūriyam c' akkhi - Ma, Syā, PTS.

30. Ký Sự về 18. 000 vị Tỳ Khưu Ni:

1044. Mười tám ngàn vị tỳ khưu ni xuất thân dòng Sakya đứng đầu là Yasodharā đã đi đến gặp đấng Toàn Giác.

1045. Tất cả mười tám ngàn vị ni đều có đại thần lực. Trong khi đánh lẽ ở bàn chân của bậc Hiền Trí, các vị ni trình rõ đúng theo năng lực rồng:

1046. “*Bạch đấng Đại Hiền Trí, sự sanh, sự già, sự bệnh, và sự chết đã được cạn kiệt. Bạch đấng Lãnh Đạo, chúng con đã đi đến vị thế Bất Tử, an tịnh, không còn lâu hoắc.*”

1047. *Bạch đấng Đại Hiền Trí, nếu có điều sai trái gì trước đây của tất cả chúng con vì không biết là lỗi lầm, bạch đấng Hướng Đạo xin Ngài hãy tha thứ cho chúng con.”*

1048. “*Là những người thực hành theo Giáo Pháp của Ta, các nàng cũng nên thị hiện thần thông. Và hãy chắt đứt sự nghi ngờ đã có cho tất cả các chúng.*”

1049. “*Bạch đấng Đại Hùng, là những vị ni danh tiếng, vui vẻ, có dáng vóc đáng yêu, bạch đấng Đại Hùng, tất cả đã là vợ của Ngài lúc còn tại gia.*”

1050. *Bạch đấng Anh Hùng, trong số một trăm chín mươi sáu ngàn phụ nữ ở nhà của Ngài, chúng con là những vị đứng đầu, là những người chủ quản tất cả.*

1051. *Là những người có được sắc đẹp, tánh tình, và đức hạnh, ở vào tuổi thanh xuân, có lời nói đáng yêu, tất cả chư Thiên cũng như loài người đều quý trọng (chúng con).*

1052. *Khi ấy, tất cả mười tám ngàn vị ni đều xuất thân dòng Sakya, một ngàn vị ni có danh tiếng là những vị đứng đầu, là những người chủ quản.*

1053. *Bạch đấng Đại Hiền Trí, (các cô ấy) đã vượt qua dục giới, đã được an trú vào sắc giới. Không có gì tương đương với sắc đẹp của một ngàn cô ấy.”*

1054. Sau khi đánh lẽ bậc Toàn Giác, các vị ni đã phô bày thần thông đến bậc Đạo Sư. Các vị ni cũng đã thị hiện đại thần lực với nhiều hình thức khác loại.

1055. (Các vị ni đã thị hiện) cơ thể tương đương với bầu vũ trụ, đầu là (đảo) Kuru ở về phía bắc, hai cánh là hai hòn đảo, thân mình là đảo Jambu.

1056. Và đuôi công là cái hồ ở phía nam nhưng các lông chim là các cành lá khác nhau, mặt trăng và mặt trời là cặp mắt to, núi Meru là chóp đỉnh.

1057. Cakkavālagirituṇḍā jamburukkham samūlakam,
vijamānā upagantvā vandanti lokanāyakam.
1058. Hatthivaṇṇam tathevassam pabbatam jaladhim tathā,
candam ca suriyam merum sakkavaṇṇam ca dassayum.
1059. Yasodharā mayam vīra pāde vandāma cakkhuma,
tava vīra pabhāvena nippahannā naranāyaka.
1060. Iddhīsu ca vasī homa dibbāya sotadhātuyā,
cetopariyañāṇassa vasī homa mahāmune.
1061. Pubbe nivāsam jānāma dibbacakkhu visodhitam,
sabbāsavā parikkhiṇā natthidāni punabbhavo.
1062. Atthadhammaniruttīsu paṭibhāne tatheva ca,
ñāṇam amham mahāvīra uppānam tava santike.
1063. Pubbānam lokanāthānam saṅgamam no nidassitam,
adhikārā bahū amham tumhatthāya mahāmune.
1064. Yam amham purimam kammaṁ kusalam sarase mune,
tumhatthāya mahāvīra puññānupacitāni no.
1065. Abhabbaṭṭhāne vajjetvā vārayimha anācaram,
tuyhatthāya mahāvīra cattāni jīvitāni no.¹
1066. Nekakotisahassānam bhariyatthāya'dāsi no,
na tattha vimanā homa tuyhatthāya mahāmune.
1067. Nekakotisahassānam upakārāya 'dāsi no,
na tattha vimanā homa tuyhatthāya mahāmune.
1068. Nekakotisahassānam bhojanatthāya 'dāsi no,
na tattha vimanā homa tuyhatthāya mahāmune.
1069. Nekakotisahassāni jīvitāni cajimha no,
“Bhayamokkhām karissāma” jīvitāni cajimhase.
1070. Aṅgagate alankāre vatthe nānāvidhe bahū,
itthibhaṇḍe na gūhāma tuyhatthāya mahāmune.

¹ sañcattam jīvitampi no - Syā.

1057. Ngọn núi của bầu vũ trụ là mỏ chim. Trong lúc phe phẩy cây Jambu cùng với cội rễ (làm cây quạt), các vị ni đã đi đến và đánh lẽo Lãnh Đạo Thế Gian.

1058. Tương tự y như thế, các vị ni đã thị hiện hình dáng con voi, con ngựa, ngọn núi, và biển cả, rồi mặt trăng, mặt trời, núi Meru, và vóc dáng của vị trời Sakka.

1059. “*Bạch vị Anh Hùng, bạch đặng Hữu Nhã, chúng con là các vị Yasodharā xin đánh lẽo ở bàn chân (Ngài). Bạch vị Anh Hùng, bạch đặng Lãnh Đạo của nhân loại, chúng con đã được hoàn thành nhờ vào quyền uy của Ngài.*

1060. *Bạch đặng Đại Hiền Trí, chúng con đã có năng lực về các loại thần thông và thiên nhĩ giới, chúng con đã có năng lực về trí biết tâm của người khác.*

1061. *Chúng con biết được đời sống trước đây, thiên nhã được thanh tịnh, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.*

1062. *Bạch đặng Đại Hùng, trí của chúng con về ý nghĩa, về pháp, về ngôn từ, và tương tự như thế về phép biện giải là được thành tựu trong sự hiện diện của Ngài.*

1063. *Bạch đặng Đại Hiền Trí, sự gặp gỡ đối với các đặng Lãnh Đạo Thế Gian trước đây đã được chúng con nhìn thấy rõ. Nhiều hành động hướng thượng của chúng con là nhằm mục đích về Ngài.*

1064. *Bạch bậc Hiền Trí, xin Ngài nhớ lại thiện nghiệp trước đây của chúng con. Bạch đặng Đại Hùng, phước báu đã được tích lũy bởi chúng con là nhằm mục đích về Ngài.*

1065. *Bạch đặng Đại Hùng, sau khi đã tránh xa những nơi không thích hợp và đã ngăn trừ điệu không giới hạn, mạng sống đã được chúng con hy sinh là nhằm mục đích về Ngài.*

1066. *Bạch đặng Đại Hiền Trí, Ngài đã bố thí chúng con nhằm mục đích làm vợ (kẻ khác) nhiều ngàn koṭi lần. Chúng con không có bất bình về điệu ấy là nhằm mục đích về Ngài.*

1067. *Bạch đặng Đại Hiền Trí, Ngài đã bố thí chúng con vì sự hỗ trợ (kẻ khác) nhiều ngàn koṭi lần. Chúng con không có bất bình về điệu ấy là nhằm mục đích về Ngài.*

1068. *Bạch đặng Đại Hiền Trí, Ngài đã bố thí chúng con nhằm mục đích vật thực (cho kẻ khác) nhiều ngàn koṭi lần. Chúng con không có bất bình về điệu ấy là nhằm mục đích về Ngài.*

1069. *Chúng con đã từ bỏ nhiều ngàn koṭi mạng sống. Chúng con đã từ bỏ các mạng sống (nghĩ rằng): ‘Chúng ta sẽ thực hiện sự giải thoát khỏi nỗi sợ hãi.’*

1070. *Bạch đặng Đại Hiền Trí, chúng con không cất giấu các đồ trang sức được dùng cho phụ nữ, cùng nhiều vóc các loại, và các vật dụng của phụ nữ là nhằm mục đích về Ngài.*

1071. Dhanadhaññapariccaṅgām gāmāni nigamāni ca,
khettā puttā ca dhītā ca pariccattā¹ mahāmune.
1072. Hatthī assā gavā cāpi² dāsiyo paricārikā,
tuyhatthāya mahāvīra pariccattā asaṅkhiyā.³
1073. Yaṁ amhe paṭimantesi dānam dassāma yācake,
vimanaṁ no na passāma dadato dānamuttamaṁ.
1074. Nānāvidhaṁ bahūm dukkhaṁ saṁsāre ca bahubbidhe,
tuyhatthāya mahāvīra anubhuttam asaṅkhiyam.
1075. Sukhappattā na modāma⁴ na ca dukkhesu dummanā,
sabbattha tulitā homa tuyhatthāya mahāmune.
1076. Anumaggena sambuddho yaṁ dhammaṁ abhinīhari,
anubhutvā sukhām dukkhaṁ patto bodhim mahāmuni.
1077. Brahmadevaṁ ca sambuddhaṁ gotamaṁ lokanāyakaṁ,
aññesaṁ lokanāthānaṁ saṅgamā tehi no bahū.
1078. Adhikārā bahū amhaṁ⁵ tuyhatthāya mahāmune,
gavesato buddhadhamme mayaṁ te paricārikā.
1079. Kappe ca satasahasse caturo ca asaṅkhiye,
dīpaṅkaro mahāvīro uppajji lokanāyako.
1080. Paccantadesavisaye nimantetvā tathāgataṁ,
tassa āgamanam maggam sodhenti tuṭṭhamānasā.
1081. Tena kālena so āsi sumedho nāma brāhmaṇo,
maggam ca paṭiyādesi āyatam⁶ sabbadassino.
1082. Tena kālena āsimha sabbā brāhmaṇasambhavā,
thalūdajāni pupphāni āharimha samāgamacā.
1083. Tasmīm so samaye buddho dīpaṅkaro mahāyaso,
viyākāsi mahāvīro isimuggatamānasam.

¹ khettam dhītañ ca puttañ ca pariccattam - PTS.

² hatthi-assa-gavaṁ cāpi - PTS.

³ pariccattam asaṅkhiyam - PTS.

⁴ pattānumodāma - Ma, Syā.

⁵ adhikāram bahūm amhe - Ma, PTS.

⁶ āyato - Ma, Syā, PTS.

1071. Chúng con đã dứt bỏ tài sản, lúa gạo, các ngôi làng, và các phố chợ. Bạch đãng Đại Hiền Trí, các ruộng vườn, những người con trai và những người con gái đã được dứt bỏ.

1072. Bạch đãng Đại Hùng, không thể đêm được những con voi, ngựa, trâu bò, luôn cả các nữ tỳ và tớ gái đã được dứt bỏ là nhằm mục đích về Ngài.

1073. Về việc Ngài bảo chúng con rằng: 'Ta sẽ cho vật thí đến người hành khất,' chúng con không nhìn thấy sự bất bình của chúng con trong khi Ngài bố thí vật thí tối thượng.

1074. Bạch đãng Đại Hùng, chúng con đã trải qua nhiều khổ đau khác loại không thể đêm được, và ở sự luân hồi với nhiều hình thức là nhằm mục đích về Ngài.

1075. Bạch đãng Đại Hiền Trí, đạt được sung sướng chúng con không vui thích và không có tâm bức bối trong những khổ đau, chúng con được quân bình trong mọi trường hợp là nhằm mục đích về Ngài.

1076. Theo lộ trình mà bậc Toàn Giác (quá khứ) đã khẳng định về pháp (giải thoát), thì đãng Đại Hiền Trí đã đạt đến sự Giác Ngộ sau khi trải qua an lạc và khổ đau.

1077. Bạch đãng Phạm Thiên, bậc Toàn Giác, đãng Lãnh Đạo Thế Gian Gotama, Ngài với chúng con đã có nhiều lần gặp gỡ với các đãng Bảo Hộ Thế Gian khác.

1078. Bạch đãng Đại Hiền Trí, nhiều hành động hướng thượng của chúng con là nhằm mục đích về Ngài. Chúng con là những nữ tỳ của Ngài trong lúc Ngài tắm cầu Phật Pháp."

1079. Vào thuở bốn a-tăng-kỳ và một trăm ngàn kiếp, bậc Đại Anh Hùng, vị Lãnh Đạo Thế Gian Dipaṅkara đã hiện khởi.

1080. Sau khi đã thỉnh mời đức Như Lai, những người ở khu vực vùng biên địa làm sạch sẽ con đường đi đến của Ngài với tâm hoan hỷ.

1081. Vào thời điểm ấy, người ấy đã là vị Bà-la-môn tên Sumedha, và đã sửa soạn con đường của đãng Toàn Tri đang đi đến.

1082. Vào thời điểm ấy, tất cả chúng con đã có xuất thân là Bà-la-môn. Chúng con đã mang đến cuộc tụ hội những đóa hoa mọc trên đất liền và dưới nước.

1083. Vào lúc ấy, đức Phật Dipaṅkara, bậc Đại Hùng có danh tiếng vĩ đại ấy đã chú nguyện cho vị ẩn sĩ có tâm ý hướng thượng.

1084. Calatī ravatī paṭhavī saṅkampati sadevakam̄,
tassa kammam̄ pakittente isimuggatamānasō.¹
1085. Devakaññā manussā ca mayam̄ cāpi sadevakā,
nānāpūjanīyam̄ bhaṇḍam̄ pūjayitvāna patthayum̄.
1086. Tesam̄ buddho viyākāsi jotiḍipasanāmako,
“Ajja ye patthitā atthi te bhavissanti sammukhā.”
1087. Aparimeyye ito kappe yam̄ no buddho viyākari,
tam̄ vācamanumodantī evaṅkārī ahumha no.
1088. Tassa kammassa sukatassa tattha cittam̄ pasādiya,²
devamānusakam̄ yoniṁ anubhotvā asaṅkhiyam̄.
1089. Sukhadukkhe ’nubhotvā devesu mānusesu ca,
pacchimabhave sampatte jātā ’mha sākiye kule.
1090. Rūpavatī bhogavatī yasasīlavatī tato,
sabbāṅgasampadā homa kulesu atisakkatā.
1091. Lābhām̄ silokam̄ sakkāram̄ lokadhammasamāgamaṁ,
cittam̄ ca dukkhitaṁ natthi vasāma akutobhayā.
1092. Vuttam̄ hetam̄ bhagavatā rañño antepure tadā,
khattiyānam̄ pure vīro upakāram̄ ca niddisi.
1093. Upakārā ca yā nārī yā ca nārī sukhe dukhe,
atthakkhāyī ca yā nārī yā ca nārī ’nukampikā.
1094. Dhammam̄ care sucaritaṁ na nam̄ duccaritaṁ care,
dhammacārī sukham̄ seti asmiṁ loke paramhi ca.
1095. Agāram̄ vijahitvāna pabbajimha ’nagāriyam̄,
addhamāse asampatte catusaccam̄ phusimha no.
1096. Cīvaraṁ piṇḍapātaṁ ca paccayaṁ sayanāsanam̄,
upanenti bahum̄ amhe sāgarasseva ūmiyo.

¹ isimuggatamānasam̄ - Ma, Syā, PTS.² pasādayum̄ - Sī Mu, Ma, Syā, PTS.

1084. Trong khi tuyên dương hành động của vị ân sĩ có tâm ý hướng thượng ấy, quả đất (đã) lay chuyển, gào thét, rung động cùng với Thiên giới.

1085. Các tiên nữ và loài người, luôn cả chúng con cùng với chư Thiên đã dâng lên phẩm vật cúng dường khác nhau rồi đã ước nguyện.

1086. Đức Phật tên Jotidīpa (Dīpañkara) đã chú nguyện cho các vị ấy rằng: “*Những điều đã được ước nguyện vào ngày hôm nay sẽ trở thành hiện thực.*”

1087. Ấy là điều đức Phật đã chú nguyện cho chúng con trước đây vô lượng kiếp. Trong khi tùy hỷ lời nói ấy, chúng con đã là những người hành động như thế.

1088. Tại nơi ấy, chúng con đã có tâm tịnh tín đối với việc làm đã được thực hiện tốt đẹp ấy. Chúng con đã sanh vào bản thể trời và người với số lần không thể đếm được.

1089. Chúng con đã trải qua an lạc và khổ đau ở các cõi trời và loài người. Khi đạt đến kiếp sống cuối cùng, chúng con đã sanh ra trong gia tộc Sakya.

1090. Chúng con có sắc đẹp, có của cải, do đó có danh vọng và giới hạnh. Chúng con có sự thành tựu vẹn toàn thân thể, được vô cùng kính trọng ở các gia đình.

1091. Lợi lộc, danh vọng, cung kính, sự hội tụ của các pháp thế gian, và tâm bị khổ não là không có, chúng con sống không sợ hãi.

1092. Khi ấy, điều này đã được đức Thế Tôn nói ra ở trong kinh thành của đức vua (Suddhodana). Và дâng Anh Hùng đã chỉ ra việc hỗ trợ trước đây của các vị Sát-đế-ly:

1093. “*Người nữ nào là hữu ân, người nữ nào cùng chung vui sướng khổ đau, người nữ nào nói lời hữu ích, và người nữ nào có lòng thương tưởng,* –

1094. – *thời hãy thực hành pháp thiện hạnh, chớ thực hành ác hạnh ấy. Người thực hành Giáo Pháp thọ hưởng an lạc ở đời này và đời sau.*”

1095. Sau khi từ bỏ gia đình, chúng con đã xuất gia vào đời sống không gia đình. Chưa đạt đến nửa tháng, chúng con đã chạm đến bốn Sự Thật.

1096. Nhiều người đem đến cho chúng con y phục, vật thực, thuốc men, và chỗ nằm ngói tợ như các làn sóng của biển cả.

1097. Kilesā jhāpitā amhaṁ bhavā sabbe samūhatā,
nāgīva bandhanam chetvā viharāma anāsavā.
1098. Svāgataṁ vata no āsi buddhassetṭhassa santike,
tisso vijjā anuppattā katanam buddhassa sāsanam.
1099. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca atṭhime,
chaṭabhiññā sacchikatā katanam buddhassa sāsanam.
1100. Evam bahuvidham dukkham sampattī ca bahubbidhā,
visuddhabhāvam sampattā labhāma sabbasampadā.
1101. Yā dadanti sakattānam puññatthāya mahesino,
sahāyasampadā honti nibbānapadamañkhataṁ.
1102. Parikkhīṇam atītam ca paccuppannam anāgataṁ,
sabbam kammampi no khīṇam pāde vandāma cakkhuma.
1103. Nibbānāya vajantīnam kiṁ vo vakkhāma uttarim,
santasañkhatadosam hi pappotha amataṁ padam.

Ittham sudam Yasodharāpamukhāni atṭhārasabhikkhunīsaḥassāni
bhagavato sammukhā imā gāthāyo abhāsithāti.

**Yasodharāpamukha-atṭhārasabhikukhunisahassāpadānam
dasamam.**

Kuṇḍalakesivaggo tatiyo.

--ooOoo--

TASSUDDĀNAM

Kuṇḍalā gotamī ceva dhammadinnā ca sakulā,
varanandā ca soṇā ca kāpilānī yasodharā.
Dasasahassabhikkhunī atṭhārasasahassakā,
gāthāsatāni cattāri cha ca sattati meva ca.

--ooOoo--

1097. Các phiền não của chúng con đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đā đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), chúng con sống không còn lậu hoặc.

1098. Quả vậy, chúng con đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

1099. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được chúng con đắc chứng; chúng con đã thực hành lời dạy của đức Phật.

1100. Như vậy là có khổ đau đa dạng và thành công nhiều hình thức. Được đạt đến trạng thái thanh tịnh, chúng con nhận lãnh mọi sự thành tựu.

1101. Những nàng nào bối thí chính bản thân mình vì mục đích phuỚc báu của vị đại ẩn sĩ là có sự thành tựu về bạn hữu, còn vị thế Niết Bàn là không còn tạo tác.

1102. “Quá khứ, hiện tại, và vị lai đã được cạn kiệt, tất cả nghiệp của chúng con đã được cạn kiệt. Bạch đắng Hữu Nhã, chúng con xin dǎnh lě ở bàn chân (Ngài).”

1103. “Ta sẽ nói điều gì hơn nữa về các nàng là những người đang tiến đến Niết Bàn? Bởi vì các nàng đã đạt được vị thế Bất Tử, (là cảnh giới mà) sự tạo tác và điều sai trái đã được tịnh lặng.”

Mười tám ngàn vị tỳ khưu ni đứng đâu là Yasodharā trước mặt đức Thế Tôn đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về mười tám ngàn vị tỳ khưu ni có Yasodharā đứng đâu là phần thứ mười.

Phẩm Kuṇḍalakesī là phẩm thứ ba.

--ooOoo--

TÓM LUỢC CỦA PHẨM NÀY:

Vị ni Kuṇḍalā, vị ni Kisāgotamī, luôn cả vị ni Dhammadinnā, vị ni Sakulā, vị ni Nandā cao quý, vị ni Soṇā, vị ni Bhaddakāpilānī, vị ni Yasodharā, mười ngàn tỳ khưu ni, và mười tám ngàn vị ni, (tổng cộng) là bốn trăm bảy mươi sáu câu kệ cả thảy.

--ooOoo--

IV. KHATTIYĀVAGGO

31. Yasavatīpamukhabhikkhunīnam apadānam

1104. Bhavā sabbe parikkhīnā bhavasandhi vimocitā,
sabbāsavā ca no natthi ārocema mahāmune.
1105. Purimāṇ kusalam kammāṇ¹ yam kiñci sādhu patthitā,
paribhogamayaṇ dinnāṇ tuyhatthāya mahāmune.
1106. Buddhapacceka buddhānaṇ buddhānaṇ sāvakānaṇ ca,
paribhogamayaṇ dinnāṇ tuyhatthāya mahāmune.
1107. Uccanicamayaṇ kammaṇ bhikkhūnaṇ sādhu patthitā,
uccākulaparikammāṇ katametāṇ mahāmune.
1108. Teneva sukkamūlena coditā kamasampadā,
mānusikamatikkantā jāyiṁsu khattiye kule.
1109. Uppatte ca kate kamme jātiyā cāpi ekato,
pacchime ekato jātā khattiyā kulasambhavā.
1110. Rūpavatī bhogavatī lābhasakkārapūjītā,
antepure mahāvīra devānaṇ viya nandane.
1111. Nibbindityā agāramhā pabbajimha 'nagāriyaṇ,
katipāham upādāya sabbā pattā 'mha nibbutiṁ.
1112. Cīvaraṇ piṇḍapātaṇ ca paccayaṇ sayanāsanā,
upanenti bahū amhe sadā sakkatapūjītā.
1113. Kilesā jhāpitā amham bhavā sabbe samūhatā,
nāgīva bandhanāṇ chetvā viharāma anāsavā.
1114. Svāgatam vata no āsi buddhaseṭṭhassa santike,
tisso vijjā anuppattā kataṇ buddhassa sāsanā.
1115. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime,
chaṭabhiññā sacchikatā kataṇ buddhassa sāsanam.

Ittham sudam Yasavatīpamukhāni aṭṭhārasakhattiyakaññā
bhikkhunīsaḥassāni bhagavato sammukhā imā gāthāyo abhāsitthāti.

**Yasavatīpamukha-aṭṭhārasabhikkhunīsaḥassāpadānam
paṭhamāṇ.**

--ooOoo--

---

¹ parikammañca kusalam - Syā.

IV. PHẨM SÁT-ĐẾ-LÝ:

31. Ký Sự về các Tỳ Khưu Ni đứng đầu là Yasavatī:

1104. “Bạch đâng Đại Hiền Trí, chúng con xin trình rằng, tất cả các hữu của chúng con đã được cạn kiệt, mỗi liên hệ với sự tái sanh của chúng con đã được mở ra, và các lậu hoặc của chúng con không còn.

1105. Bạch đâng Đại Hiền Trí, bất cứ thiện nghiệp nào trước đây đã được ước nguyện tốt đẹp (và) vật dụng đã được bối thí là nhầm mục đích về Ngài.

1106. Bạch đâng Đại Hiền Trí, vật dụng đã được bối thí đến các vị Phật, đến các vị Phật Độc Giác, và đến các vị Phật Thinh Văn là nhầm mục đích về Ngài.

1107. Bạch đâng Đại Hiền Trí, hành động cao cả hoặc tâm thường đến các vị tỳ khưu đã được ước nguyện tốt đẹp, hành động khởi đầu này đây cho việc (sanh vào) các gia tộc thương lưu đã được thực hiện.

1108. Sự thành tựu của nghiệp được thúc đẩy bởi nhân tố trong sạch, trong khi vượt trội loài người chúng con đã được sanh vào gia tộc Sát-đế-ly.

1109. Trong sự sanh ra và trong việc làm đã được thực hiện, và luôn cả trong sự tái sanh cùng với nhau, chúng con đã được sanh ra chung với nhau trong (kiếp sống) cuối cùng, có xuất thân gia tộc Sát-đế-ly.

1110. Bạch đâng Đại Hùng, có sắc đẹp, có của cải, được tôn vinh bằng các lợi lộc và sự kính trọng, chúng con ở trong kinh thành như là ở (vườn hoa) Nandana của chư Thiên.

1111. Chúng con đã nhảm chán và đã xuất gia vào đời sống không gia đình. Trong vài ngày, tất cả chúng con đã đạt được Niết Bàn.

1112. Nhiều người đem đến cho chúng con y phục, vật thực, thuốc men, và chỗ nằm ngõi, chúng con luôn luôn được kính trọng tôn vinh.

1113. Các phiền não của chúng con đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), chúng con sống không còn lậu hoặc.

1114. Quả vậy, chúng con đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

1115. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thăng trí đã được chúng con đắc chứng; chúng con đã thực hành lời dạy của đức Phật.”

Mười tám ngàn vị tỳ khưu ni công nương dòng Sát-đế-ly đứng đầu là Yasavatī trước mặt đức Thế Tôn đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về mười tám ngàn vị tỳ khưu ni đứng đầu là Yasavatī là phần thứ nhất.

--ooOoo--

32. Brahmaṇakaññābhikkhunīnam apadānam

1116. Cullāsītisahassāni brahmaññakulasambhavā,
sukhumālalahatthapādā pure tuyham̄ mahāmune.
1117. Vessasuddakule jātā devā nāgā ca kinnarā,
cātuddīpā bahū kaññā pure tuyham̄ mahāmune.
1118. Keci pabbajitā atthi saccadassāvino bahū,
devā ca kinnarā nāgā bujjhissanti anāgate.
1119. Anubhotvā yasam̄ sabbam̄ patvāna sabbasampadā,
tvayi pasādam̄ paṭiladdhā bujjhissanti anāgate.
1120. Amhe brāhmaṇadhītā tu brahmaññakulasambhavā,
pekkhato no¹ mahāvīra pāde vandāma cakkhuma.
1121. Upahatā bhavā sabbe mūlatañhā samūhatā,
samucchinnā anusayā puññasañkhārā dālitā.
1122. Samādhigocarā sabbā samāpattivasi tathā,
jhānenā dhammaratiyā viharissāma no sadā.
1123. Bhavanetti avijjā ca sañkhārā 'pi ca khepitā,
sududdasam̄ padam̄ gantum̄ anujānātha nāyaka.
1124. Upakārā mamaṁ tumhe dīgharattam̄ katāvino,
catunnam̄ saṃsayam̄ chetvā sabbā gacchantu² nibbutim̄.
1125. Vanditvā munino pāde katvā iddhivikubbaṇam̄,
kāci dassenti ālokam̄ andhakāramathāparā.
1126. Dassenti candasuriye sāgaram̄ ca samacchakam̄,
sineruparibhaṇḍam̄ ca dassenti pārichattakam̄.

---

¹ lakkhaṇā ca - Syā.

² gacchatha - Syā, PTS.

32. Ký Sư về các vị Tỳ Khưu Ni Thiếu Nữ Bà-la-môn:

1116. “*Bạch đắng Đại Hiền Trí, tám mươi bốn ngàn vị ni xuất thân gia tộc Bà-la-môn, có tay chân mềm mại, là thuộc về Ngài trước đây.*

1117. *Bạch đắng Đại Hiền Trí, nhiều thiếu nữ đã được sanh ra trong gia tộc thương buôn và nô lệ, là chư Thiên, loài rồng, và kim-sỉ-diêu, thuộc bốn châu lục, là thuộc về Ngài trước đây.*

1118. *Có một số đã được xuất gia, nhiều vị có sự nhìn thấy Sự Thật. Còn chư Thiên, kim-sỉ-diêu, loài rồng sẽ được giác ngộ trong ngày vị lai.*

1119. *Sau khi thọ hưởng danh vọng, sau khi đạt đến thành công toàn diện, tất cả đã đạt được niềm tin ở Ngài, sẽ được giác ngộ trong ngày vị lai.*

1120. *Bạch đắng Đại Hùng, bạch đắng Hữu Nhã, chúng con là những người con gái của các Bà-la-môn, xuất thân gia tộc Bà-la-môn, chúng con xin đánh lễ ở bàn chân của Ngài là vị đang xem xét chúng con.*

1121. *Tất cả các hữu đã được phá hủy, ái dục cõi nguồn đã được thu tiêu, các khuynh hướng ngủ ngầm đã được chặt đứt, các sự tạo tác đem lại phước báu đã được xé tan.*

1122. *Chúng con có tất cả các hành xử về định, tương tự như thế về khả năng thê nhập. Nhờ thiền, chúng con sẽ luôn luôn sống với sự thỏa thích trong Giáo Pháp.*

1123. *Lôi dẫn đến tái sanh, vô minh, và luôn cả các pháp còn tạo tác đã được quăng bỏ. Bạch đắng Lãnh Đạo, xin Ngài cho phép (chúng con) đi đến vị thế khó nhìn thấy vô cùng.”*

1124. “*Các nàng là nguồn hỗ trợ cho Ta là người đã có sự thực hành dài lâu. Tất cả các nàng hãy cắt đứt sự hoài nghi của bốn (chúng) rồi hãy đi đến Niết Bàn.”*

1125. Sau khi đánh lễ ở bàn chân của bậc Hiền Trí và đã thực hiện sự biến hóa thần thông, một số vị ni thị hiện ánh sáng, còn một số khác thị hiện bóng tối.

1126. Các vị ni thị hiện mặt trăng, mặt trời, và biển cả có cả loài cá. Các vị thi hiện dãy núi Sineru và giống cây san hô (thuộc cõi trời).

1127. Tāvatiṁsam̄ ca bhavaṇam̄ yāmaṇ dassenti iddhiyā,
tusitaṇ nimmite deve vasavatti mahissare.
1128. Brahmāno kāci dassenti caṇkamam̄ ca mahāraham̄,
brahmavaṇṇam̄ ca māpetvā dhammaṇ desenti suññataṇ.
1129. Nānāvikubbaṇam̄ katvā iddhiṇ dassiya satthuno,
dassayiṁsu balam̄ sabbā pade vandiṁsu satthuno.
1130. Iddhīsu ca vasī homa dibbāya sotadhātuyā,
cetopariyañāṇassa vasī homa mahāmune.
1131. Pubbe nivāsaṇ jānāma dibbacakkhu visodhitam̄,
sabbāsavā parikkhīṇā nathidāni punabbhavo.
1132. Atthadhammaniruttīsu paṭibhāne tatheva ca,
ñāṇam̄ amham̄ mahāvīra uppannaṇ tava santike.
1133. Pubbānaṇ lokanāthānaṇ saṅgamam̄ no nidassitam̄,
adhikārā bahū amham̄ tuyhatthāya mahāmune.
1134. Yam̄ amhehi kataṇ kammam̄ kusalam̄ sara tam̄ mune,
tuyhatthāya mahāvīra puññā 'nupacitāni no.
1135. Satasahasse ito kappe padumuttaro mahāmuni,
puram̄ haṁsavatī nāma sambuddhassa kulāsayam̄.
1136. Dvārena haṁsavatiyā gaṅgā sandati sabbadā,
ubbālhā nadiyā bhikkhū gamanaṇ na labhanti te.
1137. Divasaṇ dve tayo ceva sattāhaṇ māsakam̄ tato,
catumāsampi sampuṇṇam̄ gamanaṇ na labhanti te.
1138. Tadā ahu sattasāro jaṭilo nāma raṭṭhiko,
oruddhe bhikkhavo disvā setum̄ gaṅgāya kārayi.
1139. Tadā satasahassehi setum̄ gaṅgāya kārayi,
saṅghassa orime tīre vihāraṇ ca akārayi.

1127. Với thần thông, các vị ni làm cho nhìn thấy cung trời Đạo Lợi, Dạ Ma, Đầu Suất, các vị trời có uy lực lớn lao ở cõi Hóa Lạc Thiên và Tha Hóa Tự Tại.

1128. Một số vị ni làm cho nhìn thấy con đường kinh hành vô cùng giá trị của đấng Phạm Thiên. Và sau khi biến hóa thành hình dáng của đấng Phạm Thiên, các vị ni thuyết giảng Giáo Pháp về không tánh.

1129. Sau khi đã thực hiện sự biến hóa khác nhau và đã phô bày thần thông đến bậc Đạo Sư, tất cả đã trình bày năng lực và đã đánh lẽ ở bàn chân của bậc Đạo Sư.

1130. “*Bạch đấng Đại Hiền Trí, chúng con có năng lực về các loại thần thông và thiên nhĩ giới, chúng con có năng lực về trí biết tâm của người khác.*

1131. *Chúng con biết được đời sống trước đây, thiên nhãm được thanh tịnh, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.*

1132. *Bạch đấng Đại Hùng, trí của chúng con về ý nghĩa, về pháp, về ngôn từ, và tương tự như thế về phép biện giải là được thành tựu trong sự hiện diện của Ngài.*

1133. *Bạch đấng Đại Hiền Trí, sự gặp gỡ đối với các đấng Lãnh Đạo Thế Gian trước đây đã được chúng con nhìn thấy rõ. Nhiều hành động hướng thượng của chúng con là nhằm mục đích về Ngài.*

1134. *Bạch đấng Hiền Trí, xin Ngài nhớ lại nghiệp thiện đã được chúng con thực hiện. Bạch đấng Đại Hùng, phước báu đã được tích lũy bởi chúng con là nhằm mục đích về Ngài.”*

1135. Trước đây một trăm ngàn kiếp, có bậc Đại Hiền Trí Padumuttara. Thành phố tên Hamṣavatī là chỗ cư ngụ của gia đình đấng Toàn Giác.

1136. Sông Gaṅgā luôn luôn chảy qua cửa khẩu của thành Hamṣavatī. Bị khuấy rối bởi dòng sông, các vị tỳ khưu ấy không có được đường đi.

1137. Các vị ấy không có được đường đi đã hai ngày, ba ngày, và luôn cả bảy ngày, sau đó là một tháng, thậm chí bốn tháng đã được tròn đủ.

1138. Khi ấy, bậc ưu tú của loài người đã là viên quan lại tên là Jaṭila. Sau khi nhìn thấy các vị tỳ khưu bị ngăn trở, người đã cho xây dựng cây cầu ở sông Gaṅgā.

1139. Khi ấy, người đã cho xây dựng cây cầu ở sông Gaṅgā với một trăm ngàn, và đã cho xây dựng ngôi trú xá của hội chúng ở bờ sông bên này.

1140. Itthiyo purisā ceva uccanīcakulāni ca,
tassa setuvihāre ca¹ samabhāgām akāmsu te.
1141. Amhe aññe ca manujā vippasannena cetasā,
tassa kammesu dāyādā nagare janapadesu ca.
1142. Itthī purisā kumārā ca bahū ceva kumārikā,
setuno ca vihārassa vālukā ākiriṁsu te.
1143. Vīthisammajjanām katvā kadalī puṇṇaghaṭe dhaje,²
dhūpām cuṇṇām ca³ mālam ca kāraṇā katvāna satthuno.
1144. Setuvihāre kāretvā nimantetvā vināyakam,
mahādānam daditvāna sambodhiṁ abhipatthayī.
1145. Padumuttaro mahāvīro tārako sabbapāṇinaṁ,
anumodaniyām 'kāsi jaṭilassa mahāmuni.
1146. "Satahasasse atikkante kappo hessati bhaddako,
bhavābhavē 'nubhotvāna pāpuṇissati bodhiyām.
1147. Ye keci hatthaparikammām katāvī naranāriyo,
anāgatasmiṁ addhāne sabbā hessanti sammukhā.
1148. Tena kammavipākena cetanāpaṇidhīhi ca,
uppannā devabhavanām tuyham tā paricārikā.
1149. Dibbaṁ sukhamā asaṅkheyām mānusām ca asaṅkhyayām,
anubhontī cirām kālam samsarimha bhavābhavē.
1150. Satasahasse ito kappe sukataṁ kammasampadam,
sukhumālī manussesu atho devapure vare.
1151. Rūpabhogayase ceva atho kittim ca sakkataṁ,
labhāma satataṁ sabbām sukataṁ kammasampadam.
1152. Pacchime bhave sampatte jātāmha brāhmaṇe kule,
sudhumālahatthapādā sakyaputtanivesane.

¹ tesu setuvihāresu - Sī Mu.² puṇṇakuṭaddhajā - PTS.³ dhūmacuṇṇāñ ca - PTS.

1140. Những người đàn bà luôn cả đàn ông cùng các gia đình thương và hạ lưu, họ đã góp phần bằng nhau cho cây cầu và ngôi trú xá của vị ấy.

1141. Với tâm ý vui mừng, chúng con và những người khác ở thành phố và ở các quốc độ là những người thừa tự các việc làm của vị ấy.

1142. Những người đàn bà, đàn ông, thiếu niên, và luôn cả nhiều thiếu nữ, họ đã rải cát cho cây cầu và ngôi trú xá.

1143. Sau khi làm việc quét dọn con đường, họ đã thực hiện các lá phướn, các chum đầy (nước), các cây cờ, nhang thấp, bột phấn, tràng hoa là việc tôn kính đến bậc Đạo Sư.

1144. Sau khi cho thực hiện cây cầu và ngôi trú xá, người đã thỉnh mời đấng Hướng Đạo, rồi đã dâng cúng đại thí, và đã ước nguyện quả vị Toàn Giác.

1145. Bậc Đại Hiền Trí, đấng Đại Hùng Padumuttara, bậc giúp cho tất cả các chúng sanh vượt qua đã nói lời tùy hỷ đến vị Jatila rằng:

1146. “*Khi một trăm ngàn kiếp đã trôi qua sẽ là kiếp Bhadda, (người này) sau khi trải qua kiếp này kiếp khác sẽ đạt đến quả vị giác ngộ.*

1147. *Những người đàn ông và đàn bà nào đã thực hiện công việc hỗ trợ bằng tay, trong tương lai dài lâu tất cả sẽ gặp lại nhau.*”

1148. Do kết quả của nghiệp ấy và do các nguyện lực của tác ý, những người nữ tỳ ấy của Ngài đã được sanh lên cung điện của chư Thiên.

1149. Trong khi họ hưởng sự sung sướng vô lượng thuộc về cõi trời và vô lượng thuộc về nhân loại một thời gian dài, chúng con đã luân hồi cõi này cõi khác.

1150. Trong một trăm ngàn kiếp về trước, sự thành tựu của nghiệp đã được thể hiện tốt đẹp, chúng con được trẻ đẹp ở giữa loài người rồi ở cung trời cao quý.

1151. Chúng con liên tục thọ lãnh trọn vẹn sự thành tựu của nghiệp đã khéo được thể hiện về sắc đẹp, của cải, danh vọng, luôn cả tiếng tăm, và sự kính trọng.

1152. Khi đạt đến kiếp sống cuối cùng, chúng con đã được sanh ra trong gia tộc Bà-la-môn, có tay chân mềm mại, ở trong cung của người con trai dòng Sakya.

1153. Sabbakālampi paṭhavīm na passāma n' alaṅkataṁ,
cikkhallaṁbhūmimasuciṁ na passāma mahāmune.

1154. Agāram vasante amhe sakkāram sabbakālikam,
upanenti sadā sabbam pubbakammabalena no.

1155. Agāram pajahitvāna pabbajitvā 'nagāriyam,
saṁsārapathananittiññā vitarāgā bhavāmase.

1156. Cīvaraṁ piṇḍapātaṁ ca paccayam sayanāsanam,
upanenti sadā amhe sahassāni tato tato.

1157. Kilesā jhāpitā amham bhavā sabbe samūhatā,
nāgīva bandhanam chetvā viharāma anāsavā.

1158. Svāgataṁ vata no āsi buddhasetṭhassa santike,
tisso vijjā anuppattā kataṁ buddhassa sāsanam.

1159. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime,
chaṭṭabhiññā sacchikatā kataṁ buddhassa sāsanam.

Ittham sudaṁ caturāśitibrāhmaṇakaññābhikkhunīsaṁhassāni
bhagavato sammukhā imā gāthāyo abhāsiththāti.

Caturāśitibhikkhunīsaṁhassāpadānam dutiyam.

--ooOoo--

33. Uppaladāyikāpadānam

1160. Nagare aruṇavatiyā aruṇo nāma khattiyo,
tassa rañño ahaṁ bhariyā ekajjhām cārayāmahaṁ.

1161. Rahogatā nisiditvā evam cintes' aham tadā,
ādāya gamanīyam hi kusalam natthi me kataṁ.¹

1162. Mahābhītāpam kaṭukam ghorarūpam sudāruṇam,
nirayam nūna gacchāmi ettha me natthi saṁsayo.

1163. Evāham cintayitvāna pahamsetvāna mānasam,
rājānam upagantvāna idam vacanamabratvam.

¹ kusalam me kataṁ natthi ādāya gamiyam mama - Ma, PTS.

1153. “*Bạch đᾶng Đại Hiên Trí, thậm chí trong mọi thời điểm chúng con cũng không nhìn thấy quả đất là không được trang hoàng, chúng con không nhìn thấy đầm lầy và mặt đất là bị ô nhiễm.*

1154. *Trong khi sống tại gia, chúng con có được sự tôn trọng trong mọi thời điểm. Do năng lực của nghiệp trước đây, người ta luôn luôn đem lại cho chúng con mọi thứ.*

1155. *Sau khi từ bỏ gia đình, chúng con đã xuất gia vào đời sống không gia đình. Chúng con đã được thoát khỏi đạo lô luân hồi, có tham ái đã được lìa bỏ.*

1156. *Từ nơi kia từ nơi nọ, người ta luôn luôn đem lại cho chúng con hàng ngàn y phục, vật thực, thuốc men, và chỗ nằm ngõi.”*

1157. Các phiền não của chúng con đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), chúng con sống không còn lậu hoặc.

1158. Quả vậy, chúng con đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

1159. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được chúng con đắc chứng; chúng con đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tám mươi bốn ngàn vị tỳ khưu ni thiếu nữ Bà-la-môn trước mặt đức Thế Tôn đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về tám mươi bốn ngàn vị tỳ khưu ni là phần thứ nhì.

--ooOoo--

33. Ký Sự về Uppaladāyikā:¹

1160. Ở thành phố Aruṇavatī, có vị Sát-đế-ly tên là Aruṇa. Con đã là người vợ của vị vua ấy. Có một lần con đã khiến (người) đưa con đi (du ngoạn).

1161. Khi ấy, con đã đi đến nơi thanh vắng và ngõi xuồng, con đã suy nghĩ như vậy: “*Dẫu đã đạt được vị thế xứng đáng, nhưng không điều lành nào đã được ta thực hiện!*

1162. *Có lẽ ta sẽ đi đến địa ngục là nơi vô cùng nóng bức, khổ sở, có dáng vẻ rùng rợn, vô cùng khiếp đảm; điều này đối với ta là không có sự hoài nghi (nữa).*”

1163. Sau khi suy nghĩ như thế và sau khi đã làm cho tâm được mừng rỡ, con đã đi đến gặp đức vua và đã nói lời nói này:

¹ *Uppaladāyikā* có ý nghĩa là “người nữ dâng cúng hoa sen xanh.”

1164. “Itthī nāma mayaṁ deva purisānugatā sadā,¹
ekaṁ me samaṇaṁ dehi bhojayissāmi khattiya.”
1165. Adāsi me tadā rājā samaṇaṁ bhāvitindriyaṁ,
tassa pattam gaheṭvāna paramannena pūrayim.
1166. Pūretvā paramaṁ annaṁ sahassagghanakenaham,²
mahācelena chādetvā adāsim tuṭṭhamānasā.
1167. Tena kammena sukatena cetanāpañidhīhi ca,
jahitvā mānusam dehaṁ tāvatiṁsam agacchaham.
1168. Sahassam̄ devarājūnam³ mahesittamakārayim,
sahassam̄ cakkavattinam̄ mahesittamakārayim.
1169. Padesarajjaṁ vipulam̄ gaṇanāto asaṅkhiyam,
nānāvidham̄ bahum̄ aññam̄ tassa kammaphalam̄ tato.
1170. Uppalasseva me vaṇṇo abhirūpā sudassanā,
itthī sabbaṅgasampannā abhijātā jutindharā.
1171. Pacchimabhave sampatte ajāyim sākiye kule,
nārīsaṅgasapāmokkhā suddhodanasutassaham̄.
1172. Nibbinditvā agāreham̄ pabbajim̄ anagāriyam,
sattamim̄ rattimappatvā⁴ catusaccamapāpuṇim̄.
1173. Cīvaraṁ piṇḍapātam̄ ca pacayam̄ sayanāsanam̄,
parimetum̄ na sakkomi piṇḍapātassidaṁ phalam̄.
1174. Yaṁ mayham̄ purimam̄ kammaṁ kusalam̄ sarase muni,
tuyhatthāya mahāvīra pariccattam̄ bahum̄ mayā.
1175. Ekatiṁse ito kappe yaṁ dānamadadiṁ tadā,
duggatim̄ nābhijānāmi piṇḍapātassidaṁ phalam̄.
1176. Dve gatiyo pajānāmi devattam̄ atha mānusam̄,
aññam̄ gatim̄ na jānāmi piṇḍapātassidaṁ phalam̄.
1177. Ucce kule pajāyāmi mahāsāle mahaddhane,
aññe kule na jānāmi piṇḍapātassidaṁ phalam̄.

¹ purisānittarā ahu - Ma; purisā na bhavāma no - Syā;
purisānaṁ bharā mayaṁ - PTS.

² saha sugandhalepanam̄ - Ma, Syā; sahassam̄ gandhalepanam̄ - PTS.

³ sahassam̄ devarājānam̄ - PTS.

⁴ sattamīrattisampattā - Ma; sattamīratti appattā - PTS.

1164. “Tâu bệ hạ, chúng thiếp là phu nữ luôn luôn đi theo sau người nam. Tâu vị Sát-đê-ly, xin hãy ban cho thiếp một vị sa-môn. Thiếp sẽ chăm lo về vật thực.”

1165. Khi ấy, đức vua đã ban cho con (một) vị sa-môn có (các) giác quan đã được tu tập. Sau khi nhận lấy bình bát của vị ấy, con đã đặt đầy (bình bát) với vật thực thượng hạng.

1166. Sau khi đã đặt đầy (bình bát) với vật thực thượng hạng, con đã dậy lại bằng tấm vải lớn trị giá một ngàn và đã dâng lên với tâm ý hồn hở.

1167. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại con đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

1168. Con đã được thiết lập vào ngôi hoàng hậu của một ngàn vị trời Đế Thích. Con đã được thiết lập vào ngôi hoàng hậu của một ngàn đấng Chuyển Luân Vương.

1169. Vương quyền của địa phận là bao la, vô lượng về phương diện tính đếm. Từ đó, quả báu của nghiệp ấy còn có nhiều hình thức đa dạng khác nữa.

1170. Màu da của con chính là màu của hoa sen, con là người nữ đẹp vô cùng, có dáng nhìn xinh xắn, được thành tựu toàn vẹn về cơ thể, được sanh vào nơi quyền quý, có sự lộng lẫy.

1171. Khi đạt đến kiếp sống cuối cùng, con đã được sanh ra trong gia tộc Sakya, đứng đầu một ngàn nữ nhân của người con trai của (đức vua) Suddhodana.

1172. Nhảm chán cuộc sống tại gia, con đã xuất gia vào đời sống không gia đình. Chưa đến đêm thứ bảy, con đã đạt được bốn Sự Thật.

1173. Con không thể nào ước lượng được số lượng y phục, vật thực, thuốc men, và chỗ nằm ngồi; điều này là quả báu của món vật thực.

1174. Bạch đấng Hiền Trí, xin Ngài nhớ lại việc làm tốt đẹp trước đây của con. Bạch đấng Đại Hùng, nhiều thứ đã được con buông bỏ là nhằm mục đích về Ngài.

1175. Kể từ khi con đã dâng cúng vật thí trước đây ba mươi mốt kiếp, con không còn biết đến khổ cảnh; điều này là quả báu của món vật thực.

1176. Con nhận biết hai cảnh giới là bản thể chư Thiên và nhân loại, con không biết đến cảnh giới nào khác; điều này là quả báu của món vật thực.

1177. Con được sanh vào gia tộc thượng lưu, có đại sảnh đường, có tài sản lớn lao, con không biết đến gia tộc nào khác; điều này là quả báu của món vật thực.

1178. Bhavābhavē saṃsaritvā sukkamūlena coditā,
amanāpam na passāmi somanassakataṁ phalam.¹
1179. Iddhīsu ca vasī homi dibbāya sotadhātuyā,
cetopariyaññassa vasī homi mahāmuni.
1180. Pubbe nivāsam jānāmi dibbacakkhu visodhitam,
sabbāsavā parikkhīñā natthidāni punabbhavo.
1181. Atthadhammaniruttīsu paṭibhāne tatheva ca,
ñāṇam mama mahāvīra uppannaṁ tava santike.
1182. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā,
nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
1183. Svāgatam vata me āsi buddhasetṭhassa santike,
tisso vijjā anuppattā kataṁ buddhassa sāsanam.
1184. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime,
chaṭabhiññā sacchikatā katam buddhassa sāsanam.

Ittham sudam Uppaladāyikā bhikkhunī bhagavato sammukhā imā gāthāyo abhāsitthāti.

Uppaladāyikātheriyāpadānam tatiyam.

--ooOoo--

34. Sigālamātāpadānam

1185. Padumuttaro nāma jino sabbadhammānapāragū,
ito satasahassamhi kappe uppajji nāyako.
1186. Tadāhaṁ hamṣavatiyam jātā 'maccakule ahum,
nānāratanaṇapajjote iddhe phīte mahaddhane.
1187. Pitunā saha gantvāna mahājanapurakkhatā,
dhammaṁ buddhassa sutvāna pabbajim anagāriyam.
1188. Pabbajitvāna kāyena pāpakammaṁ vivajjayim,
vacīduccaritaṁ hitvā ājīvam parisodhayim.
1189. Buddhe pasannā dhamme ca saṅghe ca tibbagāravā,
saddhammasavane yuttā buddhadassanalālasā.
1190. Aggam saddhādhimuttānam assosim bhikkhuniṁ tada,
tam ṭhānam patthayitvāna tisso sikkhā apūrayim,
tato mam sugato āha karuṇānugatāsayo.

¹ somanassakatāphalam - Sī Mu; somanassassidam phalam - Syā.

1178. Sau khi luân hồi cõi này cõi khác, được thúc đẩy bởi nhân tố trong sạch con không nhìn thấy điều không vừa ý; (điều này) là quả báu đã được thực hiện với tâm hoan hỷ.

1179. Bạch đấng Đại Hiền Trí, con đã có năng lực về các loại thần thông và thiên nhĩ giới, con đã có năng lực về trí biết tâm của người khác.

1180. Con biết được đời sống trước đây, thiên nhẫn được thanh tịnh, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.

1181. Bạch đấng Đại Hùng, trí của con về ý nghĩa, về pháp, về ngôn từ, và tương tự như thế về phép biện giải là được thành tựu trong sự hiện diện của Ngài.

1182. Các phiền não của con đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), con sống không còn lậu hoặc.

1183. Quả vậy, con đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

1184. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thăng trí đã được con đắc chứng; con đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Uppaladāyikā trước mặt đức Thế Tôn đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Uppaladāyikā là phần thứ ba.

--ooOoo--

34. Ký Sự về Sigālamātā:¹

1185. Trước đây một trăm ngàn kiếp, vị Lãnh Đạo, đấng Chiến Thắng tên Padumuttara, bậc thông suốt về tất cả các pháp đã hiện khởi.

1186. Khi ấy, con đã được sanh ra tại Haṃsavatī, trong gia đình vị quan cận thần được rạng rỡ với châu báu khác loại, sung túc, thịnh vượng, có đại tài sản.

1187. Sau khi cùng với người cha dẫn đầu đám đông người đi đến và lắng nghe Giáo Pháp của đức Phật, con đã xuất gia vào đời sống không gia đình.

1188. Sau khi xuất gia, con đã lánh xa nghiệp ác do thân. Sau khi từ bỏ sở hành xấu xa về lời nói, con đã thanh lọc sự nuôi mạng sống.

1189. Con được tịnh tín với đức Phật, có sự tôn sùng Giáo Pháp và Hội Chúng. Con được gắn bó với việc lắng nghe Chánh Pháp và có lòng khao khát về việc nhìn thấy đức Phật.

1190. Khi ấy, con đã nghe về vị tỳ khưu ni đứng đầu trong số các vị ni có khuynh hướng về đức tin. Sau khi ước nguyện vị thế ấy, con đã làm tròn đủ Tam Học. Do đó, đấng Thiện Thệ với khuynh hướng thuận theo lòng bi mẫn đã nói với con rằng:

¹ Sigālamātā nghĩa là “mẹ của Sigāla.”

1191. “Yassa saddhā tathāgate acalā suppatiṭṭhitā,
sīlam ca yassa kalyāṇam ariyakantam pasamisitam.
1192. Saṅghe pasādo yassatthi ujubhūtam ca dassanam ,
adaḷiddoti tam āhu amogham tassa jīvitam.
1193. Tasmā saddham ca sīlam ca pasādam dhammadassanam,
anuyuñjetha medhāvī saram buddhānasāsanam.”
1194. Tam sutvā ’ham pamuditā apucchim pañidhim mama,
tadā anomo amito vyākarittha vināyako.
1195. Buddhe pasannā kalyāṇī lacchase tam supatthitam,
satasahasse ito kappe okkākakulasambhavo,
gotamo nāma nāmena satthā loke bhavissati.
1196. Tassa dhammesu dāyādā orasā dhammanimmitā,
sigālakassa mātā ti hessati satthu sāvikā.
1197. Tam sutvā muditā hutvā yāvajīvam tadā jinam,
mettacittā paricariṁ paṭipattīhi nāyakam.
1198. Tena kammena sukatena cetanāpañidhīhi ca,
jahitvā mānusam deham tāvatiṁsam agacchaham.
1199. Pacchime ca bhave ’dāni giribbajapuruttame,
jātā sethikule phīte mahāratanasañcaye.
1200. Putto sigālako nāma mamāsi vipathe rato,
diṭṭhigahanapakkhanto¹ disāpūjanatapparo.
1201. Nānādisā namassantam piṇḍāya nagaram vajam,
tam disvā ovadī buddho magge ṭhatvā vināyako.
1202. Tassa desayato dhammaṁ ninādo² vimhayo ahu,
dvekoṭinaranārīnam dhammā ’bhismayo ahu.
1203. Tadāham³ parisam gantvā sutvā sugatabhāsitam,
sotāpattiphalam pattā pabbajim anagāriyam.

¹ diṭṭhigahanapakkhanno - Sī Mu, Syā.² panādo - Sī Mu, Ma, Syā, PTS.³ tadā tam - Syā, PTS.

1191. “Đức tin của người nào đối với đức Như Lai là không bị lay chuyển, khéo được thiết lập, và giới của người nào là tốt đẹp, tương xứng với bậc Thánh, được ngợi khen.

1192. Người nào có niềm tin vào Hội Chúng, có bản thể chính trực và có sự nhận thức, người ta nói về vị ấy là ‘kẻ không nghèo,’ đời sống của vị ấy là không vô ích.

1193. Vì thế, người sáng suốt, trong khi ghi nhớ lời dạy của chư Phật, hãy gắn bó vào đức tin, vào giới, vào niềm tin, và vào việc nhận thức Giáo Pháp.”

1194. Sau khi lắng nghe điều ấy, được hoan hỷ con đã hỏi về điều phát nguyện của con. Khi ấy, đãng Hướng Đạo tối cao, vô lượng, đã chú nguyện rằng:

1195. “Này người thiện nữ, được tịnh tín vào đức Phật nàng sẽ đạt được điều đã ước nguyện ấy. Vào một trăm ngàn kiếp về sau này, bậc Đạo Sư tên Gotama, xuất thân gia tộc Okkāka, sẽ xuất hiện ở thế gian.

1196. Nàng sẽ trở thành nữ Thinh Văn của bậc Đạo Sư, là người thừa tự Giáo Pháp của vị (Phật) ấy, là chánh thống, được tạo ra từ Giáo Pháp, có tên là ‘Mẹ của Sigālaka.’”

1197. Nghe được điều ấy, con đã trở nên hoan hỷ. Khi ấy, với tâm từ ái con đã phụng sự đãng Chiến Thắng, bậc Lãnh Đạo với các sự hành đạo cho đến hết cuộc đời.

1198. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại con đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

1199. Và trong kiếp sống cuối cùng hiện nay, con đã được sanh ra ở kinh thành Giribbaja, trong gia đình triệu phú, thịnh vượng, có sự tích lũy các châu báu lớn lao.

1200. Người con trai của con tên Sigālaka là thích thú vào con đường sai quấy. Trong khi lao theo việc nắm giữ tà kiến, nó có sự nhiệt thành với việc cung đường các phương hướng.¹

1201. Trong khi đi vào thành phố để khất thực, đức Phật bậc có sự giáo huấn, sau khi nhìn thấy nó đang lễ bái các phương hướng khác nhau, đãng Hướng Đạo đã thiết lập Sigālaka vào Đạo Lộ.

1202. Trong khi Ngài đang thuyết giảng Giáo Pháp, âm điệu của Ngài đáng kinh ngạc. Đã có sự lãnh hội Giáo Pháp của hai *koṭi* người nam và người nữ.²

1203. Khi ấy, con đã đi đến đầm đông và đã lắng nghe lời thuyết giảng của đức Thiện Thê. Con đã đạt đến quả vị Nhập Lưu và đã xuất gia vào đời sống không gia đình.

¹ Xem *Sigālasuttam*, Kinh Trường Bộ III.

² Hai *koṭi* là hai mươi triệu.

1204. Na cireneva kālena buddhadassanalālasā,
anussatim tam bhāvetvā arahattam apāpuṇim.
1205. Dassanatthāya buddhassa sabbadāva vajāmaham,
atittāyeva passāmi rūpam nayananandanaṁ.
1206. Sabbapāramisambhūtam lakkhīnilayanam varam,
rūpam sabbasubhākiṇṇam atittā viharāmaham.
1207. Jino tasmiṁ guṇe tuṭṭho etadagge ṭhapesi mām,
“Sigālakassa yā mātā aggā saddhādhimuttikā.”
1208. Iddhīsu ca vasī homi dibbāya sotadhātuyā,
cetopariyañāṇassa vasī homi mahāmuni.
1209. Pubbe nivāsam jānāmi dibbacakkhu visodhitam,
sabbāsavā parikkhīṇā natthidāni punabbhavo.
1210. Atthadhammaniruttisu paṭibhāne tatheva ca,
ñāṇam mama mahāvīra uppannam tava santike.
1211. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā,
nāgīva bandhanaṁ chetvā viharāmi anāsavā.
1212. Svāgataṁ vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike,
tisso vijjā anuppattā kataṁ buddhassa sāsanam.
1213. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime,
chaṭṭabhiññā sacchikatā kataṁ buddhassa sāsanam.

Ittham sudam Sigālamātā bhikkhunī bhagavato sammukhā imā
gāthāyo abhāsitthāti.

Sigālamātātheriyāpadānam catuttham.

--ooOoo--

35. Sukkāpadānam

1214. Ekanavute ito kappe vipassī nāma nāyako,
uppaṭṭiji cārunayano¹ sabbadhammavipassako.
1215. Tadā ’ham bandhumatiyam jātā aññatare kule,
dhammaṁ sutvāna munino pabbajiṁ anagāriyam.
1216. Bahussutā dhammadharā paṭibhānavatī tathā,
vicittakathikā cāpi jinasāsanakārikā.

¹ cārudassano - Ma.

1204. Có lòng khao khát về việc nhìn thấy đức Phật, sau khi tu tập pháp tùy niệm ấy trong thời gian không bao lâu, con đã thành tựu phẩm vị A-la-hán.

1205. Con luôn thường xuyên đi đến nhằm mục đích chiêm ngưỡng đức Phật. Con nhìn không biết chán diện mạo có sự hoan hỷ ở đôi mắt.

1206. Con sống, không biết chán với sắc thân cao quý, được hiện hữu với tất cả các pháp toàn hảo, được phân bố với mọi sự tốt lành, là nơi chứa đựng các điều may mắn.

1207. Hoan hỷ về đức hạnh ấy, đấng Chiến Thắng đã thiết lập con vào vị thế tối thắng: “*Mẹ của Sigālaka là vị có khuynh hướng về đức tin hàng nhất.*”

1208. Bạch đấng Đại Hiền Trí, con đã có năng lực về các loại thần thông và thiên nhĩ giới, con đã có năng lực về trí biết tâm của người khác.

1209. Con biết được đời sống trước đây, thiên nhãn được thanh tịnh, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.

1210. Bạch đấng Đại Hùng, trí của con về ý nghĩa, về pháp, về ngôn từ, và tương tự như thế về phép biện giải là được thành tựu trong sự hiện diện của Ngài.

1211. Các phiền não của con đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), con sống không còn lậu hoặc.

1212. Quá vậy, con đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

1213. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thăng trí đã được con đắc chứng; con đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Sigālamātā trước mặt đức Thế Tôn đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Sigālamātā là phần thứ tư.

--ooOoo--

35. Ký Sự về Sukkā:

1214. Trước đây chín mươi mốt kiếp, đã hiện khởi đấng Lãnh Đạo tên Vipassī, là vị có ánh mắt thu hút, là vị thấy rõ tất cả các pháp.

1215. Khi ấy, con đã được sanh ra trong một gia đình nợ tại thành Bandhumatī. Sau khi lắng nghe Giáo Pháp của bậc Hiền Trí, con đã xuất gia vào đời sống không gia đình.

1216. Là người nghe nhiều (học rộng), thông thạo Giáo Pháp, tài biện giải cũng như thế, là vị thuyết giảng hay, và cũng là người thực hành theo lời dạy của đấng Chiến Thắng.

1217. Tadā dhammakathaṁ katvā janatāya hitam bahum,
tato cutā 'ham tuśitam upapannā yasassini.
1218. Ekatimse ito kappe sikhī viya sikhī jino,
tapanto yasasā loke uppajji vadatam varo.
1219. Tadāpi pabbajitvā buddhasāsanakovidā,
jotetvā jinavākyāni tatopi tidivam gatā.
1220. Ekatimse ito kappe vessabhū nāma nāyako,
uppajjittha mahāñāṇī tadāpi ca tathevaham.
1221. Pabbajitvā dhammadharā jotayim jinasāsanam,
gantvā marupuram rammaṁ anubhosim mahāsukham.
1222. Imamhi bhaddake kappe kakusandho jinuttamo,
uppajji narasaddūlo¹ tadāpi ca tathevaham.
1223. Pabbajitvā munimataṁ jotayitvā yathāyukanam,
tato cutā 'ham tidivam agam sabhavanam yathā.
1224. Imasmim yeva kappamhi koṇāgamana nāyako,
uppajji lokasaraṇo sabbasattānamuttamo.
1225. Tadāpi pabbajitvā sāsane tassa tādino,
bahussutā dhammadharā jotayim jinasāsanam.
1226. Imasmim yeva kappamhi kassapo purisuttamo,
uppajji lokanayano araṇo maraṇantagū.²
1227. Tassāpi naravīrassa pabbajitvā sāsane,
pariyāputasadhdhammā paripuechāvisāradā.
1228. Susīlā lajjinī ceva tīsu sikkhāsu kovidā,
bahum dhammakathaṁ katvā yāvajīvam hitāvaham.³
1229. Tena kammena sukatena cetanāpañidhīhi ca,
jahitvā mānusam deham tāvatiṁsam agacchaham.

¹ varasaddūlo - PTS; narasaraṇo - Ma.² araṇo amatampato - Sī Mu; lokasaraṇo araṇo - Ma, Syā, PTS.³ mahāmune - Sī Mu, Ma, Syā, PTS.

1217. Khi ấy, con đã thực hiện việc thuyết Pháp có nhiều lợi ích cho dân chúng. Từ nơi ấy chết đi, con đã đạt đến cõi trời Đầu Suất, có được danh tiếng.

1218. Trước đây ba mươi mốt kiếp, trong số các vị đang thuyết giảng đã hiện khởi ở thế gian bậc Chiến Thắng Sikhi cao quý, chói sáng với danh tiếng như là ngọn lửa.

1219. Khi ấy, con cũng đã xuất gia. Là vị rành rẽ về lời dạy của đức Phật, con đã làm rạng rõ những lời giảng của đấng Chiến Thắng, sau đó cũng đã đi đến cõi Đạo Lợi.

1220. Trước đây ba mươi mốt kiếp, đấng Lãnh Đạo tên Vessabhū có đại trí tuệ đã hiện khởi. Và cũng vào lúc ấy, con đã được sanh ra tương tự y như thế.

1221. Sau khi xuất gia, thông thạo Giáo Pháp, con đã làm rạng rõ lời dạy của đấng Chiến Thắng. Sau khi đi đến thành phố chư Thiên xinh đẹp, con đã thọ hưởng lạc thú lớn lao.

1222. Trong kiếp Bhadda này, đấng Chiến Thắng tối thượng Kakusandha, bậc Nhân Báo đã hiện khởi. Và cũng vào lúc ấy, con đã được sanh ra tương tự y như thế.

1223. Sau khi xuất gia, con đã làm rạng rõ quan điểm của bậc Hiền Trí cho đến hết tuổi thọ. Từ nơi ấy chết đi, con đã đi đến cõi trời Đạo Lợi tự như đi đến chỗ ngụ của mình.

1224. Chính ở trong kiếp này, đã hiện khởi đấng Lãnh Đạo Konāgamana, bậc Nương Nhờ của thế gian, là đấng Tối Thượng của tất cả chúng sanh.

1225. Cũng vào khi ấy, sau khi xuất gia trong Giáo Pháp của bậc như thế ấy, là người nghe nhiều (học rộng), thông thạo Giáo Pháp, con đã làm rạng rõ lời dạy của đấng Chiến Thắng.

1226. Chính ở trong kiếp này, đã hiện khởi đấng Tối Thượng Nhân Kassapa, là con mắt của thế gian, không dục vọng, bậc đã đi đến tận cùng của sự chết.

1227. Con cũng đã xuất gia trong Giáo Pháp của đấng Chiến Thắng của loài người ấy, có Chánh Pháp đã được học tập, là tự tin trong việc chất vấn.

1228. Có giới tốt đẹp, có sự khiêm tốn, và rành rẽ về Tam Học (Giới, Định, Tuệ). Con đã nhiều lần thực hiện việc thuyết Pháp đem lại điều lợi ích cho đến hết cuộc đời.

1229. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại con đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

1230. Pacchime ca bhave 'dāni giribbajapuruttame,
jātā setṭhikule phīte mahāratanasāñcaye.
1231. Yadā bhikkhusahassena parito lokanāyako,
upāgami rājagahaṁ sahassakkhenā vaṇṇito.
1232. "Danto dantehi saha purāṇajaṭilehi vippamutto vippamuttehi,
siṅginikkhasavaṇṇo rajāgahaṁ pāvisi bhagavā."
1233. Disvā buddhānubhāvaṁ tam sutvā ca guṇasañcayam,
buddhe cittam̄ pasādetvā pūjayim̄ tam yathābalaṁ.
1234. Aparena ca kālena dhammadinnāya santike,
agārā nikkhamitvāna pabbajim̄ anagāriyam̄.
1235. Kesesu chijjamānesu kilese jhāpayim̄ aham̄,
uggahiṁ sāsanam̄ sabbam̄ pabbajitvā 'cirenaham̄.
1236. Tato dhammamadesesiṁ mahājanasamāgame,
dhamme desiyamānamhi dhammābhīsamayo ahu.
1237. Nekapāṇasahassānam̄ tam viditvā 'tivimhito,
abhippasanno me yakkho bhamitvāna giribbajaṁ.
1238. "Kīm̄ me katā rājagahe manussā madhu pītāva acchare,
ye sukkam̄ na upāsanti desentiṁ amataṁ padam̄.
1239. Tañca appaṭivāṇīyam̄ asecanakamojavam̄,
pivanti maññe sappaññā valāhakamivaddhagū."
1240. Iddhīsu ca vasī homi dibbāya sotadhātuyā,
cetopariyañāṇassa vasī homi mahāmune.
1241. Pubbe nivāsam jānāmi dibbacakkhu visodhitam̄,
sabbāsavā parikkhīñā natthidāni punabbhavo.
1242. Atthadhammaniruttīsu paṭibhāne tatheva ca,
ñāṇam̄ mama mahāvīra uppannaṁ tava santike.
1243. Kilesā jhāpitā mayham̄ bhavā sabbe samūhatā,
nāgīva bandhanam̄ chetvā viharāmi anāsavā.
1244. Svāgatam̄ vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike,
tisso vijjā anuppattā kataṁ buddhassa sāsanam̄.

1230. Và trong kiếp sống cuối cùng hiện nay, con đã được sanh ra tại kinh thành Giribbaja, trong gia đình triệu phú, thịnh vượng, có sự tích lũy chàubáu lớn lao.

1231. Vào lúc ấy, được tháp tùng bởi một ngàn vị tỳ khưu, Bồ-đề-Tathāgata đã đi vào thành Rājagaha, và đã được ca ngợi bởi vị có ngàn mắt (trời Sakka):

1232. “*Là bậc đã chế ngự cùng với các vị đã được chế ngự, là bậc đã giải thoát cùng với các vị đã được giải thoát trước đây là các đạo sĩ tóc bện, đức Thế Tôn có màu da tự như vàng đã đi vào thành Rājagaha.*”¹

1233. Sau khi nhìn thấy oai lực ấy của đức Phật, và sau khi lắng nghe sự tích lũy về đức hạnh, con đã làm cho tâm được tịnh tín ở đức Phật và đã cúng dường Ngài tùy theo năng lực.

1234. Vào thời điểm khác, trong sự hiện diện của vị ni Dhammadinnā, con đã rời khỏi gia đình và đã xuất gia vào đời sống không gia đình.

1235. Trong khi các sợi tóc đang được cạo, con đã tham thiền về các phiền não. Sau khi xuất gia không bao lâu, con đã học xong toàn bộ Giáo Pháp.

1236. Sau đó, con đã thuyết giảng Giáo Pháp ở hội chúng đông người. Trong khi Giáo Pháp đang được thuyết giảng, đã có sự lãnh hội Giáo Pháp –

1237. – của nhiều ngàn người. Sau khi biết được điều đó, có vị Dạ Xoa đã vô cùng ngạc nhiên. Vô cùng tịnh tín đối với con, vị Dạ Xoa đã đi quanh thành Giribbaja (thông báo rằng):

1238. “*Trời ơi! Những người dân ở Rājagaha đã làm gì như là đã uống (say) mật ong mà không đi đến vị ni Sukkā đang thuyết giảng về vị thế Bất Tử?*

1239. *Và việc ấy là không nên cưỡng lại, việc ấy là có hương vị ngọt ngào. Những người có trí tuệ nghĩ đến ‘việc uống’ (Giáo Pháp ấy) tự như người lữ hành nghĩ đến đám mây (che nắng).*”

1240. Bạch Bồ-đề-Tathāgata, con đã có năng lực về các loại thần thông và thiền nhĩ giới, con đã có năng lực về trí biết tâm của người khác.

1241. Con biết được đời sống trước đây, thiền nhẫn được thanh tịnh, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.

1242. Bạch Bồ-đề-Tathāgata, trí của con về ý nghĩa, về pháp, về ngôn từ, và tương tự y như thế về phép biện giải là được thành tựu trong sự hiện diện của Ngài.

1243. Các phiền não của con đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đà đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), con sống không còn lậu hoặc.

1244. Quả vậy, con đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

¹ Việc này được đề cập ở Luật Đại Phẩm, Chương 1.

1245. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime,
chaṭabhiññā sacchikatā katam buddhassa sāsanam.

Ittham sudaṁ Sukkā bhikkhunī bhagavato sammukhā imā gāthāyo
abhāsitthāti.

Sukkātheriyāpadānam pañcamam.

Pañcamam bhāṇavāram.¹
--ooOoo--

36. Rūpanandāpadānam

1246. Ekanavute ito kappe vipassī nāma nāyako,
uppaṭṭi cārunayano sabbadhammesu cakkhumā.
1247. Tadā 'haṁ bandhumatiyam iddhe phīte mahākule,
jātā surūpā dayitā pūjanīyā janassa ca.
1248. Upagantvā mahāvīram vipassiṁ lokanāyakam,
dhammaṁ suṇītvā saraṇam upesiṁ naranāyakam
1249. Sīlesu samvutā hutvā nibbute ca naruttame,
dhātuthūpassa upari soṇṇacchattam apūjayim.
1250. Muttacāgā sīlavatī yāvajīvaṁ tato cutā,
jahitvā mānusam deham tāvatiṁsūpagā aham.
1251. Tadā dasahi ṭhānehi adhibhotvāna sesake,
rūpasaddehi gandhehi rasehi phusanehi ca.
1252. Āyunāpi ca vaṇṇena sukhena yasasāpi ca,
tathevādhipateyyena adhigayha virocahaṁ.
1253. Pacchime ca bhave 'dāni jātāhaṁ kapilavhave,
dhītā khemakasakkassa nandānāmā 'ti vissutā.
1254. Abhirūpam upapadaṁ ahu me kantisūcakam,
yadā 'haṁ yobbanappattā rūpalāvaññabhūsitā.
1255. Tadā mamattham² sakyānam vivādo sumahā ahu,
pabbājesi tato tāto mā sakyā vinassisumti.³
1256. Pabbajitvā tathāgataṁ³ rūpadessiṁ naruttamaṁ,
sutvāna nopagacchāmi mama rūpena gabbitā.
1257. Ovādampi na gacchāmi buddhadassanabhīrukā,
tadā jino upāyena upanetvā sasantikam.
1258. Tisso 'tthiyo nidassesi iddhiyā maggakovido,
accharārūpasadisaṁ taruṇiṁ jaritaṁ matam.

¹ Ma.

² tadā matthe - Ma; idha mamatte - Syā; idam me-m' atthe - PTS.

³ vinassisumti - Ma; vinassum iti - Syā, PTS.   ³ tathā cāhaṁ - PTS.

1245. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được con đắc chúng; con đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Sukkā trước mặt đức Thế Tôn đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Sukkā là phần thứ năm.

Tụng phẩm thứ năm.

--ooOoo--

36. Ký Sự về Rūpanandā:

1246. Trước đây chín mươi mốt kiếp, đã hiện khởi đấng Lãnh Đạo tên Vipassī, là vị có ánh mắt thu hút, là bậc Hữu Nhãn về tất cả các pháp.

1247. Khi ấy, con đã được sanh ra ở Bandhumatī, trong gia tộc lớn, sung túc, thịnh vượng, có sắc đẹp, được yêu quý, và xứng đáng sự tôn vinh của dân chúng.

1248. Con đã đi đến đấng Đại Hùng, bậc Lãnh Đạo Thế Gian Vipassī. Sau khi lắng nghe Giáo Pháp, con đã đi đến nương nhờ vào bậc Lãnh Đạo của nhân loại.

1249. Con đã thu thúc trong các giới. Và khi đấng Tối Thượng Nhân Niết Bàn, con đã cúng dường chiếc lọng che bằng vàng ở bên trên ngôi bảo tháp xá-lợi.

1250. Là người nữ có sự xả bỏ đã được mở ra, có giới hạnh cho đến hết cuộc đời, con đã mệnh chung từ nơi ấy. Sau khi từ bỏ thân nhân loại, con đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

1251. Khi ấy, con đã hưởng thụ mười điều thừa thải là: các sắc, các thính, các hương, các vị, các xúc, –

1252. – cùng với tuổi thọ, sắc đẹp, sung sướng, danh vọng, và quyền uy là tương tự y như thế. Con đã vượt trội, con đã huy hoàng.

1253. Và trong kiếp sống cuối cùng hiện nay, con đã được sanh ra ở thành Kapila, là con gái của Khemaka dòng Sakya, được nổi danh với tên là Nandā.

1254. Sắc đẹp tuyệt trần là tên hiệu công nhận về vẻ yêu kiều của con. Khi đạt đến tuổi thanh xuân, con đã được điểm tô với sắc đẹp mặn mà.

1255. Khi ấy, sự tranh chấp giữa các vị dòng Sakya về việc của con đã trở nên vô cùng trầm trọng. Do đó, cha đã khiển (con) xuất gia: “Chớ để dòng Sakya bị hủy hoại.”

1256. Sau khi xuất gia, nghe rằng đức Như Lai bậc Tối Thượng Nhân là người có sự chỉ trích về sắc thân, tự hào về sắc đẹp của mình con đã không đến (gặp Ngài).

1257. E ngại về việc diện kiến đức Phật, con cũng không đi về việc giáo giới. Khi ấy, bằng phương kế dũng Chiến Thắng đã đưa (con) đến gặp Ngài.

1258. Nhờ vào thần thông, bậc rành rẽ về Đạo Lộ đã thị hiện ra ba người phụ nữ có sắc đẹp tương tự tiên nữ, còn trẻ tuổi, bị già, và bị chết.

1259. Tāyo disvā susamviggā virattā se kalebare,
aṭṭhāsim bhavanibbinnā tadā maṇ āha nāyako.
1260. “Āturaṇ asucim pūtim passa nande samussayam,
uggharantam paggharantam bālānam abhinanditam.
1261. Asubhāya cittam bhāvehi ekaggam susamāhitam,
yathā idam tathā etam yathā etam tathā idam.
1262. Evametam avekkhantī rattindivamatanditā,
tato sakāya paññāya abhinibbijja vacchasi.”
1263. Tassā me appamattāya viharantyā ’dha yoniso,
yathābhūtam ayaṇ kāyo diṭṭho santarabāhiro.
1264. Atha nibbind’ ahaṇ kāye ajjhattam ca virajj’ ahaṇ,
appamattā visamyuttā upasantā ’mhi nibbutā.
1265. Iddhīsu ca vasī homi dibbāya sotadhātuyā,
cetopariyañāṇassa vasī homi mahāmune.
1266. Pubbe nivāsam jānāmi dibbacakkhu visodhitam,
sabbāsavā parikkhīñā natthi ’dāni punabbhavo.
1267. Atthadhammaniruttisu paṭibhāne tatheva ca,
ñāṇam mama mahāvīra uppannaṇ tava santike.
1268. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā,
nāgīva bandhanaṇ chetvā viharāmi anāsavā.
1269. Svāgataṇ vata me āsi buddhasetṭhassa santike,
tisso vijjā anuppattā kataṇ buddhassa sāsanam.
1270. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime,
chaṭṭabhiññā sacchikatā kataṇ buddhassa sāsanam.

Ittham sudaṇ Rūpanandā bhikkhunī bhagavato sammukhā imā
gāthāyo abhāsitthāti.

Rūpanandātheriyāpadānam chaṭṭham.

--ooOoo--

37. Aḍḍhakāsī-apadānam

1271. Imamhi bhaddake kappe brahmabandhu mahāyaso,
kassapo nāma nāmena uppajji vadataṇ varo.

1259. Sau khi nhìn thấy ba người nữ ấy, bị vô cùng chấn động, không còn tham ái ở xác thân, con đã ổn định, đã nhảm chán hiện hữu. Khi ấy, bậc Lãnh đạo đã nói với con rằng:

1260. “*Này Nandā, hãy xem xét thân thể bệnh hoạn, bất tịnh, hôi thối, đang tiết ra, đang rò rỉ lại được hứng thú đối với những kẻ ngu.*

1261. *Nàng hãy tu tập tâm được chuyên nhất khéo tập trung về để mục bất mỹ (tử thi), thân này như thế nào thì xác kia như vậy.*

1262. *Trong khi quán xét xác thân này như thế, đêm ngày không mệt mỏi, sau đó với tuệ của chính mình nàng hãy nhảm chán rồi an trú.*”

1263. Trong khi con đây đang sống không xao lãng ở nơi đây một cách đúng đắn, thân xác này đã được nhìn thấy bên trong lân bên ngoài đúng theo thực thể.

1264. Khi ấy, con đã nhảm chán về thân, và con đã ly tham nội phần. Con không xao lãng, không vướng bận, an tịnh, Niết Bàn.

1265. Bạch đấng Đại Hiền Trí, con đã có năng lực về các loại thần thông và thiên nhĩ giới, con đã có năng lực về trí biết tâm của người khác.

1266. Con biết được đời sống trước đây, thiên nhãn được thanh tịnh, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.

1267. Bạch đấng Đại Hùng, trí của con về ý nghĩa, về pháp, về ngôn từ, và tương tự y như thế về phép biện giải là được thành tựu trong sự hiện diện của Ngài.

1268. Các phiền não của con đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), con sống không còn lậu hoặc.

1269. Quả vậy, con đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

1270. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được con đắc chứng; con đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Rūpanandā trước mặt đức Thế Tôn đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Rūpanandā là phần thứ sáu.

--ooOoo--

37. Ký Sự về Aḍḍhakāśī:

1271. Ở vào kiếp Bhadda này, trong số các vị đang thuyết giảng đã hiện khởi đấng cao quý tên là Kassapa, có danh tiếng vĩ đại, là thân quyến của đấng Phạm Thiên.

1272. Tadāham pabbajitvāna tassa buddhassa sāsane,
saṃvutā pātimokkhasmiṃ indriyesu ca pañcasu.
1273. Mattaññunī ca asane yuttā jāgariyepi ca,
vasantī yuttayogā 'ham bhikkhunīm vigatāsavam.
1274. Akkosim duṭṭhacittāham “gaṇike”ti ca bhaṇim tadā,
tena pāpena kammaṇa nirayamhi apaccisaṇam.
1275. Teneva kammasesena ajāyim gaṇikākule,
bahusova parādhinā pacchimāya ca jātiyam.
1276. Kāsisu setṭhikulajā brahma cariyaphalena haṇam,
accharā viya devesu ahosiṇ rūpasampadā.
1277. Disvāna dassaniyam maṇi giribbajapuruttame,
gaṇikatte nivesesum akkosanaphalena me.
1278. Sā 'ham sutvāna saddhammam buddhasetṭhassa desitam,
pubbavāsanasampannā pabbajim anagāriyam.
1279. Tatopasampadatthāya gacchantī jinasantikam,
magge dhutte ṭhite sutvā labhim dūtopasampadam.
1280. Sabbam kammaṇi parikkhīṇam puññam pāpaṇi tatheva ca,
sabbasam්śaramuttiṇṇā gaṇikattam ca khepitam.
1281. Iddhīsu ca vasī homi dibbāya sotadhātuyā,
cetopariyaññānassa vasī homi mahāmune.
1282. Pubbe nivāsam jānāmi dibbacakkhu visodhitam,
sabbāsavā parikkhīṇā natthi 'dāni punabbhavo.
1283. Atthadhammaniruttīsu paṭibhāne tatheva ca,
ñāṇam mama mahāvīra uppannaṇam tava santike.
1284. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā,
nāgīva bandhanaṇam chetvā viharāmi anāsavā.
1285. Svāgataṇam vata me āsi buddhasetṭhassa santike,
tisso vijjā anuppattā kataṇ buddhassa sāsanam.
1286. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime,
chaṭabhiññā sacchikatā kataṇ buddhassa sāsanam.
- Ittham sudam Aḍḍhakāsī bhikkhunī bhagavato sammukhā imā
gāthāyo abhāsitthāti.

Aḍḍhakāsītheriyāpadānam sattamam.

--ooOoo--

1272. Khi ấy, sau khi xuất gia trong Giáo Pháp của vị Phật ấy, con đã thu thúc trong giới bốn *Pātimokha* và ở năm giác quan.

1273. 1274. Là người có sự tri túc trong vật thực và còn được gắn bó trong việc tinh thức nữa, trong khi sống con có thiền tập được gắn bó. Với tâm ác xấu, con đã mắng nhiếc vị tỳ khưu ni có lậu hoặc đã được xa lìa. Và khi ấy, con đã nói rằng: “Đồ kĩ nữ.” Do ác nghiệp ấy, con đã bị nung nấu ở địa ngục.

1275. Do phần dư sót của chính nghiệp ấy, con đã bị sanh ra trong gia đình kĩ nữ, đa phần bị phụ thuộc vào người khác cho đến cuộc sống cuối cùng.

1276. Do quả báu của việc thực hành Phạm hạnh, con đã được sanh ra ở xứ Kāsi trong gia đình triệu phú. Con đã có sự thành tựu về sắc đẹp như là cô tiên nữ ở giữa chư Thiên.

1277. Sau khi nhìn thấy con là (xinh xắn) đáng nhìn, họ đã sắp xếp con vào thân phận gái điếm ở trong kinh thành Giribbaja, vì quả báu về sự mắng nhiếc của con.

1278. Con đây sau khi lắng nghe lời thuyết giảng Chánh Pháp của đức Phật Tối Thượng, con đã xuất gia vào đời sống không gia đình; con đã đạt được cuộc sống trước đây.

1279. Sau đó, trong khi đi đến gặp đấng Chiến Thắng vì mục đích tu lên bậc trên, con đã nghe rằng các kẻ vô lại đứng chặn ở trên đường, và con đã đạt được sự tu lên bậc trên bằng sứ giả.¹

1280. Tất cả các nghiệp đã được cạn kiệt, và tương tự như thế về phước thiện và điều ác xấu. Con đã vượt qua tất cả các sự luân hồi, và thân phận gái điếm đã được quăng bỏ.

1281. Bạch đấng Đại Hiền Trí, con đã có năng lực về các loại thần thông và thiên nhĩ giới, con đã có năng lực về trí biết tâm của người khác.

1282. Con biết được đời sống trước đây, thiền nhẫn được thanh tịnh, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.

1283. Bạch đấng Đại Hùng, trí của con về ý nghĩa, về pháp, về ngôn từ, và tương tự như thế về phép biện giải là được thành tựu trong sự hiện diện của Ngài.

1284. Các phiền não của con đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), con sống không còn lậu hoặc.

1285. Quả vậy, con đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

1286. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thăng trí đã được con đắc chứng; con đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Aḍḍhakāśī trước mặt đức Thế Tôn đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Aḍḍhakāśī là phần thứ bảy.

--ooOoo--

¹ Việc này được đề cập ở Luật Tiêu Phẩm, Chương 10.

38. Puṇṇāpadānam

1287. Vipassino bhagavato sikhino vessabhussa ca,
kakusandhassa munino koṇāgamanatādino.
1288. Kassapassa ca buddhassa pabbajitvāna sāsane,
bhikkhunī silasampannā nipakā samvutindriyā.
1289. Bahussutā dhammadharā dhammatthaparipucchikā,
uggahetā ca dhammānam sotā payirupāsikā.
1290. Desentī janamajjhe 'ham ahosiṃ jinasāsane,
bāhusaccena tenāham pesalā atimaññisam.
1291. Pacchime ca bhave 'dāni sāvatthiyam puruttame,
anāthapiṇḍino gehe jātā 'ham kumbhadāsiyā.
1292. Gatā udakahārikam̄ sotthiyam̄ dijamaddasam̄,
sītaṭṭam̄ toyamajjhāmhi tam̄ disvā idamabravim̄.
1293. Udaḥārī aham sīte sadā udakamotariṃ,
ayyānam̄ daṇḍabhayabhītā vācādosabhayaṭṭītā.
1294. Kassa brāhmaṇa tvam̄ bhīto sadā udakamotari,
vedhamānehi gattehi sītam̄ vedayase bhusam̄.
1295. Jānantī vata mām bhoti puṇṇike paripucchasi,
karontam̄ kusalam̄ kammam̄ rundhantam̄ katapāpakam̄.
1296. Yo vuḍḍho daharo vāpi pāpakammam̄ pakubbatī,
dakābhisiñcanā bhoti pāpakammā pamuccati.
1297. Uttarantassa akkhāsim̄ dhammatthasaṃhitam̄ padam̄,
tam̄ ca ñatvā sa samviggo pabbajitvā 'rahā ahu.
1298. Pūrentī ūnakasatam̄ jātā dāsikule yato,
tato puṇṇā'ti nāmam̄ me bhujissam̄ mām akāmsu te.
1299. Setṭhim̄ tatonumodetvā pabbajim̄ anagāriyam̄,
na cireneva kālena arahattam̄ apāpuṇim̄.

38. Ký Sư về Puṇṇā:

1287. (Trong Giáo Pháp) của đức Thế Tôn Vipassī, Sikhī, Vessabhū, Kakusandha, và như thế ấy (trong Giáo Pháp) của bậc Hiền Trí Koṇāgamana.

1288. Và trong Giáo Pháp của đức Phật Kassapa, sau khi xuất gia con đã là vị tỳ khưu ni thành tựu về giới, cẩn trọng, có các giác quan được thu thúc.

1289. Là người nghe nhiều (học rộng), thông thạo Giáo Pháp, là người vấn hỏi các ý nghĩa của Giáo Pháp, là người học tập và lắng nghe các Pháp, là người phục vụ (bậc Đạo Sư).

1290. Trong khi thuyết giảng ở giữa dân chúng, con đã ở trong Giáo Pháp của đấng Chiến Thắng. Với sự học rộng ấy, hạnh tốt, con đã tự cao.

1291. Và trong kiếp sống cuối cùng hiện nay, con đã được sanh ra tại kinh thành Sāvatthī trong nhà của Anāthapiṇḍika, (con) của người nữ tỳ lo việc đồi nước.

1292. Đi đồi nước, con đã nhìn thấy vị Bà-la-môn Sotthiya bị khổ sở vì lạnh ở trong nước. Sau khi nhìn thấy vị ấy, con đã nói điều này:

1293. “Là người nữ đồi nước, tôi ở trong sự lạnh lẽo, tôi đã thường xuyên lội xuống nước. Tôi sợ hãi vì nỗi lo về hình phạt của những người chủ, bị khổ sở vì nỗi lo về sự sai trái của lời nói.”

1294. “Này người Bà-la-môn, ngài sợ hãi điều gì khiến ngài đã thường xuyên lội xuống nước? Với các bộ phận của cơ thể đang run rẩy, ngài tự biết sự lạnh là kinh khủng.”

1295. “Này cô Puṇṇikā, quả nhiên trong khi cô biết lại còn chất vấn ta là người đang thực hiện việc tốt và đang cản ngăn điều ác đã làm.

1296. “Này cô, người nào đâu già hoặc còn trẻ thực hiện nghiệp ác, do việc tắm gội bằng nước (người ấy) được thoát khỏi nghiệp ác.”

1297. Con đã nói cho người đang lội ra (khỏi nước) về Đạo Lộ hội đủ Pháp và ý nghĩa. Và sau khi biết được điều ấy, bị chấn động, người ấy đã xuất gia và đã trở thành vị A-la-hán.

1298. Do việc con đã được sanh ra ở gia đình nô bộc làm tròn đủ một trăm (người) không thiếu hụt, vì việc đó tên của con là Puṇṇā. Những người (chủ) ấy đã cho con trở thành người tự do.

1299. Nhờ vào điều ấy, con đã làm cho người triệu phú được hoan hỷ và con đã xuất gia vào đời sống không gia đình Trong thời gian không bao lâu con đã thành tựu phẩm vị A-la-hán.

1300. Iddhīsu ca vasī homi dibbāya sotadhātuyā,
cetopariyañāṇassa vasī homi mahāmune.
1301. Pubbe nivāsam jānāmi dibbacakkhu visodhitam,
sabbāsavā parikkhīṇā natthidāni punabbhavo.
1302. Atthadhammaniruttīsu paṭibhāne tatheva ca,
ñāṇam me vimalam suddham buddhaseṭṭhassa vāhasā.
1303. Bhāvanāya mahāpaññā sutena ca sutāvinī,
mānena nīcakulajā na hi kammaṇ vinassati.
1304. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā,
nāgīva bandhanam chetvā viharāmi anāsavā.
1305. Svāgataṁ vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike,
tisso vijjā anuppattā kataṁ buddhassa sāsanam.
1306. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca aṭṭhime,
chaṭabhiññā sacchikatā katam buddhassa sāsanam.

Ittham sudaṁ Puṇṇā bhikkhunī bhagavato sammukhā imā gāthāyo abhāsitthāti.

Puṇṇātheriyāpadānam aṭṭhamam.

--ooOoo--

39. Ambapālī-apadānam

1307. Yo ramsiphusitāvelo phusso nāma mahāmuni,
tassāham bhaginī āsim ajāyim khattiye kule.
1308. Tassa dhammam sunītvā 'ham vippasannena cetasā,
mahādānam daditvāna patthayim rūpasampadam.
1309. Ekatimse ito kappe sikhī lokagganāyako,
uppajji lokapajjoto tilokasaraṇo jino.
1310. Tadā 'ruṇapure ramme brahmaññakulasambhavā,
vimuttacittam kupidā bhikkhuniṁ abhisāpayim.
1311. "Vesikāva anācārā jinasāsanadūsikā,"
evam akkosayitvāna tena pāpena kammunā.
1312. Dārunam nirayaṁ gantvā mahādukkhasamappitā,
tato cutā manussesu upapannā tapassinī.
1313. Dasajātisahassāni gaṇikattamakārayim,
tamhā pāpā na muccissam bhutvā duṭṭhavisam yathā.

1300. Bạch đấng Đại Hiền Trí, con đã có năng lực về các loại thần thông và thiên nhĩ giới, con đã có năng lực về trí biết tâm của người khác.

1301. Con biết được đời sống trước đây, thiên nhãm được thanh tịnh, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.

1302. Trí tuệ của con về ý nghĩa, về pháp, về ngôn từ, và tương tự y như thế về phép biện giải là trong sạch, không bợn nhơ, nhờ vào sự tác động của đức Phật tối thượng.

1303. Do việc tu tập con trở thành vị ni có đại trí tuệ, và do việc nghe con trở thành vị ni thông thái, Việc bị sanh ra trong gia tộc hạ tiện do ngã mạn chính là vì nghiệp không bị tiêu hoại.

1304. Các phiền não của con đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), con sống không còn lậu hoặc.

1305. Quả vậy, con đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

1306. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được con đắc chứng; con đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Puṇṇā trước mặt đức Thế Tôn đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Puṇṇā là phần thứ tám.

--ooOoo--

39. Ký Sự về Ambapālī:

1307. Vị có vòng hoa đội đâu được phát ra hào quang là bậc Đại Hiền Trí tên Phussa. Con đã là người em gái của vị ấy. Con đã được sanh ra trong gia tộc Sát-đế-ly.

1308. Sau khi lắng nghe Giáo Pháp của vị ấy, với tâm tư trong sạch con đã dâng cúng đại thí và đã ước nguyện sự thành tựu về sắc đẹp.

1309. Trước đây ba mươi mốt kiếp, đã hiện khởi bậc Quang Đǎng của thế gian, đấng Chiến Thắng, vị Lãnh Đạo Thế Gian Sikhi, bậc Nương Nhờ của tam giới.

1310. Khi ấy, con xuất thân gia tộc Bà-la-môn ở trong thành Aruṇa xinh đẹp. Bị sân hận, con đã cho người nguyễn rủa vị tỳ khưu ni có tâm giải thoát rằng:

1311. “Cô chính là gái điếm, không có hạnh kiếp, là kẻ làm bại hoại Giáo Pháp của đấng Chiến Thắng.” Con đã cho người mắng nhiếc như thế. Do hành động xấu xa ấy, –

1312. – con đã đi đến địa ngục khắc nghiệt, bị thọ lãnh khổ đau cùng cực. Từ nơi ấy chết đi, con đã được sanh ra giữa loài người, là nữ đạo sĩ khổ hạnh.

1313. Con đã bị buộc làm thân phận gái điếm mười ngàn kiếp sống. Do việc ác ấy con đã không được giải thoát, như là đã thọ dụng chất độc xấu xa vậy.

1314. Brahmaçariyamasevissam kassape jinasāsane,
tena kammavipākena ajāyim tidase pure.
1315. Pacchimabhave sampatte ahosim opapatikā,
ambasākhantare jātā ambapālīti tena 'ham.
1316. Parivutā pāṇakotīhi pabbajim jinasāsane,
pattāham acalam ṭhānam ṭhitā buddhassa orasā.
1317. Iddhīsu ca vasī homi sotadhātuvisuddhiyā,
cetopariyañāṇassa vasī homi mahāmune.
1318. Pubbe nivāsam jānāmi dibbacakkhu visodhitam,
sabbāsavā parikkhiñā natthidāni punabbhavo.
1319. Atthadhammanirutti su paṭibhāne tatheva ca,
ñāṇam me vimalam suddham buddhaseṭṭhassa vāhasā.
1320. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā,
nāgīva bandhanaṁ chetvā viharāmi anāsavā.
1321. Svāgataṁ vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike,
tisso vijjā anuppattā kataṁ buddhassa sāsanam.
1322. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca atṭhime,
chaṭabhiññā sacchikatā kataṁ buddhassa sāsanam.

Ittham sudam Ambapālī bhikkhunī bhagavato sammukhā imā
gāthāyo abhāsitthāti.

Ambapālītheriyāpadānam navamam.

--ooOoo--

40. Pesalāpadānam

1323. Imamhi bhaddake kappe brahmabandhu mahāyaso,
kassapo nāma nāmena uppajji vadatam varo.
1324. Sāvatthiyam puravare upāsakakule aham,
pasūtā tam jinavaram disvā sutvā ca desanam.
1325. Tam vīram saraṇam gantvā sīlāni ca samādiyim,
kadāci so mahāviro mahājanasamāgame.
1326. Attano abhisambodhim pakāsesi narāsabho,
“Ananussutesu dhammesu pubbe dukkhādikesu ca.
1327. Cakkhu ñāṇam ca paññā ca vijjāloko ca āsi me,”
tam sutvā uggahetvāna paripucchiṁ ca bhikkhavo.
1328. Tena kammaṇa sukatena cetanāpañidhīhi ca,
jahitvā mānusam deham tāvatiṁsam agacchaham.

1314. Con đã rèn luyện Phạm hạnh trong Giáo Pháp của đấng Chiến Thắng Kassapa. Do kết quả của nghiệp ấy, con đã được sanh ra ở cõi trời Đạo Lợi.

1315. Khi đạt đến kiếp sống cuối cùng, con đã là người được hóa sanh. Con đã được sanh ra ở giữa cành cây xoài, vì thế con là "Ambapālī."

1316. Được tùy tùng với nhiều kotoṭi sanh mạng, con đã xuất gia trong Giáo Pháp của đấng Chiến Thắng. Con đã đạt đến vị thế bất động, được tồn tại, là chánh thống của đức Phật.

1317. Bạch đấng Đại Hiền Trí, con đã có năng lực về các loại thần thông và sự thanh tịnh về nhĩ giới, con đã có năng lực về trí biết tâm của người khác.

1318. Con biết được đời sống trước đây, thiên nhãnh được thanh tịnh, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.

1319. Trí tuệ của con về ý nghĩa, về pháp, về ngôn từ, và tương tự y như thế về phép biện giải là trong sạch, không bợn nhơ, nhờ vào sự tác động của đức Phật tối thượng.

1320. Các phiền não của con đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), con sống không còn lậu hoặc.

1321. Quả vậy, con đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

1322. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thăng trí đã được con đắc chứng; con đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Ambapālī trước mặt đức Thế Tôn đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Ambapālī là phần thứ chín.

--ooOoo--

40. Ký Sự về Pesalā:

1323. Ở vào kiếp Bhadda này, trong số các vị đang thuyết giảng đã hiện khởi đấng cao quý tên là Kassapa, có danh tiếng vĩ đại, là thân quyến của đấng Phạm Thiên.

1324. Con đã được sanh ra trong gia đình cư sĩ tại kinh thành Sāvatthī. Sau khi nhìn thấy đấng Chiến Thắng cao quý ấy con đã lắng nghe lời thuyết giảng.

1325. Sau khi đi đến nương tựa vào vị Anh Hùng ấy, con đã thọ trì các giới. Có lần nọ bậc Đại Hùng ấy ở tại cuộc tụ hội của đám đông dân chúng.

1326. Đấng Nhân Ngưu đã công bố quả vị Chánh Đẳng Giác của mình: "Về các pháp trước đây chưa từng được nghe, về khô, v.v..."

1327. (Pháp) nhãnh, trí, tuệ, minh, và ánh sáng đã có cho Ta." Sau khi lắng nghe điều ấy, con đã học và đã vấn hỏi các vị tỳ khưu.

1328. Do nghiệp ấy đã được thực hiện tốt đẹp và do các nguyện lực của tác ý, sau khi từ bỏ thân nhân loại con đã đi đến cõi trời Đạo Lợi.

1329. Pacchime ca bhave 'dāni jātā setṭhimahākule,
upecca buddham saddhammaṁ sutvā saccupasamhitam.
1330. Pabbajitvācireneva saccatthāni vicintayaṁ,
khepetvā āsave sabbe arahattam apāpuṇim.
1331. Iddhīsu ca vasī homi dibbāya sotadhātuyā,
cetopariyañāṇassa vasī homi mahāmune.
1332. Pubbe nivāsam jānāmi dibbacakkhu visodhitam,
sabbāsavā parikkhiñā natthidāni punabbhavo.
1333. Atthadhammaniruttīsu paṭibhāne tathēva ca,
ñāṇam me vimalam suddhaṁ buddhaseṭṭhassa vāhasā.
1334. Kilesā jhāpitā mayham bhavā sabbe samūhatā,
nāgīva bandhanaṁ chetvā viharāmi anāsavā.
1335. Svāgataṁ vata me āsi buddhaseṭṭhassa santike,
tisso vijjā anuppattā kataṁ buddhassa sāsanam.
1336. Paṭisambhidā catasso vimokkhāpi ca atṭhime,
chaṭabhiññā sacchikatā kataṁ buddhassa sāsanam.
- Itthaṁ sudam Pesalā bhikkhunī imā gāthāyo abhāsitthāti.

Pesalātheriyāpadānam dasamaṁ.

Khattiyāvaggo catuttho.

--ooOoo--

TASSUDDĀNAM

Khattiyā brāhmaṇī ceva tathā uppaladāyikā,
sigālamātā sukkā ca abhirūpā aḍḍhakāsikā.
Puṇṇā ca ambapālī ca pesalāti ca tā dasa,
gāthāyo dvisatānettha dvicattālīsa cuttari.

--ooOoo--

ATHA VAGGUDDĀNAM

Sumedhā ekūposathā kuṇḍalakesī khattiyā,
sahassam tisatā gāthā sattatālīsa piṇḍitā.
Saha uddānagāthāhi gaṇitāyo vibhāvibhi,
sahassam tisatā gāthā sattapaññāsameva cā'ti.

Therī-apadānam samattam.

Samattā Apadānapāli.

--ooOoo--

1329. Và trong kiếp sống cuối cùng hiện nay, được sanh ra trong đại gia đình triệu phú con đã đi đến đức Phật và đã lắng nghe Chánh Pháp bao gồm các Sự Thật.

1330. Sau khi xuất gia chẳng bao lâu, trong khi suy xét về ý nghĩa của các Sự Thật, con đã quăng bỏ tất cả các lậu hoặc và đã thành tựu phẩm vị A-la-hán.

1331. Bạch đắng Đại Hiền Trí, con đã có năng lực về các loại thần thông và thiên nhĩ giới, con đã có năng lực về trí biết tâm của người khác.

1332. Con biết được đời sống trước đây, thiên nhãn được thanh tịnh, tất cả các lậu hoặc đã được cạn kiệt, giờ đây không còn tái sanh nữa.

1333. Trí tuệ của con về ý nghĩa, về pháp, về ngôn từ, và tương tự y như thế về phép biện giải là trong sạch, không bợn nhơ, nhờ vào sự tác động của đức Phật tối thượng.

1334. Các phiền não của con đã được thiêu đốt, tất cả các hữu đã được xóa sạch. Sau khi cắt đứt sự trói buộc như là con voi cái (đã được cởi trói), con sống không còn lậu hoặc.

1335. Quả vậy, con đã thành công mỹ mãn, đã thành tựu tam minh, đã thực hành lời dạy của đức Phật trong sự hiện tiền của đức Phật tối thượng.

1336. Bốn (tuệ) phân tích, tám giải thoát, và sáu thắng trí đã được con đắc chứng; con đã thực hành lời dạy của đức Phật.

Tỳ khưu ni Pesalā đã nói lên những lời kệ này như thế ấy.

Ký sự về trưởng lão ni Pesalā là phần thứ mười.

Phẩm Sát-đế-ly là phẩm thứ tư.

--ooOoo--

TÓM LUỢC CỦA PHẨM NÀY:

Các vị ni dòng Sát-đế-ly, luôn cả các vị ni dòng Bà-la-môn, tương tự như thế là vị ni Uppaladāyikā, vị ni Sigālamātā, vị ni Sukkā, vị ni vô cùng xinh đẹp (Rūpanandā), vị ni Aḍḍhakāsikā, vị ni Puṇṇā, vị ni Ambapālī, và vị ni Pesalā ấy là mươi. Ở đây, có hai trăm câu kệ ngôn và thêm vào bốn mươi hai câu nữa.

--ooOoo--

GIỜ LÀ PHẦN TÓM LUỢC CỦA CÁC PHẨM:

(Bốn Phẩm) Sumedhā, Ekūposathā, Kuṇḍalakesī, Khattiyā được gộp chung lại có một ngàn ba trăm bốn mươi bảy kệ ngôn. Cùng với các câu kệ của phần tóm lược đã được tính đếm bởi các bậc trí là một ngàn ba trăm năm mươi bảy câu kệ cả thảy.

Ký Sự về Trưởng Lão Ni được đầy đủ.

Bộ Kinh Apadāna được đầy đủ.

--ooOoo--

Suttantapiṭake Khuddakanikāye

APADĀNAPĀLI (Therī Apadānam)

GĀTHĀDIPĀDASŪCI - THƯ MỤC CÂU KÊ PĀLI:

A	Trang	A	Trang
Akkamitvāna sirasi	8	Adassanena vibbhogā	84
Akkosim duṭṭhacittāham	210	Adāsi tassa maṃ tāto	110
Akkhante nāma khantabbam	48	Adāsi me tadā rājā	194
Agāraṃ pajahitvāna	98, 172, 192	Adāsi me mahārājā	10
Agāraṃ vasante amhe	192	Addasāham imam iddhiṃ	92
Agāraṃ vijahitvāna	168, 180	Adhikāraṃ bahum mayham	166
Aggam saddhādhimuttānam	196	Adhikārā bahū amham	178
Aṅgagate alaṅkāre	164, 176	Animittañca bhāvetha	82
Aṅgulagenna chādesi	56	Anukampako kāruṇiko	134
Accharānaṃ sahassassa	22	Anujāni na no tāto	76, 94,
Accharā satasahassā	26		102, 110, 118
Añjaliṃ paggahetvāna	30, 84	Anuppannassa maggassa	128
Aññām cāpi kataṃ kammam	172	Anubhotvā yasam sabbam	186
Aññā nahāpenti bhojenti	34	Anubhotvā sukham dukkham	96,
Atṭha uppalahatthāni	166		168
Atṭhasattativassā ’haṃ	158	Anumaggena sambuddho	164, 178
Atṭhārasasahassāni	174	Anumodi mahāvīro	108
Atikkante ca sattāhe	72	Anekajātisamṣāram	172
Atīva patthitā c' āsim	98	Annam pānam khādanīyam	28, 92
Attadipā tato hotha	70	Aparimeyye ito kappe	168, 180
Attano abhisambodhiṃ	216	Aparena ca kālena	204
Atthadhammaniruttīsu	70, 86,	Appasaddamanākiṇṇam	78
	90, 116, 122, 162, 176, 188, 196,	Abhabbaṭṭhāne vajjetvā	90,
	200, 204, 208, 210, 214, 216, 218		162, 176
Atthe ca dhamme nerutte	62	Abhiññātā ca mahātherā	158
Atha nibbind' ahaṃ kāyo	208	Abhirūpaṃ upapadaṃ	206
Atho jātikkhayam patto	156	Abhivādiya sambuddham	142

A		Ā	
Amhaṁ sabbapati hohi	170	Ārādhito mahāvīro	146
Amhe aññe ca manujā	190	Ārāmaṁ sukatam̄ katvā	2
Amhe brāhmaṇadhitā tu	186	Āsanam̄ parivāretvā	18, 36
Ayaṁ pacchimako mayhaṁ	34	Āśivisālayasame	50
Ayoghanahatasseva	70		
Alaṁ puttā visādena	64		
Avītarāgā tam̄ sutvā	44	Itthikānañca pabbajjaṁ	48
Avuṭṭhikā disā natthi	22	Itthi nāma mayaṁ deva	194
Asaṅkhyāni dīpāni	18, 36	Itthiyō nāma lokagga	48
Asajjamānā agamā	54	Itthiyō purisā ceva	190
Asīti devarājūnaṁ	20, 34, 36	Itthī purisā kumārā ca	190
Asubhāya cittam̄ bhāvehi	82, 208	Idampi te subham̄ rūpam̄	138
Asmāhi paricinṇo 'si	62	Idam̄ pacchimakam̄ mayhaṁ	62
Ahampi tattha gacchissam̄	144	Idam̄ vatvāna sambuddho	14
Ahaṁ uposathaṁ katvā	26	Idam̄ suvaṇṇam̄ keyūram̄	112
Ahaṁ uppalavaṇṇā ca	76, 102	Iddhipādesu kusalā	16
Ahaṁ khemā ca sappaññā	94	Iddhiyā abhinimmittvā	98
Ahaṁ tena samayena	26	Iddhiyā ca vasī āsi	70
Ahaṁ maddajanapade	156	Iddhiyā ca vasī āsim̄	84
Ahaṁ sugata mātā te	46	Iddhiyā ca vasī homi	90
Ahuṁ sabbaṅgasampannā	132	Iddhim̄ cāpi nidassetha	174
Aho acchariyam̄ mayhaṁ	70	Iddhim̄ cāpi nidassehi	88, 160
Aho 'nukampikā amham̄	60	Iddhī anekā dassesi	92
Aho sammā-upāyo te	84	Iddhī anekā dassesum̄	60
		Iddhīsu ca vasī homa	62, 176, 188,
		Iddhīsu ca vasī homi	106, 114,
			120, 128, 132,
Ākāsāyatanañceva	64		162, 196, 200, 204,
Āturam̄ asucim̄ pūtiṁ	82,		208, 210, 214, 216, 218
	140, 208		
Ānandassa mahārañño	130	Idha sañcitakusalā	2
Ānando ca tadā sekho	52	Imamhi bhaddake kappe	130,
Āyācim̄ so tadā āha	114		202, 08, 216
Āyunāpi ca vaṇṇena	206	Imasmim̄ bhaddake kappe	74, 94,
Āraddhaviriyānaggam̄	142		102, 110, 118, 124
Āraddhaviriye pahitatte	52	Imasmim̄ yeva kappamhi	2, 76, 202
Ārammaṇam̄ mama etam̄	12	Isi gahetvā pupphāni	166

I		E	
Īdise 'pi vane ramme	80	Ekikā abhinimmitvā	56
		Ekikā bahudhā āsi	54
U		Evamādīni vatvāna	160
Uccanīcamayaṁ kammaṁ	184	Evametaṁ avekkhantī	142, 208
Ucce kule pajāyāmi	194	Evaṁ nirākulam̄ āsi	134
Uṭṭhito ca mahāmegho	104	Evaṁ bahuvidham̄ dukkham̄	96,
Uṇham̄ vā pariļāho vā	22		170, 182
Uttarantassa akkhāsin̄	212	Evaṁ vilapamānam̄ tam̄	52
Uttiṇṇavacikiccho so	128	Evaṁ sammā vimuttānam̄	70
Udaggacittā sumanā	16, 132	Evāham̄ cintayitvāna	192
Udahārī ahaṁ sīte	212	Esā antaradhāyāmi	98
Upakārā ca yā nārī	180	Ehi tam̄ upagūhissam̄	112
Upakārā mamaṁ tumhe	186		
Upagantvā mahāvīram̄	206		
Upaṭṭhāko mahaesissa	2, 76,	O	
	94, 102, 110, 118, 124	Okkākavaṁsassa yaso	46
Upassaye yādhivatthā	44	Ocinitvāna salalam̄	30
Upahatā bhavā sabbe	186	Orasā mukhato jātā	92
Upetvā tam̄ mahāvīram̄	72,	Oropayassu kalyāṇi	112
	100, 108, 134	Orohitvāna gaganā	60
Upetvā lokasaraṇam̄	126	Ovādako viññāpako	134
Uppatte ca kate kamme	184	Ovādampi na gacchāmi	206
Uppalasseva me vaṇṇo	16, 88, 194		
Ubbattayitvā paṭhavim̄	88	K	
Ubho puttā kālakatā	104	Kakudho vilasantova	14
		Kaññāsaḥassappamukhā	160
E		Kaṭacchubhikkhaṁ datvāna	12
Ekakaṁ sukhamāśinam̄	80	Katvā pañcasatakuṭī	60
Ekatiṁse ito kappe	16, 194,	Katham̄ carahi sabbaññu	52
	202, 202, 214	Kadāci dhammaṁ desento	52
Ekadā lokapajjoto	42	Kadāci niyamānāya	16, 22
Ekanavute ito kappe	12, 24,	Kadāci pitunā saddhim̄	56
	28, 30, 74,	Kadāci so kāruṇiko	156
	94, 150, 200, 206	Kadāci so narādiccaṁ	146
Ekaputtappasūtā 'ham̄	104	Kadāci so narādicco	76
Ekasmim̄ samaye ramme	158	Kappe ca satasahasre	170, 178
		Kappe satasahasre ca	166

K	KH		
Kampito merurājāpi	64	Khandhe aniccato disvā	144
Karehi uram pahantvā	64	Khalitam ce pure atthi	174
Kassapassa ca buddhassa	212	Khemā uppalavanṇā ca	110, 118, 126
Kassa brāhmaṇa tvam bhīto	212		
Kāmadhātumatikkantā	160, 174		
Kālapakkhamhi divase	18, 36	Gaccha passa mahābhoge	78
Kāsirañño mahesī 'ham	96	Gatā udakahārikaṁ	212
Kāsisu setṭhikulajā	210	Gandhatelena pūretvā	148
Kilesā jhāpitā amhaṁ	182,	Gandham vilepanaṁ mālaṁ	172
	184, 192	Garucittam upaṭṭhapetvā	18, 36
Kilesā jhāpitā mayhaṁ	4,	Goṇakacittakādīhi	32
	6, 8, 10,	Gotamī ādikā tāyo tadā	62
	12, 14, 16, 20,	Gotamī nidhanaṁ yātā	70
	24, 28, 30, 32, 34,		
	38, 40, 54, 62, 86, 100,		
	106, 116, 122, 128, 132, 142,		
	146, 156, 170, 172, 196, 200,		
	204, 208, 210, 214, 216, 218		
Kim me imāhi mālāhi	14	Ghaṭam gahetvā gacchantī	122
Kim me katā rājagahe	204	Ghanakañcanabimbena	156
Kuṭumbikakule phite	152	Gharato nikhamitvāna	8
Kuṇapamaṁ chaḍḍayitvāna	120	Gharamekena vatthena	150
Kusalaṁ vijjate mayham	40	Ghare cāhaṁ tile jāte	156
Kusalā 'ham visuddhīsu	86		
Kuhim vadanasobhā te	140		
Kuhim sasinibham vattam	140	C	
Kūṭagārañca pāsādaṁ	28	Cakkāñkusadhadhākīṇe	48
Kūṭagāravare ramme	66	Cakkavattī saparisam	56
Kūṭagārāni sabbāni	68	Cakkavālagiri tuṇḍam	162
Keci pabbajitā atthi	186	Cakkavālagirituṇḍā	176
Kesesu chijjamānesu	204	Cakkavālasamaṁ kāyam	162, 174
Koṇāgamanassa munino	6	Cakkavālasamaṁ pāṇīm	88
Koṇḍaññānandanandādī	46	Cakkhuñānaṁ ca paññā ca	216
Komāribrahmacariyaṁ	76, 94,	Catujjātena gandhena	154
	102, 110, 118, 126	Catudvāresu sobhanti	148
Koseyyakambaliyāni	28	Catunavute ito kappe	6, 10, 40
		Catusaṭṭhidevarājūnam	26
		Catusāgaratoyāni	56
		Cattāro lokapālā te	68
		Candabhāgānadītire	8, 30, 40

C		T	
Calatī ravatī paṭhavī	180	Tato upassayam gantvā	54
Citakāni karitvāna	68	Tato kallitacittam maṃ	82
Cittasmiṃ vasibhūtamhi	98	Tato gotamidhātūni	70
Cirappabhūti yaṃ mayhaṃ	46	Tato ca maṃ bhikkhuniyo	144
Ciram jīva mahāvīra	52	Tato cittaṃ vimucci me	114
Cirānupari āśinam	166	Tato cutā janapade	96
Cīvaraṃ piṇḍapātam ca	100,	Tato cutā manussatte	4, 72, 136
	168, 180, 184, 192, 194	Tato cutā manussesu	96, 110
Cullāsītisahassāni	186	Tato cutā mayam sabbā	76
Cetiyāni ca kāretvā	154	Tato cutā yāmamagam	4, 72, 136
Coram vadhattham nīyantam	110	Tato cutā yāmamagā	108
		Tato cut' āriṭṭhapure	96
CH		Tato cutā sapatikā	60
Chaṭṭhā tassāsahaṃ dhītā	124	Tato cutāham tusitam	74
Chattimsadevarājūnam	8, 40	Tato cutā 'ham manuje	94
Chassūrodayakāleva	54	Tato cuto ahu rājā	154
Chinnam gayha samipe me	114	Tato cuto mahātitthe	154
		Tato jarābhībhūtā sā	80
J		Tato tam ugghetvāna	114
Janetvānappakam pītiṃ	116	Tato tesam adam yāgum	96
Jarāvasānam yobbaññam	138	Tato devā ca brahmā ca	66
Jāti khīṇā jarā vyādhi	174	Tato dhammadadesim	204
Jātiyā sattavassāham	20, 28, 38	Tatopasampadatthāya	210
Jānanti vata maṃ bhoti	212	Tato bhojanavatthusmim	86
Jino tamhi guṇe tuṭṭho	100	Tato mayhaṃ akāmāya	144
Jino tasmiṃ guṇe tuṭṭho	86,	Tato mahākāruṇiko	132, 138
	106, 122, 126, 200	Tato maṃ sa jino āha	72
Jeṭṭho bhātā tilokaggo	136	Tato maṃ sugato āha	124
		Tato me ayyako tuṭṭho	124
JH		Tato me āsi samvego	80
Jhāyinīnam bhikkhunīnam	134	Tato me sāmi āgantvā	104
		Tato vinayadhārīnam	100
T		Tato vuṭṭhāya nibbāyi	64
Tañca appaṭivānīyam	204	Tato vuṭṭhāya samviggā	114
Tañca laddham mayā vīra	46	Tato sā anusāsetvā	50
Tato avoca maṃ satthā 106,	130	Tato sā tā vissajjivtā	64

T	T
Tato sīsam mamañke sā	138
Tato 'ham atisamviggā	142
Tato 'ham vinayaṁ sabbam	106
Tattha toyalavāsittā	42
Tattha me sukataṁ vyamhaṁ	18,
	26, 32, 36
Tathā pañcasatānampi	42
Tathā pabbajitā santī	120
Tatheva bhaddā kāpilānī	156
Tathevādhipateyyena	58
Tadantam chaḍḍhayitvāna	152
Tadā adantadamako	134
Tadā avoca maṇ satthā	102
Tadā avoca sā sabbam	42
Tadā ahu sattasāro	188
Tad' ānando nirānando	66
Tadā āmantayī satthā	66
Tadā udakamāhītī	144
Tadā upāsako so maṇ	126
Tadā upāsikā tattha	64
Tadā ekena sandīṭhā	120
Tadā kisā ca pañdu ca	104
Tadā koliyaputtānam	154
Tadā 'gantvā bhikkhuniyo	144
Tadā gamitvā sāvatthiyam	120
Tadā ca bhikkhuniṁ vīro	116
Tadā ca so bhavitvāna	154
Tadā jinassa mātucchā	42
Tadā tassa mahesihaṁ	150
Tadā tam anujānetvā	126
Tadā tam pātayitvāna	112
Tadātivimhitā sabbā	56, 90
Tadā dasahi ṭhānehi	206
Tadā dhammadhathaṁ katvā	202
Tadā nipacca sambuddam	54
Tadā nipati pādesu	62
Tadā nimantayitvāna	134
Tadā pañamya sirasā	84
Tadāpi tamhi puññamhi	154
Tadāpi tass' aham āsiṁ	150
Tadāpi pabbajitvāna	202
Tadā madhuraniggoso	84
Tadā mamatthaṁ sakyānam	206
Tadā mahākāruṇiko	82,
	108, 140
Tadā muditacittā 'ham	100
Tadā 'yam bandhumatiyam	150
Tadā 'ruṇapure ramme	214
Tadā vijātadukkhena	104
Tadā satasahassehi	188
Tadā sa rājā sugatam	86
Tadā setṭhikule jātā	142
Tadā so dhammadhikam	124
Tadā so pabbajī dhīro	156
Tadā 'ham añjaliṁ katvā	150
Tadā 'ham pañamitvāna	112
Tadāham pabbajitvāna	210
Tadāham parisam gantvā	198
Tadā 'ham phullavipinam	78
Tadā 'ham bandhumatiyam	200,
	206
Tadāham bārāṇasiyam	74
Tadā 'ham muditā hutvā	102
Tadāham haṁsavatiyam	56, 72,
	100, 108, 116,
	122, 130, 134, 196
Tadā hi so lokagaru	130
Tadāhu haṁsavatiyam	146
Tadekikā vicintesim	144
Tadetarā bhikkhuniyo	48, 60
Tanumajjhā puthussoṇi	140
Tamaham ehi subhage	138

T		T	
Tamahaṁ lokanāyakam	74	Taṁ sutvā munino vākyam	106
Tamahaṁ vimhitā disvā	138	Taṁ sutvā vanasamiddham	78
Tampi dānam sah' ādāsim	152	Taṁ sutvā 'ham pamuditā	198
Tayā tāta samajjhīṭho	52	Tā evamanusāsitvā	46
Tasmā saddham ca sīlam ca	198	Tāyo disvā susaṁviggā	208
Tasmim so samaye	178	Tāvatiṁsaṁ ca bhavanaṁ	188
Tassa kammassa sukatassa	168,	Tāvatiṁsesu devesu	58
	180	Tāsaṁ sahāyikā hutvā	4
Tassa te anukampantī	168	Tāsaṁ sokapahāṇattham	44
Tassa desayato dhammam	198	Tirokuḍḍam tiroselam	132
Tassa dhammam suṇitvā 'ham	114,	Tisso 'tthiyo nidassesi	206
	214	Tiṁsānaṁ devarājūnam	12
Tassa dhammesu dāyādā	58,	Tūlikāvikatikāhi	34
	72, 102,	Tena kammavipākena	190
	08, 118, 124,	Tena kammena sukaterna	4, 8,
	130, 136, 142, 198		18, 22, 30,
Tassa dhammesu dāyādo	148		32, 36, 40, 72, 94,
Tassa dhītā catutth' āsim	110		102, 108, 118, 124, 130,
Tassa buddhassa mātuccchā	58		136, 144, 194, 198, 202, 216
Tassāpi naravīrassa	202	Tena kālena āsimha	178
Tassāpi bhāgini āsim	154	Tena kālena so āsi	166, 178
Tassā me appamattāya	208	Tena kālen' aham āsim	166
Tass' āsim jetṭhikā dhītā	76	Tena dīpaṁ padipetvā	130
Tass' āsim tatiyā dhītā	102	Teneva kammasesena	210
Tass' āsim dutiyā dhītā	94	Teneva sukkamūlena	184
Tassāsum satta dhītaro	4	Temāsaṁ tappayitvāna	154
Tassāhaṁ bhariyā āsim	154	Tesaṭṭhi cakkavattīnam	16
Tassāhaṁ suppiyā āsim	78	Tesaṁ buddho viyākāsi	180
Taṁ tathāvādiniṁ buddho	52	Tehi kammehi sukatehi	76, 96,
Taṁ vīraṁ saraṇam gantvā	216		104, 110, 118, 126
Taṁ sutvāna pamuditā	58		
Taṁ sutvā muditā hutvā	72,	TH	
	108, 118,	Thīnam adāsi pabbajjam	46
	124, 136,	Thīnam dhammābhisaṁmaye	54
	142, 198	Thīnam satasahassānam	160, 174
Taṁ sutvā mudito hutvā	148	Thūpassa vediyo tisso	150

D	D
Dakkhiṇam ca saram piñjam	162,
	174
Danto dantehi saha purāṇajatilehi	204
Dasakoṭisahassāni	90
Dasakkhattum satakkhattum	2
Dasajātisahassāni	214
Dasannam cakkavattinam	40
Dasavassasahassāni	74
Dassanatthāya buddhassa	200
Dassetvā pāṭihīrāni	60
Dassetvā vividhā iddhī	56
Dassenti candasuriye	186
Dānasīlamayam sabbam	170
Dāne ca gahaṇe ceva	152
Dāruṇam nirayam gantvā	214
Dīṭṭigahanapakkhantā	84
Dibbacakkhu visuddham me	20, 38
Dibbam sukhām asaṅkheyam	190
Divasam dve tayo ceva	188
Disvā ādīnavam loke	156
Disvā cittam pasādetvā	58
Disvā jalantam yasasā	132
Disvā tamevam cintesim	80
Disvāna dassanīyam mam	210
Disvā paccekasambuddham	96
Disvā buddhānubhāvam	204
Dissanti candasuriyā	68
Dīghaṅgulī tambanakhe	50
Dīpaṅkaro mahāvīro	170
Dīpasatasahassāni	20, 38
Dukkhena dukkhitā homi	140
Duve kule pajāyāmi	34
Duve bhave saṃsarāmi	22, 34
Deyyadhammo ca me natthi	22
Devakaññā manussā ca	180
Devalokā cavitvāna	20, 38
Devā nāgāsurā brahmā	66
Devā dibbehi gandhehi	68
Deve mahiddhikā ahumha	2
Desentī janamajjhe 'ham	212
Domanassam na jānāmi	34
Dvattiṁsalakkhaṇūpetam	48
Dvārena haṁsavatiyā	188
Dve gatiyo pajānāmi	194
Dvenavute ito kappe	14
DH	
Dhaññāham te mahāvīra	50
Dhanadhaññapariccaṅgam	164, 178
Dhammañca tassa assosiṁ	116
Dhammadinnā yathā dhīrā	126
Dhammam care sucaritam	180
Dhātiyo mam upaṭṭhanti	34
Dhiratthu saṅkhataṁ lolam	50
Dhītā 'ham buddhaseṭṭhassa	88
Dhītu tuyham mahāvīra	88
N	
Nagare aruṇavatiyā	14, 192
Nagare bandhumatiyā	10, 22,
	26, 30,
Nagare haṁsavatiyā	18, 32, 36
Na gāmadhammo no	120
Na ca me vandanam vīra	62
Na cireneva kālena	138,
	156, 200
Na jarā maccu vā yattha	44
Nataṅgā daṇḍadutiyā	80
Na tittapubbam tava dassanena	50
Natthi jāti jarā vyādhi	160
Nadato parisāyam te	50

N	N
Nanu nāma gahaṭṭhena	80
Nando rāhulabhaddo	50, 158
Na pañhakālo subhage	138
Namo te sabbadassāvi	82
Na yuttaṁ socitum putta	52
Na rocesi pati mayhaṁ	104
Na vijjante matā yasmiṁ	120
Na santi puttā tāṇāya	106
Na sociyā paresaṁ sā	70
Na hi sabbesu ṭhānesu	112
Nāgānam pavaraṁ pupphaṁ	94
Nāgā surā ca brahmāno	68
Nānākalimalākiṇne	50
Nānādisā namassantam	198
Nānāvikubbaṇam katvā	88, 188
Nānāvidham bahum dukkham	164, 178
Nānūjānāsi mam tāto	126
Nābhinandittha so dānam	152
Nītthite ca mahāthūpe	6
Nittiṇṇā jātisaṁsāram	86
Nipacca munivīraṁ tam	116
Nipacca sirasā pāde	146
Nipajja pādamūlamhi	58
Nipatitvā mahesissa	82
Nibbatti ekato hoti	88
Nibbānam gotamī yāti	44
Nibbānāya vajantīnam	42, 182
Nibbāyissāma iccevaṁ	62
Nibbinditvā agāramhā	184
Nibbinditvā agāreham	194
Nibbinditvā saṁsāre	168
Nibbinnā sabbasaṅkhāre	84
Nibbute tamhi lokagge	148
Nimantayitvā sugataṁ	124
Nivattā ukkusō ’hāsi	104
P	
Pakkhipitvā padīpetvā	154
Paccantadesavisaye	166, 178
Paccayākārakusalā	74
Paccekabuddhaṁ disvāna	152
Pacchime ca bhavē dāni	76, 104, 110, 118, 126, 132, 144, 198, 204, 206, 212, 216
Pacchime bhavē sampatte	20, 38, 136, 172, 190, 194, 216
Pañcadāsasatānūnā	58
Pañcamī tassa dhīt’ āsim	118
Pañca hatthā tava hontu	166
Paññattamāsanamidaṁ	32
Paññāsa cakkavattīnam	12
Paññāsam̄ devarājūnam	22
Paṭigaccāyusaṅkhāre	42
Paṭiggahetvā tattheva	124
Paṭiggahetvā sambuddho	12, 30
Paṭilomena jhānāni	64
Paṭisambhidā catasso ca	4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 20, 24, 28, 30, 32, 34, 38, 40, 54, 62, 86, 100, 106, 116, 122, 128, 132, 142, 146, 156, 170, 172, 196, 200, 204, 208, 210, 214, 216, 218
Paṇamāmi narādiccaṁ	48
Panditāsi mahāpaññā	70

P	P		
Patākā ussitā nekā	68	Passitvā āyusañkhāram	158
Patim ṭhapetvā sesā	118	Passitvā janasammajjhe	166
Patthesim̄ tepi patthesum̄	96	Pāṇinā tāni paggayha	70
Padumuttarabuddhassa	122	Pādapakkhālanenāham̄	114
Padumuttaro nāma ino	56, 72, 100, 108, 116, 122, 128, 134, 142, 146, 196	Piñḍacāraṁ carantassa	12
Padumuttaro mahāvīro	190	Piñḍāya vicarante so	152
Padesarajjam̄ vipulam̄	194	Piñḍitam̄ lokasāraṁva	138
Panāditā dundubhiyo	64	Pitā añjanasakko me	60
Panthamhi samañam̄ disvā	30	Pitunā saha gantvāna	196
Pabbajitvā cireneva	218	Putto ca rāhulo nāma	88
Pabbajitvā tathāgatam̄	206	Putto sigālako nāma	198
Pabbajitvā tadā cāham̄	84	Puna kassapavīrassa	152
Pabbajitvā dhammadharā	202	Puno nimantayitvāna	152
Pabbajitvā kāyena	196	Pubbānam̄ lokanāthānam̄	176,
Pabbajitvā munimatam̄	202	Pubbe nivāsam̄ aññāsi	188
Pabbatagge dumagge vā	22	Pubbe nivāsam̄ jānāma	62,
Pabhinnam̄ vadanaṁ cāsi	140		176, 188
Pamoditā ḫam̄ sumanā	92	Pubbe nivāsam̄ jānāmi	86,
Parakkamaṁ tam̄ saphalam̄	166		90, 106,
Parammukhā nisiditvā	18, 36		120, 128, 132,
Parikkhīṇam̄ atītam̄ ca	170, 182		162, 196, 200, 204,
Paricin̄ṇo mayā satthā kataṁ	44, 100, 106, 114, 122, 126, 132		208, 210, 214, 216, 218
Pariññātam̄ mayā dukkham̄	44	Purakkhatā bhikkhunihi	158
Parinibbātumicchāmi	48	Purato devamanujā	68
Parinibbānakālam̄ me	54	Purimānam̄ kusalaṁ kammapam̄	184
Paripakko vayo mayham̄	158	Purimānam̄ jinaggānam̄	90
Paribbājakinī āsiṁ	130	Pūjāmetādisam̄ rammam̄	150
Parivutā pāṇakotīhi	216	Pūrayitvā paramantaṁ	10
Parisāhi catūhi	92	Pūretvā paramam̄ annam̄	194
Pasannacittā sumanā	8, 40	Pūrentī ūnakasataṁ	212
Pasidassu mahābhoge	44		
		PH	
		Phullāravindasaṅkāse	48

B	BH		
Bahussutā dhammadharā	200, 212	Bhūmiṃ udukkhalam̄ katvā	88
Bālam̄ ādāya atariṃ	104	Bhojayitvāna sattāhaṃ	100
Bimbisāro tadā rājā	78	M	
Buddhapacceka buddhānam̄	184	Makuṭamburuhākārā	140
Buddhamātāti paññattiṃ	66	Maggaññū ca maggavidū	128
Buddhasāsanapāletā	52	Maggam̄ ca patiyādesi	90
Buddhassa parinibbāṇam̄	42, 68	Majjhantikamhi suriye	32
Buddhassa rāmsim̄ disvāna	14	Majjhe aṭṭhaṭṭhakumbhīnam̄	148
Buddhassa vacanam̄ sutvā	92	Maṇimayamhi pallaṅke	92
Buddhānam̄ lokanāthānam̄	162	Maṇḍape rukkhamūle vā	20, 34, 38
Buddhe pasannā kalyāṇī	198	Mattaññunī ca asane	210
Buddhe pasannā dhamme ca	196	Madhurāni pahatthāni	50
Buddho tassa ca saddhammo	44	Mandhātādinarindānam̄	46
Buddho buddhassa nibbāne	68	Mamañca cittamaññāya	92
Brahmacariyamasevissam̄	216	Mama putto 'bhnikkhamma	60
Brahmadevaṃ ca sambuddhaṃ	164, 178	Mayam̄ sahāva nikkhantā	42
Brahmavaṇṇañca māpetvā	162	Mayā bhikkhuniyo vīra	48
Brahmāno kāci dassenti	188	Mahatā ca payattena	138
BH		Mahatā janakāyena	62
		Mahatā parivārena	78
		Mahākāruṇiko satthā	128
Bhagavati koṇāgamane	2	Mahādānam̄ daditvāna	94
Bhavanetti avijjā ca	186	Mahādhane setṭhikule	98
Bhavābhāve saṃsarantī	34	Mahānelassa chadanaṃ	16
Bhavābhāve saṃsaritvā	196	Mahābhītāpaṇi kaṭukam̄	10, 192
Bhavāmi tena kammena	74	Mahāsamudde caturo	88
Bhavā sabbe parikkhīnā	184	Mahāhitam̄ varadadaṃ	84
Bhāvanāya mahāpaññā	214	Mahorago mahānāgo	90
Bhikkhāya gāmaṇi gacchante	96	Mātaram̄ pitaram̄ cāpi	72
Bhikkhunī uppalavaṇṇā	86	Mātucchā te mahāvīra	56
Bhikkhunīnilayo suñño	44	Mā no saraṇade nāthe	64
Bhikkhunīhi vimuttāhi	42	Mittā bhikkhuniyo tā hi	42
Bhiyyo cittam̄ pasādesim̄	166	Mucalindam̄ mahāselam̄	56
Bhuñjitvāna sambuddho	92	Muttacāgā sīlavatī	206
Bhūmicālo tadā āsi	42	Muhuttataṇhāsamanam̄	46

Y	Y		
Yato sarāmi attānaṁ	112	Yaṁ mayhaṁ paṭimantesi	164
Yattha nāma jinassāyam	50	Yaṁ mayhaṁ purimam̄ kammaṁ	162,
Yattha yattha nisinnāham	142		194
Yattha yatthūpapajjāmi	2, 4, 72,	Yaṁ yaṁ janapadaṁ yāmi	6
	108, 132, 136, 152	Yaṁ yaṁ yonupapajjāmi	20, 38
Yattha yatthūpapannāham	74	Yā ce 'maṁ parivāriṁsu	66
Yathā idam tathā etaṁ	82, 140	Yā tayā vaṇṇitā vīra	102
Yathāpi bhaṇḍasāmuggam	168	Yā dadanti sakattānam	182
Yadā icchāmi gamanam	34	Yā padhānatamā tāsam	64
Yadā ca piṇḍāya muni	78	Yā vaḍḍhayi payattena	66
Yadā ca yobbanūpetā	104	Yāvatā abhikāñkhāmi	18, 36
Yadā te yobbanappattā	96, 144	Yāvatā parisā atthi	86
Yadā pabbajitā āsi	156	Yāvatā parisā ettha	160
Yadā buddhā sutamatī	96	Yā sasaṅghaṁ abhojesi	58
Yadā bhikkhusahassena	204	Yuvatīnañca sabbāsaṁ	136
Yadā rūpaguṇopetā	126	Ye keci hatthaparikammam	190
Yadā so taruṇo bhadro	120	Yena veļuvanaṁ diṭṭham	78
Yadāham yobbanam̄ pattā	76	Ye rāgarattānupatanti sotam	82
Yadā 'ham lokasaraṇam	84	Yo ca uppatisam̄ atthaṁ	112
Yadi te rucitam̄ ayye	42	Yo ca vassasataṁ jīve	120, 146
Yadi te ruccate rāja	84	Yoniso paccavekkhitvā	26
Yadi buddho amitaguṇo	18	Yopi me bhavate bhattā	74
Yadi buddho amitayaso	36	Yo ramśiphusitāvelo	214
Yasaggappatto sirimā	128	Yo vuḍḍho daharo vāpi	212
Yasodharā aham vīra	160, 162	Yo so mahattaro khandho	70
Yasodharā mayaṁ vīra	176		
Yasodharī mahāvīra	174		
Yassatthāya pabbajitā	44, 100,	R	
	106, 116, 122, 126, 132	Rañño mātā mahesīti	46
Yassatti sugate saddhā	66	Ratanānatṭhapaññāsaṁ	134
Yassa saddhā tathāgate	198	Ratanāmayam maṇḍapañca	90
Yaṁ amhaṁ purimam̄ kammaṁ	176	Rattamṣukūpasabyānā	80
Yaṁ amhe paṭimantesi	178	Rathikāya vajantiṁ tam	44
Yaṁ amhehi kataṁ kammaṁ	188	Rammaṁ veļuvanaṁ yena	78
Yaṁ na diṭṭham̄ purāṇehi	52	Rahogatā nisīditvā	10, 192
Yaṁ mayā pūritam̄ kammaṁ	90	Rājakaññāhi sahitā	130
		Rājapuññena nibbattam	78

R	V		
Rājānaṁ upasaṅkamma	10	Vuttam̄ hetaṁ bhagavatā	180
Rājāpi rajjam̄ chaḍḍhetvā	26	Vesikāva anācārā	214
Rāhulo ca ahañceva	88	Vessasuddakule jātā	186
Rūpabhogayase ceva	190		
Rūpavatī bhogavatī	168,	S	
	180, 184	Sakuṇīva yathākāse	54
Rūpasaddehi gandhehi	58	Sakena anubhāvena	138
Rūpācāraguṇūpetā	160, 174	Sakkatā pūjitatā āsim̄	98
Rūpena kiṁ tavānena	64	Saṅkārakūṭā āhatvā	122
		Saṅkhittakaṇṇā setakkhī	80
L		Saṅghārāmamadāsimha	74
Lahuñca vata khippañca 112		Saṅghe pasādo yassatthi	198
Lābhaggena yasaṁ pattā 172		Sace mayi dayā atthi	46
Lābham̄ silokaṁ sakkāraṁ 168, 180		Sanḍāsena ca kese me	112
Lābhiyo annapānānaṁ 172		Satahasasse atikkante	190
Lokanāthe dharanteva 158		Satasahasse ito kappe	20,
			34, 38, 58, 72,
			90, 102, 108, 118, 124,
			130, 134, 142, 146, 188, 190
V			
Vaddhanarakhane mayham̄	46	Satam̄ sahassānapi dhuttakānam̄	98
Vanditvā munino pāde	186	Satāni pañc' anūnāni	154
Vayaṁ hi pacchime kāle	158	Satipaṭṭhānakusalā	16
Varagandhañca mālañca	28	Satta-uppalapupphāni	16
Vasantiyā tamhi nagare	158	Sattati devarājūnam̄	16
Vassasatasahassāni	134	Sattapātisahassāni	154
Vāsavam̄ viya vassentam̄	58	Sattamālā gahetvāna	14
Vicarantī amaññissam̄	78	Sattayojanikam̄ thūpaṁ	148
Vipassino bhagavato	212	Sattarattindivam̄ tattha	18, 36
Vipassissa bhagavato	8	Sattasatasahassāni	148
Vimhitā tā jinavaram̄	144	Sattisūlūpamā kāmā	98
Viriyaṁ me dhuradhorayham̄	16	Sadevakam̄ ca passantā	170
Virocantī parikkhittā	148	Santattā kuthitā bhūmi	32
Visuddhanayanā homi	132	Saddhammasavaṇe yutte	124
Visuddhamanasā ajja	22, 40	Sabbakālampi paṭhaviṇ	192
Vihāya nandanam̄ devā	78	Sabbaññum̄ phullitam̄ disvā	92
Vīthisammajjanaṁ katvā	190	Sabbattha vihatā nandi	98
Vīśānam̄ cakkavattinam̄	12		

S	S		
Sabbapāramisambhūtaṁ	200	Sā tāhi saha gantvāna	64
Sabbabandhanamuttāham	12	Sā dadāti sakattānam	170
Sabbavositavosānā	20, 38	Sā pavedhitasabbaṅgī	140
Sabbaso chāditam āsi	68	Sāvakaṁ dhutavādānam	146
Sabbam kammaṁ parikkhīṇaṁ	210	Sāvathiyam puravare	216
Sabbam sarīrasañjātam	140	Sāvatthīnagaram gantvā	104
Sabbāpi tā bhikkhuniyo	68	Sā vīsaṁvassasatikā	56
Sabbāyo purato nītā	68	Sāsanaṁ jotayitvāna	148
Samacittā samakammā	168	Sāhaṁ tamattham pucchissam	114
Samaṇī samaṇaguttā ca	76,	Sāhaṁ tehi vinābhūtā	96
	94, 102,	Sā 'ham sutvāna saddhammaṁ	210
	110, 118, 126	Sāhaṁ sutvānimā gāthā	120
Samādhigocarā sabbā	186	Siddhatthassa bhagavato	6
Samānetvāna te sabbe	152	Sinerum daṇḍam katvāna	54
Sampattiyonubhotvāna	150	Siriṁva rūpiniṁ disvā	136
Sampattiṁ anubhotvāna	4,	Silesu samvutā hutvā	206
	12, 74,	Sukhadukkhe 'nubhotvāna	180
	110, 136	Sukhappattā na modāma	178
Sampattiṁ tam karityvāna	32	Sukhappattā na modāmi	164
Sambuddham abhivādetvā	158,	Sukhito sajjito hutvā	150
	174	Sukhedhitā ca te sabbe	144
Sambuddham patimānentī	14	Suññakanti viditvāna	80
Sayambhuno pañcasatā	60	Suṇitvā tamahaṁ hatṭhā	130
Saha āvajjanā mayhaṁ	18, 36	Suto buddhassa dāyādo	156
Saha tassā nipātena	140	Sutvā tam munino vācam	160
Saha puññassa kattāro	60	Sutvā datvā mahādānam	58
Saha me jātamattamhi	76	Sutvāna tassā vacanam	160
Sahassam̄ devarājūnam	194	Sutvā suttantasetṭham tam	82
Sahāhaṁ setṭhinā tena	150	Sutvā 'ham mātuvacanam	138
Samvadḍhīto 'yam sugata	46	Sudassanā suppiyā ca	168
Samśaritvā ca samśāre	160	Sudinnaṁ me dānavaram	14
Samśāre samśarantāya	86	Sudūraṭṭhāpi tam sutvā	66
Samśāre samśarantiham	58	Suddhe anūne mama bhikkhusaṅghe	
Sā kaññā kanakābhāsā	80		8
Sākiyamhi kule jātā	136	Supupphitaggam upagamma	
Sākiyānihi dhīrāhi saha	60	bhikkhunī	98

S	S		
Surattam̄ sukataṁ cetam̄	148	Svāgataṁ vata me āsi	4, 6, 8,
Suvaṇṇarāśisaṁkāsaṁ	48		10, 12, 14, 16, 20, 24, 28, 30,
Suvaṇṇavaṇṇā hutvāna	26		32, 34, 38, 40, 54, 62, 86, 100,
Susīlā lajjinī ceva	202		106, 116, 122, 128, 132, 142, 146,
Seṭṭhidhītā tadā hutvā	94		156, 170, 172, 182, 184, 192, 196,
Seṭṭhino anukampāya	146		200, 204, 208, 210, 214, 216, 218
Seṭṭhiṁ tatonumodetvā	212		
Setuvihāre kāretvā	190		
Sesabhāgāni ḍayhiṁsu	70	Hatthiyānaṁ assayānam̄	26
Sesā sakyakule jātā	60	Hatthivaṇṇaṁ tathevassam̄	162, 176
Sokaṭṭā dīnavadanā	120	Hatthī assā gavā cāpi	164, 178
Soṇṇamayā maṇimayā	34	Handāhaṁ parinibbissaṁ	54
So me dhammamadesesi	114	Hā yogā vippayogantā	66
So me bhūsanalobhena	110	Hā santī gotamī yāti	52
Sovaṇṇamayam̄ rūpimayam̄	28	Hitāya sabbasattānam̄	128
So hetu ca so pabhavo	4	Hemadolābhasavanā	80

--ooOoo--

APADĀNAPĀLI

(Therī Apadānam)

SAÑÑĀNĀMĀNUKKAMANIKĀ - THƯ MỤC DANH TỪ RIÊNG:

	Trang		Trang
A		K	
Añjanasakka	60	Kalyāṇī	136
Ariṭṭhapura	96	Kassapa	2, 76,
Aruṇa	192		94, 102, 110,
Aruṇavatī	14		130, 148, 156, 202
		Kāsirājā	76, 94
Ā		Kāśī	2, 76,
Ānanda	42, 46, 50, 52, 66, 70, 130		94, 102, 110, 118
		Kisāgotamī	76, 94, 102, 110
		Kuṇḍalā	76, 94, 118, 126
U		Koṇḍañña	46
Udakadāyikā	24	Koṇāgamana	2, 74, 202
Uppaladāyikā	196	Kosiyagotta	154
Uppalavaṇṇa	76, 86, 102, 110, 118, 126		
Uppalasavhayā	88	KH	
		Khemakasakka	206
E		Khemā	2, 72, 82,
Ekapiṇḍapātadāyikā	12		94, 102, 110, 118, 126
Ekūposathikā	28		
		G	
O		Giribbaja	110
Okkākakula	102, 108, 138, 142, 146	Giribbajapuruttama	198, 204
Okkākakulasambhava	130, 134	Gotama	20, 72, 102, 108, 130, 134, 140, 142, 164
		Gotamī	50, 66,
K			68, 70, 118, 156, 158
Kakusandha	202		
Kaṭacchubhikkhādāyikā	14	C	
Kapila (pura)	136, 206	Candabhāgā nadī	8, 30, 40
Kapila	156		

J	P
Jaṭila	188
Janapadakalyāñī	142
Jotidīpasanāmaka	180
T	Pippalāyana
Tāvatiṁsa	76, 96, 102, 108, 130, 136, 142
Tiriṭavaccha	96
Tusita	4, 8, 72, 108, 136
D	B
Dīpaṅkara	178
Devadaha	60
DH	BH
Dhanañjāni	2, 74
Dhammadinnā	76, 94, 102, 110, 118, 126, 204
Dhammā	76, 94, 102, 110, 118, 120
N	M
Nanda	42, 46, 50, 136, 154, 158
Nandā	130, 136, 140, 206
Naṭamālikā	8
Nimmānavatī	4, 108, 136
P	M
Pañcadīpā	20
Pañcadīpi	18, 36
Paṭācārā	76, 94, 102, 110, 118, 126

M		S
Mekhalādāyikā therī	6	Saṅghadāsikā
Meru	56	76, 94, 102, 110, 118, 126
Merurāja	64	Sattuppalamālikā
Modakadāyikā	32	Samaṇaguttasavhayā
		Samaṇaguttā
		76, 94, 102, 110, 118, 126
Y		
Yasodharā	136, 158, 170, 174	Samaṇī
Yāma	108, 136	Sallapupphikā
R		Sākiya (kula)
Rājagaha	158, 204	Sāgalā
Rāhula	42, 46, 50, 88	Sāvatthī
Rāhulabhadda	50, 158	Sikhi
		Sigālakassa mātā
		Sigālaka
V		Siddhattha
Vasavattipura	4, 72, 108, 136	Sukkaa (bhikkhunī)
Videha	146	Suvimatī
Vipassī	8, 30, 74, 94, 150, 200, 206	Suddhodana
Visākhā	76, 94, 102, 110, 118, 126	Sudhammā
Visuddhanayanā	132	Sumanādevī
Vessabhū	202	Sumedhā
Veļuvana	78	Sumedha
		Soṇā
S		H
Sakyā	206	Haṁsavatī
Sakulā	130, 132	18, 32, 72, 100, 108, 130, 134, 146

--ooOoo--

APADĀNAPĀLI

(Therī Apadānam)

VISESAPADĀNUKKAMANIKĀ - THƯ MỤC TỪ ĐẶC BIỆT:

A	Trang	A	Trang
Agāre	4	Anomo	198
Acalam padam	14, 86	Aparājitam	8
Accayam	82, 84	Aparādhām	86
Acchariyam	70	Aparādho	86
Ajjhattam	82	Appatīvānīyam	204
Añjalim	84	Appameyyaphalam	72
Adḍhapallaṅkam	64	Abhabbaṭṭhāne	90,
Atappaneyyarūpena	80		162, 176
Atidayitā	150	Abhijjamāne udake	54
Atisakkatā	168, 180	Abhiññāvoso	156
Atuliddhiparakkamā	90	Abhidhammanayaññū	86
Atthadhammaniruttīsu	70,	Abhirūpanī	80
	86, 116	Amataṁdada	82
Attavicitakā	112	Amatena	84
Atthe	62	Amarindassa	58
Adantadamako	134	Amito	198
Addhagū	204	Amejjhabharitā	140
Addhamāse	84	Amejjhe	152
Adhikuṭṭanā	98	Ambaraṁ	160
Anagāriyam	8, 74	Ambare	14
Anaṇo	46	Ayyako	124
Anapekkhino	82	Araṇam	84
Anavaṭṭhitam	50	Araṇo	202
Anassāsitam	64	Arahattam	84
Anāsavā	6, 12	Arindama	84
Animittam	82	Aruṇam	94
Anukampako	8	Avataṁsā	148
Anubyañjanasampattam	132	Avandiyā	52
Anumodanaṁ	121	Asucim	82

A		U	
Asubhāya	82	Uggato	134
Asecanakam	204	Uggatamānasam	166
Amsehi	68	Uccākulīnā	34
		Ucchānge	138
Ā		Uttarāyam	66
Ākāsāyatanaṁ	64	Udakahārikā	122
Ākiñcaññam	64	Udaggacittā	16, 132
Ādicco	68	Udaggacitto	82
Ādeyyavacanā	16	Udayantam	80
Ānandabherikalo	46	Udahārena	22
Āyatapañhike	50	Udukkhalam	88
Ārammaṇam	12	Udda-ekatalomīhi	34
Ārāmam	2	Uddhumātam	140
Āvelam	56	Upatṭhāko	2, 76
Āsavā	86	Upādikā	12
Āsīvisālaya	50	Uppaṇḍuppaṇḍukā	80
		Uppalassa	16, 88
I		Uppalahatthāni	166
Ittaram	50, 64	Uppalā	14
Itthigumbassa	150	Uppādetā	128
Itthimaṇde	164	Ubbālhā	188
Itthiya???	160	Ubbiddham	148
Itthiratanam	2		
Iddhim	88	Ū	
Iddhipādā	98	Ūkhā	152
Iddhiyā	70, 84, 86	Ūmiyo	168, 180
Iddhisu	66		
Iddhe	104, 142	E	
Isigilipasse	96	Ekajjhām	10, 192
Isisattama	54	Ekatalomī	34
Isisattamam	66	Ekāsanaphalam	34
Isisattamo	58	Ekikā	54,
Issarā	16		104
		Etadaggam	72
Ī		Etadaggamhi	72
Īdise	80	Etadagge	86

O	K		
Ogatākāsapadumā	68	Kalimalākiṇṇę	50
Opattapadumam̄	96	Kalebaraṁ	48
Orasā	102	Kalebare	50
Oruddhe	188	Kallitacittam̄	82
Ohito	100, 106	Kāmaṁ	80
		Kāmabandhoghatārinam̄	70
K		Kāmarāgavimohitā	84
Kakudho	14	Kāmalālasam̄	138
Kaṇḍam̄	88	Kāmavaṇṇinī	172
Kañcanagghiā	148	Kāmasukham̄	82
Kañcanagghiyyasaṅkāso	134	Kāye	82
Kaññā	80	Kāraṁ	72, 116, 142
Kaññāsaḥassappamukhā	160	Kārayantassa	8
Katacchubhikkhaṁ	12	Kāsirājā	102
Kaṭukaṁ	10	Kittayam̄	130
Kaṭhissacittakāhi	34	Kittijananaṁ	138
Katañjalī	8	Kinnarī	8
Kathāvatthu	86	Kinnarīdeham̄	8
Kadalī	190	Kilesā	4, 6, 10, 86
Kadalūpamaṁ	50	Kutitthiye	148
Kanakābhāsā	80	Kuthinā	32
Kanīyasī	152	Kundadasanā	80
Kantisūcakaṁ	206	Kunnadim̄	104
Kappamhi	2	Kumbhadāsī	26
Kappākappavisāradam̄	100	Kusalam̄	10
Kappe	72	Kūṭāgāravare	66
Kambugīvā	140	Kūṭāgārāni	68
Kammassa	2	Keyūraṁ	112
Kammārehi	152	Kesari	14
Kammāro	60	Kokilāgītasahitam̄	78
Kammena	4	Koṭṭhakam̄	22, 60
Karuṇam̄	52	Komalaṅgo	120
Karuṇam̄ rāvam̄	64	Komārako	88
Karuṇākara	82	Komāribrahmacariyam̄	76, 94,
Kallapuṇṇam̄	152		102, 110, 126
Kalasākārasutthanī	80	Koseyyakambaliyāni	28

KH		C	
Khantiya	10	Cakkhumā	72
Khanti	4	Cakkavālagirituṇḍā	176
Khandho	70	Caturassa ratham	98
Khalitaṁ	86, 714	Caturoghe	84
Khalitajjhāsayo	110	Cattāya	144
Khujjā	34	Candalekhā	48
Khemaṁ	76	Candasuriyā	68
Khelāsikā	34	Candasūra visālakkhā	174
Khomakappāsikāni	28	Carimo	34
		Calāvalaṁ	64
G		Cāriki	18
Gati	70	Cārunayano	74,
Gandhageham	86		94, 150
Gandhehi	68	Cikkhallabhūmim	192
Gandho	16	Citakāni	68
Gabbitā	206	Cittam	8, 82
Garuḍaṁ	56	Cittappasādena	8
Gahaṭṭhena	80	Cittamuñjaṁ	88
Gāthā	82	Cīrānam	166
Gāyake	78	Cīvaraṁ	6
Girigabbhare	112	Cuṇṇam	190
Giribajapuruttame	78	Cullyaṁ	144
Guṇandhara	50	Cullāsīti sahassāni	186
Guṇasanticayam	78	Cetanāpanidhīhi	4,
Guṇe	86		72, 104
Goṇakacittakādīhi	32	Cetopariyañāṇassa	62, 70, 84
Gottena	2	Corapapātaṁ	110
Gotamīnibbāne	68		
		CH	
GH		Chattimṣa devarājūnaṁ	8
Gharato	8	Chadam	14, 16
Ghorarūpaṁ	10	Chandaṁ	82
		Chassūrodayakāle	54
C		Chaṭṭabhiññā	4, 62, 116
Cakkaṅkusadhadhajākiṇṇe	48	Chaluttari	160
Cakkhuma	88	Chijjamānesu	204

J		T	
Janapadam	6	Taruṇam	78
Jatiyo	2	Tahim	68
Jarābhībhūtā	80	Tā	68
Jalajuttamanāyako	92	Tāto	76, 102, 110, 126
Jātavedaso	70	Tādim	100
Jātisam̄sāram	86	Tādino	8, 84
Jānapadam	104	Tāṇāya	106
Jāyā	58	Tāraṇāya	104
Jālam	82	Tārakā	68
Jālāmālākulam	54	Tārā	66
Jiṇṇena	80	Tāruññe	138
Jinam	72	Tāvatiṁsam	18, 22, 94
Jinaggassa	76, 102, 110	Tiṇṇasam̄sāra	82
Jinaggānaṁ	90	Tiṇṇasam̄sārasāgarā	70
Jinavacchalo	52	Titthikācariyehi	52
Jinasammukhā	86	Tirokuḍḍam	132
Jinasāsane	74, 86	Tiroselam	132
Jinālayam	80	Tilokasaraṇo	134
Jino	72, 84, 86	Tittim	50
Jīvitam	66	Titthiye	134
Jīvitāpādikā	58	Tisso	2
Jutindhara	88	Tuṇḍam	162
		Tulitā	178
JH		Tūlikāvikatikā	34
Jhānajjhenaparam	138	Telamattakam	130
Ñ		TH	
Ñāṇam	70, 86	Thiyo	3
Ñāṇamhi	14	Thūpam	6
Ñātisaṅghena	16	Thūpakārassa	6
T		D	
Taṅkhaṇe	66	Dakadānassa	22
Tanumajjhā	80	Daṇḍadutiyā	80
Tambanakhe	50	Daddara	56
Tambabimbavarotṭham	140	Dayitā	110, 118, 130

D		DH	
Dānavaram	14	Dhammadāyo	46
Dijavaro	4	Dhammadhīram	46
Ditṭhapubbaṁ	150	Dhammacakkhuṁ	82, 114
Ditṭhigahanapakkhantā	80	Dhammadesanaṁ	72
Ditṭhigahanapakkhanto	198	Dhammanimmitā	72, 136
Dibbagandhaṁ	16	Dhammanimmīto	148
Dibbacakkhu	62, 70, 86	Dhammaratāya	4
Dibbāya sotadhātuyā	70, 84	Dhamme	62
Diso	110	Dhammesu	72
Dīghaṅgulī	50	Dhātiyo	34
Dīnamānasā	104	Dhātuthūpassa	206
Dīpacci	66	Dhātūni	70
Dīpodayam	84	Dhītaro	4
Dukkhassantam	70	Dhītā	76
Duggaccam	26	Dhītu	88
Duggatiṁ	6	Dhīro	14
Dundubhiyo	64	Dhutavādānaṁ	146
Dubbaṇṇiyam	16	Dhuradhorayham	16
Dumagge	22	Dhuvam	6
Devagandhikā	14	Dhūpam	190
Devadundubhi	42	Dhūmikam	54
Devamanujā	68		
Devā	66,	N	
	68, 78	Naccehi	68
Devānam	68	Naṭo	64
Devesu	2, 4, 74	Nataṅgā	80
Dolālālā	140	Nandanaṁ	78, 96
Dosagghāni	50	Nabham	14
Dvāragāmake	152	Nabhatthalam	68
Dvārāsanne	14	Nayanam	78
Dviradam	56	Narapatim	84
		Narapuṅgava	50
DH		Narapuṅgavo	146
Dhaje	190	Narasaddulo	134,
Dhaññā	50		202
Dhammadhīkam	124	Narasārathi	72

N	P
Narasārathim	74, 82
Narādiccaṁ	146
Narāsabho	80
Narissaro	2, 76, 102
Naruttamo	86
Navakammāya	6
Navanivesamhi	2
Navayobbane	80
Nalaggi	148
Naṭamālam	8
Nāgā	66, 68
Nāgī	4
Nāgīva	54
Nāthassa	70
Nānābhamarakūjitaṁ	78
Nānāratatanapajjote	98, 134
Nāyako	66, 72
Nikiṭṭhe	112
Nigame	6
Nittiṇṇā	86
Nipakā	122
Nibbānam	4
Nibbānado	84
Nibbāne	68
Nibbidā bahulo	82
Nirayam	10
Nirānando	66
Nirāsanā	64
Nirindhano	52
Nirihake	50
Nissasantī	140
Nekajātisu	4
Nettena	80
Nerutte	62
Nevasaññaṁ	64
Pakhumantarikāyaṁ	98
Paccantadesavisaye	166
Paccayākārakovidā	84
Pacchimako	34
Pacchimam	66
Pañcanetto	66
Paññattim	66
Patākāni	148
Patipattiphalena	74
Paṭibhāne	62, 70, 86, 116
Paṭisambhidā	4, 62, 116
Paṇḍitā	70, 112
Paṇidhi	72
Patākā	68
Pattam	10
Padakkhiṇam	84
Padumānanalocanā	80
Padumodare	96
Pabbajjā	76, 84
Pabbhāramhi	158
Pabhavo	4
Payattena	138
Parakammakari	122
Paramatthanivedakaṁ	134
Paramantena	10
Paramassādaṁ	116
Paramāsane	64
Parāyatte	50
Parikittayaṁ	124
Pariciṇṇo	132
Parinibbānaṁ	68
Paribbājakinī	130
Pariyāputasadhammā	202
Parivajjisantāpā	70
Parivasike	124
Pariyā	16, 86

P	P
Parissamo	52
Pavāsite	104
Pavedhamāno	80
Pavedhitasabbaṅgī	140
Pasannacittā	8
Pasūtisamaye	104
Pasūtaratano	146
Pāṭhīram	36
Pāṭhīrāni	60
Pāṇino	8
Pāṇīhi	6
Pātiyo	148
Pādapakkhālanena	114
Pādapūjanatapparā	50
Pādamūlamhi	82
Pādo	88
Pāpima	98
Pāmokkhā	160
Pārichattakam	186
Pāsādavare	14
Piñjam	162, 174
Piñdacāram	12
Piñdapātassa	12
Piñdāya	78
Pitaram	72
Piyavādā	160
Pilandhavikatī	60
Pītamatṭham	96
Puññakammassamohitā	4
Puññakammaṭṭhaṇa	6
Puññakumbhāni	148
Puññaghaṭe	190
Puññalocano	66
Puthupaññā	70
Puthussoṇi	140
Punabbhavo	10, 70, 86
PH	
Puno	152
Pupphakañcukā	68
Pupphadānassa	16
Pupphavuṭṭhi	64
Pubbadakkhiṇapacchāsu	66
Pubbasaññām	82
Pubbasnehena	150
Pubbanivāsam	62, 70, 86
Purakkhatā	158
Puruttame	76
Pure	76
Puļavākulam	114
Pūjītā	6
Pūtiṁ	82
Pūvam	122
B	
Bandhanam	4
Bandhavā	106
Bahiddhā	82
Bālakkam	48
Bālānam	82
Bālisā	82
Bimbotṭhī	80
Bibhacchaṇam	140
Buddhanibbānam	70
Buddhappamukhasaṅghassa	2

B	BH
Buddhapuññena	78
Buddhapūjāya	16
Buddhasoṇikā	50, 68
Buddhamātaram	68
Buddhamātā	66
Buddhasāsanavacchalā	64
Buddhasāsane	86
Buddhasetṭhassa	4
Buddhānavandanā	52
Buddhānujā	136
Buddhupaṭṭhānaniratā	4
Brahmacariyam	4, 74
Brahmacariyaphalena	74
Brahmaññakulasambhavā	186
Brahmanivesanam	54
Brahmabandhu	2, 74, 102, 130
Brahmā	66
Brahmāno	68
BH	
Bhagavati	2
Bhaṇḍasāmuggam	168
Bhattā	74
Bhattukam	112
Bhadde	84, 102, 108
Bhadro	120
Bhayamokkham	162, 176
Bhariyā	10
Bhavanetti	100, 106, 132
Bhavasandhi	184
Bhavā	4
Bhavesu	12
Bhākaram	56, 80
Bhāvitindriyam	10
Bhāsitam	66
Bhikkhavo	68
M	
Bhikkhādānassa	14
Bhikkhunīnilayā	42, 44
Bhikkhunīsaṅghassa	70
Bhikkhunūpassayaṁ	64
Bhikkhunūpassaye	42
Bhisajuttamaṁ	120
Bhojanavatthusmiṁ	86
Makkaṭako	82
Makuṭamburuhākārā	140
Maccuhāyinī	156
Mañcakam	66
Mañcesu	68
Maṇḍalīnam	4, 136
Maṇḍapo	6
Maṇimayā	34
Matthake	14, 16
Madhuraniggoso	84
Manasā	12
Manujesu	74
Manussatte	4
Manussesu	2
Manonettarasāyanā	80
Manosilāya	150
Mandamati	112
Mayūragaṇanaccitam	78
Maraṇantagum	84
Mayham	16
Marupuraṁ	202
Mahākāruṇiko	82, 84
Mahācelena	194
Mahādayam	78
Mahādukkham	84
Mahātelam	16
Mahātelassa	16

M	M
Mahāpaññā	70
Mahāparisatim	58
Mahāthūpe	6
Mahābhītāpam	10,192
Mahābhoge	78
Mahāmuni	86
Mahāmune	66, 158
Mahārājā	10
Mahāvīram	72
Mahāvīra	86, 88
Mahāsāle	194
Mahāsukhasamappite	134
Mahāsokasamappitā	5
Mahāhitaṁ	84
Mahiddhikā	2
Mahiyā	54, 68
Mahitalam	78
Mahipati	78, 84
Mahesittam	4, 72, 136
Mahisinaṁ	84
Mahesino	72
Mahesissa	2, 76, 82
Mahesi	2
Mahorago	90
Mātarām	72
Mātucchā	50
Mātuccham	58
Mātunibbutim	66
Mātuyā	68, 70
Mānānusayam	82
Mānābhīsamayā	82
Mānusaṁ (deham)	4
Mānusakamhi	2
Mānusake (bhavē)	2
Mānusesu	4
Mālam	190
Mālāhi	14
Mālutā	32
Mālehi	68
Migamuṇṇā	112
Migarājā	14
Muṇḍo	80
Muddhani	16
Muni	84
Munivāṇinā	84
Mune	66
Mūlam	4
Mūlataṇhā	186
Mekhalikā	6
Y	
Yathārandham	32
Yathāsatti	116
Yāgasampadā	14
Yasodharā	174, 176
Yasodharī	174
Yāvajīvitam	12
Yogā	66
Yobbaññaṁ	136
Yobbanam	76
Yobbanaṭṭhā	160
R	
Raṅgamajjhē	64
Rañño	10, 78
Ratṭhiko	188
Ratanamaṇḍapam	152
Ratanānaṭṭhapāññāsaṁ	134
Ratanāmayaṁ	148
Ratiṁ	80
Rattaññū	70
Rathiyaṁ	8

R		L	
Rambhoru	80	Lokapālā	68
Raṁsim	14	Lokabandhuno	6
Raṁsimālākulam	58	Lokasaraṇam	84
Rāgarattā	82	Lokasāram	138
Rāja	84	Loke	72
Rājakaññā	4, 76, 94, 102	Lohitaṅkamayā	34
Rājadhāniyo	6		V
Rājapuññena	78	Vacanam	10, 82
Rājānaṁ	10	Vaco	70
Rājino	76	Vacchalo	52
Rājūnaṁ	4, 72, 10	Vaṇitakibbisā	140
Rukkhamūlamhi	80	Vaṇṇakittibhato	128
Rukhassa	70	Vaṇṇadhatu	98
Rudammukhā	120	Vaṇṇo	16, 88
Rūpam	82	Vanam	4
Rūpakelāyane	78	Vatthagena	10
Rūpadessim	206	Vanadassanakāmāya	84
Rūpanirotā	84	Vanasamiddhim	78
Rūpayobbanalālitā	138	Vanassa	78
Rūpācāraguṇūpetā	160	Vandiyā	52
Rūpānaṁ	78	Varadadam	84
Rūpe	84	Varākiyā	144
		Varitthiyā	80
L		Valivitatasabbangi	80
Lakkhinilayanaṁ	200	Vasavattipuram	4
Lajjinim	100	Vākyam	106
Lambāsubhapayodharā	80	Vākyāni	50
Lahum	112	Vātapāne	132
Lūkho	80	Vāditehi	68
Lūtā	138	Vādidappāpahārino	50
Lokajetṭhassa	8	Vādipavaram	60
Lokanāthassa	6	Vāhasā	108,
Lokanātho	8		122, 132, 136
Lokanāyakam	74	Vicittakathikā	200
Lokanāyako	8	Vijjā	4

V		S	
Viññāṇayatanam	64	Sakulālayam	104
Viññāta saddhammā	114,	Sakkāraṇ	66
	120	Sakyaputtanivesane	160
Viññāpako	134	Sakyabhikkhavo	114
Vitānena	68	Sakhiyo	2
Videho	146	Saṅkamanatthā	8
Vinadantaṇ	56	Saṅkārakūṭā	122
Vinaye	84	Saṅkhārā	66
Vināyakaṇ	72	Saṅkhittakanṇā	80
Vināyako	100	Saṅgītīhi	68
Vinīlam	140	Saṅghātipāruto	80
Vipubbaṇ	140	Saṅghārāmamhi	2
Vippakule	132	Saṅcitakusalā	2
Vimano	52	Sañjhāghanā	48
Vimalā	90	Sanḍāsena	112
Vimuttānaṇ	70	Sataramṣī	148
Vimokkhā	4	Satahatthakaṇ	152
Vimokkho	62	Sati kāyagatā	82
Vimhitā	138	Sattabojjhāṅgā	70
Vijjam	8	Sattamālā	14
Viriyam	16	Sattasāro	188
Vivaṇṇā	80	Sattā	84
Visayajaṇ	80	Sattāham	72
Visādena	64	Sattāhikam	146
Visuddhīsu	86	Sattisūlūpamā	98
Vihāradānaṇ	2	Sattukam	112
Vihāram	74, 188	Sattusambādhā	112
Vijamānā	80	Satthā	12, 16, 72
Vīrassa	74	Satthāgamena	150
Vīthiyā	12	Satthuno	6, 12, 86
Vīsamvassasatikā	56	Satthusāsanakārikā	66, 106
Vedajātā	8,	Saddhā	66
	16, 92	Saddhāvimuttānaṇ	196
Vediyo	150	Sanāgāsurabrahmakā	68
Vemātubhaginī	130	Santattakuthitā	22
Vyamham	18, 20, 26	Santim	66

S	S
Santike	4
Sabbakāmasamiddhīnī	98
Sabbāṅgasampannā	132
Sabbāṅgasampadā	180
Sabbadassāvī	82
Sabbadukkham	86
Sabbadhammadmānapāragū	100
Sabbadhammadvipassako	74
Sabbadhammesu	72
Sabbapati	170
Sabbavositavosānā	20, 38
Sabbasañkhāre	84
Sabbasamvarim	130
Sabbāyo	68
Sabbāvayavamaṇḍitam	2
Sabbāsavā	12
Sabbāsave	12
Samanam	10
Samatiggayha	132
Samodhānam	4
Sampatti	4, 12, 74
Sampattiyo	74
Sambuddham	14
Sambuddho	12
Sambhavo	88
Sammā-upāyo	84
Sayanāsanam	100, 180
Sayambhū	8
Sayam	82
Saraṇam	72
Saradādiccasadisam	58
Sarīram	66
Sarīrakam	70
Sarena	66
Salalam	30
Salālavadanā	80
Savāhiniṁ	156
Sasaṅghe	72
Sasañjho	148
Sasikantam	138
Sasī	68
Sassuyā	124
Sahadhammake	114
Sahassagghanakena	10
Sahāyikā	4
Samviggā	66
Samṣārasāgare	84
Samṣāre	86
Samvego	82
Samṣayo	10
Sākiyāni	60
Sākiyamhi	160
Sākiye	168
Sāriputtādhikā	68
Sāvikā	88
Sāsanakārike	88
Sāsanaṁ	4
Sāsane	4, 74, 84, 86
Sikhā	162, 174
Siṅgīnikkhasavaṇṇo	204
Siddhatthakanam	120
Sineruparibhaṇḍam	186
Sirasā	84
Sirasāropitāhi	14
Sirasi	8
Siriya	18
Sirisāṅghātasannibham	138
Sirīmato	50
Sivampadaṁ	158
Sītibhūtā	70
Sīlesu	4
Sīsante	8

S	S
Sukkamūlena	184, 196
Sukhedhitā	4, 102, 120, 142
Sugatam	86
Sugatābhānurañjitaṁ	78
Sugatālayaṁ	78
Sugate	66
Sugato	82
Sugatorasā	66, 68
Suññatā	80
Suṇisam	124
Sutisāgaram	52, 66
Suttantaṁ	82
Sudāruṇam	10
Suduggato	150
Suduratṭhā	66
Suddhodanagharam	60
Sunā	140
Sunibbutā	10
Supasuppaya	138
Subhaddako	80
Suno	8, 16
Sumittā	170
Sumedho	166, 170
Suriyodaye	66
Sulakkhaṇā	60
Suvākyena	50
Suvāno	114
Susamāhitam	82
H	
	Hatṭhā
	Hatthaparikammaṁ
	Hatthapātiyaṁ
	Haritālena
	Haṁsarājā
	Hāvabhāvasamanvitā
	Hemadolābhasavanā
	Hetu

--ooOoo--

CÔNG TRÌNH ÂN TỐNG TAM TẶNG SONG NGỮ PĀLI - VIỆT

PHƯƠNG DANH THÍ CHỦ

Công Đức Thành Lập

1. Ven. Khánh Hỷ và Phật tử chùa Bát Nhã
2. Quỹ Hùn Phước Visākhā
3. Gia đình Phật tử Visākhā An Trương
4. Gia đình Phật tử Trương Đình Nguyên & Huỳnh Ngọc Hạnh
5. Bà Quả Phụ Phạm Vũ Điểm - Pháp danh Diệu Đài
6. Bà Phật tử Diệu Giới và các con cháu
7. Gia đình Phật tử Lương Xuân Lộc & Lê Thị Thu Hà
8. Gia đình Phật tử Phạm Trọng Độ & Ngô Thị Liên
9. Gia đình Phật tử Lý Hoàng Anh
10. Gia đình Phật tử Nguyễn Văn Hòa & Minh Hạnh
11. Gia đình Phật tử Hồ Hoàng Anh
12. Phật tử Diệu Bình và Gia đình Phạm Thiện Bảo
13. Gia đình Phật tử Phạm Thị Thi & Châu Thiên Hưng
14. Gia đình Phật tử Phạm Xuân Lan & Trần Thành Nhơn
15. Cư sĩ Liên Tâm (Phan đình Quê)
16. Ái nữ Chú Nguyễn Hữu Danh
17. Gia đình Phật tử Khánh Huy
18. Ái nữ Cô Lê thị Tích
19. Cô Võ Trần Châu
20. Cô Hồng (IL)

CÔNG TRÌNH ÂN TỐNG TAM TẶNG SONG NGỮ PĀLI - VIỆT

PHƯƠNG DANH THÍ CHỦ

Ân Tống Tập Kinh 41
APADĀNA III & THÁNH NHÂN KÝ SỰ III

Công Đức Bảo Trợ

Ven. Đức Minh (Hồi hướng đến HT. Giới Nghiêm)

Thượng Tọa Giác Giới

Tỳ Khuu Pháp Luân

Tu Nữ Dhammasārī

Phật tử Phật Bảo Tự (France)

Phật tử Thiên Viện Bát Nhã (Canada)

Phật tử Chùa Bửu Đức (Biên Hòa)

Phật tử Tam Bảo Tự (Đà Nẵng)

Nhóm Phật tử Philadelphia (do Phật tử Thanh Đức đại diện)

Nhóm Phật tử (do Phật tử Thành Nghĩa đại diện)

Phật tử Diệu Hương & Đạo Tràng Phật Đài (Úc Châu)

Công Đức Hỗ Trợ

Ven. Khánh Hỷ

Ven. Minh Hạnh

Thầy Thích Tâm Không (Lê Nguyên Kim)

Cố Phật tử Hồ văn Châu Pd. Nguyễn Bảo

Phật tử Chanhome Iasouvah

Phật tử Ba La Mật

Gia đình Phật tử Lê văn Hòa

Gia đình Phật tử Trần Hữu Đức

Phật tử Nguyễn Văn Tân Phong

Phật tử Diệu Thư - Văn Thi Yến Dung

Phật tử Võ Trần Châu

CÔNG TRÌNH ÂN TỐNG TAM TẶNG SONG NGỮ PĀLI - VIỆT

PHƯƠNG DANH THÍ CHỦ

Ân Tống Tập Kinh 41
APADĀNA III & THÁNH NHÂN KÝ SỰ III

Công Đức Bảo Trợ

Phật tử Kiều Công Minh
Gia đình Phật tử Phạm Trọng Độ & Ngô thị Liên
Gia đình Ông Trần Bá Thế
Phật tử Đào Thanh Tuyền
Phật tử Đào Duy Lâm
Phật tử Tâm Kiến Chánh
Phật tử Long Ngọc
Phật tử Lý Hoàng Anh
Phật tử Nguyễn Diễm My
Gia đình Phật tử Trần Minh & Thúy Hoa
Phật tử Võ Đức Hùng & Một Thị Chủ ẩn danh

Công Đức Hỗ Trợ

Phật tử Hồ Hữu Hòa
Ái nữ Chú Nguyễn Hữu Danh
Phật tử Christine Nguyễn
Phật tử Bùi Anh Tú
Phật tử Thạch thị Minh Tâm và các con
Gia đình Lã Quý Anh Đào
Gia đình Lã Quý Anh Huy
Phật tử Trần Mai Phương và các con
Gia đình Bùi Quang Hiếu
Phật tử Hoàng Mạnh Cường và gia đình
Phật tử Nguyễn Thi & Phật tử Nguyễn Thìn

DANH SÁCH PHẬT TỬ PHILADELPHIA (do Phật tử Thanh Đức đại diện):

Gđ. Hứa thị Liên Pd. Diệu Bạch, Gđ. Nguyễn Bạch Cúc Pd. Thanh Đức, Gđ. Nguyễn Ngọc Hương Pd. Chơn Thanh, Gđ. Nguyễn Thị Thanh Hương Pd. Diệu Thanh, Gđ. Nguyễn Thị Ký Pd. Diệu Nhã, Gđ. Đặng Thị Gái Pd. Tâm Thành, Gđ. Đoàn Việt Nga Pd. Quảng Anh, Gđ. Dương thị Chiểu Pd. Diệu Hương, Gđ. La song Hi Pd. Nguyên Tịnh, Gđ. Ngụy Kim Pd. Diệu Hảo, Gđ. Nguyễn Thị Rắt Pd. Tâm Thành, Gđ. Bùi Thị Sáng Pd. Diệu Minh, Gđ. Nguyễn Thị Diêm Thúy Pd. Ngọc Duyên, Gđ. Nguyễn Thanh Trung, Phật Tử Ngụy Mỹ An Pd. Nguyên Như, Phật tử Phan Thông Hảo Pd. Hoằng Trí, Phật tử Lưu Kim Chi Pd. Mỹ Trí, Phật tử Đào Thị Giúp Pd. Diệu Thiện, Phật tử Lê Thị Sinh Pd. Diệu Trí, Phật tử Nghiêm Ái Phương Pd. Diệu Hiền, Phật tử Evans Lan Pd. Diệu Anh, Phật tử Trần Quốc Việt Pd. Thiện Đạt, Phật tử Trần Thị Bích Thủy Pd. Diệu Hảo, Gđ. Võ Thị Xuân, Gđ. Ông Bà Nguyễn Hữu Phước, Gđ. Nguyễn thị Tốt, Đạo Tràng Bát Quan Trai Chùa Giác Lâm.

DANH SÁCH PHẬT TỬ PHẬT BẢO TỰ (FRANCE):

Bà Lê Nguyễn Xuân Tuyết Nga, Bà Nguyễn Thị Đến, Cô Cathy LIEOU FangTsai, Hội nghiên cứu Phật Giáo Paris 13ème, Ông Bà Lê Thiện Bửu, Ông Bà Nguyễn Hữu Phước, Ông Bà Nguyễn Ngọc Tuấn & Hồng, Ông Bà Trang Thành Báu, Ông Bùi Thuận, Ông Lê Quý Hùng, Ông Nguyễn Văn Phố, Ông Phạm Phi Long.

DANH SÁCH PHẬT TỬ TAM BẢO TỰ - ĐÀ NẴNG:

Ông Nguyễn Đức Vui, Bà Hồ thị Đấu, Cô Hựu Huyền, Bé Huyền Vi, Bác Kiệt, Cô Liễu Nhiên, Gđ. Nguyễn Sam & Khánh Phượng, Gđ. Cô Mai Chín, Cương Hảo, Cô Nguyệt, Cô Thi, Chị Tường & Hà, Nguyễn văn Vinh, Đoàn Tu Nữ, Nguyễn Ngọc Thị, Ngô thị Phượng, Thùy Chung, Ngọc Anh, Thôi, Cô Bốn Đè, Cô Mẹo, Dì Thủy, Nhân Huy - Từ Nhẫn, Bà Nhàn, Trần thị Ngọc Lan, Gđ. Trần thị Khưu, Trương Tiến Hoàng, Trương Tiến Hưng, Nguyễn Ngọc Thị, Trần thị Quý, Tôn Thất Lộc, Trương thị Đoạt, Tôn Nữ Minh Ngọc, Tôn Thất Minh Trí, Như Hồng, Lê Liên, Bà Hai Nhàn, Dì Bảy, Ngọc Anh, Trần thị Cửng, Trần thị Ngân, Trương thị Loan, Trương đình Trực, Nguyễn thị Loan, Nguyễn thị Hạnh, Nguyễn Bảo Lộc (Huê), Gđ. Ngô thị Tiến, Dì Bảy Nhân, Chị Trâm, Chị Trương thị Hiền.

DANH SÁCH PHẬT TỬ (do Phật tử Thành Nghĩa đại diện):

Phật tử An Trụ, Phật tử An Minh, Phật tử An Như, Phật tử Thanh Lan, Phật tử Thanh Minh, Phật tử Thanh Trí, Phật tử Minh Châu, Phật tử Hồ Ngọc Hải, Phật tử Thành Quang, Phật tử Thành Minh, Phật tử Thành Nhàn, Phật tử Thành Nghĩa.

DANH SÁCH PHẬT TỬ CHÙA BỬU ĐỨC - BIÊN HÒA:

TT. Bửu Chánh, ĐĐ.Tuệ Quyền, ĐĐ.Chánh Trí, ĐĐ.Phước Độ, ĐĐ.Chơn Quý, ĐĐ.Hộ Huệ, ĐĐ.Giác Thiền, ĐĐ Pháp Hương, ĐĐ.Minh Hạnh, ĐĐ.Pháp Thắng, ĐĐ.Thiện Hoà, ĐĐ.Giác Tâm, ĐĐ.Huệ Tiến, Sư Phước Toàn, Sư Pháp Định, Sư Pháp Thiện, Sư Thiện Thông, Sư Pháp Thái, Tu Nữ Từ Nguyên, Tu Nữ Diệu Từ, Tu Nữ Diệu Lộc, Tu Nữ Phước Bửu, Tu Nữ Diệu Hải, Tu Nữ Diệu Tín, Tu Nữ Diệu Tấn, Tu Nữ Diệu Ánh, Tu Nữ Quang Giới, Gđ. Tu Nữ Diệu Tấn, Gđ. Lý Văn Thòn, Gđ. Bảy Tiến, Gđ. Văn Hưng, Gđ. Ông Tư Minh, Gđ. Bà Giảng, Gđ. Chánh Lý, Gđ. Bà Lý Mỹ Ngọc, Gđ. Ân Minh, Ngọc Huyền, Thanh Hằng, Lê thị Trọng, Lê thị Hải, Cô Trang, Cô Giáo Bửu, Cô Luyến, Gđ. Nguyễn thị Thanh Châu và các con, Gđ. Nguyễn thị Liên Châu và các con cháu, Gđ. Nguyễn Quốc Thái, Nguyễn thị Nhiễu, và Nguyễn thị Long Châu, Cô Hiền, Cô Diệu Hương, Cô Hai Nhang Cô Thảo, Cô Sumanā (Phượng), Cô Medhikā (Liên), Cô Sukaññā (Trinh), Gđ. Upekkhā, Cô Bùi Hồng, Gđ. Giác Hải, Lê Thị Loan, Cô Diệu Bảo, Gđ. Bà Lý Mỹ Ngọc, Gđ. Nguyễn Thị Kim Châu và Hồng Châu, Ngọc Châu, Gđ. Trí Thọ, Gđ. Nguyễn Thị Phương Thùy, Gđ. Châu Thanh, Gđ. Đặng Thị Hoa, Gđ. Chú Phước, Gđ. Nguyễn Văn Quyền, Gđ. Nguyễn Thị Long Châu, Gđ. Cô Tâm Giới, Gđ. Diệu Tâm, Gđ. Ngô Thanh Nhàn, Gđ. Trần Ngọc Phương, Gđ. Diệu Mẫn, Gđ. Cô Tâm, Gđ. Như Thiện, Gđ. Nguyễn Thắng, Gđ. Thầy Dậu, Gđ. Chánh Kiến, Gđ. Tín Huệ, Gđ. Nguyễn Kim Chi, Gđ. Cô Ba, Gđ. Châu Công Sang, Gđ. Cô Sáu Loan, Gđ. Diệu Thành, Gđ. Tư Bình Long, Gđ. Cô Ba Đỏ, Gđ. Cô Đỏ Chín, Gđ. Ông Tư (Bình Điền), Gđ. Thế Trinh, Gđ. Long Chi, Gđ. Trương Trinh, Gđ. Trương Ngọc Thu, Trương Ngọc Hải, Gđ. Mã Thị Thói, Gđ. Diệu Hành, Chánh Lý, Gđ. Lý Văn Dừng, Gđ. Lý Văn Thân, Gđ. Lý Ngọc Lành, Gđ. Lý Thị Ngọc Thảo, Gđ. Hoàng Thị Kim Ngân, Gđ. Lý Văn Phương, Gđ. Lý Hữu Kỳ, Gđ. Lê Quang Quyền Gđ. Diệu Đức, Gđ. Bà Nguyễn Thị Kim Lợi, Gđ. Phan Hạnh Thu, Gđ. Ngọc Chánh, Gđ. Đặng Văn Thoại, Cô Diệu Thọ, Cô Hai Thành,

DANH SÁCH PHẬT TỬ CHÙA BỬU ĐỨC - BIÊN HÒA:

Cô Huệ Như, Cô Dương, Cô Huỳnh Thị Xuân cùng các con, Cô Giàu (Gò Vấp), Cô Tịnh Lực, Cô Liên, Cô Hồng Lộc, Cô Chi, Cô Sơn, Cô Giáo Hạnh, Cô Tâm NH Huệ Sơn, Cô Hoa Biên Hoà, Cô Hòa, Cô Hương, Cô Yến, Cô Xuân Lộc, Cô Diệu Tịnh, Cô Thu, Cô Diệu Nhã, Cô Lợi, Cô Nam Đào, Pt. Diệu Cần, Pt. Mai Ngọc Châu, Pt. Nguyễn Thị Đẹp, Pt. Nguyễn Thanh Bạch, Pt. Trí Tín, Pt. Nguyễn Thùy Đoan, Pt. La Kim Định, Pt. Nguyễn Phối Thuận, Pt. Trần Kín, Pt. Nguyễn Huệ Trứ, Pt. Huệ Nga, Pt. Huệ Tấn, Pt. Trần Thị Ba, Pt. Phan Thanh Hồng, Pt. Văn Long, Bác Sáu Dép, Pt. Thiện Tánh, Pt. Nguyễn Thị Bích Phương, Pt. Vũ Thị Sơn, Pt. Lý Văn Hải, Pt. Đặng Thị Ngọc Mai, Pt. Trần Đức Hoàng, Pt. Duy Duyên Bảo, Anh Hai Phật tử Phước Sơn, Pt. Lý Kim Hoàng, Pt. Võ Hoàng Hảo. Pt. Lê Thị Sương, Phật tử Cái Đôi, Pt. Nguyễn Thị Kim Hoa, Pt. Nguyễn Minh Nhơn, Pt. Ngọc Ái, Pt. Trí Cương, Pt. Gia Nguyên, Pt. Quế Trinh, Pt. Hoàng Trọng Thu, Pt. Trương Thanh Lâm, Pt. Nguyễn Ngọc Thảo, Pt. Võ Chí Nguyễn, Pt. Nguyễn Ngọc Cẩm Châu, Pt. Nguyễn Hữu Thu, Pt. Nguyễn Thị Minh Viễn, Pt. Mai Hoàng Sơn, Pt. Phạm Thanh Bình và Pt. Phạm Khắc Hòe, Pt. Châu Thị Kim Tâm, Pt. Diệu Tịnh (Vĩnh Long), Pt. Nguyễn Văn Hoàng, Pt. Nguyễn Thị Ấu, Pt. Ngô Thị Lan, Pt. Nguyễn Thị Ngọc Tuyết, Pt. Ngô Thị Bưa, Pt. Tấn Khánh Hà Như, Pt. Đào thị Thế, Pt. Diệu Thành, Pt. Lương thị Hường, Pt. Đinh Phan Thuý Anh, Pt. Hứa Tấn Sĩ, Pt. Nguyễn Thị Hòa, Pt. Lê Thị Giác, Pt. Nguyễn Thị Chẳng (Pd. Phước Hậu), Pt. Mai Thị Nhanh, Pt. Tăng Thị Ngọc Hà, Pt. Thái Thị Thu Hà và các con, Pt. Diệu Tịnh, Pt. Nguyễn Thị Ngọc Điện, Pt. Diệu Trí, Pt. Đặng Ngọc Thu, Rex Gadia, Pt. Trần Thị Hường, Pt. Mai Thị Sáu, Pt. Lê Thị Phương Anh, Pt. Nguyễn Việt Hùng, Cô Diêm, Pt. Nguyễn Tuấn Kiệt, Pt. Nguyễn Hữu Hậu, Pt. Huỳnh Thanh Long, Pt. Nguyễn Thế Hoàng, Pt. Lê Thị Nhàn, Pt. Bảy Thạch, Pt. Phan Thị Thu Trang, Pt. Trần Thị Trúc Nhi, Pt. Giang Hữu Phúc, Pt. Đào Nguyên Song Anh, Pt. Nguyễn Thị Sen, Pt. Trần Huỳnh Bích Thuỷ, Pt. Đinh Quang Nguyên Khang, Pt. Huỳnh Thị Tuyết, Pt. Huỳnh Thị Huế, Pt. Lý Văn Sâm, Pt. Lý Hữu Kỳ, Pt. Trần Thị Mai Lương, Pt. Châu Công Trí, Pt. Nguyễn Kim Xuyến, Pt. Phạm Ngọc Thủy, Pt. Liễu Vân, Pt. Trần Thị Thanh Thoảng, Pt. Chú Lũ, Pt. Trần Huỳnh Trang Thư, Pt. Mai Kim Chi, Pt. Huỳnh Thị Thoại, Pt. Hà Thị Phương, Pt. Phước Hội, Pt. Lý Văn Phương, Pt. Nguyễn Thị Hai, Pt. Diệu Tâm, Pt. Trần Đăng Khoa, Pt. Phan Thị Thu Nguyệt.

